

ANDRÉ L. FR. CLAEYS

GESCHIEDENIS VAN DE BRUGSE LEM/LEMS

(1337-1900)

**DE LUSO-VLAAMSE AFSTAMMELINGEN LEME
VAN RIDDER LEM MAERTEN I (1385-1471)
WERELDWIJD VERSPREID SINDS 1470**

**BRUGGE
2012**

Inhoudstafel:

Voorwoord, pg 3.
 Ontstaan van de familienaam Lem, varianten, pg 6.
 Oorsprong van de voorouders Lem, pg 8.
 Geschiedenis van Brugge (13de -16de eeuw), 10.
 Het Concilie van Trente (1545-1563), 11.
 Parochieregisters (1558-1676), pg 11.
 Vijf groepen Lem, pg 13.

A. Zes en twintig geconsulteerde registers van het Brugse Stadsarchief chronologisch gerangschikt, pg 15.

1. Regesten oorkonden van Schouteet/ Lem (1388-1489), pg 15.
2. Wezenregisters/Lem (1398-1708), pg 15.
3. Oud archief van de kerkfabriek van St. Jacobs te Brugge/Lem (1406), pg 29
4. De Brugse poortersboeken/Lem (1419-1476), pg 29.
5. Brugs verkoopregister Despars (1478-1499), pg 30.
6. Oorkonden privatieve aangelegenheden/Lem (1509-1709), pg 30.
7. Hallegeboden/Lem (1513-1722), pg 31.
8. Juridische registers/Lem (1540-1575), pg 31.
9. Staten van Goed/Lem, (1540-1698), pg 33.
10. Register van de processen/Lem (1547-1720), pg 34.
11. Buitenpoortersboeken/Lem (1549-1586), pg 35.
12. Klerken van de Vierschaar/Lem (1553-1561), pg 35.
13. Trouwboeken/Lem (1559-1789), pg 36.
14. Doopboeken/ Lem (1567-1795), pg 28.
15. Registers van de Zestendelen/Lem (1580-1720), pg 41.
16. Begraafboeken/Lem (1588-1793), pg 49
17. Akte Lem van de stad Brugge (1589), pg 50.
18. Autografen/Lem (1683-1686), pg 50.
19. Bevolkingsregisters/Lem (1800-1900), pg 50.
20. Burgerlijke stand geboorten/Lem (08 ventose V-1867), Lems (1819-1828), pg 51.
21. Burgerlijke stand huwelijken/Lem in Brugge en enkele deelgemeenten
 Lem (1815-1898), Lems (1803-1843), pg 53.
22. Burgerlijke stand overlijdens/Lem (30 fruct. VIII-1862),
 Lems (15 ventose IX-1851), pg 54.
23. Bevolkingsregisters huwelijken/Lem (1816-1900); pg 43.
24. Kiezerslijsten/Lem (1848), pg 57.
25. Grafmonumenten/Lem (1892 en 1900), pg 57.
26. De handschriften van Pieter Le Doulx, 3 boeken, pg 57.

*

B. Genealogie van de Brugse familie van Lem William, pg 58.
 Processen van De Wachtere Rombout tegen Lem Maerten I, pg 65.
 Gegevens uit deelgemeenten van Brugge, pg 101.

C. Korte checklijst van mannelijke Lem, afstammelingen van Lem Maerten I (of de Oude), gekend uit de Brugse registers, pg 103.

D1. Gegevens uit de parochieregisters over de Lem die zowel in Brugge als in het Brugse Vrije geleefd hebben, pg 105.

- a. uit de trouwboeken: 47 families, pg 105.
- b. uit de doopboeken: 10 families, pg 112.
- c. uit de begraafboeken: 7 families, pg 113.

D2. Gegevens uit overige Brugse archieven, zoals de wezenregisters, de oorkonden privatieve aangelegenheden, de juridische registers, en de klerken van de vierschaar, over de Lem die zowel in Brugge als in het Brugse Vrije geleefd hebben. D1 en, D2 zullen vooral nuttig zijn voor toekomstige onderzoekers naar de Lem van het Brugse Vrije, die aansluitingen zullen zoeken met onze Brugse Lem, pg 115.

E. Genealogie van de Portugese afstammelingen van de Vlaming Maerten Lem en de Portugese D. Leonora Rodrigues, pg 116.

F. De Leme van Portugal en Portugees India, pg 120.

G. Genealogie van de Braziliaanse Leme, pg 132.

H. Vijftien generaties Braziliaanse Lem vanaf António Leme, pg 141.

I. Zeven takken Braziliaanse Leme, pg 142.

J. Eerbewijs aan Luíz Gonzaga da Silva Leme, beroemde Braziliaanse genealoog, pg 148.

K. Genealogische genetica, pg 149.

Bibliografie, pg 151.

Bijlage 1, pg 152.

Voorwoord:

Tot de beginjaren 1990 waren in Vlaanderen alleen een 15-tal namen bekend van Brugse emigranten die tussen 1450 en 1480 emigreerden naar de Azoren. Wij wisten niets over hun leven en hun **nageslacht** op de Portugese eilanden.

Ook de Portugezen kenden niet het **voorgeslacht** van de Brugse emigranten en handelaars die in Portugal en op de Azoren aangekomen zijn in die periode.

Over de Vlaamse emigranten, waaronder drie leden van Brugse adellijke families, hadden we het in vorige vier werken. In deze laatste studie gaat het over “**Brugse families Lem**”, o.a. over de tak Lem die zich vanuit St. Winoksbergen in Brugge gevestigd heeft. Maerten Lem I is de eerste van dat geslacht die in Brugge geboren werd ca 1388. Over zijn eerste levensjaren tot in 1406 weten we niets.

De oudste gekende Lem in de Brugse wezenregisters is een **Lems Heinrich Pieter** geboren ca **1347** en overleden in 1399.

We bestuderen hier alle Brugse Lem(s) tot in **1900** en de enkele honderden Portugese nazaten **Leme** van Maerten Lem I verspreid over de voormalige Portugese koloniën in Afrika, Azië, Brazilië, en van daar tot in de Verenigde Staten en Canada toe.

We beperken ons tot de Brugse Lem(s) en hebben het nog niet over de Lem(s) van het Brugse Vrije, omdat van deze groep nog steeds slechts druppelsgewijze gegevens vrijkomen. Zeker leefden er zowel Lem(s) in het Brugse Vrije als binnen de Brugse stadsmuren, maar die gegevens komen beslist niet allen vrij op het net vóór **ca 2022**.

Deze genealogie in het algemeen en de rubrieken D1 en D2 zijn speciaal bedoeld om toekomstige vorsers te helpen een link te leggen tussen de Lem van binnen en van buiten de Brugse stadsmuren, om zo te komen tot vollediger genealogieën van verschillende “Vlaamse families Lem”.

Reeds in de vroegste parochieregisters troffen we zowel naamgenoten Lem aan die geboren, gehuwd of overleden waren of in Brugge of daarbuiten, dus in het Brugse Vrije.

De oudste genealogieën van gewone Vlaamse burgers beginnen in het gunstigste geval bij de doopboeken vanaf 1567. Er bestonden al wel trouwboeken sinds 1559, maar die trouwers werden geboren tussen ca 1520 en 1535 toen nog er geen doopakten bestonden, de enige akten die de namen van de ouders vermelden. Daar ontstond een hinderlijke gaping tussen twee geneaties.

Sommige adellijke families zijn gekend vanaf de 13de eeuw en daar zijn dan al wel enkele data van geboorte, huwelijk of overlijden bekend.

Door de adellijke status van het geslacht Lem Maerten I kon deze genealogie aanvangen bij het einde van de veertiende eeuw, een goede 160 jaar vroeger dan dit bij de gewone burgers het geval is, dankzij de Portugese koning D. Afonso V (1432-1481), opvolger van koning D. Duarte I (1391-1438), die Lem Maerten I geridderd heeft in 1464. Dank U, Sire.

Vele van de afstammelingen van Lem Maerten I huwden met leden van gevestigde adellijke families, zoals Van Nieuwenhove, Veyse, Van Lichtervelde, Van Belle, De Clercq, Van Wulfsberghe, Huguenot, De la Hage, De Hames, Van Moerkerke, Vanden Berghe, Vander Burch en Van Schorre. Einde van de adellijke status na Maerten Lem IV. Er volgden geen huwelijken meer met leden van adellijke families.

Ik heb vanaf het begin van de studies in de jaren 1990 van de Vlaamse emigranten en handelaars op de Azoren, later de Vlaamse adel op de Azoren en de genealogie Lem, Lems en Leme contacten gehad met universiteitsprofessoren in de Portugese Middeleeuwen, die zelf afstammelingen waren van Vlamingen als De Kersemakere en Lem, maar door gebrek aan kennis van de Nederlandse taal, en de ca 2.100 km afstand van Lissabon tot Brugge, absoluut niets wisten over de inhoud van de rijke Brugse stadsarchieven.

Mijn eerste opdracht was dus de Brugse stadsarchieven uit te pluizen tot op het bot op namen van die Vlamingen die zich vestigden in Lusofone landen. Dit heeft als onmiddellijke reactie de belangstelling gewekt van Portugese professoren en genealogen. In de huidige studie hebben we het specifiek over de Lem. Dit heeft zowel in Portugal als in Noord- en Zuid-Amerika een impuls gegeven aan genealogische studies van tientallen takken Braziliaanse takken Leme, nu ze, zonder zich te moeten verplaatsen, de Brugse stadsarchieven voor wat betreft de familie Lem, Lems en Leme even grondig kennen als de belangstellende, die ter plaatse alle nodige opzoeken deed om het voorgeslacht van de Vlaamse Lem te leren kennen.

Ik bedank al mijn correspondenten die me aanvullende inlichtingen bezorgden over hun familieleden en niet in het minst de Heer Marcolino Candeias, archivaris en bibliothecaris van het eiland Terceira, die mijn studies opneemt en verspreidt via zijn prestigieuze website van het gouvernement van de Azoren. Hij is het die mijn teksten beschikbaar stelt voor de doelgroep, de naar schatting dertig duizend afstammelingen van oorspronkelijk twintig Luso-Vlaamse families, verspreid over de wereld.

Van november 2011 tot mei 2012 werden de Brugse archieven in een tweede sessie nog kritischer bekeken. We bekeken o.a. nauwkeuriger de wezenregisters. Nieuw zijn de “Levens der Vermaarde Mannen der Stad Brugge” van Pieter Ledoulx, die het o.a. heeft over Lem Maerten II en Lem Joannes Bonifacius. Hij is het die uitdrukkelijk wijst op het feit dat Lem Maerten II geboren werd in Portugal. Uit de trouwboeken werden acht koppels niet weerhouden en kwamen er twee Lems bij, een ex-Lintz en een ex-Lyncks. Ook de doop- en begraafboeken werden grondiger uitgepluisd. Uit de parochieregisters haalden we de familieleden Lem en partners uit, die niet in Brugge geboren werden.

Een bestand ‘Staten van Goed’ gaf aan dat één en dezelfde Lem Joannes tweemaal gehuwd was, eerst met Cornette Maria, dan met Jacobs Anna. Het ging dus niet om twee verschillende Lem Joannes zoals voorheen gedacht werd. Die correctie werd uitgevoerd met een aangepaste vernummering.

Enkele namen halen we uit de oudste registers:

a. Zo heb ik van 24 interessante akten in het Oud Nederlands er tien gescand. Mijn oprechte dank aan de deskundige die deze teksten vertaalde in hedendaags Nederlands.

b. Van de 11 **poorters**, ingeschreven in Brugge tussen 1419 en 1476, kennen we wel de namen, maar niet hun nageslacht.

c. Uit de **juridische registers** haalden we **40 onbekende huwelijken** en **21 kinderen Lem** uit de moeilijke periode 1531-1583 van vóór de parochieregisters.

d. Ook de **akten van de vierschaar** leverden nog enkele namen op van families Lem uit de periode van vóór 1580.

Sommige iets minder relevante geschiedkundige gebeurtenissen uit de eerste versie werden hier niet weerhouden. Daarentegen werd in de huidige versie de **verwantschap met andere adellijke families** terecht meer benadrukt, een nieuw en belangrijk aspect in deze versie van de familiegeschiedenis.

Volgens het Rijksarchief bevat de verzameling digitale parochieregisters van alle Belgische provincies al meer dan 4,5 miljoen bladzijden. Het zal nog jaren duren alvorens alle registers van de burgerlijke stand voor de periode 1796-1912 via het internet beschikbaar zullen zijn.

Had ik een zoon gehad, die geïnteresseerd was in genealogie, dan had ik hem gevraagd binnen tien jaar de Lem van Brugge en het Brugse Vrije tot het jaar 2022 te bestuderen, om mijn werk aan te vullen. Zeker doet een andere goede ziel dit later ooit. Binnen 10 jaar zal het hopelijk ook mogelijk zijn afstammelingen van Brugse Lem op te sporen in Frankrijk, Luxemburg, Duitsland, Zwitserland en Engeland.

Daarmee zouden voor wat betreft de Europese Lem de laatste schriftelijke archiefbronnen geconsulteerd zijn. Daarna zal voor uiterst interessante gegevens moeten overgegaan worden op DNA-onderzoek, waarover we het zullen hebben aan het einde van deze studie.

De huidige tekst gaat in dit stadium vooral over de geschiedenis van de Brugse Lem(s), die vanuit St. Winoksbergen naar Vlaanderen gekomen zijn. We nemen aan dat Lem Maerten I de eerste is van dat geslacht Lem die in Brugge gedoopt is rond 1388.

We bestuderen hier zijn afstammelingen, de Brugse Lem(s) en sommige Portugese en Braziliaanse nazaten Leme. Zoon António Leme en een zestel van diens afstammelingen werden eveneens geridderd door Portugese koningen. **Zo behoren ook de Leme tot een adellijk geslacht.**

Het Brugse Vrije grensde ten noorden aan de Noordzee tussen Westende en Breskens. Ten westen liep de grens langs Nieuwpoort, Manekinswere, Schoore, Dixmude en Merckem. Ten zuiden vielen Staden, Hoochlede, Rousselaere, Zwevezele, Winghene, Knesselare, Woestine en Oostwinckele buiten de grens. Binnen die grens vielen Ghyts, Bevere, Coolskamp, Lichtervelde, S. Joris ten Distele, Ursel, Eecloo, Lembeke gekend sinds 1108 en Caprike (Kaprijke). De oostgrens liep van Breskens, Niewerhave, Gafermesse, Scoondike, Ooremanscapelle, Sint- Niclaes en Watervlies naar Lembeke. De namen van de woonkernen en steden werden weergegeven in de schrijfwijze van de jaren 1600. Enkele lokaliteiten bestaan nu niet meer.

Gaillard schreef in 1857 dat Lem een Portugese familienaam was, omdat Lem Maerten I en zijn vrouw D. Joanna van Lissabon toekwamen in Brugge. Het was een familienaam die in het begin van de 15de eeuw nog maar vrij zelden voorkwam in de Brugse archieven.

Die fout van Gaillard werd later gecorrigeerd. Laten we niet schieten op de pianist. De laatste 155 jaar werd er enorm veel fijn werk geleverd op genealogisch gebied.

Dank zij het initiatief van de directie van het Brugse stadsarchief en het titanenwerk van tientallen vrijwilligers worden jaar na jaar steeds meer archiefdocumenten ontsloten en op digitale manier ter beschikking gesteld van de belangstellenden. Dat kan nog jaren duren. Daardoor bevatten de huidige stambomen meer archiefgegevens en zijn ze dus een nauwkeurigere weergave van de geschiedkundige feiten, die zich voorgedaan hebben binnen de Brugse stadsmuren.

Ter gelegenheid van deze, mijn laatste genealogie ooit, bedank ik nog eens van harte de archivariissen en de wetenschappelijke medewerkers van het Brugse Stadsarchief voor hun jarenlange aanmoedigingen en steun bij mijn opzoekingen naar een twintigtal families die emigreerden naar de Azoren of handel dreven met Portugese collega's uit Lissabon en Madeira in de eindperiode van de Middeleeuwen.

Die handel heeft geleid tot welstand en een vaste band tussen beide landen, band die we met vijf boeken, schriftelijk en op het net, hebben getracht nog nauwer aan te halen. Deze ruggensteun heeft mij in de mogelijkheid gesteld zeer veel Leme, wereldwijd verspreid te helpen, zij die in ver afgelegen landen wanhopig op zoek waren naar hun voorgeslacht. Net zoals wij allemaal hier hunkeren ook zij er naar na 540 jaar hun voorouders eindelijk te leren kennen.-

Vanaf de 12de eeuw is de familienaam Lem ontstaan in de meeste Europese landen, ook in Vlaanderen. Het is mogelijk dat er nu nog afstammelingen van die oudste Lem in Vlaanderen overleven. Die zijn moeilijk te onderscheiden van de recentere tak Lem, afkomstig van Zuid-Holland, die eerst emigreerde naar Frans-Vlaanderen en dan tegen het einde van de 14de eeuw opdook in Brugge en het Brugse Vrije.

We bestuderen:

- *eerst grondig de geschiedenis van de Brugse Lem/Lems,*
- *dan de activiteiten van Lem Maerten I en zijn zoon Lem Maerten II zowel in Brugge als in Portugal,*
- *vervolgens de beschikbare gegevens over de Portugese Leme, die wonen in Continentaal Portugal, op het eiland Madeira en in Brazilië, en zich van daaruit verder verspreidden over Afrika, de Amerikas en Azië.*

Ontstaan van de familienaam Lem.

Aanvankelijk bestonden er alleen maar voornamen. Rond de 12de eeuw kwam er de noodzaak een familienaam in te voeren om zo, met een familienaam en één of meerdere voornamen elke persoon beter te kunnen identificeren. Meestal ontstond de familienaam uit een voornaam.

Eén interpretatie is dat uit de voornaam **Willem** de familienaam Lem voorkwam. Hetzelfde gebeurde met de voornaam Claes, die over Clais en Clays evolueerde tot de familienaam Claeys. In Vlaanderen wonen nu meer dan 13.000 Claeys, verspreid over honderden totaal aparte families. Eén stamboom van alle Claeys in België, net als één van alle Lem(s) in Europa is zinloos, als ze niet allen familieleden zijn. En dat zijn ze beslist niet allemaal.

In het Woordenboek van de Familienamen in België en Noord-Frankrijk van Dr. Frans Debrabandere, uitgeverij Veen, Amsterdam/Antwerpen 2003, vinden we dat volgende familienamen korte vormen zijn van de voornaam **Lambrecht**: Lem, Leme, Lems, Lam, Lams, Lamme, Lame, Lam(p)s, Lans, Lamp(e), Lammerz, Lammes, Lam(m)ers, Laemers, Lemmer(s). Beide interpretaties lijken me aanneembaar.

Voorbeelden: 1276: Lam Costere; 1276: Huguelot Lams, 1280: Heinekinum Lam, 1281: Ghiseliers filius Lam, 1326: Lam van Comene ; 1321 : Boidine Lamper, Gent, 1400 Lambrecht filius Lamsins Lams, 1434 : Jan Lam dictus.

Varianten op de naam Lem aangetroffen in de Brugse stadsarchieven (1383-2012).

Lems betekent zoon of dochter van Lem. Beide namen werden dooreen gebruikt in alle mogelijke akten. Als varianten op Lem/Lems heb ik in de Brugse stadsarchieven gevonden: Leme , Lemme, De Lem, Van Lems, Vander Lems en Lemezeune. Een slordig geschreven letter 'm' in Lems kan gelezen worden zowel als Leins, als Lenis, zelfs als Lens. Dit is erg verwarrend, want er bestaat wel degelijk een familienaam Lens in Brugge en een adellijk geslacht met de naam Leins/Leyns uit het Gentse.

Nog even vermelden dat de Franse Republikeinse kalender in Vlaanderen in gebruik was van 22.09.1792 tot op 11.09.1805. Sommige bevolkingsregisters tijdens de Franse bezetting zijn onvolledig. Vele geboorten van jongens werden niet aangegeven omdat men wist dat de Fransen geboorteregisters consulteerden om dienstplichtigen op te sporen.

In sommige gemeenten van het Brugse Vrije werden registers vernietigd, net om te beletten dat ze door de Fransen zouden kunnen gebruikt worden om belastings- en conscriptielijsten op te stellen.

De schrijfwijze van Vlaamse familienamen is in de loop van de eeuwen dikwijls gewijzigd, bvb. Bueninck/Buenyck/Bueniken, Schrivein/Schrijven/Schreven, Pynckel(s); Pynckle, Eghman/Egmont/Haegheman, Schynckels/ Schenkel, waardoor belangrijke gegevens kunnen verloren gaan bij genealogische studies. Zo heb ik net vijf verloren zonen en dochters kunnen opvissen, door bij de opzoekingen andere schrijfwijzen uit te proberen. Twee foutieve schrijfwijzen **Lentz** en **Lyncks** hebben me aangezet ook de trouwboeken op naam van de partners van de Lem te consulteren.

Gekende varianten op de naam Lem in het buitenland.

Duitsland vanaf 1410: Lemm(en), misschien rechtstreeks vanuit Nederland. Maar dan in Nederland verrassend vrij laat, pas vanaf 1540: Lem, Lems, Lemsz, Lemm, Lemmen en Lemson. Litouwen vanaf 1608 Lemm, Noorwegen vanaf 1646 Lem, Engeland vanaf 1670 Lem.

Begin de 18de eeuw vertrokken enkele Brugse families Lem naar Frankrijk, Luxemburg, Zwitserland. Eén priester en genealoog Lem vertrok in 1904 naar Brazilië. In Portugal en Brazilië werd de familienaam 'Leme', uitzonderlijk 'Da Leme'. Het Portugees wapen van onze Vlaamse Lem Maerten I, daar Leme Martim I genaamd, droeg de familienaam 'Leeme'.

In Portugal bestond de familienaam Lem niet vóór de komst van Maerten Lem I midden de jaren 1420.

Het is echt verwonderlijk dat in Frans-Vlaanderen reeds Lem woonden vanaf de tweede helft van de 13de eeuw, dat wij in Brugge gedocumenteerde gegevens hebben over de familie Lem vanaf 1388, in Duitsland vanaf 1410, in Portugal vanaf 1456 toen Maerten I bekend werd aan het Portugese hof, en de oudste Hollandse genealogieën Lem pas dateren vanaf 1540.

Oorsprong van de voorouders van onze Vlaamse Lem.

Ze kwamen van Voorne-Putten, een eiland gelegen aan de Noordzee en de oevers van de Oude Maas in de huidige provincie Zuid-Holland. De vroege Lem waren bewoners van de kuststreek en ze hebben zich nooit ver van de kust verwijderd. Een tak is via de Noordzee vertrokken van Voorne-Putten via Breskens, de meest oostelijke gemeente van het Brugse Vrije, naar Zeeuws-Vlaanderen, en later naar St. Winoksbergen in Frans-Vlaanderen.

De exacte samenstelling van de familie Lem rond 1380 in St. Winoksbergen kennen we jammer genoeg niet. Anders hadden we mogelijk nog een viertal generaties kunnen toevoegen aan deze stamboom. Alleen nieuwe studies van die familie in de 14de eeuw in die streek hadden eventueel nog waardevolle gegevens kunnen opleveren over de oudste geschiedenis van deze glorieuze afstammelingen van Hollandsen bloede, maar er is weinig kans dat oude geschriften het oorlogsgeweld overleefd hebben. De naam Lem zou nu in St. Winoksbergen zelfs niet meer voorkomen.

Enkele leden van deze familie emigreerden van St. Winoksbergen naar Brugge. Tot in 1718 vonden we nog contacten van inwoners van St. Winoksbergen met Brugse Lem.

De zeevaart en de overzeese handel zaten de vroege Lem in het bloed. Dit heeft de groothandelaar Lem Maerten I in Lissabon gebracht, waar hij met volle inzet deel genomen heeft aan de ontplooiing van de Portugese economie en de expansie over de Atlantische Oceaan.

Zijn zoon Leme António heeft zich eerst gevestigd op het eiland Madeira en nadien in Brazilië. Andere Leme zijn beland in Portugees India, Uruguay, Paraguay, de USA, Canada en de voormalige Portugese koloniën. De Leme alleen al hebben volgens schattingen in Brazilië meer dan 10.000 afstammelingen wereldwijd.

Uit Voorne-Putten is er eveneens een tak Lem naar Vlissingen getrokken, een andere vestigde zich in Utrecht. In beide steden wonen op heden nog families Lem, van wie de voorouders in hun wapen enkele elementen van het schild van de Vlaamse Lem Maerten IV overgenomen hebben, wat met zekerheid wijst op een verwantschap.

Vanaf de jaren 1275 circuleerden volgende namen in Zeeuws-Vlaanderen: **Lem Willem**, **Lem Eustacius**, zoon van een andere **Willem**, een **Lem Lambert**, rond 1280 onthoofd na een opstand tegen graaf Gwijde Van Dampierre wegens de invoering van hoge belastingen. In 1338 was er in Zeeland een **Lem Boudewijn**, zoon van **Lem Gillis**.

In 1383 werd St. Winoksbergen grondig vernield en de bevolking gemassacreerd door de Franse koning Charles VI. Stadsarchieven werden vernield. Vele mensen zijn gevlucht. Enkele zijn na jaren teruggekeerd, ook naamgenoten Lem.

In 1390 werden **Lem Willem**, **Jan** en **Raem** (vleinaam voor Ramond) opgegeven als poorters van St. Winoksbergen.

We signaleren nog een Lem Willem, die we bij gebrek aan gegevens evenmin kunnen onderbrengen in deze stamboom. Het gaat om een **Lem Willem**, gedoopt uit ons onbekende ouders, op een onbekende datum en plaats. Misschien was deze Willem een neef uit St. Winoksbergen van de hiernavolgende **Lem Willem (A1)**, die we wel konden opnemen in onze stamboom.

Ene Catharina werd op 25.11.1388 geregistreerd als weduwe van een Lem Willem, toen ze het eigendom van een gedeelte van een huis schonk aan Jacob de Heyt. Zij werd begraven in de abdij van Eeckhoute in 1393.

In 1393 werd er ene **Belike** gesignaleerd uit Voorne-Putten, weduwe van **Lem Claes**. In 1400 werd er een **Lem Nicolaas** gedoopt. Op 23.05.1413, in 1420 en in 1426 werden respectievelijk **Lem Willem**, **Clays** en **Boudewijn** in St. Winoksbergen aangehaald als 'ledegaers'. Dit zijn mensen die zich uit de zaak teruggetrokken hadden, eigenaars en renteniers, die een klasse vormen tussen die van de lage adel en de gezeten burgers.

Zijn laatstgenoemden in St. Winoksbergen gebleven, of zijn enkele van hen of hun kinderen naast in Brugge, ook in Sluis, Damme, Oostkamp of andere gemeenten van het Brugse Vrije terechtgekomen? Dat zal later moeten blijken uit studies van de Lem(s) van het Brugse Vrije.

Voormelde gegevens hebben ongetwijfeld een grote historische waarde, maar laten ons nu nog niet toe de genealogie Lem te starten bij het begin van de 14de eeuw. Wij beginnen deze genealogie daarom in de laatste decennia van de 14de eeuw bij **Lem Maerten I**.

Rond 1380 **zou** een **Lem Charles** gedoopt zijn in St. Winoksbergen. Hij werd, volgens zijn jongere broer **Lem Maerten I**, ridder en admiraal van Frankrijk. Daarvan vond ik in Vlaamse, Franse en Portugese archiefdocumenten tot op heden nergens een bevestiging. Een enkele keer wordt een Leme Karel vermeld in Braziliaanse genealogieën, waar beweerd wordt dat zijn tak zich **zou** vermengd hebben met een tak afstammelingen van zijn broer Lem Maerten I. Dat is vissen in troebel water. Van zo'n lang traject hadden we toch een spoor moeten vinden.

St. Winoksbergen lag in het toenmalige Frans-Vlaanderen. Dan **zou** Lem Charles dus eerder admiraal geweest zijn van de Lage Landen en het hertogdom Bourgondië. Naast bronnen in Parijs, heb ik de boekhandel Mollat geconsulteerd in Bordeaux, één van de belangrijkste van Frankrijk. Noch in de sectie geschiedenis, noch in de sectie genealogie werd enige verwijzing naar een Lem of Lems Charles gevonden. Van Lem Carolus, Karel of Charles vonden we geen enkel spoor, noch in de Brugse Stadsarchieven, noch in Portugal. Zonder sterke bewijzen zet ik hem voorlopig op een wachtlijst.

De Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Oostende, bevat vele gegevens over de **regio Nord-Pas de Calais**. Over Lems van de eerste helft van de 17de eeuw heb ik evenwel maar de volgende twee gegevens gevonden. Noteert terloops de puur Vlaamse familienamen. **Lem Adrien** x 21.03.1644 met **Vanden Heede** Petronille en **Lem Adrien** x 06.03.1639 met **Van Borre** Marie.

Dit is vroeger dan bvb. Lem Maria Godelieve, geboren in **Gistel** op 06.09.1691 of Lem Isabella, geboren in **Torhout** op 16.04.1734, dochter van Lem Joannes Baptista en Strubbe Maria, en Isabella's broer Lem Andreas, ook geboren in **Torhout** op 20.11.1739.

Gistel en Torhout liggen beiden in West-Vlaanderen. Die deur staat voor de genealogie nog maar met een kier open.

Het is voor onze Portugese vrienden nuttig er de aandacht op te vestigen dat zowel **Zeeuws-Vlaanderen** als **Frans-Vlaanderen** en **Picardie** deel uitmaakten van het **graafschap Vlaanderen**, het Vlaanderen uit de periode van het Bourgondisch beheer, van de emigraties naar de Azoren en de handelsreizen naar Lissabon, zo verschillend van het huidige Vlaanderen.

De geschiedenis van de Lem is het verhaal :

a. van Brugge,

b. van de Vlaamse handel overzee met Portugal in de 15de eeuw en

c. van het dynamisch geslacht Lem-Lems-Leme.

Geschiedenis van Brugge van de 12de tot de 15de eeuw.

Het grondgebied van de huidige stad Brugge werd al bewoond ca de jaren 100 van onze tijdrekening. Het gebied was als Gallo-Romeinse nederzetting ca de jaren 270 reeds een commercieel centrum met contacten in het buitenland. De stadsnaam komt van Scandinavisch 'bruggja', dat aanlegkaai betekent en kwam voor op de Karolingische munten vanaf ca 865.

Ca 1135 deed zich aan de Vlaamse kust een overstroming voor waardoor de zeearm het Zwin ontstond. De graven van Vlaanderen lieten het Zwingebied indijken en een grote haven bouwen in Damme. Na tientallen jaren konden schepen in Brugge aanleggen. Het voormalig moerassengebied werd de dichtstbevolkte streek van West-Europa. Zo werd Brugge ca 1275 één van de belangrijkste handelssteden van Europa. Het Zwin had van Brugge een havenstad en een internationaal handelscentrum gemaakt met ca 45.000 inwoners. Brugge was dringend toe aan gebiedsuitbreiding. De beurs van Brugge was in de 14de – 15de eeuw de belangrijkste van Europa. In de 16de eeuw werd het Antwerpse beursgebouw belangrijker.

Via de zee werd handel gedreven met alle Europese landen, van de Baltische steden, over Duitsland, Nederland en Frankrijk naar het Iberisch Schiereiland en Italië. **Het waren gouden jaren van handel, rijkdom, welstand, kunst en cultuur, die duurden tot ca 1470.**

In de tweede helft van de 15de eeuw begon die zeeweg op te drogen. Er werd gebaggerd, maar veel heeft het niet geholpen. Het was maar uitstel van executie. De boten kwamen eerst nog tot in Damme, later nog amper tot in Sluis. Vóór het jaar 1500 was Brugge al volledig afgesloten van de zee. **De levensader van Brugge was afgesloten.** Duizenden mensen verlieten de stad, duizenden huizen bleven leeg staan. Er was armoede alom, ook in de landbouwgebieden rond Brugge. De meeste handelaars vestigden zich in Antwerpen, die de rol van Brugge overnam en in de 16de eeuw reeds een persoonsbestand had van ca 100.000 man. Anderen vertrokken naar Ieper, Gent, Leuven en Brussel. Het bruisende Brugge was een dode stad geworden: 'Bruges La Morte'. Dit is eeuwen lang zo gebleven, op een paar opflakkingen na.

Pas vier honderd jaar later, in 1900 met het graven van het kanaal Brugge-Zeebrugge, werd Brugge opnieuw een drukke handelsstad, die naast andere Vlaamse havensteden en handelscentra zoals Antwerpen en Gent (grotere stad dan Brugge, maar minder belangrijk als haven), concurrenten werden van sommige Franse en Nederlandse havens, uiteraard met uitzondering van de wereldhaven Amsterdam.

De genealogie is een weerspiegeling van deze gewijzigde toestand. Ganse families verdwenen van het Brugse toneel in de 16de en de 17de eeuw. Er was een sterke terugval van geboorten in de familie Lem in de tweede helft van de 19de eeuw. In de 20ste eeuw waren er nog nauwelijks een tiental geboorten Lem in Brugge.

Een genealogie maken van de bewoners van één stad, hoe belangrijk ook, kan nooit volledig zijn. Een stad is geen vesting. Er is een continu komen naar de stad en gaan naar de deelgemeenten, of nog verder, naar gans het Brugse Vrije, zelfs ver buiten de landsgrenzen.

Een totaalbeeld van de geschiedenis en de genealogie van de Lem zullen we pas krijgen als gans Vlaanderen eindelijk ons actieterrein wordt, eens alle parochieregisters digitaal beschikbaar zullen zijn. **Wel is voor de genealogie Lem met de stad Brugge beginnen een stevige start.**

Het Concilie van Trente (1545-1563).

Dat concilie werd bijeen geroepen door paus Paulus III (1554), voortgezet door Julius III (1551) en bekrachtigd door Pius IV (1563). Het concilie had tot doel de rol van de Kerk als grote civilisator en wetgever te benadrukken, en de mistoestanden en misbruiken binnen de Katholieke Kerk aan te pakken. Geestelijken moesten een betere opleiding krijgen en het celibaat respecteren.

In adellijke families volgde meestal de oudste zoon zijn vader op. Het concilie besliste dat een bisschop diende theologie te bestuderen, met de bedoeling om het voor de adel onmogelijk te maken voor hun jongere zonen nog ergens een behoorlijk kerkelijk baantje te bemachtigen, zonder echte religieuze roeping. Wij beperken ons tot de praktische toepassing van die besluiten in de Brugse parochieregisters.

Parochieregisters met vele hiaten.

Jaartallen van het in gebruik stellen van de eerste Brugse doop-, trouw- en begraafboeken.

Parochies	Huwelijken	Overlijdens	Geboorten
St. Anna/St. Kruis	1565	1580	1584
St. Catharina	1606	1620	1646
St. Donaas	1591	1591	1591
St. Gillis	1605	1561	1643
St. Jacobs	1584	1584	1599
OLV 1ste wijk	1580	1574	1575
OLV 2de wijk	1572	1558	1580
OLV 3de wijk	1566	1566	1566
St. Salvators 1ste wijk	1597	1597	1605
St. Salvators 2de wijk	1572	1571	-1756
St. Salvators 3dewijk	1600	1617	1617
St. Walburga	1567	1567	1585

Daarom zal er nooit een complete genealogie kunnen worden samengesteld vanaf het begin van de 16de eeuw tot op heden. Door de verschillende beginperioden van de registers van de Brugse parochies, verliezen we in sommige gevallen twee tot die generaties Lem(s).

Er zitten behoorlijk veel hiaten in alle Brugse parochieregisters:

Sint-Donaas: geen overlijdens (1611-1624).

Sint-Salvators 1: geen geboorten (1625-1631), (1631-1690).

Sint-Salvators 2: geen geboorten (1612-1616, (1675-1677).
geen huwelijken (1615-1617), (1671-1677).

Sint-Salvators 3: geen overlijdens (1639-1659).

OLV1: geen geboorten (1581-1584), (1718-1726).

geen huwelijken (1581-1585), (1601-1602).

geen overlijdens (1577-1579), (1600-1691), (1706-1707).

OLV2: geen geboorten (1576-1579), (1581-1584), 1631.

geen huwelijken (1582-1583), (1621-1631), (1675-1700).

OLV3: geen geboorten (1592-1595), (1599-1602), (1607-1616).

geen huwelijken (1592-1597), (1599-1602), (1607-1616).

geen overlijdens (1607-1634), 1635-1701).

Sint-Jacobs: geen huwelijken (1680-1688).

geen overlijdens (1600-1637), (1682-1716).

Sinte-Walburga: geen geboorten: 1583, (1599-1604), (1621-1623).

geen huwelijken 1583 (1599-1604), (1621-1623).

geen overlijdens (1599-1604), (1621-1623), (1678-1679), (1682-1699).

Sint-Gillis: geen geboorten: 1624, (1626-1632).

geen huwelijken (1623-1632).

Sinte-Catharina: geen geboorten (1609-1619).

geen huwelijken (1634-1669), 1709.

geen overlijdens (1685-1669), 1705, (1709-1711), (1723-1724), 1734,
(1757-1761).

Ste-Anna-St.Kruis: geen geboorten (1574-1579), (1583-1594), 1594, (1598-1599), 1607.

geen huwelijken (1582-1583), 1594, (1598-1599), (1606-1613).

geen overlijdens (1594-1618), (1633-1641).

Ste-Anna (na de omwalling van de stad in 1297).

geen geboorten (1583-1587), 1601-1605), (1617-1648), (1719-1725).

geen huwelijken (1600-1605), (1615-1648), (1685-1678), (1685-1685),
(1719-1725).

geen overlijdens (1583-1618), (1681-1685), (1719-1725).

Sint-Jans hospitaal (1620-1796): een aantal Lem(s) overleden in het St.Janshospitaal waren afkomstig van gemeenten van rond Brugge.

Lem, gedoopt in het Brugse Vrije, trouwden soms in Brugge. Enkele Brugse koppels trouwden wel in Brugge, maar vestigden zich achteraf in gemeenten van het Brugse Vrije.

De pastoors van de 16de eeuw hebben niet veel ijver aan de dag gelegd bij het registeren van dopen, huwelijken en overlijdens. De oudste registers werden daardoor onvolledig en ergerlijk slordig bijgehouden. In de doopregisters werden jarenlang alleen de namen van de vaders genoteerd, die de aangifte deden van de geboorten, niet die van de moeders en ook niet die van de borelingen. De bedoeling was dus blijkbaar alleen te registreren in welke gezinnen er kinderen bijgekomen waren. Bij huwelijken ontbraken de namen van de ouders. Tracht dan maar een aansluiting te vinden met hun voorouders. Dikwijls werden bij sterfgevallen van kinderen hun voornaam niet opgegeven, 'alleen kind van' met de naam van de vader. Als die tien kinderen had, welk kind was dan begraven?

Ten behoeve van de Portugese Lem een woordje uitleg over de Vlaamse voornamen.

Moeten wij wennen aan de samengestelde Portugese familienamen, dan kunnen Portugezen in de knel geraken met onze voornamen in het Nederlands, Frans en Latijn. De ouders gaven in de tijd dat de pastoors geboorten, huwelijken en overlijdens registreerden bvb. de voornaam **Jan** op. Die werd ingeschreven als **Joannes**. Tijdens de Franse periode werd het **Jean**.

Zo ook:

Adriaan – Adrien – Adrianus.
 Antoon – Antoine – Antonius.
 Frans – François – Franciscus.
 Jozef – Joseph – Josephus.
 Judocus – Joost, Joos, Josse, Jos, Jooris – Georges – Georgius.
 Lodewijk – Louis – Ludovicus.
 Pieter – Pierre – Petrus.
 Willem – Guilhaume – Guilhelmus.
 Wouter – Woutre – Wauterius.

Vijf groepen Lem.

Buiten de afstammelingen van Lem Willem onderscheiden vier groepen Lem die niet behoren tot deze genealogie:

1. De ons onbekende afstammelingen van andere Lem van St. Winoksbergen dan Lem Willem, die ook zouden gemigreerd zijn naar Brugge.
2. Echte afstammelingen van Lem Willem x Van Beernem Claire, die we vanwege de vele hiaten in de oudste parochieregisters niet kennen.
3. De afstammelingen van de zeldzame authentieke Vlaamse Lem, die reeds in Brugge woonden vóór de emigratie van die familie Lem uit St. Winoksbergen.
4. Afstammelingen van recentere Vlaamse naamgenoten of families Lem uit buurlanden, die later in Brugge zijn komen wonen.

Een studie van de Lem van het Brugse Vrije, van gans Vlaanderen en zelfs van gans België, zal de huidige genealogie nog behoorlijk kunnen aanvullen, als later door aansluitingen de namen van hun voorouders gevonden worden. Pas dan zou er een heuse doorbraak komen in de studie van de Lem.

Mijn bijdrage over de Brugse Lem neemt in deze tweede definitieve versie concretere vormen aan.

Dat ik ook namen aanreik van verre familieleden Leme uit de Lusofone wereld, wordt geapprecieerd wordt door de Portugese, Braziliaanse, Amerikaanse en Canadese afstammelingen Leme. Vooral geschiedkundigen uit deze landen waarderen het feit dat ze voor het eerst over hun Vlaamse voorouders via internet primaire gegevens krijgen uit de uitgebreide Brugse archieven, die zijzelf niet kunnen consulteren. Een vijftal hooggeschoolde Leme uit de Lusofone wereld hebben mijn studies met bijlagen ondersteund.

Portugeessprekenden begrijpen doorgaans geen Nederlands, maar gelukkig werken verschillende families Leme van bovenvermelde landen intensief aan vertalingen van de studies uit Vlaanderen, die klaarblijkelijk een impuls gegeven hebben aan opzoekingen wereldwijd naar afstammelingen van Luso-Vlaamse families.

We zijn niet realistisch bezig als we over personen die leefden in de 15de eeuw zo'n gedetailleerde gegevens hopen te vinden, zoals dat kan over onze eigen ouders en grootouders, geboren in de 20ste eeuw.

Ik beschouw de gegevens uit de Brugse stadsarchieven als ijzersterke primaire bronnen, die binnen enkele jaren nog zullen kunnen aangevuld worden met archieven van het Brugse Vrije. Logischerwijze komen de meeste eerste inlichtingen over Lem Maerten I meer uit Portugese dan uit Vlaamse bronnen, zoals blijkt uit de bibliografie aan het einde van deze studie. Zijn roots lagen wel in Brugge, maar Lem Maerten I heeft circa 40 jaren van zijn actieve leven in Lissabon gewoond. Hij keerde pas definitief naar Brugge terug in 1466. Hij en zijn zonen Lem Maerten II en Leme António hebben de Lem/Leme op de kaart gezet in Vlaanderen, Portugal en Brazilië, en van daaruit over gans de wereld.

Samen met de afstammelingen van de Brugse emigranten op de Azoren tijdens de tweede helft van de 15de eeuw, behoren de afstammelingen Leme tot de ruim 30.000 meest verdienstelijke “Bruggelingen Buiten Brugge”, een flinke internationale vertegenwoordiging.

De chronologische eenheidslijsten van de doop-, trouw- en begraafboeken worden dan de kern van onze genealogie van de Lem(s) tot op het einde van de 18de eeuw. Die heb ik gezuiverd van analoge, maar foutieve familienamen. Daarop sluiten de registers van de burgerlijke stand aan, gevolgd door de bevolkingsregisters van de stad Brugge. Die zijn voorlopig nog onvolledig omdat de digitalisatie vertraging opgelopen heeft.

Deze kerngegevens werden dan aangevuld met data uit de overige registers van de Brugse stadsarchieven. Dit leverde een lange lijst van naamgenoten op, die bij latere studies van de verschillende geslachten **Vlaamse Lem(s)** van groot belang zal zijn.

Ik vernoem in deze studie alle naamgenoten Lem of Lems - van welke geslacht Lem dan ook - aan te halen, die ooit in Brugge geboren werden, of er trouwden, of daar stierven, of daar gewoon een periode van hun leven geresideerd hebben en dan verderop getrokken zijn. Dit om latere vorsers te helpen vollediger stambomen Lem te kunnen samenstellen. Iedereen die opzoekingen doet, timmert aan een lange weg. Het duurt tergend lang, maar onze opvolgers komen er wel.

A. Zes en twintig geconsulteerde registers van het Brugse Stadsarchief.

1. Registren Oorkonden van Schouteet (1080-1500).

28.11.1388: **Kateline**, weduwe van **Lem Willem** (A1), schonk het 24ste deel van een huis bij de St. Jansbrug in Brugge aan Jacob den Heyt.

26.09.1447: **Lem Percheval**, leenman van het leenhof van de Burg van Brugge, oorkondt de overdracht van een leengoed, gaande uit huizen en land, gelegen aan de zuidzijde van de Dijver te Brugge. Die voornaam komt bij de familie Lem slechts één maal voor in de Brugse registers. Vele leenmannen in diverse genealogieën behoorden tot adellijke families.

Wegens zijn sociale status vermoed ik sterk dat Percheval behoorde tot het geslacht van Maerten Lem. Maar eerst moeten andere bronnen dit vermoeden kunnen bevestigen.

06.09.1483: Filips de Schone, hertog van Bourgondië, oorkondt dat hij **ridder Van Nieuwenhove Jan** benoemd heeft tot schout van Brugge in opvolging van **Lem Maerten II** (A1.1.1.)

Op 20.03.1494 oorkonde Englebert van Nassau, luitenant-generaal van de Nederlandse gewesten van hertog Filips de Schone van Bourgondië de bevestiging en bekrachtiging van de 40 notabele inwoners van Brugge, gelast met het nemen van maatregelen ter sanering van de stedelijke financiën, oa. François Ritsaert, Jan de Boodt, Jan de Nieuwenhove en Aernoud Vander Baerse.

11.03.1496 en 17.03.1496: **Joannes Lem** werd vermeld als schepen van Brugge in verband met een pandbeslag. (A1.1.1.6.)

15.01.1499: Burgemeesters, schepenen en raad van Brugge oorkonden de overeenkomst tussen Fransoys Ritsaert, als bezitter van de nalatenschap van zijn begraven echtgenote Anthonine, dochter van Jeronimus Van Viven, enerzijds, Clays Ritsaert, in eigen naam, en **Adriaan Lem** (A1.1.1.4), als echtgenoot van **Ritsaert Margriete** en samen met Cornelis Van Viven zoon van Jeronimus, als voogd van **Ritsaert Hannekin en Maykin**, kinderen van Ritsaert Fransoys, zoon van Joris, Van Viven Anthonine, erfgenamen van hun moeder, anderzijds, betreffende de nalatenschap van Viven Anthonine.

2. Vier en twintig wezenregisters Lem(s) (1398-1703):

Het is hartverwarmend te ervaren hoe de Brugse administratie reeds in 1398, bijna 170 jaar vóór de eerste doopregisters, zich bekommerde om de armoede, de weduwen en wezen in onze stad. Ook daar hebben de Lem belangeloos een bewonderenswaardige rol gespeeld. Zo bezorgde **Lem Maerten I** reeds in 1406 in de St. Jacobskerk voor vaste maaltijden voor armen, weduwen en wezen. **Lem Willem**, griffier van de wezenkamer van het Brugse Vrije, heeft rond 1680 een school geopend voor wezen en **Lem Isabella Françoise** stichtte in het begin van de 18de eeuw de armenschool langs de Spinolarei te Brugge. In het zesde deel van de registers van St. Jan vindt men een Jan Cambier, slotenmaker, en Jooris Lem, die voogden waren van Maria Lem, gedoopt vóór 1539, dochter van Lem Pieter met Cambier Joanna die we overigens niet hebben kunnen traceren.

19
 Den myn dach van ontfangh int jaer dinst ontfondst in
 de lichte. Cornelis vander doerghuse den ghemein
 en lincen vatter de lichte als vordder van loyken ende
 bethen vordder kamp linderen die hy hadde by margarete
 synen vlyne. Brothien sy vanneren van deefen volghen
 gheslucht vord. Die groote vander vordder linderen ghede
 gheluden vordomen ende gheslucht bydes doot van lincen
 maedene. Ende es dy vord de sone van ontfondst
 groote de lichte de lichte vord vord vord vord vord
 van dery ontfondst. Inden hande vander vord vord
 vander doerghuse mit vorddinghe ende mit vorddinghe
 van van tant den ghemein en van adraen van vord
 en vord al en dy den barchen vord van lincen
 mit vorddinghe ende vorddinghe de lichte de
 vord vord vander doerghuse als vorddinghe ende de
 vord van tant ende adraen van vord als vord vord
 dy de vorddinghe vord vord vord vord vord vord
 aldere vorddinghe ende alle vorddinghe vord vorddinghe
 te gheslucht. Alst blyt bydes vorddinghe danof
 vordende dy dake vander vord dach van ontfondst int jaer
 dinst ontfondst ende vorddinghe. Ende vorddinghe
 vorddinghe vorddinghe vander vord vord vord vord
 vord van vorddinghe

1512

Dinsdagh den 22^{en} dach van maye Int jaer duysent vyf hondert ende / 11^{en} Eolm
 Dertighen dach van maye Int jaer duysent vyf hondert ende / 11^{en} Eolm
 Inceste. Jaer de rege ald procurator En macher van Nymen
 vollen vengere f2 misse vant studeer pynen mede doort
 Voordey van martinsten ende agnacestien bieder maceste vordende
 van moestekele kinderz. In pynen lincne vordende maceste
 vanden vengere ordinaris ons gheduchte harenz ende pynen
 die by hadde by vordende martine lincne pynen vengere vordende
 f2 pampere van vengere vordende harenz ende vengere
 vordende vanden vordende kinderz goede harenz ende vengere
 gheduchte bieder doot van harenz ende vengere vordende
 dat inde manne harenz vordende vengere

Inceste. Jaer de rege ald procurator En macher van Nymen
 vollen vengere f2 misse vant studeer pynen mede doort
 Voordey van martinsten ende agnacestien bieder maceste vordende
 van moestekele kinderz. In pynen lincne vordende maceste
 vanden vengere ordinaris ons gheduchte harenz ende pynen
 die by hadde by vordende martine lincne pynen vengere vordende
 f2 pampere van vengere vordende harenz ende vengere
 vordende vanden vordende kinderz goede harenz ende vengere
 gheduchte bieder doot van harenz ende vengere vordende
 dat inde manne harenz vordende vengere

Inceste. Jaer de rege ald procurator En macher van Nymen
 vollen vengere f2 misse vant studeer pynen mede doort
 Voordey van martinsten ende agnacestien bieder maceste vordende
 van moestekele kinderz. In pynen lincne vordende maceste
 vanden vengere ordinaris ons gheduchte harenz ende pynen
 die by hadde by vordende martine lincne pynen vengere vordende
 f2 pampere van vengere vordende harenz ende vengere
 vordende vanden vordende kinderz goede harenz ende vengere
 gheduchte bieder doot van harenz ende vengere vordende
 dat inde manne harenz vordende vengere

Inceste. Jaer de rege ald procurator En macher van Nymen
 vollen vengere f2 misse vant studeer pynen mede doort
 Voordey van martinsten ende agnacestien bieder maceste vordende
 van moestekele kinderz. In pynen lincne vordende maceste
 vanden vengere ordinaris ons gheduchte harenz ende pynen
 die by hadde by vordende martine lincne pynen vengere vordende
 f2 pampere van vengere vordende harenz ende vengere
 vordende vanden vordende kinderz goede harenz ende vengere
 gheduchte bieder doot van harenz ende vengere vordende
 dat inde manne harenz vordende vengere

Inceste. Jaer de rege ald procurator En macher van Nymen
 vollen vengere f2 misse vant studeer pynen mede doort
 Voordey van martinsten ende agnacestien bieder maceste vordende
 van moestekele kinderz. In pynen lincne vordende maceste
 vanden vengere ordinaris ons gheduchte harenz ende pynen
 die by hadde by vordende martine lincne pynen vengere vordende
 f2 pampere van vengere vordende harenz ende vengere
 vordende vanden vordende kinderz goede harenz ende vengere
 gheduchte bieder doot van harenz ende vengere vordende
 dat inde manne harenz vordende vengere

b. Dan volgt van alle akten een korte vertaling in hedendaags Nederlands.

1) Lems Heinrich Pieter, akte van 08.01.1399, St. Niklaas 2de boek, folio 30 verso.

Eerste huwelijk met **Memmaerts Kateline** met vermelding van het bastaardkind Lauwerkine. Bij een tweede huwelijk met **Smoors Lisabetten** had hij ook twee bastaardkinderen Pieterkine en Hannekin. We weten niet goed hoe 'bastaardkinderen' te interpreteren. Huwde hij twee maal met een ongehuwde moeder met kinderen? Hebben die kinderen door het huwelijk van hun ouders de naam Lem bekomen of niet? We kennen de gewoonten niet uit die periode. De voogden waren Pieter Boudin Jans en Pieter Treube.

Lems Heinrich Pieter is overleden ca 1398. Schatten we dat Heinrich bij zijn overlijden ca 51 jaar oud was, dan moet hij geboren zijn rond 1347, waardoor hij de oudste Lem ooit is die in de Brugse Stadsarchieven aangetroffen werd.

2) Lem Antheonis, akte van 24.10.1468, St. Jacobs 5de boek, folio 65.

De overleden Lem Antheonis liet van zijn echtgenote **Cornelie** (spijtig genoeg werd haar familienaam niet vermeld), een zoon Antheonis **Lemszuene** als wees achter.

3) Lem Agniete/Agnès, akte van 06.09.1501, St. Donaas 6de boek, folio 287.

Zij is opgenomen in de stamboom Lem onder het nummer A1.1.1.2 (25.10.1468-28.04.1514). Haar echtgenoot **Pascal(s) Jan** is overleden vóór 06.09.1501 en liet drie wezen na: Grietken, Tomeke en Kalleke. Hun voogden waren hun ooms Lem Adriaan A1.1.1.4 (25.10.1470-17.11.1502) en Lem Joannes A1.1.1.6 (09.05.1472-05.02.1507), zonen van Lem Maerten II.

4) Lem Karel, akte van 04.04.1507, St. Jacobs 7de boek, folio 181.

Lem Karel (A1.1.1.1) was de oudste zoon van Lem Maerten II. Hij werd geboren op 12.01.1462 en stierf vóór 04.04.1507. De voogden van zijn kinderen waren Jan Van Nieuwenhove en Philips De Beer.

Zijn weduwe **Veyse Cornelie**, geboren op 12.07.1468, stierf op 29.06.1530.. Zij hadden een dochter Lem Adrienne (A1.1.1.1.1) geboren ca 1504-7, die op 07.07.1559 begraven werd in Ieper.

5) Lem Pieter, akte van 04.10.1512, St. Jacobs 8ste boek, folio 42.

Het gaat om de wezen Loyken en Betken, kinderen van Pieter Lem bij **Margariete.....?** Zonder de familienaam van de echtgenote van Pieter kan ik eens te meer die familie niet traceren. Voogden waren Cornelius Vanden Westhuyse, timmerman en Pieter Witters, bakker.

6) Lems Martine, akte van 19.05.1513, St. Niklaas 6de boek, folio 227.

Roeland Van Moerkerke is overleden vóór 19.05.1513. Zijn weduwe was Martine Lems (1474 Brugge-1511 Torhout) werd opgenomen in de stamboom onder het nummer A1.1.1.8. als dochter van Lem Maerten II. Er waren twee wezen: Van Moerkerke Martinken en Agneseken. Voogden waren Jooris Vande Velde en Jacob De Clerc, procureur voor Willem Vergière, medevoogd.

7) Lem Lowys (Lodewijk), akte van 03.08.1548, OLV 9de boek, folio 159.

Hij is overleden en liet een weduwe **Maleghys Cornelia** en twee wezen achter, Lem Calleken en Lem Maria, die trouwde met Inder/Vander Weyden Jacques. Voogden: Maleghys Lowys en Vande Watere Jan.

8) Lem Joos twindere, akte van 03.06.1551, OLV 9de boek, folio 188.

Lem Joos is overleden. Hij liet een weduwe na, **Boone Anthonine** en drie wezen: Lem Adrianekin, Grietkin en Callekin. De voogden waren Lem Maximiliaan, Lem Maerten IV en Boone Maerten.

9) Lem Maximiliaan, akte van 18.11.1551, OLV 9de boek, folio 196.

Maximiliaan was gehuwd met **Van Oost Liesebette**. Hij is overleden en liet twee kinderen na: Lem Haneken en Neelken. Lem Joannes werd hun voogd.

10) Lem Clement, akte van 25.09.1557, St. Jan 13de boek, folio 97.

Clement is overleden en liet een weduwe achter: **Potvliet Lisebette** en een dochter Lem Maykin. Lem Joannes werd haar voogd.

11) Van Aert/Vannaert Lisbette, akte van 27.01.1560, 1ste echtgenote van Lems Joannes, zoon van Maximiliaan. Zij is overleden en liet drie kinderen achter: Lem Joosken, Adriaan en Tanneken. Voogden: De Cocq Gregorius en Jooris ....duart

12) Lems Joannes, akte van 18.03.1562, OLV 10de boek.

Drie wezen van Lems Joannes, weduwnaar van **Van Aert/Vannaert Lisbette**: Lem Joosken, Adriaan en Tanneken. Voogden: De Cocq Gregorius en Jan du Lien.

13) Daens Cecilie, akte van 27.07.1579, St. Jacobs 11de boek, folio 269.

De overledene Daens Cecilie, dochter van Pieter, was de eerste vrouw van **Lems Gillis**. De wezen waren Lem Joos, Cornelis, François, Pieter, Jacquemine en Mayken. Voogden: Marc Forlingiet Marc en De Rou Joannes, apotecaris.

14) Lem Adriaan, akte 09.05.1613, St. Jan 15de boek, folio 209.

Overlijden van Lem Adriaan (A1.1.1.10.7.1), zoon van Lem Maerten IV, die zijn weduwe **De Munck Livina** en drie wezen achterliet: Lem Margarita ° 1594, Adriana ° 1596 en Donatianus ° 1599. Voogden: Vander Woude Adriaan en Karel F.....

15) Lem Jooris, akte van 20.02.1626, St. Niklaas 10de boek, folio 145. Alleen door deze wezenakte komen we te weten dat Lem Jooris getrouwd was met **Scheerlynckx Leonora**. Haar naam stond ingeschreven als N: onbekend in de Brugse doopboeken. Nu heb ik daar echte naam van de moeder opgegeven. Leonora moet geboren, getrouwd en overleden zijn buiten Brugge. Voogden: Cools Jooris en Cafelaere Lucas. Via de naam Lem Jooris/Georges van de vader kenden we al wel hun kinderen uit de doopboeken:

- a. Lem Amandus, geboren op 31.07.1603 te Brugge/OLV2.
- b. Lem naamloos, doodgeboren op 08.03.1606 te Brugge/OLV2.
- c. Lem Leonora, geboren op 13.10.1607 te Brugge/OLV2.
- d. Lem Bartholomeus, geboren op 24.08.1611 te Brugge/OLV2.

Na het overlijden van haar echtgenoot is Leonora met haar drie wezen mogelijk teruggekeerd naar haar geboortestreek. Dat zal later moeten blijken.

16) Lem Wouter, akte van 13.08.1629, St. Jacobs 12de boek, folio 222.

Lem Wouter liet zijn weduwe **Van Wyckhuysen Maria** achter met vier wezen: Lem Wouter, Willem, Adriaan en Isabeau. Lem Jan, zoon van Lem Wouter, werd hun voogd.

17) Pynckels Laurentiana, akte van 17.06.1633, St. Jan 16de boek, folio 93. 17 en 21.

Pynckels Laurentiana, buiten Brugge geboren, is ook buiten Brugge getrouwd met Lem Donatianus, in Brugge/St. Anna geboren op 16.07.1599, als zoon van Lem Adriaan en De Munck Livina, geboren in Brugge in 1577. Laurentiana en Donatianus hadden twee kinderen geboren buiten Brugge: Lem Barbara en Lem Lois/Lowys/Loys/Ludovicus, de wezen die vernoemd worden in dit wezenregister. Voogd: Lem Adriaan.

18) Cornette Maria, akte van 27.03.1635, St. Jan 16de boek, folio 293.

Eerste echtgenote van **Lem Joannes**. Met Cornette had Lem Joannes 6 kinderen: Lem Joannes 1624, Maria 1625, Joannes 1627, Judocus 1631 en Joanna 1633. (A1.1.1.10.7.3.1.3). Voogd: Lem Wouter.

19) Bascinette Joanna, akte van 19.10.1645, St. Donaas 11de boek, folio 77. Ons totaal onbekend. Mogelijk toch geen familie van Lems. Zij was getrouwd met **Lemes/Lenis/Lem(?) Jacques**. Beiden waren waarschijnlijk afkomstig van het Brugse Vrije. Twee wezen: Lemes/Lenis Marie Magdalena en Jacques Robert. Voogd: Stockhove Vincent.

20) Jacobs Anne, akte van 05.03.1649, folio 237.

Tweede echtgenote van Lem. Zij liet zes wezen na: Lem Anna 1636, Catharina 1639, Maria 1641 (de 3 voornamen van zijn eerste vrouw), dan Jacobus 1643, Cornelius 1645 en Joannes 1648. Voogd werd Lem Willem.

21) Lem Donatianus, akte van 22.05.1652, St. Jan 17de boek, folio 289. Zie uitleg bij 17) hierboven.

Buiten Brugge getrouwd met Pynckels Laurentiana, die ook buiten Brugge geboren werd. Wees: Loys Lem. Zijn zuster Barbara was al overleden, waardoor Loys de enige erfgenaam werd. Hij erfde ook uit de nalatenschap van Lem Maria, zijn 'moye' van vaderszijde (moye betekent grootmoeder of groottante. Het kan gaan om de Lem N, waarschijnlijk Lem Maria, die zou verhuisd zijn naar een gemeente in het Brugse Vrije. Voogd: Lem Adriaan en Pynckle Joannes.

22) Lem Joachim, akte van 03.10.1669, Carmers 8ste boek, folio 311 bis.

Zijn echtgenote Van Hove Elisabeth is overleden vóór 1669. De weduwnaar bleef achter met vijf wezen: Lem Agatha ° 1648, Joanna ° 1650, Magdalena/Margarite ° 1656 en Maria ° 1657. Hun voogd was Lem Jooris.

23) Lem Jooris, akte van 07.08.1681, St. Niklaas 13de boek, folio 79.

Jooris (1644-10.1680). Weduwe: Gevaert Maria (1645-1714). Twee wezen: Lem Maria Anna, 1677 en Jooris (11.1680). Voogden: De Loddere Pieter en Gevaert Jacob.

24) Lem Adriaan, akte van 07.09.1685, St. Jan 18de boek, folio 367.

Adriaan is gestorven op 17.02.1685. Zijn weduwe De Baecke Catharina (1623-1689) bleef achter met vier wezen: Lem Catharina 1665, Adriaan 1667, Agatha (Rosa) 1671 en Maria (Susanna) 1675. Voogd: De Baecke Daniël.

De wezenregisters leveren ons volgende namen op van familieleden Lem, die wij uit geen enkel ander Brugs archief kenden.

Lems Heinrich Pieter 1x: Memmaerts Kateline: 1 wees.

Lems Heinrich Pieter 2x: Smoors Lisbetten: 2 wezen.

Lem Antheunis x Cornelia...(familienaam onbekend): 1 wees.

Lem Pieter x Margariete... (familienaam onbekend): 2 wezen.

Lem Jooris x Scheerlynckx Leonora: 3 wezen.

Andere familienamen als Boone, Van Oost, Potvliet, Van Aert/Vannaert en Daens kennen we reeds o.a. uit de juridische registers en sommige uit de klerken van de vierschaar.

3. Het oud archief van de kerkfabriek van St.Jacobs te Brugge.

1406: Eerste vermelding van **Maerten Lem I.** (A1.1).

4. De Brugse poortersboeken Lem(s) (1419-1476):

Een poorter was een burger die mits betaling het recht verwierf binnen de poorten van de stad een plaats met stadrechten te bewonen.

Lems Jan, zoon van Willem, uit Beveren in het land van Waas in het Antwerpse, in Brugge ingeschreven op 01.09.1419.

Lem Cornelis, zoon van Willem, gedoopt te Brugge op 01.09.1433.

Lem Jan, zoon van Jan uit Axele/Sluis, ingeschreven in Brugge op 07.05.1425.

Lem Jan, zoon van Jan, ingeschreven in Brugge op 07.05.1435.

Lemzuene Pieter, zoon van Jan uit Kieldrecht, ingeschreven in Brugge op 02.05.1442.

Beroep: omme scipman de zine.

Lems Bertholf, zoon van Jan uit Oostburg, in Brugge ingeschreven op 28.08.1444.

Lem Coppin, zoon van Boudewijn uit Oostburg, ingeschreven in Brugge op 24.07.1453.

Lem Maria, dochter van dezelfde Boudewijn uit Oostburg, ingeschreven op 24.07.1453.

Lem Adriaan, zoon van Boudewijn uit Oostburg, ingeschreven op 18.11.1468.

Lems Maria, dochter van Pieter uit Gent, ingeschreven in Brugge op 11.01.1472.

Lems Jacob, zoon van Gillis uit Zedelgem, ingeschreven in Brugge op 10.08.1476.

Van die poorters hebben we het nageslacht niet kunnen achterhalen omdat er toen nog geen parochieregisters bestonden.-

Oostburg was een autonome stad binnen het graafschap Vlaanderen, een marktstad en een centrum van lakenindustrie. Oostburg Ambacht behoorde tot de kasselrij van het Brugse Vrije.

Sluis werd voor het eerst vermeld in 1290 als vrije stad met schepenen, die het stadsrecht van Brugge toepasten. Sluis was begin 15de eeuw de enige nog bruikbare zeehaven in het Zwingebed. Hier werden alle goederen voor Brugge op kleinere vaartuigen overgeladen.

Rond 1500 was Sluis nog slechts een vissershaven. In de 19de eeuw is Sluis een plattelands- en grensstadje geworden. Deze meest Vlaamse stad van Nederland, met zijn vele restaurants en een sympathieke bevolking, wordt nu nog druk bezocht door Vlaamse ééndagstoeristen. Die nauwe band is gebleven over de eeuwen heen.

De oudste parochieregisters dateren van 1568, tussen 139 en 82 jaar na de komst van bovenvermelde poorters. Die hadden beslist nageslacht, maar dat kunnen we niet terugvinden in de parochieregisters.

5. Het unieke verkoopregister (1478-1499) van Jacob Despars.

Despars Jacob (1444-1500) behoorde tot een Brugse groothandelaarfamilie. Hij was een zoon van Marc Despars en van de edelvrouwe Margaretha Metteneye. In 1477 vormde hij een compagnie met zijn broer Wouter Despars, echtgenoot van Josine Metteneye, voor de invoer en de distributie van Portugese landbouwproducten zoals maderasuiker, melasse, olijfolie, rode wijn, wijnazijn en zuidervruchten.

In Lissabon vonden ze een afzetgebied voor Vlaamse industrieproducten als laken, tapijtwerken en kunstwerken. Er werd al eens gespeculeerd op graan en aluin.

Wouter behartigde de handelsbelangen van de firma in Lissabon, waar hij in 1480 een bijhuis vestigde. Hij coördineerde de handelsoperaties met Madeira. Wouter verwierf de riddertitel tussen 1505 en 1515. Hij was confrater in de Orde van de Portugese koning en is overleden op 21.10.1515.

Reizende medewerkers begeleidden aanvankelijk het transport in beide richtingen tussen Madeira, Lissabon en Vlaanderen. Naar het einde toe hadden handelsagenten een permanente vestiging op Madeira en Lissabon. Zo werd João Esmeraldo uit Picardie een schatrijke zelfstandige suikerhandelaar en plantage-eigenaar in Funchal.

Ook de Vlaamse handelshuizen **Lem** en **de Nieulant**, en de handelaars **Parmentier** en **Jan Lombaert** verdienden fortuinen aan de suikertrafiek en investeerden in plantages op Madeira.

6. De Oorkonden privatieve aangelegenheden Lem(s) (1509-1709).

03.03.1509: Overdracht van een rente door Van Belle Catharina, weduwe van Van Nieuwenhove Michel en **Jan Lem**, weduwnaar van **Wulfsberghe Josine** (A1.1.1.6) aan Drabbe Adriaan.

21.01.1576: Beslag op het huis in de Hoemakerstrate door **Lem Maerten IV** (A1.1.1.10.7) tegen Modde Jan.

27.07.1579: Ontheffing aan **Lems Gillis** op de penningen van zijn minderjarigen in de erfenis van **Daens Cecile**, *zijn vrouw*. Een belasting van 1583 betrof twee heesters. Eigenaar/bewoner was **Lems Gillis**. Gillis was een naam die onder Lem dikwijls voorkwam, maar niet in de Brugse parochieregisters.

10.01.1615: Vidimus op vraag van **Bueneken Pierre** van een ontleningsakte van de stad Brugge ingeschreven op naam van **Lem Maerten II** (A1.1.1.) met als datum 20.11.1477.

18.09.1615: Overdracht van bovenvermelde ontleningsakte van de stad Brugge op naam van **Lem Maerten II** met als datum 20.11.1477, door Francisco de Vilhegas aan de vernoemde **Bueneken**.

11.12.1662: Rentebezetting door **Jan Van Wandele** en zijn vrouw **Anna Lem** ten voordele van Van Male Isabella op een huis aan de zuidkant van de Noordzandstraat.

19.05.1665: **Lem Willem**, baljuw van het leenhof van Erseele oorkondt dat het Lobbekensleen, gelegen in het ambacht en onder de parochie van Moerkerke, door een gift van de gezusters **Beunincken** overgegaan is op Duriez Fransoys.

08.08.1671: Rentebrief ten behoeve van **Lem Willem**, groot 5 lb. Gr. 's jaars, gaande uit huizen in de Oliestraat te Brugge.

08.10.1678: Verkoop van het huis "Rooden Hert" aan de zuidkant van de Langestraat te Brugge door **Lem Adriaan** en zijn echtgenote **De Backere Catharina** aan Kellenare François.

28.10.1709: **Lem Jan** benoemd aan de proosdij van O.L.V. te Brugge.

7. Hallegeboden Lem(s) (1513-1722):

Register 3 van 15.09.1513 tot 23.07.1530, folio 579v: schuldeisers van **Lem Franchoijs**.
Reg. 6 van 02.09.1553 tot 14.09.1564, folio 168v: die recht wilden pretenderen om zeker rente te profiteren van **Lem Loijse/Louisa** (A1.1.1.10.5).

Reg. 8 van 24.10.1574 tot 19.05.1584, folio 110: over te brengen het kapitaal van de renten in handen van de **heer Lem Maerten IV** (A1.1.1.10.7).

Reg. 8 van 24.10.1574 tot 19.05.1584, , folio 123: over te brengen het kapitaal van de renten in handen van de **heer Lem Maerten IV** tot 08.03.1670, folio 24 v: **Lem Jan** (?) gedagvaard.
Reg. 18 van 30.12.1711-13.10.1722, folio 15: gedagvaard de erfgenamen van **Lem Joannes Bonifacius**, proost van de collegiale kerk van O.L.V. (A1.1.1.10.7.3.1.7.6).

De Hallegeboden geven ons de namen van Lem Franchoijs en Loijse, niet bekend van de registers van de burgerlijke stand.

8. Juridische registers Lem(s):

Zij brengen een extra **40 koppels Lem en 21 kinderen** aan het licht uit de periode van 1531 tot 1583, met jammer genoeg niet alle huwelijken die plaats vonden tussen 1500 en 1558 - een moeilijke kantelperiode in de genealogie -, en die zouden aansluiting gegeven hebben op de trouwboeken (1559-1789). Daardoor brengen de meesten aan de genealogie Maerten Lem zelf rechtstreeks weinig nuttige gegevens aan, maar zullen later wel van pas komen bij het opstellen van de genealogie van de 'Lem van Brugge en het Brugse Vrije'.

- 1) 1531-1546: **Lem Pieter** x ca 1525 **Cambier Joanna** - dochter van Jan -, en dochter Lem Maria, geboren vóór 1539. De voogden van Maria waren **Lem Georges en Cambier Joannes**. In de trouwboeken is de naam Cambier pas opnieuw opgedoken in 1620.
- 2) 1541-1552: **Lem Jacob** – zoon van Jacob- x **Porms/Porins Margaretha** - dochter van Adriaan - en dochter Lem Maria.
- 3) 1542-1544: **Lem Tanneke**, 2de E **Van Taeken/Van Haecke Sebastiaan**.
- 4) 1542-1561: **Lem Ludovicus x Maleghys Cornelia** - dochter van Cornelis -, en dochter Lem Maria.
- 5) 1543-1546: **Lem Jacob x Quareyt Wilhelmina**.
- 6) 1547-1549: **Lem Joos x Poureux Ludovica**, dochter van Thomas.
- 7) 1548-1550: **Lem Elisabeth** - dochter van **Pieter-** x **Vande Watere Jan**.
- 8) **Vader Michel Lem**
- 9) 1548-1561: **Lem Marc** - zoon van Michiel - x **De Salmas Marie**, met kinderen Lem Marc en Lem Alonce.
- 10) 1548-1552: **Lem Maximiliaan x Van Oost Elisabeth** en kinderen Lem Hansken, Neilken en Joos.
- 11) 1548-1552: **Lem Joos**, zoon van **Maximiliaan**, x **Boone Antonine** en drie kinderen Lem Adriaenken, Grietken en Calleken.
- 12) 1550-1564: **Lem Joannes**, zoon van **Maximiliaan**,
1ste E Van Aert Elisabeth - dochter van Simoen - en kinderen Lem Joorken, Adriaenken en Tanneken.
[2de E. De Bock Maria, dochter van Adriaan – die we reeds kennen].
- 13) 1550-1552: **Lem(s) Margaretha x Dausken/Dauxken Rubrecht**, zoon van Pieter, en dochter Maria.
- 14) 1550-1573: **Lem Maria, D van Jacob x Van Durste Arnout**.
- 15) 1552-1553: **Van Lems Josina x Wulfaert Joannes**.
- 16) 1552-1556: **Lems Ludovicus**, 2de E van **Spiere Elisabeth**.
- 17) 1553-1555: **Lem Joannes x Dieryckx Josina** en hun zoon Lem Clement.
- 18) 1553-1558: **Lem Clement** - zoon van voormelde Joannes - x **Potvliet Elisabeth**, dochter van Joos, dochter Maria. De oudste ons bekende Potvliet werd geboren in 1565.
- 19) 1557-1570: **Lem Joos** – zoon van Joos - x **Tanneken (De) Landaes**, dochter van Frans. De eerste Landaes uit de parochieregisters werd geboren in 1568.
- 20) **Vader Lem Ludovicus:**
- 21) 1560-1577: **Lem Maria** – dochter van Ludovicus - x **Vander Weyde/Inder Weyde Jacob**.
- 22) 1562-1563: **Lem Cornelia x De Cock Gregoris**, zoon van Maerten.

23) 1564-1566 : **De Lems Magdalena** x **Bruus Cornelis**.

24) **Vader Lem Pieter**.

25) 1564-1566: **Lem Elisabeth** - dochter van Pieter - x **Jacobszeune Adriaan**.

26) **Vader Lem Jacob**.

27) 1564-1566: **Lem Maria** - dochter van Jacob - x **Neys Cornelis**, en zoon Aernout.

28) 1566-1578: **Lem Gillis** x **Daens Cecile**, dochter van Pieter.

29) **Vader Lem Clays**.

30) 1568-1574: **Lem Maria** - dochter van Clays - x **De Smedt Andries**.

31) 1568-1570: **Lem Josina** – dochter van Joos - x **Van Dycke Pieter**.

32) 1570-1572: **Lem Margaretha** x **Brickx Joos**.

33) 1575-1576: **Lem Joannes** x **Van Ghinneken Margaretha**.

34) 1575-1576: **Lem Andries**.

35) 1577-1578: **De Lems Gilles** en zijn weduwe **Spryn(c)kel/Sprinkels Catharina**.

36) 1580-1585: **Lem Joos** x **Steyaert Christine**, dochter van Willem.

37) **Vader Lem Bartholomeus**.

38) 1581-1583: **Lem Bartholomeus** x **Verplaetse Elisabeth**, dochter Lem Tanneken.

39) 1581-1583: **Lem Tanneken** - dochter van Lem Bartholomeus - x **Vervenne Jan**, weduwnaar van Tanneken.

40) 1581-1583: **Lem Jacob** x **Schauvlieghe Joanna**, dochter van Christoffel.

Sommige van bovenvermelde familienamen werden al in de eerste doopboeken niet meer teruggevonden, zoals Porms, Porins, Maleghys, Quareyt, Poureux, De Salmas, Dauxken, Spiere. Cambier en Schauvlieghe kwamen pas later voor.

Vanaf 1570 troffen we al zeer veel Van Haecke, Vande Watere, Van Oost, De Bock, Wulfaert, Steyaert en Vervenne aan.

9. Het bestand Staten van Goed Lem (1540-1698):

Staten van Goed duiden op een zekere welstand van het betrokken gezin.

1540: Staten van goed, 1ste reeks, nr. 19. **Lem Maerten III**, begraven op 15.10.1539 te Brugge. Echtgenote Johanna Van **Ydeghe**.(Van Edegem).

1640: 1ste reeks, nr. 1758. **Lem Maria**, begraven op 23.11.1640.

1660: 2de reeks nr. 856: **Lem Joannes** begraven op 07.01.1656 te Brugge/St. Jacobs. Echtgenotes: Cornette Maria, Jacobs Anna.

1663: 2de reeks nr. 1152: **Lems Barbara** begraven op 13.10.1662. Echtgenoot: De Vos Martinus.

1671: 2de reeks nr. 2164: **Lem Johanna** begraven op 06.09.1670. Echtgenoot: **Van Male Zegherus**.

1681: 2de reeks nr. 3603: **Lem Jooris/Georgius** begraven op 20.11.1680. Echtgenote: **Gevaert Maria**.

1683: 2de reeks nr. 3844: **Lems Johanna** begraven op 10.01.1683. Echtgenoot: **Pieter De Loddere**.

1685: 2de reeks nr. 4074B: **Lem Adriaan** begraven op 17.02.1685. Echtgenote **Catharina De Baecke**, gedoopt op 17.05.1623 te Brugge/St. Jacobs. Vader: Pieter. Moeder: Maria Beyts.

1693: 2de reeks nr.5027: **Lem Catharina** begraven op 17.05.1693 te Brugge. Echtgenoot: **Peert Cornelis**.

1694: 2de reeks nr. 5146: **Lem Magdalena** begraven op 23.01.1680 te Brugge/St. Anna. Echtgenoot: **Andries De Neckere**.

1698: 2de reeks nr. 5599: **Lems Catharina**, begraven op 21.04.1698 te Brugge/St. Walburga. Weduwnaar: **Schrivein Jacob**.

10. Het register van de Processen Lem(s), (1462-1720).

1462: **Lem Isenbaerd** , 61 jaar, dus gedoopt rond 1401, opgeroepen als getuige in een betwisting over een nalatenschap tussen Jacob Zilverbuuq en Zeger Vanden Hove. Hij woonde in Brugge, maar dat ene gegeven laat niet toe te weten tot welk geslacht Lem hij zou kunnen behoord hebben.

1547: Echtscheiding en verdeling van goederen tussen **Joos Urbain en Claudine Lem, dochter van Maerten Lem III en Catharina** (A1.1.1.10.4). In bijlage een zeer groot, maar beschadigd perkament, met meer uitgebreide informatie over deze familie. Ik heb het opgevraagd, maar het is zo broos dat men het niet kan openvouwen zonder het mogelijk nog meer te beschadigen.

1551: De weduwe en bezitster van het sterfhuis van **Maerten Lem III**, namelijk Joanna Van Ydegheem/ Van Eeghem (A1.1.1.10), werd gesommeerd door Simon Vanden Heede, die een rente bezat ten laste van de stad Brugge, om borg te staan voor Jan Stockhove Jr.

1558: Bij een schuldbekentenis ‘Willem Dassonneville tegen Jan Buuck’ als bijlage een brief van **Isabella Lem** aan haar zeer lieve en zeer beminde man **Willem Dassonneville**, zeepzieder te Brugge (toen waren er nog geen parochieregisters).

1563: Een uittreksel uit de “doodt tafel” hangende in de kerk van het klooster van Engelendale, gezegd Jacobinessen buiten Brugge, vermeldt het overlijden van zuster **Lems Josine** op 12.05.1563 (toen waren er nog geen parochieregisters).

1564: **Lem Laurens**, 69 jaar, geboren rond 1495, was getuige in een zaak van een haag die zou verplaatst geweest zijn nadat de koop gesloten werd (toen waren er nog geen parochieregisters).

1660: Pieter Coucke tegen **Lems Adriaan**, zoon van Van Cleven Catharina? Het gaat om de betaling van uitgevoerde herstellingswerken door de eiser aan het huis van de verweerder in de Rodestraat.

11. Buitenpoorters Lem(s) (1549-1586).

Dit zijn poorters die hun residentie in Brugge wilden behouden, maar voorlopig in een andere regio gingen werken. Buitenpoorters verdwenen bij het einde van de 16de eeuw.

21.11.1549: **Lem Maximiliaan**, arbeider, tussen de OLV-kerk en de St. Salvators-kerk, vóór 1552 getrouwd met **Van Aert Elisabeth**.

11.12.1549: **Lem dhr. Maerten** zoon bij 't Gheestelic Hof.

31.08.1554: **Lem dhr. Maerten**.

02.03.1560: **Lem dhr. Maerten**, tussen St. Salvators en de OLV-kerk.

05.03.1574: **Lems Pieter**, nagelmaker, up Scottendyck bij St. Annakerkhof.

13.12.1576: **Lems Gillis**, apotheker. Uitwijkplaats Londen.

23.07.1586: **Lems Gillis**, zoon van Joos. Uitwijkplaats Torhout.

Daar vinden we al een paar bekende namen terug.

12. Klerken van de Vierschaar (1552-1561).

Lems Margriete x Dauxken Robrecht, zoon van Pieter. Nr 52 (1552-1553), folio 71, 76.

Lems Josyne x Wulfaert Joannes, Nr 52 (1552-1553), folio 67.

Lem Clement, zoon van Joannes, **x Potvliet Lysebeth**, dochter van Joos, en dochter **Lem Maria**. Nrs 53, 55 (1553-1555), folios 389, 421 en (1557-1558), folio 24.

Lem Joos x De Landaes Tanneken, dochter van Frans.

Nr 55 (1557-1558), folios 24 en 343.

Lem Ludovicus (Loys) x Maleghys Cornelia en dochter Lem Maria.

Nr 58 (1560-1561), folio 217.

Lem Maria, dochter van boven vermelde Lem Ludovicus, **x Inder/Vander Weyde Jacques**

Nr 58 (1560-1561), folio 217. De oudste bekende **Inderweyde**, gekend van de parochieregisters, trouwde op 04.11.1592.

De Lems Magdalena x Bruus Cornelis, Nr 60 (1564-1566), folio 392, 478.

De Lems Willem en weduwe Sprynckel Catharina, Nr 67 (1577-1578), folio 605.

13. Trouwboeken: 48 vrouwen Lem/32 mannen Lem (1559-1789).

Datum	Lem/Lems	Aangetrouwden	Parochies
1559	Lem Joannes	Bocx/De Bock Maria	OLV 2de
1568	Lems Cornelia	Peperzeele Simon	OLV 2de
26.07.1568	Lems Claudina	Vande Baerse Arnoldus	St. Walburga
1569	Lems Sebastiana	Simoens Egidius	OLV2de
09.1571	Lem Bartholomeus	Bergraecht Adriana	St. Gillis
1573	Lem Margarita	Negeman Johannes	St. Donaas
1577	Lem Adrianus	De Munck Livina	OLV 2de
1579	Lem Martinus	De Boodt Barbara	OLV 2de
31.05.1581	Lems Francisca	Bettens Balduinus	St. Gillis
08.1581	Lem Maria	Adyn Pieter	St. Donaas
1585	Lems Petrus	De Bru(y)ne Magdalena	OLV 2de
05.1589	Lem Pieter	Christiaens Cornelia	St. Donaas
13.04.1595	Lems Cornelius	Vande Wonen Perina	OLV 2
08.06.1595	Lem Wouter	Van Wyckhuysen Maria	OLV 2 ^{de}
08.02.1600	Lems Joanna	Vinck Adrianus	St. Anna
23.01.1605	Lem Anna	Janssens/Janssens Carolus	St. Salvators 2
17.12.1605	Lem Adriaan	Vossaert Elisa	St. Walburga
1606	Lem Olevier	Cathelaens Elisabeth	St. Gillis
27.05.1607	Lem Elisabeth	Crabbe Laurentius	St. Jacobs
25.04.1610	Lems/Lens Laurentia	De Velare Joannes	St. Anna
14.03.1611	Lems Anne, Vander	Pauwaert Andreas	St. Anna
24.06.1611	Lems Joanna	Hellebout Matheus	St. Jacob
23.08.1616	Lems Adrianus	Van Kleven Catharina	OLV 2 ^{de}
09.05.1617	Lem Maria	Loonis Franciscus	St. Jacobs
21.01.1618	Lems Elisabeth	Crabbe Elias	OLV 2de
16.04.1618	Lem Maria	Catelaen Lucas	OLV 1ste
<i>12.05.1619</i>	<i>Lem Cornelia</i>	<i>Stamp(s) Daniël</i>	<i>St. Anna</i>
09.11.1619	Lem Elegunda/Aldegunda	Cools Georgius	St. Gillis
13.01.1621	Lem Judoca	Coot(s) Willem	OLV1
05.10.1623	Lem Joannes	Cornette Maria 1x	St. Jacobs
<i>04.07.1624</i>	<i>Lem Maria</i>	<i>De Costere Theodoricus</i>	<i>St. Anna & St. Kruis</i>
30.08.1626	Lems Susanna	Note Ludovicus	OLV
<i>23.11.1633</i>	Lem Elisabeth	Lemerchier Guido	St. Anna-St. Kruis
01.08.1634	Lem Walterus	Flamen Maria	St. Jacobs
20.03.1635	Lems Joanna (alleen ondertrouw!) Paillet Petrus		St. Gillis
21.01.1636	Lem Joannes	Jacobs Anna Joanna	OLV1ste
12.06.1636	Lems Guilhelmus	De Raeve Jacoba	St. Jacobs
14.10.1643	Lem Joachim	Van Hove Elisabeth	OLV1
02.05.1647	Lems Elisabeth	Pots Carolus	St. Salvators 1
17.01.1649	Lems Catharina	Schriveint Jacobus	OLV1.
07.02.1651	Lems Elisabeth	Van Hounshove Christianus	OLV 3de
18.06.1651	Lems Ludovicus	Janssens Laurentius	St. Anna
.04.1653	Lem Joanna	Fransoys Joannes	St. Gillis
12.10.1653	Lem Joannes	Verburc(he) Barbara	St. Jacobs
17.01.1655	Lems Joanna	Van Male Zegherus	St. Gillis
27.06.1656	Lem Barbara	De Vos Martinus	OLV 2de

Datum	Lem/Lems	Aangetrouwden	Parochies
22.10.1658	Lem Anna	Van (de) Wandele Jan	St.Salvators
04.06.1660	Lem(s) Maria	Ginnebeere/Gynebeere Petrus	OLV3
15.11.1662	Lem Guilhelmus	De Mel Maria	St. Walburga
09.11.1664	Lem(s) Adriaan	De Baecke Catarina	St. Anna
07.06.1669	Lems Antonia	De Clerck Donatianus	St. Salvators3
12.07.1670	Lem Joachim	Pies(s)ens Margarita	OLV 1ste
01.07.1674	Lem Joanna/Anna	De Loddere Petrus	St. Salvators2
12.08.1674	Lems Maria	Wouters Joannes	St.Salvators2
11.01.1675	Lems Jooris/George	Gevaert(s) Maria	St. Gillis
18.08.1675	Lems Martinus	Verplancke Maria	St. Anna
17.02.1678	Lems Joanna	Carlier Petrus	St. Anna
29.06.1678	Lem Maria	Jooris Adrianus	St. Anna
25.09.1680	Lem Agata	De Codt Adrianus	St. Salvators 3
08.04.1685	Lems Elisabeth	Perneel Roger	St. Salvators 1
28.01.1689	Lems Catharina	De Gryse Petrus	St. Anna
16.04.1690	Lems Madalena	De Neckere Andreas	St. Donaas
28.11.1692	Lems Rosa/Agatha	Fornoys Jacobus	St. Anna
25.09.1696	Lems Catharina	Calles Judocus	St. Anna
08.04.1698	Lem Marinus	Schepens/De Schepen, Jan	St. Salvators 3
09.09.1698	Lem Susanna	De Gruytere Thomas	St. Anna
08.05.1699	Lem Vincentius, De	Quinet Helena	OLV 2de
08.01.1701	Lem Alexander	Benet Margarita N*Br	St. Gillis
03.02.1706	Lem(s) Maria	Ferray/Ferrari Jan Baptista	St. Gillis
30.07.1707	Lems Susanna	Pakint/Packuer Joannes	St. Anna
04.09.1708	Lems Joannes	Repinck Adriana	St. Jacobs
09.02.1709	Lem Joanna	Vande Pitte Judocus	St. Jacobs
22.04.1721	Lems Joannes	Eghman/Haegheman Elisabeth	St. Salvators 3
07.12.1724	Lems Petronilla Maria	Mostaert Cornelius	St. Salvators 2
22.04.1730	Lems/Lents Joanna	Peire Jacobus	St. Anna
23.02.1741	Lems Geraldus	Weins Maria	St. Donaas
08.05.1742	Lems/Lyncks Ludovicus	(Van) Dierendonck Maria	St. Catharina
06.10.1789	Lems Joannes Balthasar	Cecilie Joanna	OLV 3de
02.10.1792	Lem Barbara	Vander Hispallie René	St. Salvators 1
08.01.1793	Lem Xavier Henri	Huysentruydt Agathe	OLV 3 ^{de}

De mannelijke Lem werden in de trouwboeken weergegeven in vetdruk.

Vier huwelijken, in bordeaux kleur afgedrukt, ontbraken in de trouwboeken onder de naam Lem(s). We vonden de partners Lem(s) terug bij de familienamen Stamp(s), De Costere in de trouwboeken. De familienamen Lents, Leins, Leins en Lyncks in verband met Lems gebruikt, zaaien verwarring.

Trouwboeken behoren alleen de huwelijken op te geven, niet de ondertrouw, want dat leidt alleen tot verwarring. Soms werd alleen de ondertrouw weergegeven en niet het huwelijk.

Uit de Brugse trouwboeken werden er acht afwijkende namen van Lem niet weerhouden: Lammens, Lemmers, Lens, Lemme, Leme en Lemé. Bij twee huwelijken was de naam van de partner niet eens bekend.

14. Doopboeken 124 Lem/Lems (1567-1795): 56 jongens, 62 meisjes, 6 naamloos.

Datum	Dopeling	Vader	Moeder	Parochie
11.06.1567	Lems N	Pieter	N	St. Anna-St. Kruis
01.12.1567	Lems N	Judocus	N	St. Anna-St. Kruis
17.02.1569	Lems N	Pieter	N	St. Anna-St. Kruis
11.05.1571	Lem Maria	Judocus	N	St. Anna-St. Kruis
04.05.1571	Lem Andreas	Andreas	N	St. Anna-St. Kruis.

De voornamen Pieter, Judocus en Andreas van de hierboven opgenoemde vaders komen niet voor in de trouwboeken van 1590-1600. De kinderen Maria en Andreas komen niet voor in de 20 tot 30 jaar latere trouwboeken.

06.07.1572	Lem Godeliva	Joannes	N Bocx/De Bock Maria1	OLV 2de
17.05.1573	Lem Anna	Joannes	N Bocx Maria2	OLV 2de
05.10.1573	Lem Petrus	Adrianus	N?	OLV 2de
01.05.1574	Lem Joannes	Joannes	N Bocx Maria3	OLV 2de
01.05.1574	Lem Joanna(tweeling)	Joannes	N Bocx Maria4	OLV 2de
15.07.1586	Lem Elisabeth	Adrianus	N De Munck Livina1	OLV 1 ^{ste}
02.12.1587	Lem Martinus	v. Maria??	N	OLV2de
20.07.1588	Lem Jacobus	Adrianus	N De Munck Livina2	OLV 1ste
20.03.1590	Lem Livina	Adrianus	N De Munck Livina3	OLV 1ste
30.04.1592	Lem N	Adrianus	N De Munck Livina4	St. Anna
30.11.1594	Lem Margarita	Adrianus	N De Munck Livina5	St. Anna
15.04.1596	Lem Cornelia	Wouter	Maria V. Weckhuyse1	St. Jacobs
06.08.1596	Lem Elisabeth	Cornelius	Perina Vande(r)Woude1	OLV 2de
04.01.1597	Lems Adriana	Adrianus	De Munck Livina6	St. Anna
23.10.1597	Lem Maria	Wouter	Maria V. Weckhuyse2	St. Anna-St. Kruis
15.03.1598	Lem Armandus	Cornelius	P. Vander Woude2	OLV 2de
16.07.1599	Lem Donatianus	Adrianus	De Munck Livina7	St. Anna
29.10.1599	Lem Joannes	Wouter	Maria V Wickhuyse3	St. Anna-St. Kruis
04.06.1600	Lem Maximilianus	Cornelius	P. Vander Woude3	OLV 2de
11.10.1601	Lem Wouter	Wouter	Maria V. Wyckhuyse4	St. Anna-St. Kruis
09.03.1603	Lem Zacharias	Cornelius	P. Vander Woude3	OLV 2de
31.07.1603	Lem Amandus	Jooris	Scheerlynckx Leonor	OLV 2de
30.05.1604	Lem Cornelius	Cornelius	P. Vander Woude4	OLV 2de
26.10.1605	Lem Elisabeth	Wouter	Maria V. Wyckhuyse5	St. Anna-St. Kruis
08.03.1606	Lem N	Jooris	Scheerlynckx Leonor	OLV 2de
12.01.1607	Lem Wouter	Wouter	Maria V. Wyckhuyse6	St. Jacobs
13.10.1607	Lem Leonora	Jooris	Scheerlynckx Leonora	OLV 2de
11.01.1609	Lem Willem	Wouter	Maria V. Wyckhuyse7	St. Jacobs
24.05.1611	Lem Anna	Wouter	Maria V. Wyckhuyse8	St. Jacobs
24.08.1611	Lem Bartholomeus	Jooris	Scheerlynckx Leonora	OLV2de
10.07.1613	Lem Adrianus	Wouter	Maria Rycx/Wyckhuyse9	St. Jacobs
16.11.1617	Lem Maria	Adrianus	Catharina V. Cleven1	OLV 1ste
15.10.1618	Lem Adrianus	Adrianus	Catharina V. Cleven2	OLV 1ste
27.07.1620	Lem Joachim	Adrianus	Catharina V. Cleven	OLV 1ste
24.03.1622	Lem Barbara	Adrianus	Catharina V. Cleven4	OLV 1ste

Datum	Dopeling	Vader	Moeder	Parochie
15.10.1624	Lem Michaël	Judocus	Maria Buenynck	St. Salvators 3de
01.07.1624	Lem Abel	Adrianus	Catharina V. Cleve 5	St. Anna-St. Kruis
18.08.1624	Lem Joannes	Joannes	Maria Cornette 1	St. Jacobs
08.09.1625	Lem Maria	Joannes	Maria Cornette 2	St. Jacobs
10.06.1626	Lem Catharina	Adrianus	Catharina V. Cleven 6	St. Anna
26.11.1627	Lem Joannes	Joannes	Maria Cornette 3	St. Jacobs + jong
23.12.1627	Lem Barbara	Donatianus	Laurentia Pauwels1	OLV 1ste
18.06.1628	Lems Joanna	Adrianus	Catharina V. Cleven 7	St. Anna
24.11.1629	Lem Ludovicus	Donatianus	Laurentia Pauwels2	OLV 1ste
28.11.1629	Lem Judocus	Joannes	Maria Cornette 4	OLV 1ste
20.03.1631	Lem Jacoba	Joannes	Maria Cornette 5	OLV 1ste
23.01.1632	Lem Philippus	Adrianus	Catharina V. Cleve 8	St. Anna-St. Kruis
15.01.1633	Lem Adrianus	Adrianus	Catharina V. Cleve 9	St. Anna-St. Kruis
15.01.1633	Lem Magdalena2ling	Adrianus	Catharina V. Cleve 10	St. Anna-St. Kruis
19.04.1633	Lem Joanna	Joannes	Maria Cornette 6	OLV 1ste
28.04.1635	Lem Anna	Adrianus	Catharina Vankleve 11	St. Anna
26.12.1636	Lem Anna	Joannes	Anna Jacobs 1	OLV 1ste
03.02.1637	Lem Jacoba	Adrianus	Catharina Vancleve 12	St. Anna
13.04.1637	Lem Willem	Willem	Jacoba De Mill 1	St. Jacobs
09.10.1639	Lem Catharina	Joannes	Anna Jacobs 2	OLV 1 ^{ste}
25.03.1639	Lem Anna-Maria	Willem	Jacoba De Raeve 2	St. Jacobs
12.02.1641	Lem Barbara Therese	Willem	Jacoba De Raeve 3	St. Walburga
22.02.1641	Lem Wouter	Wouter	Maria Flamen	St. Jacobs
27.07.1641	Lem Maria	Joannes	Anna Jacobs 3	OLV 1ste
25.08.1643	Lem Jacobus	Joannes	Anna Jacobs 4	OLV 1ste
24.10.1644	Lem Martinus	Willem	Jacoba De Raeve 4	St. Walburga
13.11.1644	Lem Georgius	Joachim	Elisabeth Van Hove 1	OLV 1ste
01.08.1645	Lem Cornelius	Joannes	Anna Jacobs 5	St. Jacobs
06.05.1647	Lem Martinus	Willem	Jacoba De Raeve 5	St. Walburga
27.02.1648	Lem Agata	Joachim	Elisabeth Vanhove 2	OLV 1ste
20.04.1648	Lems Joannes	Joannes	Anna Jacobs 6	St. Jacobs
29.01.1649	Lem Martinus	Adrianus	Maria Herremans	St. Salvators 3de
29.03.1649	Lem Petronilla	Joachim	Elisabeth Vanhove 3	OLV 1st
16.05.1649	Lem Joannes	Willem	Jacoba De Raeve 6	St. Walburga
20.09.1650	Lem Joanna	Joachim	Elisabeth Vanhove 4	OLV 1ste
12.08.1651	Lem Ferdinand Laurens	Willem	Jacoba De Raeve 7	St. Walburga
11.02.1652	Lem Martinus	Joachim	Elisabetha Vanhove 5	OLV 1ste
22.04.1652	Lem Donatianus	Ludovicus	Laurentia Janssens	St. Anna
14.09.1653	Lem Joanna	Joachim	Elisabeth Van Hove 6	OLV 1ste
11.02.1654	Lem Catharina	Willem	Jacoba De Raeve 8	St. Walburga
12.03.1655	Lem Maria	Joachim	Elisabeth Van Hove 7	OLV 1ste
13.09.1655	Lems Joanna, De	Jacobus	Maria Herman	St. Gillis
09.04.1656	Lem Theresia	Willem	Jacoba De Raeve 9	St. Walburga
28.05.1656	Lem Margarita	Joachim	Elisabeth Van Hove 8	OLV 1ste
15.08.1657	Lem Maria	Joachim	Elisabeth Van Hove 9	OLV 1ste
14.12.1658	Lem Christianus	Joachim	Elisabeth Van Hove 10	OLV 1ste
09.04.1658	Lem Theresia	Willem	Jacoba De Raeve 10	OLV 2de
23.05.1659	Lem Anna, De	Adrianus	Maria Herremans	St. Salvators 3de

Datum	Dopeling	Vader	Moeder	Parochies
20.03.1665	Lems Marinus	Joachim	Elisabeth Van Hove ¹	OLV 1ste
13.09.1665	Lems Catharina	Adrianus	Catharina De Baeke ¹	St. Anna
09.10.1667	Lems Adrianus	Adrianus	Catharina De Baeke ²	St. Anna
31.10.1671	Lem Agatha	Adrianus	Catharina De Baeke ³	St. Anna
23.06.1673	Lem Anna	Joachim	Margarita Piessens	OLV 1ste
20.01.1675	Lem Maria	Adrianus	Catharina De Baeke ⁴	St. Anna
05.12.1677	Lem Maria	Georgius	Maria Gevaert ¹	St. Gillis
29.09.1679	Lem Joannes, De	Joannes	Anna Breyele	St. Walburga
31.10.1680	Lem Georgius/Jooris	Georgius	Maria Gevaert ²	St. Gillis
16.12.1698	Lem Joachim	Marinus	Joanna Schepens ¹	St. Anna
05.07.1700	Lems Godeliva	Marinus	Joanna De Schepen ²	St. Anna
24.06.1701	Lems Isabella	Marinus	Joanna De Schepen ³	St. Anna
18.07.1703	Lem Agatha	Marinus	Joanna De Schepen ⁴	St. Anna
26.10.1705	Lems Joannes	Martinus	Joanna De Schepen ⁵	St. Anna
30.01.1706	Lem Maria	Benjamin	Maria Hermeyn	St. Anna
16.01.1722	Lems Henricus	Jan	Elisabeth Egheman ¹	St. Salvators 3 ^{de}
19.10.1724	Lems Maria	Jan	Elisabeth Egheman ²	St. Salvators 3de
02.12.1726	Lems Jan Baptiste	Jan	Elisabeth Egheman ³	St. Salvators 2de
01.02.1729	Lems Pieterella	Jan	Elisabeth Egheman ⁴	St. Salvators 2 ^{de}
06.01.1731	Lems Jan Balthazar	Jan	Elisabeth Egheman ⁵	St. Salvators 2de
09.06.1733	Lems Joanna	Jan	Elisabeth Egheman ⁶	St. Salvators 2de
24.04.1735	Lems Elisabeth	Jan	Elisabeth Egheman ⁷	St. Salvators 2de
23.09.1736	Lems Franciscus	Jan	Elisabeth Egheman ⁸	St. Salvators 2d
10.11.1757	Lems Joannes	Joannes Bapt.	Petronilla Schynckel ¹	St. Catharina
03.07.1759	Lems Xaverius	Joannes	Petronilla Schynckels ²	OLV 3de
02.02.1761	Lems Eugenia	Joannes	Petronilla Schynckels ³	OLV 3de
01.03.1761	Lems Petrus	Ludovicus	Maria Dierendonck	St. Anna
16.01.1762	Lems Catharina	Balthasar	Petronilla Schynckel ⁴	OLV 3de
16.11.1763	Lems Josephus	Joannes	Petronilla Schynckels ⁵	OLV 3de
27.03.1765	Lems Barbara	Joannes	Petronilla Schynckel ⁶	OLV 3de
04.04.1767	Lems Eugenia	Joannes	Petronilla Schynckels ⁷	OLV 3de
10.06.1775	Lems Jean Jacques	Jean Fr.	Jeanne - ?	OLV 3 de
16.02.1777	Lems Marie Thérèse	Lodewijk	Marie Herredy	St. Anna
30.11.1794	Lem Jeanne	Jean	Jeanne Cecilie	St. Salvators
26.05.1795	Lem Agathe Jeanne	Xavier	Agathe Huysentruydt	OLV 3de

Uit de computers van het Brugse stadsarchief heb ik in de doopregisters ALLE familienamen opgeroepen van A tot Z.

De eerste Brugse doopregisters dateren van 1565. Tot gemiddeld 1600 werd gedurende 35 jaren als enige naam die van de vader opgegeven, uitzonderlijk die van de moeder die het kind baarde, vrij zelden die van het kind waarover het tenslotte ging.

Doordat de parochiale **trouwboeken** nooit de namen van de ouders opgaven, kunnen we de ouders niet linken aan de generatie van ca 1565-1600.

De meeste geboorten Lem in Brugge hadden plaats in de 17de eeuw. Nadien is dat gevoelig verminderd.

In de doopboeken tussen 1571 en 1599 werden van de vaders Lem(s) Joos, Andreas, Joannes, en Pieter de namen van de echtgenoten niet opgegeven. Daardoor verliezen wij vier gezinnen uit die zo belangrijke beginperiode, en naar schatting meer dan 200 afstammelingen in 17 generaties, gedoopt de afgelopen 440 jaren. Ook de verliezen door de hiaten in de trouwregisters zijn niet in te schatten.

*

Ergernis bij opzoekingen in de oudste parochieregisters.

U zoekt een vader Lem Jooris geboren ca 1570, want het is belangrijk te weten of hij thuishoort tot het geslacht van Lem Maerten I of niet.

U vindt geboren op 17.03.1569 een **kind Lem N** (mogelijk en hopelijk Jooris) van een vader Lem Pieter en een **moeder N**.

Een huwelijk van Lem Jooris x Scheerlynckx vindt ge niet in Brugge. OK, zij zijn buiten Brugge getrouwd. Geen probleem.

Er zijn vier kinderen Lem geboren in Brugge van een vader **Lem Jooris** en, ja, weer een **moeder N**.

Alleluia! Een wezenregister helpt ons vooruit: die moeder noemde **Scheerlynckx** Leonora, echtgenote van Lem Jooris en baarde vier kinderen in Brugge, maar tot welke geslacht Lem Jooris behoort, weten we nog steeds niet.

15. De registers van de Zestendelen/Lem (1580-1788).

Die gegevens over de familie Lem zijn bijzonder interessant voor diegenen, die niet alleen de namen van de familieleden willen kennen, maar ook hun lief en leed, en willen weten in welke parochies ze woonden en interesse hebben voor hun sociale contacten en financiële mogelijkheden. Het komt mij voor dat velen welstellende burgers waren.

Zo was de E. H. Joannes Bonifacius Lem pastoor in Nordstrand, Duitsland en werd hij later provoost van de collegiale OLV-kerk te Brugge. Hij bezat huizen in de Nieuwe Gentweg 78, in de Westmeers 51, de Raamstraat 1 en de Ridderstraat 17. Boeiend toch?

01.01.1580: de akte bevestigt dat het huis genaamd den Posthoorne, langs de Verversdijk 18, toebehoort aan **Lem Adriaan**.

01.01.1580: De huizen gelegen in het Genthof, nrs 4 en 6 zijn eigendom van **Lem Jan**.

08.04.1581: Het huis gelegen in de Katelijnestraat, 113 word verkocht aan Nicolas Van Nieuwenhuyse voor de helft door de weduwe van Cornelis de Rouvroy en voor de andere helft door Nicolas Verstraete en **Lems Laureins** als voogden van Hans, Fransken en Tanneken, de kinderen van voornoemde Cornelis.

08.04.1581: Nicolas Van Nieuwenhuyse verbindt bovenvermeld huis en erve in een lopende schuld van 61-5-0 ten voordele van de weduwe van De Rouvroy Cornelis en haar kinderen, waarvan Nicolas Verstraete en **Lems Laureins** als voogden voor hen optreden.

Lem Joost twindere was in 1583 eigenaar van twee huizen gelegen Groeninge West.

05.04.1584: Jacques de Vestele, getrouwd met de enige dochter van Ruebrecht de Vroe, verkoopt het huis OLV/410 en het zuidelijk huis aan **Lems Claeis**, die deze huizen verbindt in een lopende schuld van 20-0-0 ten voordele van Jacques de Vestele.

30.08.1584: Amant Vander Zole verbindt dit huis en OLV/0411 in een lopende schuld van 20-0-0 t. v. v. **Lems Claeis**.

05.07.1585: Het huis op het Zand en OLV/411 werden gerechtelijke in beslag genomen en verkocht bij decreet met rentelast en 6-13-4 die erop bezet blijven. Laatste verhoger (= de meest biedende) was **Lems Claeis**, die het huis koopt.

02.05.1586: **Lem Jooris**, als erfgenaam met **Lem Tannekin**, zijn zuster, van **Lem Adriaan**; hun broer, getrouwd geweest met de weduwe van Gheillaert Bartholomeus, verkoopt ¼ van dit huis aan **Lem Joannes**.

19.06.1586: **Lem Adriaan** liet arrest doen op het huis langs de Verversdijk, 17, genaamd Sint Hubert, van Jacques Sijs om uitvoering te bekomen van een contract getekend op 31.05.1586 door Philippet.

18.02.1587: Na gerechtelijke inbeslagneming is het huis in de Wollestraat 53 bij decreet verkocht aan **Maerten Lem IV**. De rente van 3-0-0 pen 24 blijft op dit huis bezet.

13.05.1587: Erfenisverdeling: tussen **Lems Claeis** en de erfgenamen van zijn begraven echtgenote is overeengekomen dat Claeis alleen gerechtigd blijft in de eigendom van beide huizen op het Zand.

17.06.1587: Jan Baston, gemachtigd door **Maerten Lem IV** als testamentaire uitvoerder van de heer Van Pouckes, deed arrest op het huis in de Verversdijk wegens een schuld van 20.10.0.

10.11.1587: Charles de Voldere, gouverneur van het ambacht van timmerlieden, deed arrest op de eigendomsrechten van **Lem Claeis** in de Ontvangersstraat 8 via zijn echtgenote, wegens een schuld van 12-10-0 (obligatie) voor huishuur.

11.05.1588: Jan Seruus, door zijn huwelijk, rechtstreeks erfgenaam van Tannekin Vande Spiere, weduwe van **Lem Adriaan**, verkoopt aan de weduwe van Jooris Vande Spiere 1/3 deel ion 2/3 in de ½ van dit huis.

07.09.1588: **Maerten Lem IV** draagt de eigendomsrechten van het huis in de Wollestraat 53 over aan Zijne Majesteit wegens achterstallige renten. Bedoeld wordt dat het huis aangeslagen werd voor de staatskas.

05.07.1589: **Maerten Lem IV** is koper van een huis gelegen in de St. Walburgastraat, 20 te Brugge.

17.08.1597: Het huis 'De Cabuuscole' gelegen op de Eiermarkt 3A is wettelijk verkocht bij decreet omwille van een verlopen rente. De koper is **Lem Wouter** als akte hebbende van Pedro de Valentia en Anna Vanden Heede, weduwe van Lodewijk Pringheel

08.02.1599: **Lem Jan, Wouter en Cornelis** met hun respectievelijke vrouw en nog Mr. Cornelis Vanden Tolhuuse, in naam van Zuster Tannekin Lem, verkopen aan Aernout Gheeraert de ½ van dit huis.

22.06.1599: Het huis in de Boeveriestraat 23 werd verkocht aan de weduwe van **Maerten Lem IV, Barbara De Boodt** (A1.1.1.10.7).

21.08.1602: De erfgenamen van **Lem Jan** (A1.1.1.10.7.3.) en zijn echtgenote verkopen het huis CAR0192 gelegen in het Genthof 6 aan Gooris Du Rest. Het is belast met 00-26-05-11 ponden gr. landcijs, samen met de huizen CAR/0191 en CAR/0193 (oude kadastrumnummers).

21.08.1602: De erfgenamen van **Lem Jan** en zijn echtgenote verkopen het huis CAR/0195 gelegen in het Genthof 4 aan Steven Osten. Belast met 03-13-10 ponden gr. per jaar landcijs, samen met andere huizen in de omtrek.

23.07.1608: Roelant Waukier en echtgenote verkopen het huis nr 21 in de Boeveriestraat en het huis OLV/0290 aan de weduwe van Maerten Lem IV, **Barbara De Boodt**, met de lasten.

15.03.1610: De erfgenamen van Jacques Caenen transporteren aan **Lem Wouter** zulk recht als hemlieden competeerden aan dit huis zonder enige lasten.

14.01.1611: Anna Vanden Heede, weduwe van Lodewijk Pringheel, transporteert aan **Lem Wouter** zulk recht als haar toekwam op het huis 'De Cabuuscole', uit kracht van de akte van decreet van 27.08.1597.

14.01.1611: **Lem Wouter** en zijn echtgenote bezetten op dit huis een rente van 3-0-0 pen 16 ten voordele van de voogden van de kinderen van Louis Pringheel bij Anna Vanden Heede. Op dezelfde dag verbinden Wouter Lem en zijn echtgenote dit huis in een lopende schuld van 50-0-0 ten voordele van Anna Vanden Heede.

24.09.1614: De gouverneurs van de jongensschool verkopen het huis in de Oostmeers, 27 aan **Lem Wouter**.

27.08.1616: De erfgenamen van **De Boodt Barbara**, weduwe van Maerten Lem IV (A1.1.1.10.7), verkopen het huis in de Boeveriestraat 23 aan Gooris du Rest.

27.08.1618: De erfgenamen van **De Boodt Barbara**, weduwe van Maerten Lem IV, verkopen dit huis in de Boeveriestraat 21 aan Jacques Douffay.

22.08.1622: **Lem Wouter** en echtgenote verkopen het huis van de Oostmeers, 27 aan Arnout de Linde, zoon van Cornelis.

22.08.1622: Aernout de Linde en echtgenote bezetten het bovenvermelde huis op een lopende schuld van 200-00-00 ten voordele van **Lem Wouter**.

26.06.1623: **De Ruddere Anna**, weduwe van **Lem Nicolaas**, erfgenaam van haar vader, Pieter de Ruddere, gerechtigd door de koop van Maria Bardeloos, weduwe van Joos Vanden Heede, bezet op dit huis in de Ontvangersstraat 8 een rente van 2-0-0 pen 16. Andere lasten: 0-6-0, landcijs 4-40-0.

09.11.1624: **De Ruddere Anna**, weduwe van **Lem Nicolaas**, verkoopt bovenvermeld huis aan George de Brune.

03.03.1625: **Lem Wouter** legateerde aan de kinderen van **Daniël Stamp(s)** bij **Lems Cornelia** alle goederen die ze zouden erven bij zijn overlijden, mits het levenslange vruchtgebruik (schenkinglegaat Eiermarkt 3A, de Cabuuscole).

16.07.1632: **Vanden Wyckhuyse Maria**, weduwe van **Lem Wouter**, legateerde aan de kinderen van Daniel Stamps bij **Lem Cornelia** al haar goederen die ze zou erven bij het overlijden, mits het levenslange vruchtgebruik. Zij belooft ook alle schulden te betalen aan haar en **Jan Lem**, respectievelijk hun moeder en broeder.

21.07.1637: **Van Wyckhuyse Maria**, weduwe van **Lem Wouter** voor $\frac{1}{2}$, voorts Wouter Lem en zijn echtgenote voor $\frac{1}{7}$ part, voorts Willem Lem en zijn huisvrouw voor $\frac{1}{7}$ part volgens de erfenis van Wouter Lem, hun vader, verkopen de $\frac{2}{7}$ delen van dit huis **aan Lem Jan, zoon van Wouter**. Mits het gebruik van de $\frac{1}{2}$ van dit huis hun leven lang, zal de acceptant de andere helft mogen gebruiken. **Lem Jan** en zijn echtgenote **Jacobs Anna**. (A1.1.1.10.7.3.1.3) verbinden de $\frac{1}{2}$ en $\frac{3}{7}$ van dit huis in de som van 240-0-0 ten voordele van Van Wyckhuyse Maria.

05.01.1638: **Lemerchier Guido en Lem Ysabeau**, zijn echtgenote, gerecht bij erfenis van Lem Wouter, haar vader, verkopen $\frac{1}{14}$ deel van het huis 'De Cabuuscole' **aan Lem Jan**.

21.04.1638: Meester Pieter Cortekent, gemachtigd door de weduwe van Matheus Botsaert, gerechtigd via erfenis van Gillis Baston voor $\frac{1}{2}$, **meester Lem Willem**, en echtgenote, gerechtigd in $\frac{1}{3}$ van 12, verkopen hun aandelen in het huis in de Goezeputstraat 22 aan meester Jan Marcquier.

24.11.1638: **Marie, dochter van Lem Wouter, weduwe van Loonis François**, verkoopt $\frac{1}{28}$ deel van 'De Cabuuscole' aan Jan Lem, mits dat Marie Wyckhuyse de $\frac{1}{2}$ van dit huis haar leven lang zal gebruiken.

01.12.1639: Philips Vanden Abeele bezet op het huis in de St. Amandsstraat 26 een rente van 03-01.-06 gr. pen. 18 ten voordele van **Lem Maria**.

29.03.1640: Catharina en Maria de Saint-Hilaire verkopen het huis, genaamd 'de Gendtsche Herberge' in de Kelkstraat aan **Meester Lem Willem**, die met zijn vrouw op dit huis een rente bezetten van 15-00-00 gr. pen 16 ten voordele van Catharina en Maria de Saint-Hilaire.

03.04.1640: Op bovengenaamd huis verbinden **Lem Willem en zijn vrouw** een lopende schuld van 760 gulden ten voordele van Catharina en Maria de Saint-Hilaire.

04.11.1643: **Lem Adriaan** gerecht in 1/14 deel, voorts **Lem Onuphrius** over hemzelf als machtig over zijn huisvrouw, gerecht in 1/5 van 1/28 deel, Donaes De Clercq is machtig over **Loonis François**, gerecht in 1/5 van 1/28 deel, verkopen deze delen aan **Jan, zoon van Lem Wouter**.

09.12.1643: Jan Wilroch en zijn echtgenote verkopen het huis, genaamd Den Rync, nu De Mane, gelegen langs de Spiegelrei 8/10 aan **Lem Joachim**.

10.05.1645: **Lem Jan** verkoopt zijn erfdelen op het huis in de Zuidzandstraat 11 aan Franciscus Opmie.

03.10.1648: **Meester Lem Willem**, gemachtigd door Cornelis Verdonck, liet arrest doen op het huis van Jan Marcquier wegens een schuld van 15.000 Spaanse realen (= 1500 patacons).

28.06.1649: Adriaan Hageman en vrouw bezetten op het huis in de Vlamingstraat NIK/0242 een rente van 07-10-00 gr. pen 20 ten voordele van de weduwe van **Lem Jooris**.

11.02.1650: **Lem Joannes**, zoon van Wouter, weduwnaar van **Jacobs Anna**, bezet een rente op dat huis, genaamd de Cabuscole op de Eiermarkt 3A, een rente van 15-0-0 pen 16 ten voordele van Guido Vanden Bogaerde, zoon van Donaas.

18.03.1650: **Lem Joannes**, zoon van Wouter, bezet op de 'Cabuscole' een rente van 15-0-0 pen 20 ten voordele van Fransijnken, de weduwe van Jacques de Zwarte.

02.07.1652: Louis Nollet legt beslag op het huis langs de Spiegelrei, 8/10 en het daarbij behorende gereedschap, eigendom van **Lem Joachim**, tot verhaal van 34-10-00 ponden.

25.02.1653: Pieter, zoon van Jooris Massys, bezet ½ op van het perceel op de Koning Albert I-laan met huis en blekerij een rente van 3-0-0-0 pen 16 ten voordele van **Maeyken Lems, Marie-Anna, dochter van Adriaan Lem**, met voorwaarde dat als Pieter zou overlijden zonder nakomelingen, de rente van deze blekerij zou overgaan op **Osten**, tweede zoon van Jooris.

12.04.1653: Arrest. Anthone Verbrugghe, zo voor zichzelf opkomend als gevolmachtigd door Maerten Heurkens, zoon van Joos, legt beslag op het huis 'De Gendtssche Herberge' toebehorend aan **Meester Lem Willem**, teneinde deze laatste, vreemdeling zijnde alhier terecht te wijzen en hemzelf te stellen voor het gewijsde om reden van de verkoping door hem verkeerdelijk gedaan van twee delen van drie van de vruchten gestaan hebbende op de Blauwe Zaalhoek, Brugschen hoek en Visscherijenhoek, in de parochie van St. Kruis, toebehorend aan de Kapelrie van St. Donaas.

29.01.1659: De weduwe van Olivier Jacobs, François Coppijn en echtgenote Maria Jacobs, de voogden van de 3 kinderen van **Lem Joannes en Jacobs Anna**, de voogden van de kinderen van Cornelis Jacobs, en **Van Wandele Jan** met echtgenote, verkopen het huis in de Ezelstraat, 2 met kadasternummer NIK/0283-2 aan Pieter de Clercq.

28.08.1659: **De weduwe van Lem Willem** (A1.1.1.10.7.3.1.7) en **Van Male Michel**, als voogd van de weeskinderen van Willem Lem, voeren arrest uit op het huis van de Spinolarei 1, genaamd "Het Roosterkin" om reden verhaal.

16.02.1660: **De Cueninck Ferdinand**, weduwnaar van **De Raeve Barbara**, zich sterk makend over zijn twee wezen, bezet op 20/48 van 5/8 van een huisje met erf aan de noordzijde van het Zwaentken, dat daar vroeger bij hoorde, maar er nu van afgescheiden is, verder op 5/12 van OLV/0186 een rente van 2-0-0 pen 16 ten voordele van **De Rave Jacqueline**, weduwe van **Lem Willem**.

02.12.1660: **Van Wandele Jan**, niet gedoopt te Brugge, op 22.10.1652 getrouwd in Brugge met **Lem Anna**, gedoopt op 24.05.1611 in Brugge, **Stamp Jan en Daniël** als voogden van de drie kinderen van **Lem Joannes bij Jacobs Anna**, getrouwd in Brugge op 06.1636, verkopen 4/5 min 1/21 part van 1/5 den acceptant competerende aan Zegher Van Maele.

03.01.1661: Charles Smissart, machtig over Ferdinande Cuenijnck, bezet op 5/12 van het huis 'Het Caproentkin' op het Zand en 5/8 van OLV/0483 een rente van 20-0-0 pen 16 ten voordele van de erfgenamen van **Lem Willem en echtgenote**, ter acceptatie van Lem Willem.

22.04.1662: De weduwe van Guillame de Coninck en de voogden van zijn 4 kinderen verkopen 5/12 van 5/8, bedragende 05-2 vuytjeponden groten van een huisje met erf OLV/0483 dat ten noorden paalt aan het huis het Swaentken en er vroeger bij behoort heeft, alsook 5/12 van dit huis, dit is 0-8-4 vuytjepoden groten, aan **Lem Willem**.

22.04.1662: Een 1/3 van 5/8 van 'Het Zwaentken', gelegen in de Westmeers 51 is verkocht aan **Lem Willem**.

28.07.1662: De voogden van de vier minderjarige kinderen van Willem de Conijnck verbinden het huis op het Zand 24 als borg van **Lem Willem**, wegens uitvoering van een vonnis van een rechtszaak, waarin hun vader verwikkeld is.

04.09.1662 : Jonkman Jan Louis Michiels bezet een rente op het huis gelegen in de Middelburgstraat 6 ten voordele van **Lem Willem**.

23.02.1663: Ferdinande de Cuenijnck aan de erfgenamen van **Lem Willem en zijn echtgenote De Rave Jacqueline**, ter acceptatie van **Lem Willem, zoon van Willem**, 5/123 van dit huis en 20/48 van 5/8 van een huisje en bijhorend erf dat ten noorden paalt aan, en vroeger deel uitgemaakt heeft van, Het Swaentken OLV/0483 op het Zand 33.

23.02.1663: Een 1/3 van 5/8 van 'Het Zwaentken' en erf zijn verkocht aan de erfgenamen van **Lem Willem en zijn echtgenote De Rave Jacqueline**.

18.05.1663: Een 1/6 van het huis "Het Caproentkin" op het Zand, 33 wordt verkocht aan de erfgenamen van **Lem Willem en echtgenote De Raeve Jacqueline**.

18.05.1663: Marie Françoise van Exaerde en Anna Petronella van Exaerde verkopen 1/6 van "Het Zwaentken" en 1/6 van OLV/0186 aan de erfgenamen van **Lem Willem** en zijn echtgenote **De Rave Jacqueline**, ter acceptatie van Lem Willem.

11.06.1663: **Lem Willem** voor zijn echtgenote **De Mel Maria**, voor zijn broers en zusters, verder Anna de Rave, weduwe van Laurens de Maeckere en Cathelijne Schoolmeesters, verkopen het huis in de Goezeputstraat 28 aan Lodewijk Van Doorne.

11.06.1663: Lodewijk Van Doorne en echtgenote bezetten op dit huis een rente van 6-0-0 pen 16 ten voordele van **Lem Willem**, zijn echtgenote, zijn broers en zusters, Anna de Rave en Cathelijne Schoolmeesters, ter acceptatie van Willem Lem.

19.06.1664: Verbreking van verkoop van het 'Zwaentken' bij decreet van 11.03.1662 ten voordele van **Lem Willem**.

07.11.1668: **Lem Willem en echtgenote, Marie, Barbele en Isabelle Lem, samen met Willem en Zegher Van Male** als voogden van de vier minderjarige kinderen van **Willem Lem de Oude**, verkopen het eigendom op het Zand 33 aan Jacques Vercoutere.

Lem Donaas was in 1670-1 eigenaar van het huis Nooreweghe gelegen langs de Spinolarei.

09.12.1671: Marijn De Vos en vrouw, om als waarborg te dienen voor Laurens en Franchois De Vos, kinderen van Marijn De Vos de Oudere, voor de som van 313-05-02 gr. of het bedrag dat voornoemde kinderen als wezengeld toekwam bij de dood van hun vader en moeder, en welke de comparanten onder hen hadden, verbinden hierin dit huis, alsook het huis DON/1152, vertegenwoordigd door **Lems Joachim**, voogd van voornoemde weeskinderen.

02.05.1678: Cornelis Paret, als voogd van de kinderen van **Zegher Van Male x 07.01.1633 Lem Joanna** doet arrest op de delen eigendom van Zegher van Maele en ook van de huizen DON/1334, JAK/00891 en JAN/1033, 1034 en 0973, omwille van de som van 1100 £.gr. uit de erfenis van **Lem Joanna**.

16.06.1678: **Zegher Van Male en echtgenote Lem Joanna** als borgstelling voor Jacobus, Isabelle en Catharine Van Male, die drie minderjarige kinderen van bovenvermelde **Zegher bij Lem Joanna** bij hun erfdeel bij het overlijden van hun moeder volgens de rekening purgatief van den 24.05.1678 op het kapitaal van 1-815-05-15 dat hen toekomt op 5/8 delen van het huis 'De Cabuscole'.

02.05.1684: **Maria, Isabella en Theresa verkopen respectievelijk van 'De Gendtssche Herberge' in de Kelkstraat**, respectievelijk de eerste twee genoemden van $\frac{3}{4}$ delen, de derde genoemde het overige $\frac{1}{4}$ deel van dit huis aan Lenaerd Vande Velde, zoon van Jan. Lenaerd Vande Velde en vrouw bezetten op dit huis een rente van 12-0-02;05 gr. pen. 22 ten voordele van **Lem Maria, Isabella en Theresa**. Lenaerd Vande Velde en vrouw erkennen schuldig te zijn de som van 800 gulden pen. 22 ten voordele van **Lem Maria, Isabella en Theresa**.

01.09.1689: Jan Candael en vrouw verkopen het huis Langerei, 93 ten zuiden staand van 2, aan **Lem Karel**, niet gedoopt in Brugge. Hij was niet getrouwd in Brugge met **De Coene Adriana**, die ook niet gedoopt werd is Brugge. Adriana hertrouwde met Fredrick Drijlof.

10.09.1694: Jan Anthone Verhove en echtgenote en François De Brou verkopen aan **Lem Willem** de $\frac{3}{8}$ van een huisje met erf, palend aan de noordzijde aan het Zwaentken en dat er vroeger toe behoord heeft, waarvan de koper reeds de resterende $\frac{5}{8}$ bezit.

15.06.1700: Drielof Fredrick en **De Coene Adriana, weduwe van Karel Lem** bezetten op het huis ten zuiden, ook op het huis met een groot stuk grond en hof aan de noordkant van de Nieuwstraat gelegen, met de oude kadastrumnummers NIK/1239 en 1240, een rente van 06-16-04 en 12 mijten pen. 22 ten voordele van Michiel Leupe.

08.01.1701: De tresoriers van Brugge voeren arrest uit op het huis van de Langerei 83 dat toebehoort van Fredrick Drijlof, **gehuwd met De Coene Adriana, de weduwe van Lem Karel** ten einde eraan te verhalen.

05.01.1702: Pieter Simoens en echtgenote bekennen schuldig te zijn aan **Lem Isabella** de som van 200-00-00 groten voor geleverde goederen. Zij verbinden hierin het huis gelegen in de Langestraat, 2.

07.02.1703: Het huis in de Langestraat 2 wordt bij dekreet en op verzoek van **Lem Isabella** verkocht wegens een schuld van 200.00.00 groten. De dekretante is zelf koper voor een som van 800-00-00 groten.

12.05.1703: Ferdinandus Amoy en Isabelle De Donckere bezetten op het huis in de St. Walburgastraat 14, dat hen toebehoort voor een rente ten voordele van **Marie Lem**.

14.11.1704: Cecilia Schoolmeesters verkoopt het huis gelegen in de Ridderstraat 17 aan **Lem Maria Anna**.

11.10.1707: Arnout de Bets de Jongere bezet op het huis Predikherenstraat een rente van 16-16—00 gr. wisselgeld t.v.v. **Lem Isabella**.

04.04.1710: Heer & Meester Franciscus Ignatius Vande Forreiste, de ouders van Jacobus Mulier en andere familieleden Mulier verkopen het huis gelegen in de Nieuwe Gentweg nr. 78, met de brouwerij en het brouwerijalaam aan **E. H. Joannes Bonifacius Lem**, die dit huis bezet op een rente van 10-00-00 gr. pen 20 ten voordele van Daniel Mulier, niet vroeger aflosbaar dan wanneer Jacobus Mulier priester zal zijn geworden.

20.08.1710: **E. H. Joannes Bonifacius Lem** verkoopt bovenvermeld huis met de brouwerij en het brouwersalaam aan Marcus Vleijs.

14.04.1713: De erfgenamen van vaders- en moederszijde van **Joannes Bonifacius Lem** verkopen het Zwaentken, Westmeers, 51 met erf aan Ignatius Donatianus Anchemant.

21.04.1713: de gezamenlijke erfgenamen van vaders- en moederszijde van **E. H. Bonifacius Lem** verkopen de helft van het huis in de Raamstraat 1, aan Pieter Coutre.

21.04.1713: de erfgenamen langs vaderlijke en moederlijke kant van **Joannes Bonifacius Lem** verkopen het huis in de Ridderstraat 17 aan Elisabeth Le Merchier

21.04.1713: De erfgenamen van vaderlijke zijde van **Joos Lem** het kopen het huis in de Langestraat 2 aan Barbara Plancke, weduwe van Andries Vande Voorde.

05.01.1720: Transport van rente. Maria Van Wambeke, echtgenote van Bernaert Vande Sande, wonende in Sint-Winoksbergen, en machtig bij procuratie over haar man transporteert de rente van 02-10-00 ponden gr. pen. 20 op 13.12.1718 aan **de armenschool in Brugge gesticht door wijlen Isabella Lem langs de Spinolarei**. Jan Anthone de Ruddere, voogd van de armenschool, aanvaardt het transport.

Deze Zestendelen zijn nog drager van een schat aan gegevens voor wie nog dieper wilt spitten in de relaties van de familie Lem.

16. Begraafboeken Lem/Lems (1588-1793).

Datum	Werden begraven	Vader	Moeder/echtgenote	Parochies
02.02.1588	Lem Maerten (onbekend)			St. Anna
13.07.1597	Lem Maerten IV			OLV 1 ^{ste}
17.12.1625	Lem Anthoenis (onbekend) v. Lieven			St. Janshospitaal
28.02.1641	Lem, kind (onbekend)Wouter			St. Jacobs
20.11.1645	Lems Maria		E. Lucas Catelaen	St. Jacobs
18.05.1651	Lems Aldegundis		E. Georges Cools	St. Gillis
07.01.1656	Lem Joannes		m. Jacobs Anna	St. Jacobs
22.01.1657	Lem, Adriaan Willem De		Wn. De Raeve Jacoba	St. Walburga
26.10.1661	Lems Laurentia		Joannes De.Velare	St. Gillis
26.12.1661	Lem Joanna, De-		Wwe Joannes Bilman	St. Gillis
13.09.1666	Lems Adrianus	Wouter	Van Wyckhuysen	St. Anna
31.10.1671	Lems Agatha	Adrianus	Catharina De Baecke	St. Anna
18.04.1676	Lem, kind	Georgius/Jooris		St. Gillis
29.08.1676	Lems naamloos + Kind, vader en moeder naamloos!	v. ?	Domicella devota	St. Walburga
14.11.1678	Lems Joachim(foutief) De voornaam van de zoon was Martinus.	v. Joachim	Verplancke Maria	St. Anna
20.11.1680	Lem Georgius		Maria Gevaert	St. Gillis
31.12.1681	Lems Ferdinand Laurens Willem		De Mel Maria	St. Janshospitaal
29.09.1683	Lems Anna ?			St. Janshospitaal
17.02.1685	Lems Adrianus		E. Cath. De Baecke	St. Anna
28.06.1685	Lem Theresia	Willem	De Mel Maria	St. Gillis
24.10.1692	Lems Joachim		Van Cleven	St. Gillis
21.01.1694	Lems Anna ?			St. Anna
24.01.1694	Lems Magdalena		Andreas De Neckere	St. Anna
30.11.1695	Lem Ludovicus	Donatianus	Jansens Laurentia	St. Gillis
12.04.1696	Lem Carolus (onbekend)			St. Gillis
21.04.1698	Lems Catharina		W. Jacobus Schriveint	St. Walburga
30.09.1699	Lem Willem (onbekend)			OLV 2
01.10.1699	Lem Willem Raadsheer Br. Vrije		Wn. De Mel Maria	St. Walburga
09.05.1705	Lems Rosa		E. Fournois Jacobus	St. Anna
10.05.1706	Lem Maria		E. Jooris Adrianus	St. Walburga
17.06.1706	Lem Maria	Georges	m. Gevaert Maria	St. Gillis
09.10.1711	Lem Elisabetha?			St. Walburga
22.11.1711	Lem Joannes Bonifacius v.	Adriaan	Willem m. De Raeve	OLV 1ste
17.05.1712	Lem Susanna		Wwe Thomas De Groote	St. Anna
15.10.1721	Lem Catharina		Wwe Judocus Galle	St. Anna
19.08.1723	Lems Antonette			St. Janshospitaal
20.02.1724	Lems naamloos	Joannes	Kind	St. Salvators 3
28.02.1727	Lems Joanna (onbekend)		Kind	St. Salvators 2
26.06.1728	Lems Joannes	Joannes Baptista	Egheman Elisabeth	St. Salvators 2
29.04.1729	Lems Maria	Joannes Baptista	Egheman Elisabeth	St. Salvators 2
19.04.1730	Lems Joannes		E. Augustina Adams	St. Salvators 2
06.10.1737	Lems Franciscus	Joannes Baptista	Egheman Elisabeth	St. Salvators 2
10.10.1737	Lems Petronilla	Joannes Baptista	Egheman Elisabeth	St. Salvators 2
07.03.1738	Lem Joanna?			St. Gillis

Datum	Werden begraven	Vader	Moeder/echtgenote	Parochies
29.07.1738	Lems Jan	Jan		St. Janshospitaal
18.10.1740	Lems Jan		v. Matthys	St. Janshospitaal
14.10.1742	Lems Marinus		W. Joanna Schepens	St. Anna
17.05.1743	Lems Hendricus (onbekend)			St. Catharina
18.01.1746	Lem Noé (onbekend)			St. Walburga
14.12.1755	Lems naamloos, mnl	Thomas	Maria Van Dierendonck	St. Salvators 1
20.02.1761	Lems Eugenia		Jan P. Schynckels	OLV 3
23.11.1763	Lems Jozef		Jan P. Schynckels	OLV 3
02.12.1768	Lems Eugenia		Jan P. Schynckels	OLV3
08.09.1770	Lems Joanna		E. Jacobus Peire	St. Anna
25.02.1785	Lems Jacques		Catharina Van Moortel	St. Janshospitaal
02.12.1788	Lems Eugenie		Jan P. Schynckels	OLV 3
08.07.1791	Lem naamloos, vr.	Jean	Jeanne Cecilie	St. Salvators 1
04.04.1793	Lem Jan Baltazar		Wn. P. Schynckels	OLV3

De begraafboeken werden het slechtst bijgehouden. We vonden 7 maal 'Kind zonder naam'. In de meeste gevallen hebben we de naam van de echtgenoot of echtgenote zelf kunnen aanvullen. In Portugal werden de bevolkingsregisters gedurende de 18de eeuw ondanks het bizarre gebruik van meerdere en wisselende familienamen nauwkeuriger bijgehouden.

17. Akte Lem van de stad Brugge (1589).

01.07.1589: **Van Huerne Antheonis x De Boodt Anna en Maerten Lem IV** (A1.1.1.10.7) transporteren een rente van 5 ponden gr tjs, bezet op een huis in de Sint-Jakobsstraat, naar Charles Breydel.

18. Reeks Autografen (een verzameling van eigenhandig geschreven en handgetekende brieven van bekende Brugse personen, allen onder het nummer 518 van **1683**).

Lem Isabella Françoise, Lem Theresia, Lem Willem en Lem Maria Anna.

19. Bevolkingsregisters (1880-1900).

a. Lem.

Register 49, folio 23: Lem Augusta, Brugge 1842
 Register 49, folio 23: Lem Maria, Brugge 11.02.1852.
 Register 27, folio 147: Lem Leon, Brugge 12.10.1881.

b. Lems.

Register 35, folio 126: Lems Virginie, Klemskerke 06.03.1858.
 Register 29, folio 142: Lems Constantin, huisknecht, Klemskerke, 17.09.1860.
 Register 44, folio 16: Lems Constant Emiel, Buggenhout, 29.11.1867.

Register 44, folio 16: Lems Louise Amedea, Luik, 14.12.1897.

Register 44, folio 16: Lems Laurent Emiel Charles, Luik 08.01.1899.

Register 35, folio 126 : Lems Rachel Henriette, Luik 26.11.1900.

20. Burgerlijke stand Brugge geboorten Lem (08 ventose V-1877) /Lems (1819-1828):

08 ventose V: reg. V, aktenummer 429. *

Lem Felix, vader Xavier, moeder Agathe Huysentruyt. Adres: Katelijnestraat.

In 1797 woonde hij te Brugge in de Katelijnestraat.

16 vend. VII: reg. VII, aktenummer 67. *

Lem Jean, vader Xavier, moeder Agathe Huysentruyt. Adres: Katelijnestraat.

5 therm VII: reg. VII, aktenummer 1043. *

Lem Willem, vader Jean, moeder Cecilie Jeanne. Adres : Wulfhagerstraat.

1 mess. XIII : reg. XIII, aktenummer 929. *

Lem Xavier, vader Xavier, moeder Agathe Huysentruyt. Adres: Katelijnestraat.

31.07.1816: reg. 1816, aktenummer 748. *

Lem Colette, vader Felix, moeder Boeteman Maria. Adres: Frère Fonteinstraat.

03.04.1819, reg. 1819, aktenummer 366. *

Lems Petrus, vader Petrus, moeder Lefèvre Barbara. Adres: St. Joorisstraat.

01.10.1819, reg. 1819, aktenummer 967. *

Lem Maria Catharina, vader Felix, moeder Boeteman Maria. Adres: Frère Fonteinstraat.

21.08.1821, reg. 1821, aktenummer 870. *

Lems Coleta, vader Pieter, moeder Lefèvre Barbara. Adres: St. Joorisstraat.

14.03.1822, reg. 1822, aktenummer 321.

Lem Theresia, vader Felix, moeder Maria Boeteman.

07.10.1823, reg. 1823, aktenummer 1024.

Lems Lucia, vader Pieter, moeder Barbara Lefèvre.

26.11.1824, reg. 1824, aktenummer 1215.

Lem Pieter, vader Felix, moeder Maria Boeteman. Adres: Gaepaertstraat.

22.02.1826, reg. 1826, aktenummer 217. *

Lems Maria, vader Pieter, moeder Lefèvre Barbara. Adres: St. Joorisstraat.

01.04.1827, reg. 1827, aktenummer 418. *

Lem Octavia, vader Felix, moeder Maria Boeteman. Adres: Gaepaertstraat.

04.01.1828, reg. 1828, aktenummer 14. *

Lem Carolus, vader Philippus Jacques, (1 x) moeder Lucia Traen (soms Truwaen geschreven). Adres: Beenhouwersstraat.

21.08.1828, reg. 1828. Aktenummer 883. *

Lems Stephanía, vader Pieter, moeder Lefèvre Barbara. Adres: St. Joorisstraat.

10.03.1831, reg. 1831, aktenummer 242. *

Lem Paulina, vader Felix, moeder Boeteman Maria. Adres: Jacobineststraat.

08.08.1832, reg. 1832, aktenummer 774. *

Lem Louisa, vader François Xaverius, (1 x), moeder Van Houcke Francisca. Adres: Gentpoort.

28.07.1833, reg. 1833, aktenummer 655. *

Lem Prudentia, vader François Xaverius, moeder Van Houcke Francisca. Adres: Gentpoort.

21.02.1834, reg. 1834, aktenummer 189. *

Lem Petrus, vader Philippus Jacques, (2 x) moeder Vandenberghe Francisca, Adres Ankerplaats.

10.11.1834, reg. 1834, aktenummer 1215. *

Lem Louisa, vader François Xaverius, (2 x), moeder Van Autreve Maria. Adres: Gentpoortstraat.

20.01.1836, reg. 1836, aktenummer 88. *

Lem Joannes, vader François Xaverius, moeder Van Autreve Maria. Adres: Gentpoortstraat.

22.03.1836, reg. 1836, aktenummer 372. *

Lem Franciscus, vader Philippus Jacques, moeder Vandenberghe Francisca. Adres: St. Catharinastraat.

20.10.1837, reg. 1837, aktenummer 1119. *

Lem Adèle, vader François Xaverius, moeder Van Autreve Maria. Adres: Gentpoortstraat.

18.10.1840, reg. 1839, aktenummer 1143 *

Lem Emilius, vader François Xaverius, moeder Maria Van Autreve. Adres: Gentpoortstraat.

23.01.1842, reg. 1842, aktenummer 99. *

Lem Augusta, vader François Xaverius, moeder Van Autreve Maria. Adres: Gentpoortstraat.

10.08.1843, reg. 1843, aktenummer 890. *

Lem Wilhelmina, vader François Xaverius, moeder Van Autreve Maria. Adres: Gentpoortstraat.

31.01.1845, reg. 1845, aktenummer 141. *

Lem Leon, vader François Xaverius, moeder Van Autreve Maria. Adres: Gentpoortstraat.

11.02.1851, reg. 1851, aktenummer 202. *

Lem Maria, vader François Xaverius, moeder Van Autreve Maria.

18.11.1853, reg. 1853, aktenummer 1333. *

Lem Cheril, vader François Xaverius, moeder Van Autreve Maria.

16.10.1865, reg. 1865, aktenummer 1174.

Lem Isidore, vader onbekend, moeder Lem Augusta.

14.04.1867, reg. 1867, aktenummer 416.

Lem Theophile, vader onbekend, moeder Lem Augusta.

25.01.1874, reg. 1874, aktenummer 111.

Lem Georges, vader Pieter, moeder Vissers Florentine/Florence.

26.09.1875, reg. 1874, aktenummer 1069.

Lem Octavie, vader Leon, moeder Ide Maria.

23.04.1877, reg. 1877, aktenummer 399.

Lem Irma, vader Leon, moeder Ide Maria

21. Burgerlijke stand Huwelijken van Brugge en de deelgemeente Lissewege/Lem (1796-1898).

02.08.1803 Lissewege.

Lems Jeanne Thérèse, dochter van Philippe en Roels Marie, gehuwd met **De Craene François**, zoon van Jean en Labie Rosalie.

08.09.1807: Lissewege aktenummer 12.

Jeanne Thérèse, dochter van Philippe en Roels Maria Anne, gehuwd met **Van Loo Joseph**, zoon van Pierre en Meysmans Maria Anne (tweede huwelijk van Jeanne Thérèse).

04.10.1815: Brugge, aktenummer 293.

Lem Felix Antoine, zoon van Xavier en Huysentruyt Agathe, gehuwd met **Boeteman Marie Therese Benoite**, dochter van Ignace Joseph en Van Ollemeesch Marie Therese.

05.05.1820: Brugge aktenummer 98.

Lems Pieter Jan, zoon van Jacobus en Gabriels Josepha, gehuwd met **Lefèvre Barbara Joanna**, dochter van Pieter en Vandenbroecke Gertrude.

11.06.1822: Lissewege aktenummer 48.

Lems Madelena, dochter van Philippus en **Ryckers Joanna Theresia**, gehuwd met **Lievens Franciscus Joannes**, zoon van Martinus en Ryckxman Joanna.

10.08.1825: Brugge aktenummer 154.

Lem Agatha Joanna Catharina, dochter van Xaverius en Huysentruyt Agatha, gehuwd met **Verbeke Franciscus**, zoon van Pieter en Demeulemeester.

04.01.1828

Lem Philippus Xaverius x Lucia Traen?

31.09.1831 Brugge aktenummer 234.

Lem Xaverius Franciscus, zoon van Xaverius en Huysentruyt Agatha, 1ste huwelijk met **Van Houcke Francisca**, dochter van Petrus en Ghysels Cecilia.

10.07.1833: Brugge aktenummer 37.

Lem Philippus Xaverius, zoon van Xaverius en Huysentruyt Agatha, gehuwd met **Vandenberghe Francisca Victoria**, dochter van Petrus en Demoulin Victoria.

17.04.1834: Brugge, aktenummer 217,

Lem Xaverius Franciscus, zoon van Franciscus en Huysentruyt Agatha, 2de huwelijk met **Van Autreve Maria Theresia**, dochter van Augustinus Benedictus en Van Houcke Livina Theresia.

08.08.1843 Lissewege, aktenummer 75.

Lems Philippus Jacobus, zoon van Lems Petrus en Dobbelaere Joanna, gehuwd met **Gheyle Isabella Clara**, dochter van Gheyle Valentinus en Van Belle Anna Maria.

18.04.1845: Brugge aktenummer 102.

Lem Coleta Francisca, gehuwd met **Van den Broele Wencelaus**.

25.11.1846: Brugge aktenummer 294.

Lem Maria Catharina, gehuwd met **Petyt Jacobus Franciscus**.

14.05.1856: Brugge aktenummer 112.

Lem Octavie Rosalie, gehuwd met **Letten Charles Louis**.

25.05.1866:

Lem Carolus x De Wulf Serafina Pg 72.

16.02.1871: Brugge, aktenummer 37.

Lem Pieter Antonius Desiderius, gehuwd met **Visser Florentina**.

05.02.1874: Brugge, aktenummer 32

Lem August François Marie, getrouwd met **Ide Marie Adolphine**.

07.10.1874: Brugge aktenummer 277.

Lem Augusta Therese, gehuwd met **Coussement Isidore Eugène Hegesippe**.

15.10.1895: Brugge aktenummer 271.

Lem Pauline Marie, gehuwd met **D'Hooghe Hillonien Désiré Joseph**.

12.04.1898: Brugge aktenummer 81.

Lem Irma Adelaïde, gehuwd met **Verachttert Joseph Antoine Everard**.

05.10.1898:

Lem Julia x De Kee Florismont, pg 72.

22. Burgerlijke stand Overlijdens Lem (30 fruct. VIII – 1862) / Lems (15 vent. IX- 1851).

30 fruct. VIII, aktenummer 1149.

Lem Willem, vader Jan, moeder **Cecilie Jeanne**.

17 vent X, aktenummer 552.

De Schotte Marie, vader Augustijn, moeder **Lems Marie**. Adres: Oude Zak.

15 vent IX, aktenummer 614.

Lems Jeanne, vader Pieter, moeder **Alloo Maria**, Klaverstraat.

Een **Leyns** Petrus was getrouwd met ene Alloo Maria in Brugge/St. Jacobs op 09.09.1788.

14 germ. IX, aktenummer 04.

Lems Jan, vader Pieter, moeder **Allo Maria**, Klaverstraat.

03 germ. XII, aktenummer 969.

Lem Henri, vader Jan, moeder **Elisabeth Haegheman** (in de jaren 1720 geregistreerd als Eghman en andere schrijfwijzen van de naam). Adres: Katelijnevest.

24 flor. XII, aktenummer 1227.

Lem Catherine, vader Jan, Moeder **Schinckel/Schinket Petronille**. Adres: Hospice civil.

17 mars. XIV, aktenummer 657.

Lem Xavier, vader Jan, moeder **Schinckel/Schinket Petronille**. Adres: St. Janshospitaal. Op 20.06.1805 woonde hij te Brugge in de Gentpoortstraat, C 14, volgens de kiezerslijsten van 1821-1848.

27.06.XIV, aktenummer 997.

Van Derespallie Pierre, vader René, moeder **Lem Barbe**. Adres: St. Janshospitaal.

15.08.1818, aktenummer 688.

Lem anoniem (waarschijnlijk doodgeboren).

Vader Felix, moeder Boeteman Maria. Adres: Minderbroedersstraat.

10.10.1819, aktenummer 932.

Lem Jan, vader Jan, moeder **Schenkel Petronille**. Adres: Wulfhagestraat.

11.08.1821, akte 732.

Lems Coleta, vader Pieter, moeder **Lefèvre Barbara**, St. Joorisstraat.

28.05.1824, aktenummer 470.

Lem Barbara, vader Jan, moeder **Deschynkel Petronilla**, Smedenpoort.

03.12.1824, aktenummer 1059.

Lem Theresia, vader Felix, moeder **Boeteman Maria**, Gentpoortstraat.

19.08.1833, aktenummer 769.

Lem Prudentia, vader Xaverius, moeder **Van Houcke Francisca**. Gentpoortstraat.

14.01.1834, register 43.

Lem Paulina, vader Felix, moeder **Boeteman Maria**, Walplaats.

04.02.1834, akte 130.

Lem Ludovica, vader Xaverius, moeder **Van Houcke Francisca**, Gentpoortstraat.

05.07.1834, akte 679.

Lem Joanna, vader Philippus, moeder **Truwaen Lucia**, Ankerplaats.

05.12.1834, akte 1258.

Lem Joannes, vader Xaverius, moeder **Huysentruyt Agatha**, St. Niklaasstraat.

17.08.1836, akte 718.

Lem Franciscus, vader Philippus, moeder **Vanden Berghe Francisca.**, Katelijnevest.

23.05.1837, akte 666.

Lem naamloos, vader Philippus, moeder Vanden Berghe Francisca, Katelijnevest.

10.06.1839, akte 889.

Lem Joannes, vader Xaverius, moeder **Van Autrive Maria**, Gentpoortstraat.

04.01.1851, akte 106. **Lems Petrus**, vader Philippus, moeder Vanden Berghe Francisca, St. Janshospitaal.

11.06.1858, akte 427.

Lem Cheriel (Cyriel?), vader Xaverius, moeder **Van Autrive Maria**, Gentpoortstraat.

11.01.1861, akte 49.

Lem Agatha, echtgenoot **Franciscus Verbeke**, Predikherenstraat.

16.10.1865, akte 1174.

Lem Isidore, vader onbekend, moeder **Lem Augusta**.

14.04.1867, akte 416.

Lem Theophile, vader onbekend, moeder **Lem Agusta**.

25.01.1874, reg. 1874, akte 111. *

Lem Georges, vader Pieter, moeder **Vissers Florentine**.

26.09.1875, reg. 1875, akte 1069. *

Lem Octavie, vader Leon, moeder **Ide Maria**.

23. Bevolkingsregisters huwelijken (1816-1902).

Lem Augusta, gedoopt te Brugge op 27.01.1842, gehuwd met Coussement Isidor.
Boek 65 pg 5, Langeramstraat 5

Lem Coleta, gedoopt te Brugge op 31.07.1816, gehuwd met Vanden Broecke Wenceslaus.
Boek 68 pg 69, St. Clarastraat 31.

Lem Emma, gedoopt te Brugge op 31.03.1834, gehuwd met Meulemans Felix, boek 49, pg 141, Mortierstraat.

Lems Constantin, Buggenhout, gedoopt op 21.11.1867, gehuwd met Bovy Antoinette, Boek 45, pg 15, Hoefijzerlaan 15.

Lems Levine, gedoopt te Luik op 14.08.1892.

Lems Laurent, gedoopt te Luik op 08.01.1899.

Lems Rachel, gedoopt te Luik op 26.11.1900.

Lems Emilien, gedoopt te Luik op 02.10.1902.

Lems Virginie, gedoopt te Klemskerke op 06.08.1898, gehuwd met Soenen Karel, boek 36, g 128, Walplaats 36, Brugge.

24. Kiezerslijsten Kamer en Provincie.

Lem Félix, Witteleertouwerstraat, B5/61, gedoopt te Brugge in 1797.

Betaalde belastingen: 53,88.

Lem Xavier, Gentpoortstraat, C 14. Gedoopt te Brugge op 20.06.1805.

25. Grafmonumenten/Lem (1862 en 1900).

Aanvraagcode Xa 83, 1862/26.

Vergunning van 21.03.1862 aan **Lem Agatha**. Partner: Verbeke Franciscus.

Aanvraagcode Xa 1900/3.

Vergunning van 15.01.1900 aan **Lem Pieter**. Partner: Vissers Florentine.

*

26. De handschriften van Le Doulx (01.02.1730-14.10.14.10.1807).

In zijn recent gescand handschrift met als titel ‘Levens der Geleerde en Vermaarde Mannen der Stad van Brugge’ staan meer dan 500 levensbeschrijvingen van Brugse geleerden, juristen, ambtenaren, overheidspersonen, schrijvers en geestelijken van de middeleeuwen tot aan zijn eigen tijd.

Wat betreft de familie Lem heeft hij het over de overheidspersoon Lem Maerten II (zie zijn tekst onder A1.1.1) en over de geestelijke Lem Joannes Bonifacius (zie zijn beschrijving onder A1.1.1.10.7.3.1.7.6.).

Het is eigenaardig dat de drie overige topfiguren Lem, zoals Karel (A1.1.1.1), Maerten III (A1.1.1.1.10) en Maerten IV (A1.1.1.1.10) aan zijn aandacht ontsnapten.

B. Genealogische geschiedenis van de Brugse familie Lem Willem afkomstig van St. Winoksbergen, in 1391 getrouwd met Van Beernem Claire.

De Brugse groothandelaar **Lem Maerten I** vestigde zich midden de jaren 1420 in Lissabon. Later, samen met zijn zonen Lem Maerten II en António Leme, stortte hij later zich op de handel van suiker uit Madeira, opgevolgd door de gebroeders Despars. Het is niet geweten of Lem Maerten I ooit persoonlijk op het eiland Madeira geweest is.

In deze stamboom is de dynamische Lem Maerten I de spilfiguur. Door zijn handelsgeest, zijn visie en zijn doorzettingsvermogen heeft hij welstand bezorgd, zowel aan zijn Vlaamse als aan zijn Portugese afstammelingen. Samen met De Kersmackere Willem, die in 1470 emigreerde naar de Azoren, was Lem Maerten I één van de meest verdienstelijke Bruggelingen buiten Brugge.

Beiden hebben ze elk meer dan 10.000 afstammelingen, verspreid over de wereld. De Portugese Leme behoorden tot de eerste Portugezen die zich vestigden op Brazilië. Ook daar zijn veel huwelijken ontstaan tussen de Leme en de Silveira, afstammelingen zowel van De Kersemackere als van Josse Van Aertrycke omdat beiden getrouwd waren met dames Vander Haeghen, vertaald als da Silveira.

Zoon Lem Maerten II kwam in 1464, het jaar waarin zijn vader geridderd werd, naar Brugge terug (toeval of doelbewuste keuze voor een ideale start in Brugge?) en zette daar met adellijke allures de Vlaamse dynastie Lem voort.

In het kader van mijn studies van de Vlaamse-Portugese relaties zowel in Lissabon als later op de Azoren, was het oorspronkelijk de bedoeling deze genealogische studie te beperken tot de tak van de Brugse Lem, die afstammelingen hadden in Portugal.

Maar in een tweede fase werden alle Brugse archieven, waarin ook maar één keer de naam Lem voorkwam, uitgepluisd tot in 1910, zodat de gevonden gegevens tevens nuttig kunnen zijn voor de Vlaamse Lem(s), die hun eigen stamboom willen maken of deze wensen bij te werken.

Het blijkt nu overduidelijk dat de overige takken Lem, die geen adellijke connexie hadden in Vlaanderen, quasi anoniem bleven in de 16de eeuw. Gewone burgers kwamen niet voor in de geschiedenis van hun stad. Daarenboven waren er veel hiaten in de Brugse parochieregisters tot rond het midden van de 16de eeuw.

De zoon António Leme van Lem Maerten I is de stamvader geworden van de Braziliaanse Leme. Hij heeft meer dan 10.000 afstammelingen, die ik hier uiteraard niet allemaal kan opnoemen. Mijn bedoeling was niet een bibliotheek Leme samen te stellen. Daar wordt nu in Brazilië hard aan gewerkt.

Enkel op het web komt deze studie, voorzien van gedeeltelijke vertalingen in het Engels, het Frans en het Portugees, bedoeld voor de afstammelingen Lem/s en Leme wereldwijd, die hun voorouders opzoeken, maar de Nederlandse taal niet machtig zijn. Een volledige vertaling in het Engels en het Portugees op het net ware ideaal geweest, want nuttig voor zoveel mensen, maar is onbetaalbaar. En drukwerk is al helemaal uitgesloten in deze economisch moeilijke tijden.

Jarenlang werken aan “**Vlamingen op de Azoren**”, “**Vlaamse adel op de Azoren**” en “**De genealogie Lem(s)**” was bedoeld om de afstammelingen van Luso-Vlaamse families, verspreid over gans de wereld, te helpen bij het zoeken naar hun voorgeslacht, en om in Vlaanderen aan de mogelijke nog overlevende familieleden aan te tonen hoe het hun verre voorouders in Portugal vergaan is. Mijn ingesteldheid is louter dienstbetoon. Op mijn teksten is er geen copyright. Iedereen is vrij die te vertalen in eender welke taal, om zoveel familieleden als mogelijk te bereiken.

Cursief gedrukte tekst haalt gegevens aan die niet rechtstreeks met de stamboom te maken hebben. Zij verwijzen meestal naar de sociale klasse van de betrokkene familie.

*

Lem Gilles is de nog onbekende en voorlopige stamvader van de Vlaamse Lem.

A. Lem Boudewijn, zoon van Gillis, gesignaleerd in 1338. Zonder nadere gegevens. Boudewijn en zijn ons onbekende echtgenote hadden o.a. volgende zoon Willem. Waarschijnlijk hadden ze meer kinderen, die ons tot op heden onbekend gebleven zijn. Het is best mogelijk dat we namen van hun afstammelingen in onze lijsten hebben, maar die niet kunnen opnemen in deze genealogie.

Zo vonden wij bij Schouteet een Kateline, weduwe van een andere Lem Willem, die op 28.11.1388 het 24ste deel van een huis schonk bij de St. Jansbrug in Brugge aan den Heyt Jacob. De gegevens uit St. Winoksbergen zijn te onvolledig om deze Kateline in onze stamboom een vaste plaats te geven.

A1. Lem Willem, geboren rond 1365 in St. Winoksbergen. In 1383 werden door de troepen van de Franse koning Charles VI de stad St. Winoksbergen vernietigd en de bevolking gedecimeerd. Kort daarop emigreerde Willem naar Brugge, waar hij schout werd en gestorven is ca 1440. Hij moet een kapitaalkrachtige burger geweest zijn, als we lezen wat zijn zoon Maerten zoal realiseerde toen hij amper 18-20 jaar oud was.

Willem trouwde ca 1384 met **Van Beernem Claire**, dochter van Jan, Heer van Beernem, geboren rond 1330. Zij was de weduwe van **Van Lichtervelde Roger**.

Volgens Gailliard, Bruges et le Franc, vol. 5, pg 86-87, 1857 heeft Claire in 1372 de kapel van St. Julien gesticht in de kathedraal van St. Donaas te Brugge. We weten niet wanneer Claire begraven is.

Op 03.04.1342 was een Van Beernem Jacob schepen van Brugge.

05.11.1361: Van Lichtervelde Jan, schepen van het Vrije. Op 07.12.1367 oorkondt Lodewijk Van Male, graaf van Vlaanderen zijn uitspraak in het geschil tussen Brugge en Damme, enerzijds en Sluis anderzijds, betreffende de tolrechten van de drie genoemde steden. Deze uitspraak geschiedde ten overstaan van de grafelijke raadlieden, o.a. Van Lichtervelde Rogier. In 1397 gaf Filips de Stoute, hertog van Bourgondië opdracht o.a. Jacques Van Lichtervelde Jacques, soevereinbaljuw van Vlaanderen, om in zijn naam de wet van de stad Brugge te vernieuwen en de stadsrekening af te horen.

Op 28.02.1458 was Van Wulfsberghe Pieter voogd over Van Lichtervelde Jan, heer van Staden. Op 02.06.1484 was er een oorkonde betreffende de overdracht door meester Van

Lichtervelde Jan, schildknaap, zoon van Victor, van verschillende goederen aan hun zoon meester Wulfaert Van Lichtervelde, licentiaat in de rechten, naar aanleiding van zijn voorgenomen huwelijk met Adournes Elisabeth, dochter van wijlen meester Adournes Ancelmus, ridder.

01.02.1447: Van Lichtervelde Victoor, leenman van het leenhof van de burggravin van Ieper, oorkondt de overdracht van een leengoed, gelegen onder de parochie van Staden, ten voordele van Van Lichtervelde Lodewijk.

Kinderen van Willem en Claire:

1. **Lem Maerten I**, de hoofdfiguur van deze genealogie.

2. Lem Karel, die we nergens terugvinden in Brugge, Portugal en Brazilië.

Lem Isenbaerd?, geboren rond 1401, mogelijk maar geenszins zeker een familielid.

Lem Percheval?, geboortedatum onbekend, was leenman van het leenhof van de Burg te Brugge. Volgens Schouteet oorkonde hij op 26.09.1447 de overdracht van een leengoed, gaande van huizen en land, gelegen aan de zuidzijde van de Dijver te Brugge. In de Brugse registers treffen we zijn naam slechts eenmaal aan.

De leenmannen van een leenhof, die ik aantrof in artikels over de Vlaamse adel, behoorden tot adellijke families, maar daar vond ik nooit de naam Percheval Lem. Ik heb niet kunnen uitmaken tot welk geslacht Lem hij werkelijk behoort. Persoonlijk vermoed ik dat hij, gezien zijn sociale stand, wel degelijk behoort tot het geslacht van Maerten Lem. Met een eenmalige vermelding en veronderstellingen maak je geen geloofwaardige stambomen. Toch blijft hij mij fascineren. We zouden meer sporen van hem in de Brugse stadsarchieven moeten kunnen vinden.

Mogelijk waren er nog meer afstammelingen van Willem, of nauwe verwanten, hetgeen zou kunnen verklaren dat tientallen jaren later Nederlandse Lem het wapen van Lem Maerten II, integraal of lichtjes gewijzigd, overgenomen hebben.

Maar in alle geval hebben **alleen Lem Maerten I en diens zoon Lem Maerten II een belangrijke rol gespeeld in de Brugse, de Portugese en de Braziliaanse geschiedenis.** Lem Maerten II en zijn afstammelingen behoren tot de Brugse genealogie Lem, alhoewel hijzelf geboren werd in Lissabon.

A1.1. Lem Maerten I (geboren ca 1385- begraven ca 1471 in Brugge op de ouderdom van ca 86 jaar, zoon van Lem Willem (ca 1365 St. Winoksbergen – ca 1440 Brugge) en Van Beernem Claire. Hij was een kleinzoon van Lem Boudewijn en een achterkleinzoon van Lem Gillis. Wisten we wanneer Willem zich te Brugge vestigde, dan zouden we kunnen schatten waar Maerten geboren werd, in St. Winoksbergen of in Brugge.

De oudste vermelding van Lem Maerten I in Brugge dateert van 1406. Deze bron is blijkbaar onbekend in Portugal. Ref: W. Rombouts, *Het oud archief van de kerkfabriek van Sint-Jacobs te Brugge (13de-16de eeuw)*. In **1406** zorgde Maerten voor vaste maaltijden voor armen, weduwen en wezen in de annexen van de St. Jacobskerk. Dat doet geen jongetje van 11 jaar oud, die volgens een vorige schatting zou gedoopt zijn in 1395. Hij moet in 1406 al wel ca 21 jaar oud geweest zijn, en dus gedoopt zijn ca 1385.

Het oud archief van de kerkfabriek van Sint-Jacobs te Brugge vermeldt eveneens dat hij op **27.03.1406** verschillende renten betaald heeft, gebaseerd op eigendommen (verschillende huizen in Brugge) en een kerkservice schonk aan bovenvermelde kerk. **Die oudste schriftelijke vermeldingen uit 1406 komen uit een onbetwistbaar ijzersterke primaire bron.**

Maerten **zou** vermeld hebben dat zijn broer Karel ridder was. **Zonder bronvermelding!** Van die Karel vonden we nergens een spoor.

In de 14de eeuw waren er al drukke handelsbetrekkingen tussen Vlaanderen en Portugal. Op 20.03.1389 werd een handelsovereenkomst ondertekend tussen beide landen.

Lem Maerten I was een Brugse burger en een rijke groothandelaar. Ergens in de jaren 1420 is Lem Maerten I voor het eerst op handelsreis vertrokken naar Lissabon.

Naast Maerten I Lem, misschien één van de oudste bij naam gekende Vlaamse handelaars, mogen we nog vernoemen de gebroeders Despars, Gillis Vande Westackere, Colaert le Bul, Jan Van Cleyhem, Jacob Ocryere, Gherard Vander Brouck, Alexander De Vos, Jean Outier, Jacob Bulenz, Jacob de Heere, Rogier Adams, Jan Allecaes en Jan De Raemere.

In 1450 werd Jacobus Van Brugge de eerste gouverneur van het eiland Terceira op de Azoren. Daar verbleef hij tot rond 1472. Tussen 1464 en 1480 emigreerden een 200-tal Vlamingen naar de Azoren en vestigden zich vooral op de eilanden Faial, Pico en Terceira. Daarvan dreven verschillende families ook handel met Vlaanderen.

Pas in 2007 kregen de Portugezen inzage in enkele Brugse archieven door de publicatie van de 'Vlaamse emigranten op de Azoren' (1450-1480).

De meeste Portugese auteurs, door het feit dat ze de Nederlandse taal niet machtig zijn, verwarren nog steeds Lem Maerten I (Martim O Velho) en Lem Maerten II (Martim O Novo). Zo veronderstelden zij ten onrechte dat het Lem Maerten I was, die trouwde met Van Nieuwenhove Adrienne.

Om alle verwarring definitief uit de baan te ruimen, benadruk ik met klem dat Lem Maerten I *nooit* getrouwd geweest is in Vlaanderen.

Ergens laat in de jaren 1430 is Lem Maerten I in Lissabon getrouwd met een Portugese dame van hoge sociale stand, **D. Joana Barroso**. Haar ouders kennen we niet. Zijn eerste zoon, Lem Maerten II, is in Lissabon gedoopt rond **1441**.

Het is niet zo verwonderlijk dat we ook uit Portugal geen juiste datums kennen uit die beginperiode. Ook daar bestonden in die tijd nog geen parochieregisters, net zoals in Vlaanderen.

Lem Maerten I werd officieel genaturaliseerd in 1456 en in 1464 geridderd door de Portugese koning. Sindsdien komt zijn naam voor in de akten van de koninklijke kanselarij en de archieven Gulbenkian.

De ouders van zijn twee vrouwen, zijn twee echtgenoten zelf bij hun geboorte en hun kinderen waren gewone burgers, net zo onbekend als de leeftijdsgenoten bij ons. Waarom dan jammeren sommigen over het ontbreken van exacte data uit die periode?

De familienaam Lem(s) in Vlaanderen werd Leme in het Portugees.

Op één van zijn vele retourreizen heeft Lem Maerten I zijn vrouw en zoon meegenomen naar Brugge, waar Lem Maerten II een goede opvoeding genoot. Bij welke familieleden weten we niet. Leefde zijn grootmoeder toen nog? (Ref: “Segunda Parte de los Anales de Flandes, pg 494, s..a. 1471 volgens Soeiro).

Het is niet gekend wanneer de Portugese echtgenote D. Joana Barroso van Lem Maerten I begraven werd in Brugge. Dat was waarschijnlijk **rond 1442**. Anders had hij het jaar daarop geen nieuw gezin gesticht in Lissabon. Rond **1443** leerde de weduwnaar Lem Maerten I in Lissabon namelijk de jonge, ongehuwde **D. Leonor Rodrigues** kennen. De naam van haar ouders en haar geboortejaar zijn ons onbekend. Dat geboortejaar schatten we op ca 1425.

Lem I had van D. Leonor Rodrigues in Lissabon tussen 1445 en 1465 zeven bastaardkinderen, die we nader omschrijven in de genealogie Leme:

1. Luis Leme.
2. António Leme.
3. João Leme.
4. Rodrigues/Rui Leme.
5. Isabel Leme.
6. Catarina Leme.
7. Maria Leme.

We beschikken wel voor de Lem(s) over solide archiefgegevens in Brugge, maar door Portugese chroniqueurs uit de 16de en 17de eeuw zoals Gaspar Fructuoso, Soeiro en Diogo de Chagas, die schreven eeuwen na de feiten en zonder kennis van de voorgeschiedenis van de Lem in Vlaanderen, werd zoveel gefantaseerd, dat voorzichtige interpretatie van hun geschriften geboden is. Zo zou D. Leonor Rodrigues begraven zijn na 1506, anderen beweren zelfs tussen 1512 en 1519.

Soeiro beweerde dat Lem Maerten I ofwel D. Leonor verlaten had, ofwel dat ze begraven was. **Soeiro wist dus duidelijk niet dat Lem Maerten I eerst getrouwd geweest was met D. Joana Barrosa en pas later bastaardkinderen had van D. Leonor Rodrigues.**

Aanvankelijk begeleidde Lem Maerten I de vracht goederen van Brugge naar Lissabon en terug. Dat kunnen vele bootreizen geweest zijn. Nadien verbleef hij permanent in Lissabon tot in 1466.

Op 23.06.1443 werden Lem Maerten I en Van Aertrycke Filips in een schrijven van Pedro Eanes geroemd om hun hospitaliteit voor de Portugezen in Brugge.

Vanaf de beginjaren 1450 had men het uitvoeriger over de handelsactiviteiten van Lem Maerten I. **In 1452** was hij in Portugal factor van Parmentier Zegher, die schepen van Brugge werd op 06.08.1467. **Op 18.03.1452** was er een rechtszaak tussen Maerten en Parmentier Zegher. **Op 26.03.1455** was er een gerechtszaak met Gil Rodrigues.

De welvarende groothandelaar Maerten Lem I kreeg geleidelijk aan aanzien in de hoge kringen van de burgerij en adel in Lissabon en kwam zo in contact met het hof van Koning

D. Afonso V. Volgens akten in de kanselarij van D. Afonso V werd Lem Maerten I in **1456 genaturaliseerd** tot Portugees (nosso natural). Dat kon een koning doen in Portugal. Of in Vlaanderen in die tijd zo iets dergelijks mogelijk was, weet ik niet.

De koning schonk hem op **07.06.1456** voor een periode van tien jaar de monopolie van de aankoop en de verkoop van kurk tegen betaling van 2.000 gouden 'dobrões'. De helft van de aangekochte kurk werd geëxporteerd naar Vlaanderen. Blijkbaar was dit niet zo'n lucratieve zaak.

Mede door het feit dat hij zowel Portugees als Nederlands en Frans sprak, werd Lem Maerten I de woordvoerder van de ambulante handelaars en van de kapiteins van de Vlaamse, Zeeuwse en Hollandse schepen. Om zich te kunnen verdedigen tegen rondzwervende dievenbenden, kregen zij het recht wapens te dragen op Portugees grondgebied. Bovendien genoten ze van fiscale en juridische garanties, die hun toegekend werden door de Portugese koning. Lem Maerten I nam echt een prominente positie in binnen de Vlaamse handelskolonie.

Dergelijke voorrechten waren niet zo ongewoon. De Portugezen in Brugge genoten van analoge rechten. Nog enkele voorbeelden: op 04.11.1348 oorkonde Lodewijk Van Male de voorrechten die hij aan de handelaars en de scheepsliden van Castilië heeft toegestaan.

Op 30.04.1349 oorkonde Lodewijk Van Male, graaf van Vlaanderen, al de vrijheden en voorrechten van de Duitse kooplieden in Vlaanderen. Op 26.03.1359 oorkonde de graaf van Vlaanderen de voorrechten van de Engelse kooplieden te Brugge.

*Op 29.07.1360 oorkonden de burgemeesters, schepenen, raden en gemeenten van de steden Gent en Ieper hun instemming met het voorschrift van graaf Lodewijk Van Male om de personen, die kooplieden van het Duitse rijk en hun personeel zouden doden, verminken of bestelen, volgen de wet van **oog om oog, tand om tand**, te bestraffen. Zo luidde het 650 jaar geleden! Nu laten ze die voor diefstal 's anderendaags weer vrij.*

In 1405 oorkondt Jan Zonder Vrees, hertog Van Bourgondië, de bekrachtiging van de oorkonden van graaf Lodewijk Van Male van november 1359 en van hertog Filips de Stoute van augustus 1394 betreffende de voorrechten van de Schotse handelaars in Vlaanderen. In mei 1497 oorkonde Filips de Schone, Hertog van Bourgondië, de voorrechten van de Spaanse handelaars, redenaars en schippers in Vlaanderen.

De vroegste contacten van Lem Maerten I met de Brugse firma Despars dateren van **1457**. In **1461** had hij een contract met Álvaro Rodrigues of Dinis voor de export van olijfolie, volgens de **archieven Calouse Gulbenkian**. Een deel van het geld diende voor de financiering van de expeditie naar Tanger, die evenwel mislukte.

In **1463** heeft Lem Maerten I op eigen kosten een schip uitgerust, bemand door een garnizoen lancers en boogschutters. Zijn twee zonen António Leme en Lem Maerten II hebben deelgenomen aan deze armada tegen Marokkaanse kapers.

Nog in **1463** leende hij een grote som geld aan de Koning D. Afonso V. Lem Maerten I werd tot de Portugese adelstand verheven met de rang van **jonkheer**.

In 1464 werd hij ridder van het Koninklijke huis met wapenschild.

Wapen van ridder Martim Leeme (Lem Maerten I).

Dit wapen staat in de “Livro do Armeiro-Mor” van koning D. Manuel. Een steviger bewijs ken ik niet.

Op verzoek van ridder Lem Maerten I wettigde de koning in september **1464** zijn zeven bastaardkinderen, die hij had met de ongehuwde moeder D. Leonor Rodrigues (ca 1425-na 1506). **Ref: Arquivos Nacionais de Lisboa, Torre do Tombo, livro 2 das Legitimações, pg 151, 1464 en: 06.09.1464, Tentigal, kanselarij van D. Afonso V, boek 8, pg 66-67.**

Lem Maerten I reisde aanvankelijk regelmatig nog tussen Brugge en Lissabon om de belangen van zijn firma, de ‘Compagnie Lem’ te behartigen. Zowel zijn bastaardzoon António Leme als zijn oudste zoon Lem Maerten II werkten mede in de familiezaak.

In **1466**, na de geboorte van zijn laatste dochter in 1465, keerde **ridder Lem Maerten I**, ca 81 jaar oud, definitief terug naar Brugge, zonder zijn Portugese vrouw en kinderen, die verkozen in Portugal te blijven wonen. De Compagnie Lem werd in Lissabon ontbonden. Lem Maerten I verkocht zijn 25 % van de aandelen aan een handelaar van Genua.

Hij is dus ongeveer 44 jaar actief geweest in de Vlaamse en Portugese handelskringen. Hij moet van een ijzersterke gezondheid en een ontembare wilskracht genoten hebben.

Processen De Wachtere Rombout tegen Lem Maerten I.

De Bruggeling De Wachtere Rombout heeft in 1449-1450 een zeer risicovolle zaak aangegaan door aan twee jonge en onervaren medewerkers een beurs juwelen toe te vertrouwen ter waarde van 10.310 gouden ecu's, met de opdracht die te gaan verkopen in Portugal tegen de hoogst mogelijke prijs. In die tijd waren Lissabon en Sevilha de belangrijkste handelscentra in de regio.

Die twee medewerkers hebben zich in Portugal niet professioneel correct gedragen. Ze hebben effenaf het geld van De Wachtere Rombout verbrast. Deze beklagde zich bij Filips de Goede, graaf van Vlaanderen, hertog van Bourgondië.

De hertog van Bourgondië en zijn echtgenote D. Isabel van Portugal hebben de koning van Portugal daarvan op de hoogte gebracht. **De koning van Portugal gaf Lem Maerten I de opdracht die zaak te onderzoeken**, opdracht die Maerten moeilijk kon weigeren, al moet het hem zwaar gevallen zijn eigen bloeiende handelszaak, met noordelijke trafiek Lissabon-Sluis-Brugge en terug, voor een tweetal maanden te moeten onderbreken, om langs de zuidelijke zeeweg in Sevilha de problemen van Jacques Fave op te lossen, met alle tijdverlies en financiële onkosten van dien.

De Busere Berthelmus had al een deel van de juwelen verkocht in Lissabon. De rest was als garantie in de handen van een jood, genaamd Graviel, in Lissabon. Die zaak zat al twee jaar muurvast. Er was reeds veel geld verloren gegaan door het constant omwisselen van gouden 65cu's in "deniers", "deniers de gros", "doubles", "salus d'or", "couronnes", "escu's d'or", "livres", "s.v.d de gros", "s. gros" en "s. a". Het kwaad was al geschied toen Lem Maerten I ingeschakeld werd en ook hij kon niet alle fondsen in Lissabon recupereren. De Busere weigerde aan Maerten rekenschap te geven van de betwiste verkoop van juwelen. Maerten liet hem daarop aanhouden en in de gevangenis stoppen. De Busere werd in Sluis gevangen gezet op 05.03.1454. Het gelukte Maerten wel de juwelen verkocht door Jacques Fave in Sevilla te recupereren.

Dadelijk na de definitieve terugkeer van ridder Lem Maerten I in Vlaanderen deed De Wachtere Rombout hem processen aan, die weergegeven werden in de Civiele Sententiën Nrs 41, 53, 55, 56, 60, 62, 68, 69, 70. Het laatste proces 111 dateert van **12.5.1470**. Het belangrijkste proces was het **nr.70 van september 1467**.

Dit is opgesteld in het Middeleeuws Frans, toen in Brugge gebruikt voor Francofonen, naast andere processen in het Middeleeuws Vlaams. In het proces nr 70 ontbreken de pagina's 94-119 van de Civiele Sententiën.

Die processen hadden dus plaats in Brugge ca 15 jaar na de feiten. Waar Rombout in 1452 moord en brand schreeuwde voor zijn verlies door zijn twee medewerkers, een hertog en een koning inschakelde en Lem Maerten I de klos moest klaren, volgde die sluwe vos een andere techniek in bij de processen in 1467.

Hij realiseerde zich goed dat hij van Berthelmeus De Busere nooit een penning zou terugzien. Maar bij de steenrijke ridder Lem Maerten I zat er een kans in iets te recupereren.

In 1467 klonk het dan ook zo, dat juist door de tussenkomst van Lem Maerten I, deze de kans om de juwelen ter recupereren, verbod had. Rombout eiste dat Lem hem dat verlies van 1.310 gouden 65 ecu's integraal zou vergoeden. Van lef gesproken. Hij is nog vergeten interesten te vragen. Maar misschien was de devaluatie van de munt toen niet zo hoog als nu.

Dat Lem Maerten I voor zijn verplaatsingen naar Sevilha en zijn tussenkomsten een vergoeding vroeg, was wel normaal.

Vele Franse woorden uit de 15de eeuw zijn in ongebruik geraakt, zodat ik niet alles van de tekst verstaan heb. Enkele voorbeelden daarvan: inhortement, baillast, methes, baillant, desgaigier, illecq en plesques.

Er worden een aantal munten geciteerd, maar zonder de onderlinge wisselkoersen: salus d'or, couronnes, écus d'or, livres, s. v. de. Gros, s. gr. en s.a. Juiste bedragen werden niet opgegeven. Overigens is de tekst langdradig (texto verboso) en eindigt die abrupt, zonder dat we weten hoe de uitspraak van de jury luidde.

Na 1470 werden de burgerlijke processen niet meer bewaard in de archieven van de stad Brugge. Door het ontbreken van de laatste pagina's van dat proces zullen we de finale uitspraak wellicht nooit kennen.

Bij hun terugkeer uit Portugal waren de Lem(s) een adellijke familie bijzonder kapitaalcrachtige handelaars, die vanaf Lem Maerten II hoge burgerlijke posten toegewezen kregen in Brugge en trouwden met dames uit adellijke families. Die invloed was gedurende vijf generaties duidelijk merkbaar in Brugge.

Het zelfde Portugese familiewapen met drie merletten van Lem Maerten I bestond in Vlaanderen reeds voor de familie Haaf/Haaften (Rietstap) en voor de familie De Wal en De Wael (Armorial du Royaume des Pays-Bas). Waarschijnlijk was het de zoon Lem Maerten II, die via de zeeweg zijn verre neven Lem in Vlissingen en Utrecht bezocht heeft. Daar moeten ze beslist hebben een ander wapen te voeren, lichtjes verschillend voor de diverse takken van de familie.

A1.1.1. Lem Maerten II/Martim Leme O Novo (geboren ca 1441 in Lissabon – gestorven ca 1484-5 in Leuven op de ouderdom van ca 44 jaar), zoon van Lem Maerten I en D. Joana Barrosa. Heel jong kwam hij met zijn ouders naar Brugge, waar hij tot rond de jaren 1460 van een degelijke opvoeding genoot. Zijn moeder moet in Brugge begraven geweest zijn ca 1442. We weten niet of zijn grootmoeder Van Beernem Claire toen nog leefde, of als Maerten II in Brugge bij andere familieleden opgevoed werd. Hun namen kennen wij niet. Lem Percheval misschien?

Geboren in Lissabon was Lem Maerten II duidelijk voorbestemd om de tak van Lem Maerten I in Vlaanderen voort te zetten. In Vlaanderen bleef hij de handelszaken van zijn vader behartigen en kwam hij in de beginjaren 1460 nog eens terug naar Portugal. Tussen 1460 en 1464 moet hij nog een handelsreis ondernomen hebben naar het eiland Madeira. In 1463 nam hij deel aan de belegering van Arzila.

Definitieve terugkeer van zoon Lem Maerten II naar Brugge in 1464. Zijn vader kwam pas twee jaar later, in 1466, terug naar Vlaanderen.

Eigenlijk verbleef Lem Maerten II als volwassene maar een viertal jaren in Portugal, en was hij daar ook niet zo goed bekend. Vandaar allicht in Portugal de begrijpelijke verwarring tussen vader Maerten (de Oude) en zoon Maerten (de Jonge), de vele reizen Brugge-Lissabon en terug en het feit dat beiden in 1466, het jaar van het huwelijk van zoon Lem Maerten II, zich in Brugge bevonden.

In Brugge behartigde Lem Maerten II verder de zaken van zijn vader. Naast de uitoefening van de hoogste burgerlijke functies in Brugge, is Maerten II altijd handelaar gebleven in contact met zijn halfbroer António Leme in Portugal. Van António weten we niet of hij ooit in Brugge geweest is.

In **1465** werd Lem Maerten II burgemeester van Brugge. In **1466** was hij schout van Brugge, zoals zijn grootvader Willem in de eerste jaren van de vijftiende eeuw. Hij was bewaker van de Vlaamse duinen, opnieuw burgemeester van Brugge in **1467**, lid van de sociëteit van St. Joris in **1469**, burgemeester van de schepenen in **1472, 1477 en 1480**. Hij was ook hoofdman.

Op 01.09.1467 trouwde **Lem Maerten II**, de oudste zoon van een adellijke familie sinds 1466, in Brugge met een dochter uit een voorname Brugse familie, namelijk met **Van Nieuwenhove Adrienne**, geboren op 01.03.1448 te Brugge en er gestorven op 07.03.1485, dochter van Nieuwenhove Nicolaas (15.08.1418-19.10.1481), burgemeester van Brugge in 1465, en van **Mettenye Agnes**, een dame van hoge adel.

Wapen Van Nieuwenhove

Tegen het einde van de middeleeuwen heerste door de vele oorlogssituaties veel armoede. Zo zijn tussen 1468 en 1470 ca 200 Brugse families naar de Azoren vertrokken in de hoop daar een beter leven te kunnen leiden. Door de lage waterstand in het Zwin ging de handel in Brugge achteruit en begonnen handelaars weg te trekken naar Antwerpen.

Enkele gegevens over de familie Van Nieuwenhove:

Op 07.04.1470 erkent Alexander Napar, ambassadeur van de koning van Schotland, ontvangen te hebben van Van Nieuwenhove Claeys, thesaurier van de stad Brugge, de som van 300 schilden, in afkorting van de som van 800 schilden die hem door de stad waren

toegezegd voor zijn bemoeiingen om van de koning van Schotland te bekomen dat de Schotse kooplieden zich met hun stapel opnieuw te Brugge zouden komen vestigen.

De familie Van Nieuwenhove was aanvankelijk een familie van rijke Brugse handelaars. Jan Van Nieuwenhove werd in 1479 geridderd door Maximiliaan van Oostenrijk in de slag van Guinegate.

Op 17.04.1482 delegeerden de Drie Leden van Vlaanderen: Brugge, Gent en Ieper, met toestemming van aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk, o.a. aan Van Nieuwenhove Jan, ridder en schout van Brugge, om samen met de baljuw van Brugge de wet van deze stad te vernieuwen, die ingevolge het overlijden van aartshertogin Maria Van Bourgondië wetteloos geworden was.

Op 08.12.1482 oorkonden de Staten van Brabant, de Leden van Vlaanderen, de Staten van Henegouwen, de gedeputeerden van Holland en Zeeland, de Staten van de steden en kasselrijen van Saint-Omer, Rijsel, Douai en Orcies, tevens in naam van Limburg, Luxemburg, Gelderland, Namen, Zutphen, Friesland en Mechelen dat ze o.a. Van Nieuwenhove Jan benoemd hebben al gevolmachtigde onderhandelaar betreffende de vrede met de koning van Frankrijk, en het huwelijk van Karel, dauphin van Frankrijk, met Margareta Van Oostenrijk.

Op 26.07.1484 delegeerde Filips de Schone, hertog van Bourgondië, o.a. Van Nieuwenhove Jan om in zijn naam de wet van de stad Brugge te vernieuwen. Van Nieuwenhove Michiel was schepen van Brugge in 1493. Een Cornelis Mettenye was luitenant van het kasteel van Middelburg in Vlaanderen (Schouteet).

31.07.1487: Baerd Jooris o.a., burgemeester van de Raad en o.a. Van Nieuwenhove Jan, namens de "inghelande" oorkonden hun scheidsrechtelijke uitspraak in het geschil tussen de beide voornoemde partijen betreffende het hoge waterpeil van de Leie. Hebben schade geleden: de abdij van Eeckhoute, de kapittel van de Sint-Donaaskerk, Van Nieuwenhove Jan, de proost van Sint-Donaas, de heer van Gruythuse, de heer van Tillegem, de heer van Assebroek, het godshuis van de Potterie en de kloosters van het hospitaal van Sint-Jan.

16.08.1489: Filips de Schone, hertog van Bourgondië, delegeert o.a. Van Nieuwenhove Jan om in zijn naam de wet van de stad Brugge te vernieuwen.

In 1506 werd ridder Van Nieuwenhove Jan, zoon van Nicolaas, vermeldt in het Fonds Familiearchief.

In 1471, toen D. Afonso VI een expeditie voorbereidde tegen Azila en Tanger, rustte Lem Maerten II een schip uit in Vlaanderen met zwaar bewapende soldaten, als eerbetoon en dank aan de koning. De leiding van de tocht werd toevertrouwd aan zijn halfbroer António Leme.

Hier kunnen we enkele gegevens over Lem Maerten II aan toevoegen, die door Le Doulx Pierre aangehaald werden in zijn boekdeel I, pg 112-113.

In 1474 flikkerde de oorlog weer op tussen Frankrijk en de aartshertog van Oostenrijk. Op **25.05.1474** zond burgemeester Lem Maerten II op eigen kosten een compagnie van 50 man in de strijd, ten dienste van de Prins.

In het voorjaar van **1477** ontstond er in Brugge een volksopstand. De Bruggelingen aanvaardden niet dat aan hun voorrechten getornd werd. Zo wilden ze niet dat het Brugse Vrije als vierde lid van Vlaanderen zou erkend worden.

Onder aartshertog Maximiliaan was Lem Maerten II raadsheer, kamerheer en hotelmeester.

Er werd beweerd dat Lem Maerten II aan Koning D. Afonso V tussen 1478 en 1480 zestig miljoen reis leende. Deze toelage was een vergoeding voor het feit dat Maerten, daar bekend als Martim Leme, O Moco (de Jonge) destijds samen met Bautista Lomelino, beloofd had een zekere hoeveelheid graan in te voeren op Madeira, maar dit contract niet kon nakomen.

Schijnbaar is die financiële hulp er gekomen op uitnodiging van João Rodrigues, alias Roiz, schoonbroer van Lem Maerten II, die op de brief van het koninklijke kwijtschrift vermeld staat als “onze hoofdboekhouder”.

Humaan als Maerten was, zou daar onderhands geen som levensrente bijgezet hebben voor D. Leonor Rodrigues, de moeder van de kinderen van Lem Maerten, die hij in 1466 in Lissabon achtergelaten had, toen hij definitief naar Vlaanderen terugkeerde?

Om gravin Maria Van Bourgondië bij te staan, bewapende Lem Maerten II in **1478** op zijn kosten vijftig soldaten als steun aan de Heer Van Gruuthuyse Lodewijk, de broer van Jácome de Bruges, in zijn strijd tegen de koning van Frankrijk, die Vlaanderen belaagde. Het Franse leger werd inderdaad op **07.08.1479** in Guinegate verslagen door de troepen van Maximiliaan Van Oostenrijk.

Lem II Maerten was een steenrijke man, bekommerd om de economische toestand van Brugge. Hij zou het kanaal Brugge-Sluis dieper hebben laten uitgraven, deels op eigen kosten. Dit onder voorbehoud, want daarvan heb ik geen officiële bevestiging gevonden. Als handelaar had hij er wel alle belang bij dat Brugge nog een generatie langer verbonden bleef met de zee.

Maria Van Bourgondië beviel op **29.07.1478** van haar eerste kind. Bij deze heuglijke gebeurtenis deelden Lem Maerten II en Van Gruuthuyse Lodewijk, allebei burgemeester van de schepenen, gedurende de drie dagen feest, geld uit aan de armere inwoners van Brugge.

Van **1478 tot 1487** was Lem Maerten II prevoost, beheerder van het Potteriehospitaal, dat zich toen al meer toelegde op de bejaardenzorg.

Op **02.08.1478** inviteerde Lem Maerten II de aartshertog Maximiliaan, graaf van Vlaanderen, op een somptueus banket in zijn huis “Richebourg” te Brugge ter gelegenheid van diens bezoek aan Brugge. Een tweede banket werd daar gehouden op **18.02.1482** ter gelegenheid van een nieuw bezoek van aartshertog Maximiliaan, nu begeleid door de gravin van Vlaanderen Maria Van Bourgondië en zijn schoonmoeder Margareta Van York. Die banketten waren tegenover het volk een tactische fout, want de Brugse bevolking was de onbesuisde Maximiliaan, wegens zijn zware belastingen om zijn oorlogen te kunnen bekostigen, niet genegen.

In **1482** was hij ‘écoutête’ (de persoon die veroordelingen uitspreekt). Volgens Antonius Sanderus had men het over de jonge Lem Maerten II smalend als “de kleine graaf van Vlaanderen”, “Graaf Maerten zonder Land” en “Baron zonder Land”. Ondanks wat afgunst had hij had ontegensprekelijk veel aanzien. Zo werd hij op **17.04.1482** nog benoemd tot grootbaljuw van Brugge.

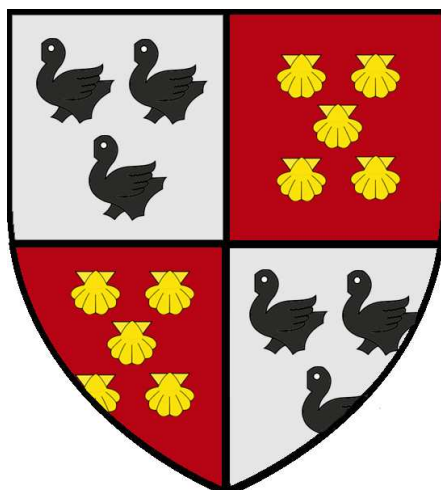
Twee en twintig jaar lang bekleedde hij hoge administratieve functies in Brugge.

Maar het tij zou keren. Tijdens de troebelen onder Maximiliaan verzaakte hij aan die hoge benoeming van grootbaljuw. Als partizaan en geldschietster van Maximiliaan werd Lem Maerten II in 1482 in huisarrest geplaatst door de Brugse opstandelingen. Op 07.09.1483 kon hij Brugge verlaten en vestigde hij zich in Leuven. Daar zou hij overleden zijn op 27 maart 1485 volgens één bron, op 24.04.1484 volgens een andere bron. Zijn lichaam is in Leuven gebleven tot na het beëindigen van de inlandse beroerten.

Acht jaar later werd zijn lichaam overgebracht naar Brugge en werd hij in Brugge begraven in de St. Donaaskerk in de St. Pieterskapel, ook genaamd Lemkapel, onder een verheven zwart marmeren tombe, waar zijn wapen en die van zijn vrouw op stond, zonder opschrift. Zijn jaargetijden werden nog jarenlang gehouden in de St. Donaaskerk.

Schilderij van Lem Marten II (O.L.V.-ter Potterie Hospitaal Museum).

Wapen van Lem Maerten II

Een tak Lem van Vlissingen in de 16de eeuw moet nauw verwant geweest zijn met Lem Maerten II, want die familie had een gelijkaardig wapen. Ik denk dat Lem Maerten II contacten had met zijn verre familieleden in Zuid-Holland. De Lem in Noorwegen droegen eveneens dit wapen.

Een tweede tak uit Vlissingen, die van Lem Adriaan Willemsz, had ook twee vakken met elk vijf schelpen maar de vakken links boven en rechts onder bleven blanco, zonder de twee maal drie merels.

De Utrechtse Lems uit de 18de eeuw droegen een soortgelijk wapenschild met twee velden met drie schelpen i.p.v. vijf. Er waren ook twee velden met drie merels, zoals op het wapen van António Leme.

*

Een diep verankerd idee in de Portugese genealogische middens over de Vlaamse Lem (de schrijfwijze Lems kennen ze niet) is dat Lem Maerten I (1383/1385-1471):

-eerst getrouwd was in Lissabon met D. Joana Barrosa en met haar één zoon had, Lem Maerten II (1441-1485),

- tussen 1445 en 1465 in Lissabon zeven kinderen had van de ongehuwde D. Leonor Rodrigues,

-en in België in 1467, toen meer dan 80 jaar oud, nog in het huwelijk trad van de 19 jarige Van Nieuwenhove Adrienne, die 10 kinderen had tussen 1468 en 1476, waarvan er vijf gedoopt zijn na de dood van Lem Maerten I. Dat is absurd. Welk 19 jarig meisje van een adellijke familie zou trouwen met een tachtiger en welke ouders zoiets zouden dulden?

In werkelijkheid waren de kinderen van Adrienne de kleinkinderen van Lem Maerten I, en was zijn zoon Lem Maerten II (1441-1485) de werkelijke echtgenoot van Van Nieuwenhove Adrienne (1448-1485).

Ik hoop dat een Portugese vertaling van deze studie alle twijfels over de biografieën van Lem Maerten, vader en zoon, ooit definitief zal wegnemen.

Ik, van Vlaamse kant, heb dan heel wat meer moeite met de genealogieën Leme van Madeira en Brazilië in de periode 1460-1560, waarin gedocumenteerde gegevens, begrijpelijk voor jongere landen, soms helemaal ontbreken.

De echtgenote van Lem Maerten I, namelijk Van Nieuwenhove Adrienne, die een politieke rol speelde, bleef in Brugge met haar kinderen. In het huis Richebourg is er nog een derde banket geweest met de prins, die later aangehouden werd. Zelfs in moeilijke tijden bleven de Van Nieuwenhove trouw aan de graaf.

Op **06.09.1483** werd ridder Van Nieuwenhove Jan door Filips de Schone, hertog van Bourgondië, benoemd tot grootbaljuw in opvolging van Lem Maerten II. De hertog wist dus dat Lem Maerten II de stad zou verlaten. De Vlaamse opstand tegen Maximiliaan duurde van **1482 tot 1492**. Maximiliaan van Oostenrijk werd zelf gedurende vier maanden gevangen gezet in Brugge.

Op **07.03.1485** is Van Nieuwenhove Adrienne gestorven te Brugge. Twintig dagen later, op **27.03.1485**, Palmzondag, is haar weduwnaar Lem Maerten II eenzaam gestorven in Leuven. Hij werd daar begraven wegens de troebelen in Brugge. Hun jongste dochtertje Catharina was toen nauwelijks 8 jaar oud.

Na het overlijden van Lem Maerten II werd de handelszaak, die hij voortgezet had, ontbonden en ontving zijn familie de som die overbleef na de verkoop van de goederen ingevoerd uit Portugal op verschillende boten, en die bedroeg 2.000 Vlaamse ponden.

De politieke afgang van Lem Maerten II had gelukkig geen negatieve invloed op de loopbaan van zijn kinderen.

Op aandringen van de familieleden werden de stoffelijke resten van Lem Maerten II uiteindelijk in **1493**, acht jaar na zijn overlijden, bijgezet in het familiegraf in de Lem-kerk die hij op eigen kosten had laten bouwen in de Sint- Donaaskerk op de Burg te Brugge.

Drie eeuwen later, in **1799**, hebben gorden Franse barbaren, de Sansculottes, de prachtige St. Donaaskerk, een werelderfgoed in het hart van Brugge, ontheilgd en grondig vernield. Dit betekende voor mijn geboortestad en voor tal van adellijke families een immens verlies. Nu hebben ze de Burg, het burgerlijke en religieus centrum van Brugge, ontheilgd door op die heilige grond een afschuwelijke soort Japanse carwash neer te poten tot ergernis van iedere kunstminnende Bruggeling. Dit gewrocht bewondert iedere toerist uit Japan, maar de enige Heilige Bloedkerk op de Burg lopen ze zo maar voorbij.

De Brugse archieven 'Stadsrollen' (**1479-1488**) vermelden dat Lem Maerten II een bijzit had, namelijk **jonkvrouw De Mariège**, die van hem twee kinderen had: **Lem Jan** en **Lem Rogier**. Zoals we elders uitvoerig schreven kwamen bastaardkinderen in hoge middens in die periode vrij veel voor. Hun namen werden verder nergens in andere archieven en genealogieën vermeld.

Lem Maerten II en Adrienne hadden tien kinderen:

1. Lem Karel 1468
2. Lem Agnes 1468
3. Lem Eleonora 1469
4. Lem Adriaan 1470
5. Lem Adrienne 1470
6. Lem Joannes 1472
7. Lem Maria 1473
8. Lem Martin 1474
9. Lem Catharina 1477
10. Lem Maerten III 1476 (voor de betere leesbaarheid omgewisseld).

A1.1.1.1. Lem Karel (12.01.1468-vóór 04.04.1507), was prevoost van de confrérie van het Heilig Bloed in 1489, lid van de edele confrérie van OLV de l'Arbre-Sec, raadgever van Brugge in 1484, 1490 en 1493, schatbewaarder in 1491, hoofdman in 1494 en 1505, schepen in 1504. **Gedurende 20 jaar oefende hij hoge functies uit in het bestuur van Brugge.**

Hij trouwde in 1503 met **Veyse Cornelia**, geboren op 12.07.1468 en overleden op 29.06.1530, dame van Meulebeke en Nieuwkerke, dochter van Veyse Jan en van De la Douve Isabella, dame van Meulebeke en Nieuwkerke en andere lokaliteiten. Hun enige erfdochter Isabella hertrouwde later met Joris Van Gavere-Schorisse, een bekende adellijke familie. Vader De la Douve Jan werd begraven in de kerk van Meulebeke.

30.08.1401: Filips de Stoute, hertog van Bourgondië delegeert o.a. Van Lichtervelde Jacob en de baljuw van Brugge om in zijn naam de wet van de stad Brugge te vernieuwen.

Vermelding van Veyse Jan in 1452 als schildknaap, heer van Nieuwkerke en Meulebeke, baljuw van Veurne van 1449 tot 1453.

Een Veyse Georgius, poorter van Brugge, werd designaleerd in een inventaris van Adornes op 11.03.1476. Op dezelfde datum werd Veyse, poorter van Brugge genaamd in een proces begonnen voor de Grote Raad van de hertog van Bourgondië en graaf van Vlaanderen (Schouteet).

Karel en Cornelia hadden een dochter:

A1.1.1.1.1. Lem Adrienne, dame van Meulebeke en Nieuwkerke, geboren tussen 1504 en 1507, stierf volgens een afschrift van haar graf in de St. Jacobskerk van Ieper op 07.07.1559. ***Sépulture de noble damoiselle Mademoiselle Adrienne De Lem, fille de Charles.***

Eerste huwelijk met **Van Lichtervelde Jan**, schildknaap, heer van Beurewaert, Croix en Velnare, weduwnaar van Van Halewyn Barbara, en zoon van Van Lichtervelde Jan en De Brievere Catharina. Jan is overleden op 20.05.1530 en werd begraven in de Ieperse St. Jacobskerk.

Tweede huwelijk van Adrienne na 1531 met **Van Belle Jan**. Geen kinderen gekend uit beide huwelijken.

In 1202 was een Lichtervelde Jacob, heer van Lichtervelde. Op 07.12.1361, ten overstaan van grafelijke raadslieden, een grafelijke kanselier en o.a. Van Lichtervelde Rogier, oorkondt

Lodewijk Van Male, graaf van Vlaanderen zijn uitspraak in het geschil tussen Brugge en Damme, enerzijds, en Sluis anderzijds, betreffende de tolrechten van de drie genoemde steden.

Een Van Lichtervelde Jacob was op 29.08.1397 soevereinbaljuw van Vlaanderen.

*Een Van Belle Jan was op 03.07.1417 schepen van het ambacht van Oostkamp
Van Lichtervelde Victor, leenman van het leenhof van de burggravin van Ieper, oorkondt op 01.02.1447 de overdracht van een leengoed, gelegen onder de parochie van Staten, ten voordele van Van Lichtervelde Lodewijk.*

Ridder Van Lichtervelde Wulfaert, echtgenoot van Adornes Lisbette, werd op 15.05.1493 vermeld in verband met het nog onverdeelde gedeelte van de nalatenschap van Adornus Ancelus en de nalatenschap van Adornes Antheunis.

Ridder Van Belle Zegher en schildknaap Van Belle Pieter namen deel aan de Guldensporenslag bij Kortrijk in 1302. In 1542 vermeldde een convocatieregister voor de vergaderingen van de politieke elite van het Brugse Vrije jonkheer Van Belle Pieter, heer van Eecke en jonkheer Van Belle Cornelis.

A1.1.1.2. **Lem Agnes** (25.10.1468- 28.04.1514), echtgenote van **Pascal Jan**. Volgens een register van St. Donaas, 151, pg 47, waren Metteneye Corneille en Lem Adriaan (A1.1.1.4) in 1501 voogden van Grietken, Tanneken, Calleen Pascal, de drie kinderen uit dit huwelijk. Twee werden religieuzen in het klooster van Sarepte in Damme.

In 1384 was Metteneye Jan leenhouder van de Burg te Brugge. In 1526 vermeldt een grafscript in de Brugse kerk in de Carmerstraat: hier ligt begraven Metteneye Josine, dochter van ridder Corneille en echtgenote van ridder Despars Wouter - zoon van Despars Marc – die geridderd werd door de koning van Portugal, en gehuwd was met de edelvrouwe Metteneye.

A1.1.1.3. **Lem Eleonora**, (genaamd naar de tweede echtgenote van Lem Maerten I in Portugal). Ze werd geboren in 1469 en werd de echtgenote van **De Clercq Karel**, ridder, heer van Bovekerke, begraven in Tamise, zoon van Jan en Defevre Maria.
*Op 03.09.1611 was De Clercq Willem burgemeester van de heerlijkheid van het Houdtschen.
Op 24.07.1613 en 16.12.1615 was De Clercq Pieter schepen van het Land van Wynendaele.
Op 28.01.1621 was De Clercq Gheeraert schepen van de heerlijkheden van Rozebeke*

Eleonora en Karel hadden een dochter:

A1.1.1.3.1. **De Clercq Adewyck**, echtgenote van **Van Heileweghe Louis**, ridder, heer van Sart, voorzitter van de Raad van Vlaanderen.

A1.1.1.4. Lem Adriaan (02.05.1470-17.11.1502) was raadsheer van Brugge in 1494, 1499 en 1500, hoofdman in 1498, voogd van het Heilig Bloed in 1500 en schepen in 1501.

Alleen door een oorkonde van 15.01.1499 (zie Schouteet) weten we dat hij getrouwd was met **Ritsaert Margriete**. Zij behoorde niet tot een adellijke familie. Dat zal de reden zijn dat we geen gegevens vonden over dat gezin.

Opmerking: in de parochieregisters werden bij de transcriptie van de teksten uit deze periode Ridsaert/Ritsaert, uniform weergegeven als Ritsaert. Dit was niet het geval bij de registers 7-25, waar we dan ook Ritsaert aangenomen hebben.

A1.1.1.5. **Lem Adrienne** (02.05.1470-1471), tweeling van voorgaande.

A1.1.1.6. Lem Joannes (09.05.1472-05.02.1507), ontvanger van de prevoost van Brugge, was eveneens hoofdman in 1492 en 1503, schepen van Brugge in 1495. Ook op 11.03.1496 en 17.03.1496 werd Lem Jan vermeld als schepen van Brugge in verband met een pandbeslag. (Schouteet). Op 07.09.1503 werd hij lid van de schuttersgilde van St. Sebastiaan te Brugge.

Zowel vader Maerten II als de zonen Karel en Joannes oefende gelijktijdig hoge functies uit in het beheer van de stad.

Hij trouwde op 05.02.1495 met **Van Wulfsberghe Josine**, geboren in 1472 en overleden op 05.02.1503, dochter van Wulfsberghe Jan, schepen van Brugge. Kinderloos huwelijk.

Wulfsberghe was een heerlijkheid te Oedelem en Beernem. In 1365 werd Van Wulfsberghe Willem, zoon van Willem, vermeldt als leenhouder van de burg te Brugge. Yvan Wulfsberghe Lodewijk was in 1407 ridder.

Bij de Van Wulfsberghe was een Jan op 28.10.1412 schepen van het Vrije, een Lonis van 1415 tot 1419 ridder als schepen van het Brugse Vrije.

Op 01.02.1454 was er een akte betreffende de verdeling van een nalatenschap waarin Pieter Van Wulfsberghe Pieter, ook Philips Van Aertrike Jan en Philips vermeld werden.

Op 06.02.1466 ondertekende Van Wulfsberghe Jan een akte in zijn hoedanigheid van leenman van het leenhof van Brugge.

Tussen 1469 en 1476 was Van Wulfsberghe Josse achtereenvolgens panetier en schildknaap aan het hof van Karel de Stoute.

Op 02.06.1484 is een oorkonde aangaande de overdracht door Van Lichtervelde Jan mer Victorzeune, schildknaap, en diens vrouw Vanden Hove Maria, van verschillende goederen aan hun zoon, meester Van Lichtervelde Wulfaert, licentiaat in de rechten, naar aanleiding van diens voorgenomen huwelijk met Adournes Elisabeth.

*Op 03.03.1509 was er een overdracht van een rente door Catharina Van Belle, weduwe van Michel Van Nieuwenhove en **Lem Jan, weduwnaar van Josine Van Wulfsberghe** aan Adriaan Drabbe (Oorkonden privatieve aangelegenheden).*

A1.1.1.7. **Lem Maria** (03.06.1473-08.04.1521), echtgenote van **Hugonet Willem**, heer van Saillant en Middelburg, burggraaf van Ieper, geboren in 1472 en overleden op 09.04.1531, zoon van Willem en De la Haye Louise, burggravin van Ieper.

In 1477 werd een andere Willem Hugonet vermeldt als heer van Saillant, Epouisse en Middelbug, burggraaf van Ieper en kanselier van de hertog van Bourgondië, graaf van Vlaanderen.

In 1447 werd een Hugonet, kanselier van Karel De Stoute, door de Gentenaars terechtgesteld naar aanleiding van de opstand tegen Maria Van Bourgondië.

Een Philibertus Hugonet was op 20.07.1479 kardinaal en bisschop van Maçon.

*In 1293-1294 vermelding van wijlen ridder Jan de la Haye en ridder Boudewijn de la Haye.
In 1302 nam een ridder Willem Vander Haghe deel aan de Guldensporenslag bij Kortrijk.
In 1405 werden Godefroy de la Haie en Jan de la Haye als schildknapen.*

Marie en Willem hadden een dochter:

A1.1.1.7.1. **Hugonet Claudine, ook De Saillant Claude** genaamd in 1540 (ca 1500-ca 1564), volgde haar vader op als vrouwe van Saillant en Middelburg, burggravin van Ieper.

Eerste huwelijk met ridder **De Hames Maerten** (ca 1500-1544); heer van Betencourt, Linces, Rechen 't Hof te Metren, enz...kapitein in dienst van Zijne Majesteit. Hij was in 1540 burggraaf van de stad en de kasselrij van Ieper, heer van Middelburg in Vlaanderen als kerkelijk voogd van zijn vrouw De Saillant Claude.

Tweede huwelijk met jonkheer **De Hames Matthias** (+ 1551).

Derde huwelijk met ... **de Luchtmaker**, gedoopt in Hamburg.

Vierde huwelijk met **Van Vimercato Bartholomeus**, gedoopt in Milaan, overleden in 1560.

1468: Jan de Hames was ridder en baljuw van Kortrijk.

Claudine had alleen een afstammeling uit haar eerste huwelijk met Maerten:

A1.1.1.7.1.1. **De Hames Marguerite** bracht de heerlijkheden Middelburg en Leisele, de burggraafschappen Ieper en Bettenshoven, en de ammanie Aardenburg in de familie d'Ognies door haar huwelijk met **D'Ognies Philippe**, ridder, zoon van Jean en De Lannoy Marguerite. Philippe was schildknaap, heer van Quesnoy-sur-Deule en baljuw van Kortrijk in 1464-1465.

1472-1487: Herhaalde vermeldingen van Jan d'Ognies, echtgenoot van Van Gistel Maria.

A1.1.1.8. **Lem Martine** (1474-1511), op 05.05.1499 getrouwd met **Van Moerkerke Roeland**, voorzitter van de Raad Vlaanderen, natuurlijke zoon van **Jacob**, samen met zijn vrouw in Torhout begraven in 1511.

Twee kinderen van Roeland en Martine:

A1.1.1.8.1. Van Moerkerke Maerten.

A1.1.1.8.2. Van Moerkerke Agneseken.

Op 15.11.1503 vermeldde een document uit de stadsarchieven van Brugge dat de edele en weerde meester Roeland van Moerkerke "raed mijns gheduchs heeren ende dat van zijnen hove uit Catzant dat hij houdende es vander Burgh van Brugghe".

Cadzand is een dorp gelegen in het uiterste westen van de provincie Zeeland in Nederland, dat in 2010 790 inwoners telde.

*Een adellijst van het graafschap Vlaanderen vermeldt in 1362-1363 de Heren Vrancke de Moerkerke en Vranken van Moerkerke als edelen van het Brugse Vrije.
1381: ridder Lodewijc Van Moerkerke.*

Op 08.08.1435 was er een vermelding van de gebroeders Jacob en Simoen van Mourkerke, kinderen van ridder Roeland van Moerkerke.

A1.1.1.9. Lem Catharina, geboren in 1477 en getrouwd op 05.05.1497 met **Vander Burch Pieter**, schepen van het Brugse Vrije, zoon van Josse en van Vander Meersch Catherina.

In 1466 was een Vander Burch ridder als leenhouder van de Burg van Veurne.

Eén zoon van Pieter en Catharina:

A1.1.1.9.1. Van der Burch Adriaan, geboren in 1501. Hij trouwde met **Van Schore/Sorre Barbara**, van een adellijk geslacht. Hij bouwde vanaf 1533 een loopbaan op in dienst van de vorst en in de Raad van State. Willem en Pieter Vander Burch werden in 1552 opgeroepen voor veldtocht van Karel V tegen Frankrijk.

Eerste vermelding van deze familie in 1286. 1331: ridder Willem de la Borc, leenhouder te Pervijse en Lampernisse. 1365: Boudewijn Vander Burgh, edelman van Veurne-Ambacht. Ook Joanna Vander Burgh, echtgenote van Johan Van Halewine.

*1398: Jan van Halewijn, heer van Hooglede, echtgenoot van Joanna Vander Burgh.
1521: Pieter Vander Burgh, heer van Burgh, burgemeester van Veurne in 1497, getrouwd met Josine Paeldinc.*

1525: In de St.Niklaas abdij van Veurne lag het graf van Antonius de Ghistelle, heer van Gheleuwe, zoon van Jacques, grootbaljuw van Veurne, begraven op 09.3.1537. Hij was getrouwd met Isabella Van Schore/Sore, die hier ook begraven lag.

A1.1.1.10. Lem Maerten III (08.09.1476-15.10.1539), raadsheer van Brugge in 1505 en 1532, schepen in 1513, 1516, 1519, 1525, 1526, 1535 en 1538, hoofdman in 1514 en prevoost van de confrérie van het Heilig Bloed in 1551, lid van de sociëteit van S. Joris in 1533.

Drie en vijftig jaar lang bekleedde hij de hoogste administratieve functies in Brugge.

Eerste huwelijk in 1514 met **D'Hamere Catharina**, begraven vóór 1529, dochter van d'Hamere Jan, heer van Hames, ridder, baljuw van Kortrijk, en De Vleeschhouwer.
Tweede huwelijk in 1538 met **Van Eeghem Joanna**, ook gekend als **Johanna Van Ydeghe**, kinderloos begraven op 04.10.1595 in St. Andries.

Een Vanden Hamere Willem was op 29.11.1329 schepen van Sluis. In 1582 was een De Hamere Jan baljuw van het leenhoef van de Burg te Brugge. In 1583 was hij baljuw van het leenhof ter Leempoorte.

In het wezenregister van St. Jan, zesde deel, 1529, pg 24 treft men Lootins Jacob en Van Pamela aan, die de voogden waren van Martinken, Lodewycken, Neilken, Calleken,

Claudineken, Louiseken en Janneken, de zeven kinderen uit het eerste huwelijk van Lem Maerten III en d'Hamere Catharina.

Lem Maerten III en Catherina hadden zeven kinderen:

1. Lem Cornelia.
2. Lem Ludovicus.
3. Lem Catharina.
4. Lem Claudine.
5. Lem Louisa.
6. Lem Joannes.
7. Lem Maerten IV.

A1.1.1.10.1. **Lem Cornelia**, geboren in Brugge ca 1515 en getrouwd met **Gherolfs Joos**.

Op 07.09.1388 was Jacob Gherolf, zoon van Pauwels, schepen van Brugge.

Op 27.11.1397: Jacob Gherolf, schepen van Brugge, oorkondt dat de dismeester van de OLV-kerk te Brugge een erfrente aan de stad Brugge heeft overgedragen.

Philip Van Aertrike, schepen van Brugge, oorkondt dat Jacob Gherolf, zoon van Pauwels en zijn vrouw, Catharina, een erfrente aan de stad Brugge hebben overgedragen.

A1.1.1.10.2. **Lem Ludovicus**, geboren in Brugge in 1517, broeder bij St. Benoit in St. Andries-Brugge.

A1.1.1.10.3. **Lem Catharina** (1519-1575) Brugge, getrouwd met **Blauwvoet Jan**, professor Nederlands, raadgever van Brugge in 1555, schepen in 1557, algemene ontvanger van de grote tonlieu van Brugge en van de hertog van Vandôme. Jan Blauwvoet is begraven vóór 1566.

De tonlieu was de feodale taks die moest betaald worden op vervoerde goederen. Het waren ook de taksen die handelaars moesten betalen om hun goederen op markten uit te stallen.

De weduwe Catharina Lem was in 1571 eigenares van een huis in de Hoedenmakersstraat te Brugge.

Catherina en Jan hadden vier kinderen, geboren vóór 1566:

A1.1.1.10.3.1. **Blauwvoet Jean-Baptiste**, begraven als vrijgezel.

A1.1.1.10.3.2. **Blauwvoet Margareta**. Eerste huwelijk met **Matoute François**. Tweede huwelijk met **De Burgos Adriaan**.

A1.1.1.10.3.3. **Blauwvoet Cornelia**, vrouw van **Valcke Jacques**, van Veurne.

A1.1.1.10.3.4. **Blauwvoet Anna**, getrouwd met **Barley Edouard**, een Engelse handelaar.

A1.1.1.10.4. **Lem Claudine** (1520-1582) stierf kinderloos.

Eerste huwelijk met **Urbaen Josse** vóór 1542. Echtscheiding en verdeling van goederen in 1547 volgens het register van de processen.

Tweede huwelijk met **De Caestre Ferdinand**.

In 1437 was een De Caestre Wouter schildknaap van het Kassel-ambacht.

Derde huwelijk op 26.07.1568 in St. Walburga met **Vander Baerse Arnoldus**, heer van Ruddervoorde, schepen van het Brugse Vrije van 1557 tot aan zijn dood. Hij is burgemeester geweest in 1559, 1563, 1567, 1574, 1576 tot aan zijn dood op 30.04.1578. Hij was een zoon van Arnoldus Vander Baerse, schepen van Brugge in 1539.

Vierde huwelijk met **Budsin Carolus**.

A1.1.1.10.5. **Lem Louise**, geboren in 1521 in Brugge, kloosterzuster.

A1.1.1.10.6. **Lem Joannes**, geboren ca 1522 in Brugge. Hij was lid van de gilde St. Sebastiaan.

Eerste huwelijk van Lem Joannes ca 1549 met **Vannaert/Van Aert Elisabeth**, begraven ca 1558.

Drie kinderen van Joannes en Elisabeth:

A1.1.1.10.6.1. **Lem Joorken**, geboren ca 1551.

A1.1.1.10.6.2. **Lem Adriaenken**, geboren ca 1553.

A1.1.1.10.6.3. **Tanneken Lem**, geboren ca 1556

Tweede huwelijk van **Lem Joannes** in de kerk van OLV2 in 1559 met **Bocx/De Bock Maria**, dochter van Adriaan.

Een kind van Lem Joannes en De Bock Maria:

A1.1.1.10.6.4. **Lem Cornelius**, geboren ca 1564 te Brugge, op 13.04.1595 Brugge OLV2 getrouwd met **Vander Woude Perina**, geboren ca 1565. Beiden werden begraven ca 1618 buiten Brugge.

Rentebezetting op 10.11.1571 door Adrien Vander Woude en Antoinette Brants, zijn vrouw aan Joos De Valcke, gehypothekeerd op gronden te Lapscheure.

17.11.1601: relief van de leen van het hof van Scipsdale (Schipsdaele) door Adriaen Vande Woude.

02.07.1680: Overdracht de ontleningsakte van de Staten van Vlaanderen door Leonard Arents aan Christophe Vande Woude (Privatieve aangelegenheden).

Cornelius en Perina hadden vijf kinderen:

A1.1.1.10.6.4.1. **Lem Elisabeth**, gedoopt op 06.08.1596 te Brugge/OLV2.

A1.1.1.10.6.4.2. **Lem**, gedoopt op 15.03.1599 Brugge/OLV2.

A1.1.1.10.6.4.3. **Lem Maximiliaan**, gedoopt op 04.06.1600 te Brugge/OLV2.

A1.1.1.10.6.4.4. **Lem Zacharias**, gedoopt op 09.03.1603 te Brugge/OLV2.

A1.1.1.10.6.4.5. **Lem Cornelius**, gedoopt op 30.05.1604 te Brugge/OLV2.

Zonder verdere gegevens. Waarschijnlijk is het ganse gezin na 1605 naar een andere stad of gemeente verhuisd. Die moeten we kunnen terug vinden in de in archieven van het Brugse Vrije.

A1.1.1.10.7. Lem Maerten IV (geboren in 1516, begraven op 13.07.1597 te Brugge in de OLV-kerk, reg.1). Van 1565 tot 1597 was hij voogd van de Potterie.

Deze schilderij van Maerten Lem IV hangt in het klooster van de Potteriekerk.

Lem Maerten IV was prevoost van de confrérie van het Heilig Bloed in 1553, raadgever van Brugge in 1550, 1564 en 1566, hoofdman in 1551, schatbewaker in 1557-1558, schepen in 1559, 1562-1563, 1565 en 1570. Burgemeester van de gemeente in 1560-1561, 1567-1568, 1571, 1584-1585, burgemeester van de schepenen in 1569, 1586, 1587, 1590, 1595-1596.

Drie en vijftig jaar lang beklede hij de belangrijkste bestuurlijke functies in Brugge.

Deze eer viel zijn afstammelingen niet meer te beurt.

Eerste huwelijk ca 1537 met **Van Hecke Catharina** (ook gesignaleerd als Vanden Hecke en Van Heerde), weduwe van Willem Braxatoris, licentiaat Rechten, commissaris van het spiritueel hof van de bisschop van Doornik in Brugge, begraven op 06.01.1543. Kinderloos huwelijk.

Catharina was een dochter van Vanden Hecke Pieter en jonkvrouw Van Grysperre Barbara. Catharina is begraven in Brugge in 1578.

In 1502 werden vermeldt Willem Van Grijspeere, zoon van Willem, ridder, heer van Heedeghem en Arnouds Van Grispeere, van Lede, als leenhouders van het leenhof van Kortrijk.

1542: Jonheer Willem Van Grijsperre, heer van Edegem en jonkheer Willen Van Grijsperre, heer van Cockelponde werden opgeroepen voor de vergaderingen van de politieke elite in Vlaanderen.

Tweede huwelijk in 1579 te Brugge OLV2 met **De Boodt Barbara**, weduwe van Pieter Van Doorne, schepen van Brugge en dochter van De Boodt Jan en Vande Velde Anne-Marie. Barbara stierf op 23.06.1615.

1464: Een oproep van de Vlaamse edelen voor de generale Statenvergadering van de Nederlanden vermeldde Jan De Boodt als schildknaap.

1535: Cornelis De Boodt, heer van Boomgaerskerke te Koksijde, getrouwd met Josine Bave, is begraven in 1535. Zijn zoon Jan De Boodt was vanaf 1574 werkzaam als secretaris in de Geheime Raad. Jan was verwant met François de Boodt, heer van Lissewege, schepen van Brugge.

1588: Filips II verleende de titel van ridder aan Jan De Boodt, secretaris van de Geheime Raad te Brussel. In 118 verleende Filips IV dezelfde titel aan jonkheer François De Boodt, heer van Lissewege, oud-burgemeester van Brugge.

In 1587 kocht Lem Maerten IV het huis in de Wollestraat 54, dat het jaar nadien overgedragen werd aan de staat. In 1589 kocht hij het huis in de St. Walburgastraat 20.

Op 22.06.1599 kocht De Boodt Barbara, reeds weduwe van Maerten IV, nog het huis in de Boeveriestraat, 23. En op 23.07.1608 kocht ze ook het huis ernaast, Boeveriestraat, 21 en het huis OLV/0290. Het is eigenaardig dat geen van de drie zonen die huizen erfden.

Lem Adriaan kocht in 1580 het huis den Posthoorne, Verversdijk, 18.
Lem Nicolaas werd in 1583 eigenaar van een huis in de Steenstraat.
Lem Jan kocht in 1613 de huizen 4 en 6 in het Genthof.

Een Cornelis De Boodt was op 02.08.1458 schepen van Brugge.

Op 01.09.1482 oorkonden de schout, burgermeester, schepenen en raad van de stad Amsterdam dat ze een bepaald som ontvangen hebben van Cornelis De Boodt, deken en zeven hoofdmannen van de nering van de makelaars van de makelaars te Brugge (Schouteet).

20.04.1494: Engelbert Van Nassau, luitenant-generaal van de Nederlandse gewesten van hertog Filips de Schone van Bourgondië, oorkondt de bevestiging en bekrachtiging van de 40 notabele inwoner van Brugge, voorgesteld door de stad Brugge, gelast met het nemen van maatregelen ter sanering van de stedelijke financiën. Dit waren o.a. Johan De Boodt, Arnoud Vanden Baerse, Johan Van Nieuwenhove, François Ritsaert, Jan Van Hoven en Aernoud Vanden Baerse. Jacob Vander Baerse was hoofdman van de nering van de makelaars te Brugge op 26.06.1494 (Schouteet).

In 1582 waren Ancelmus De Boodt en Willem De Boodt leenmannen van het leenhof van de Burg te Brugge.

Op 21.01.1576 was er een beslag op een huis in de Hoedenmakersstraat door Marten Lem IV tegen Jan Modde (Oorkonden privatieve aangelegenheden).

Over de belangrijke taken die vader Maerten IV uitoefende in het bestuur van de stad Brugge zijn we goed gedocumenteerd, opvallend minder echter over zijn drie kinderen Adriaan, Nicolaas en Jan, die geen enkele hoge functie meer bekleedden in Brugge. Teloorgang van de glorieuze periode van de Lem, die begon op het einde van de vijftiende eeuw. Meteen waren er na Lem Maerten IV geen huwelijken meer met adellijke dames. De bronnen in de 16de eeuw smolten weg als sneeuw voor de zon.

Drie gekende kinderen van Maerten IV en Catharina:

1. Lem Adriaan	ca 1539
2. Lem Nicolaas	ca 1541
3. Lem Joannes	ca 1537

Gewijzigde nummering om de drie broers in de stamboom dichter bijeen te houden.

A1.1.1.10.7.1. Lem Adriaan, geboren in Brugge ca 1539 en overleden vóór 1613 volgens de wezenregisters. Getrouwd te Brugge in OLV 2de in 1577 met **De Munck Livina**. Kinderloos tussen 1578 en 1581? Zij is overleden na 1613.

Op 01.01.1580 bewoonden zij als eigenaars het huis genaamd den Posthoorn, gelegen langs de Verversdijk 18 te Brugge. Belasting Zestendelen in 1583.

Negen kinderen van Adriaan en Livina:

1. Lems Laurentia	ca 1582
2. Lem Adriaan	ca 1584
3. Lem Elisabeth	1586
4. Lem Jacobus	1588
5. Lem Livina	1590
6. Lem N	1592
7. Lem Margarita	1594
8. Lems Adriana	1596
9. Lem Donatianus	1599

A1.1.1.10.7.1.1. Lems/Lens Laurentia, gedoopt circa 1582 mogelijk buiten Brugge. Daardoor wist ik geen raad met het huwelijk van Lems Laurentia met **De Velare Joannes** te Brugge op 25.04.1610 in de parochie van St. Anna. Laurentia is begraven te Brugge/St. Gillis op 26.10.1661 als weduwe van De Velare Joannes.

In sommige stambomen worden de kinderen van de vrouwelijke familieleden niet opgenomen. Ik doe dat in alle mogelijke gevallen wel. Broers en zusters hebben even veel recht in de stamboom te staan. In dat geval beperk ik me voor dat gezin tot de namen van de moeder, haar echtgenoot, met voor elk kind de familienaam, de voornaam, de datum van geboorte en de naam van de Brugse parochie. Verdere gegevens behoren tot de genealogie van hun vader.

Bij opzoekingen onder de naam De Velare vond ik daar onze Lems Laurentia. Maar er was meer. Gelukkig gaf vader Adriaan aan zijn kinderen o.a. zijn eigen voornaam en die van zijn echtgenote. Opzoekingen in de doopboeken van Brugge gaven volgende resultaten.

Zeven gekende kinderen van Joannes en Laurentia :

- A1.1.1.10.7.1.1.1. De Velare Matheus, gedoopt te Brugge St. Anna/St. Kruis op 21.09.1611.
- A1.1.1.10.7.1.1.2. De Velare Adrianus, gedoopt te Brugge St. Anna/St. Kruis op 07.10.1612.
- A1.1.1.10.7.1.1.3. De Velare Laurentius, gedoopt te Brugge/OLV2de op 17.06.1614.
- A1.1.1.10.7.1.1.4. De Velare Barbara, gedoopt te Brugge/OLV2de op 29.12.1616.
- A1.1.1.10.7.1.1.5. De Velare Livina, gedoopt te Brugge St. Anna/St. Kruis op 16.02.1621.
- A1.1.1.10.7.1.1.6. De Velare Adriana, gedoopt te Brugge St. Anna. St. Kruis op 23.03.1625.
- A1.1.1.10.7.1.1.7. De Velare Joos, gedoopt te Brugge St. Anna op 29.09.1628.

Overige acht kinderen van Adriaan Lem en Livina De Munck:

A1.1.1.10.7.1.2. Lems Adriaan werd geboren buiten Brugge circa 1584 en is begraven na juli 1636 buiten Brugge. Adriaan is wel op 23.08.1616 te Brugge/OLV2 getrouwd met **Van Kleve(n)/Cleven Catharina**, gedoopt op 15.01.1595 te Brugge/St. Anna, als dochter van Paulus Van Cleven en De Tollenaere. Catharina is eveneens overleden buiten Brugge na 1637.

Een huwelijk heeft dikwijls plaats in de gemeente waar de echtgenote gedoopt is of woont. Trouwt een Brugse Lem met een dame uit het Brugse Vrije, Zeeuws-Vlaanderen of Frans-Vlaanderen, en vestigt hij zich buiten Brugge, dan geraken we het spoor van dat gezin kwijt omdat hun kinderen daar moeten gezocht worden.

Dit maar om er op te wijzen dat een genealogie samenstellen die start bij de beginjaren van de parochieregisters, een makkie is, zolang zich alles maar binnen de stadsmuren afspeelt. Deze laatste studie is de kortste, maar de volledigste van mijn dertigtal genealogieën omdat we nog niet beschikken over parochieregisters van het Brugse Vrije. Een stamboom van alle

Twaalf kinderen van Adriaan Lem(s) en Catharina Vankleve/Van Cleven:

1. Lem Maria	1617
2. Lem(s) Adriaan	1618
3. Lem Joachim	1620
4. Lem Barbara	1622
5. Lem Abel	1624
6. Lem Catharina	1626
7. Lems Joanna	1628
8. Lem Philippus	1632
9. Lem Adriana	1633
10. Lem Magdalena	1633 (tweeling).
11. Lem Anna	1635
12. Lem Jacoba	1637

A1.1.1.10.7.1.2.1. **Lem Maria**, gedoopt op 16.11.1617 te Brugge/OLV1. Volgens een staat van goed is zij begraven op 23.11.1640.

A1.1.1.10.7.1.2.2. **Lem(s) Adriaan**, gedoopt op 15.10.1618 te Brugge/OLV1, overleven op 17.02.1685. Op 12.10.1664 te Brugge/St. Anna getrouwd met **De Baecke Catharina**, gedoopt op 17.05.1623 te Brugge/St. Jacobs, als dochter van Pieter en Maria Beyts. Catharina is te Brugge/St. Gillis begraven op 20.02.1689 als weduwe van Adriaan.

Vier kinderen van Adriaan en Catharina:

A1.1.1.10.7.1.2.2.1. **Lems Catharina**, gedoopt op 13.09.1665 te Brugge/St. Anna en daar getrouwd op 25.09.1696 met **Calles Judocus**, gedoopt en begraven buiten Brugge. Zij hadden geen kinderen in Brugge.

A1.1.1.10.7.1.2.2.2. **Lems Adrianus**, gedoopt op 09.10.1667 te Brugge/St. Anna.

A1.1.1.10.7.1.2.2.3. **Lems Agatha**, gedoopt 31.10.1671 te Brugge/St. Anna. Zonder verdere gegevens.

A1.1.1.10.7.1.2.2.4. **Lem Maria**, gedoopt op 20.01.1675 te Brugge/St. Anna.
De begraafboeken vermelden een dochter van Catharina De Baecke die begraven is op 31.10.1671. Is Agatha op de dag van haar geboorte begraven?

De wezenregisters vermelden nog, naast Adrianus ° 1667 en Agatha ° 1671, ene Leme Rosa en ene Lem Susanna die nog in leven waren op 09.08.1689. Die zouden moeten geboren zijn vóór mei 1684. Het is wel weinig waarschijnlijk dat een vrouw kinderen ter wereld brengt na haar 60ste verjaardag. Rosa en Susanna kunnen eventueel geboren zijn in een parochie buiten Brugge in de periodes 1666-1670 en 1672-1674. Alleen opzoeken in de parochies van het Brugse Vrije kunnen uitsluitsel geven.

Belastingen 1670-1671 op het huis Rodestraat oost gaande. Eigenaar: Lems Adriaan.
Bewoonster: De Roy Anna. Idem op het huis Langestraat noord. Eigenaar: De Baecke Daneel.
Bewoner: Lems Adriaan, zijn schoonbroer en zijn zuster Catharina.

A1.1.1.10.7.1.2.3. **Lem/s Joachim**, gedoopt op 27.07.1620 te Brugge/OLV1 als zoon van Catharina Van Cleven. Lem Joachim was in 1672 bewoner en eigenaar van het huis Spiegelrei noord gaande. Hij werd begraven op 24.10.1692 te Brugge/St. Gillis.

Hij trouwde op 14.10.1643 te Brugge/ OLV1 met **Van Hove Elisabeth**, gedoopt op 12.03.1624 te Brugge/St. Catharina, als dochter van Claudius en een niet vermelde moeder. Zij werd begraven vóór 03.10.1669 volgens de wezenregisters Lem. Ze kwam niet voor in de Brugse begraafboeken.

Een Hughe Van den Hove, was schepen van het Brugse Vrije op 30.03.1286 en redenaar van het Proosse te Brugge op 12.06.1294.

Hughe en Willem Vanden Hove waren op 06.03.1311 schepen van de noordvierschaar van het Vrije.

Jan Uten Hove was raadsheer van Jan zonder Vrees en muntbewaarder op 11.11.1411. Een Claes Uten Hove was ridder en baljuw van Brugge en het Vrije. Een Jan Van den Hove was op 20.03.1449 schildknaap. Antheunis Van den Hove was schepen van Den Houdschen op 31.08.1463.

Elf kinderen van Lem Joachim en Elisabeth Van Hove:

1. Lem Jooris	1644
2. Lem Agatha	1648
3. Lem Petronilla	1649
4. Lem Joanna	1650
5. Lem Marinus	1652
6. Lem Joanna	1653
7. Lem Maria	1655
8. Lem Margarida	1656
9. Lem Maria	1657
10. Lem Christiaan	1658
11. Lem Marinus	1665

A1.1.1.10.7.1.2.3.1. **Lem Jooris/Georges**, gedoopt op 13.11.1644 te Brugge/OLV1, begraven op 20.11.1680 te Brugge/St. Gillis. Op 11.01.1675 getrouwd met **Gevaert(s) Maria** in St. Gillis, gedoopt op 17.01.1645 in St. Gillis, **dochter van Gerardus en Anna Vanhee**. Maria stierf op 21.10.1714 in St. Gillis.

Drie kinderen van Jooris/Georges en Maria:

A1.1.1.10.7.1.2.3.1.1. **Lem voornaam onbekend**, geboortedatum onbekend, waarschijnlijk dood geboren, begraven op 18.04.1676 Brugge/St. Gillis.

A1.1.1.10.7.1.2.3.1.2. **Lem Maria Anna**, gedoopt op 05.12.1677 te Brugge/St. Gillis en er begraven op 17.06.1706.

A1.1.1.10.7.1.2.3.1.3. **Lem Jooris**, gedoopt op 31.10.1680 te Brugge St. Gillis en er begraven op 20.11.1680.

A1.1.1.10.7.1.2.3.2. **Lem Agatha**, gedoopt op 27.02.1648 te Brugge/OLV1 en op 25.09.1680 te Brugge/St. Salvators3 getrouwd met **De Codt Adrianus**, niet geboren en niet overleden te Brugge. *Geen kinderen geboren in Brugge. Dit gezin moet terug te vinden zijn in de registers van een gemeente buiten Brugge.*

A1.1.1.10.7.1.2.3.3. **Lem Petronilla**, gedoopt op 29.03.1649 te Brugge/OLV1.

A1.1.1.10.7.1.2.3.4. **Lem Joanna**, gedoopt op 20.09.1650 te Brugge/OLV1, niet in Brugge begraven vóór 03.10.1669.

A1.1.1.10.7.1.2.3.5. **Lem Martinus**, gedoopt op 11.02.1652 te Brugge/OLV1.

A1.1.1.10.7.1.2.3.6. **Lem Joanna**, gedoopt op 14.09.1653 te Brugge/OLV1, dochter van Lem Joachim en Van Hove Elisabeth is op **17.02.1678** te Brugge/St. Anna getrouwd met **Carlier Petrus**, gedoopt op 22.09.1640 in St. Jacobs, als zoon van Carlier Joannes en Maria Andries. Carlier Petrus is begraven op 18.03.1773 te Brugge/St. Salvators1, als echtgenoot van Lems Joanna, die niet begraven werd in Brugge. Geen kinderen in Brugge gekend uit dat gezin. Op te zoeken in het Brugse Vrije.

A1.1.1.10.7.1.2.3.7. **Lem Maria**, gedoopt op 12.03.1655 te Brugge/OLV, jong begraven.

A1.1.1.10.7.1.2.3.8. **Lem Margarida**, gedoopt op 28.05.1656 te Brugge/OLV1. Geen verdere gegevens.

A1.1.1.10.7.1.2.3.9. **Lem Maria**, gedoopt op 15.08.1657 te Brugge /OLV1 en begraven op 10.05.1706 te Brugge/St. Walburga, was getrouwd op 29.06.1678 te Brugge St. Anna met **Jooris Adrianus**, gedoopt op 23.05.1655 te Brugge/St.Gillis, zoon van Adrianus en Jacoba Borgers. Geen kinderen gedoopt in Brugge.

A1.1.1.10.7.1.2.3.10. **Lem Christiaan**, gedoopt op 14.12.1658 te Brugge/OLV1. Zonder verdere gegevens in Brugge.

Van 4 van de 11 kinderen uit het gezin van Lem-Van Hove weten we noch waar, noch wanneer ze eventueel gehuwd zijn, noch waar ze begraven werden.

A1.1.1.10.7.1.2.3.11. **Lems Marinus/Martinus**, gedoopt op 20.03.1665 te Brugge/OLV1, begraven op 14.10.1742 in Brugge/St. Anna. Getrouwd op 08.04.1698 met **Joanna Schepens**/Deschepens te Brugge/S. Salvators3. Zij werd niet geboren in Brugge. In het St. Janshospitaal is een Schepens Joanna overleden op 25.05.1735, zonder vermelding van de naam van de echtgenoot.

Vijf kinderen van Marinus en Joanna:

A1.1.1.10.7.1.2.3.11.1. **Lem Joachim**, gedoopt op 16.12.1698 te Brugge/St. Anna.

A1.1.1.10.7.1.2.3.11.2. **Lem Godelieve**, gedoopt op 05.07.1700 te Brugge/St. Anna.

A1.1.1.10.7.1.2.3.11.3. **Lems Isabella**, gedoopt op 24.06.1701 te Brugge/St. Anna.

A1.1.1.10.7.1.2.3.11.4. **Lem Agatha**, gedoopt op 18.07.1703 te Brugge/St. Anna.

A1.1.1.10.7.1.2.3.11.5. **Lems Joannes**, gedoopt op 26.10.1705 te Brugge/St. Anna.

Geen verdere gegevens over dat vijftal. Opzoeken in het Brugse Vrije.

A1.1.1.10.7.1.2.4. **Lem Barbara**, gedoopt op 24.03.1622 te Brugge/OLV1.

A1.1.1.10.7.1.2.5. **Lem Abel**, gedoopt op 01.07.1624 te Brugge/St. Anna en St. Kruis.

A1.1.1.10.7.1.2.6. **Lem Catharina**, gedoopt op 10.06.1626 te Brugge/St. Anna als het 6de kind van Lem(s) Adriaan en Van Cleven Catharina.

Lem Catharina was op 17.01.1649 te Brugge/OLV1 getrouwd met **Schriveint Jacobus**, die buiten Brugge gedoopt werd ca 1622. Hij moet buiten Brugge begraven zijn vóór 21.04.1698. Lem Catharina stierf op 21.04.1698 te Brugge/St.Walburga als **weduwe van Schriveint Jacobus**.

Catharina en Jacobus hadden vier kinderen:

A1.1.1.10.7.1.2.6.1. Schriveyn Catharina, gedoopt op 01.01.1650 te Bruge/OLV2.

A1.1.1.10.7.1.2.6.2. Schryven Isabella, gedoopt op 15.06.1663 te Brugge/St.Walburga.

A1.1.1.10.7.1.2.6.3. Schryven Anna, gedoopt op 02.09.1666 te Brugge/St. Walburga.

A1.1.1.10.7.1.2.6.4. Schryvein Adrianus, gedoopt op 26.12.1669 te Brugge/St.Walburga.

A1.1.1.10.7.1.2.7. **Lems Joanna**, gedoopt op 19.06.1628 te Brugge/St. Anna en St. Kruis, is op 27.04.1653 te Brugge/St. Gillis getrouwd met **Fransoys Joannes**, geboren en overleden buiten Brugge.

Joanna en Joannes hadden vier kinderen geboren in Brugge:

A1.1.1.10.7.1.2.7.1. Fransoys Catharina, geboren te Brugge/St. Anna op 11.07.1654.

A1.1.1.10.7.1.2.7.2. Fransoys Joannes, geboren te Brugge/St. Anna op 01.04.1656.

A1.1.1.10.7.1.2.7.3. Fransoys Cornelius, geboren te Brugge/St. Anna op 01.04.1664.

A1.1.1.10.7.1.2.7.4. Francois Franciscus, geboren te Brugge/St. Anna op 23.05.1666.

A1.1.1.10.7.1.2.8. **Lem Philippus**, gedoopt op 23.01.1632 te Brugge/St. Anna.

A1.1.1.10.7.1.2.9. **Lem Adriaan**, gedoopt op 15.01.1633 te Brugge/St. Anna en St. Kruis.

A1.1.1.10.7.1.2.10. **Lem Magdalena**, gedoopt op 15.01.1633 als tweelingzuster van Adriaan, Brugge/St. Anna en St. Kruis. Op 16.04.1690, 57 jaar oud, in St. Donaas getrouwd met **Andreas De Neckere**, begraven op 15.01.1694. Magdalena is negen dagen later, op 24.01.1694, te Brugge/St. Anna begraven. Dit wordt bevestigd door de staat van goed 5146.

Twee kinderen van Andreas en Magdalena:

A1.1.1.10.7.1.2.10.1. De Neckere Antonius, gedoopt te Brugge/St. Anna op 13.06.1691.

A1.1.1.10.7.1.2.10.2. De Neckere Joanna, gedoopt op 18.03.1693 te Brugge/St. Anna.

A1.1.1.10.7.1.2.11. **Lem Anna**, gedoopt op 28.04.1635 te Brugge/St. Anna en St. Kruis. Overlijden: twijfelgeval 29.09.1683 St. Janshospitaal of 21.01.1694 St. Anna?

A1.1.1.10.7.1.2.12. **Lem Jacoba**, gedoopt op 03.02.1637 te Brugge/St. Anna. Toen was haar moeder 42 jaar oud.

A1.1.1.10.7.1.3. **Lem Elisabeth**, gedoopt te Brugge in OLV 1ste op 15.07.1586.

A1.1.1.10.7.1.4. **Lem Jacobus**, gedoopt te Brugge in OLV 1ste op 20.07.1588.

A1.1.1.10.7.1.5. **Lem Livina**, gedoopt te Brugge in OLV 1ste op 20.03.1590.

A1.1.1.10.7.1.6. Lem N (onbekend), Brugge St. Anna op 30.04.1592. Zij zou de groot tante Lem Maria kunnen zijn van Lem Loys, hieronder vermeld onder nr A1.1.1.10.7.1.9.1. Weer moeten we verwijzen naar het Brugse Vrije.

A1.1.1.10.7.1.7. **Lem Margarita**, gedoopt op 30.11.1594 te Brugge, St. Anna.

A1.1.1.10.7.1.8. **Lems Adriana**, gedoopt op 04.01.1597 te Brugge, St. Anna.

A1.1.1.10.7.1.9. **Lem Donatianus**, gedoopt op 16.07.1599 te Brugge, St. Anna. Hij is blijkbaar buiten Brugge getrouwd met **Pynckel(s)/Pyncke Laurentiana**, ook geboren buiten Brugge. Het koppel heeft achteraf jaren in Brugge gewoond.

Zij baarde buiten Brugge twee kinderen:

A1.1.1.10.7.1.9.1. Lem Loys, geboren op een onbekende datum en mogelijke erfgenaam van zijn groot tante Lem Maria, hierboven vermeld onder nr A1.1.1.10.7.1.6.

A1.1.1.10.7.1.9.2. Lem Barbara, geboren op een onbekende datum. Volgens het wezenregister van 22.05.1652 was Barbara toen reeds overleden.

Blijkbaar hebben de ouders Adriaan en Livina met de kinderen 3-8 Brugge verlaten jaren na 1600. Daarover moeten de registers van het Brugse Vrije uitsluitsel kunnen geven.

A1.1.1.10.7.2. **Lem Nicolaas**, geboren in Brugge **ca 1541**, begraven vóór 11.1624. In 1565 was hij lid van de gilde van St. Sebastiaan. In 1583 bewoonde hij een huis in de Steenstraat.

Hij was getrouwd ca 1570 met **De Ruddere Anna**, geboren in Brugge/St. Anna ca 1548 en als weduwe begraven op 31.12.1626 te Brugge/St. Salvators3. Geen kinderen gekend door het ontbreken van doopregisters in de periode 1570-1586.

Op 09.11.1624 verkocht de weduwe Anna De Ruddere het huis in de Ontvangersstraat, 8.

A1.1.1.10.7.3. **Lem Joannes**, geboren in Brugge ca 1537 en daar in 1559 in OLV2de getrouwd met **Maria Bocx/De Bock**. We weten niet waar en wanneer zij geboren en overleden is. Joannes was in 1554 lid van de gilde van St. Sebastiaan. Joannes is begraven na 1613. De huizen nr. 4 en 6 gelegen in het Genthof waren zijn eigendom.

Vier kinderen van Joannes en Maria:

1. Lem Wouter	ca 1570
2. Lem Godelieve	1572
3. Lem Anna	ca 1573
4. Lem Joannes.	Ca 1574

A1.1.1.10.7.3.1. **Lem Wouter** (ca *1570-ca + 1632) op 08.06.1595 getrouwd te Brugge in OLV2 met **Van Wyckhuyse Maria**, geboren ca 1570.

Op 17.08.1597 kocht Wouter het huis 'De Cabuuscole' gelegen op de Eiermarkt, 31A. De erfgenamen van Joannes Lem verkochten op 21.08.1602 de huizen van hun ouders gelegen in het Genthof, 4 en 6. Op 24.09.1614 verkochten de gouverneurs van de jongensschool het huis OLV/0553 aan Wouter. Op 22.08.1622 verkochten Wouter en zijn echtgenote het huis in de Oostmeers, 27.

Schepenen van de gravin van Namen in haar vierschaar 't Oude Land oorkonden op 25.03.1348 de overdracht van 2 gemet land, gelegen te Lichtervelde aan Godscalck Vanden Wyckhuyse (Schouteet). Jonkheer Antheunis van Wyckhuyse is begraven in 1576.

Deze familie had goederen in Kruishoutem tot in 1801. De Wyckhuyse's hadden in de late middeleeuwen nog geen adellijke status.

Negen kinderen van Wouter en Maria:

1. Lem Cornelia	1596
2. Lem Maria	1597
3. Lem Joannes	1599 1x 1623: Cornette Maria 2x:1636: Jacobs Anna
4. Lem Wouter	1601-1603

5. Lem Elisabeth	1605
6. Lem Wouter	1607
7. Lem Willem	1609
8. Lem Anna	1611
9. Lem Adriaan	1613

A1.1.1.10.7.3.1.1. **Lem Cornelia** gedoopt op 15.04.1596 in Brugge/St. Jacobs.
Eerste huwelijk buiten Brugge met **Stern Gabriël**, gedoopt en overleden buiten Brugge.

Tweede huwelijk van Cornelia met **Stamp(s) Daniël** te Brugge St. Anna&St. Kruis op 12.05.1619. Daniël werd niet geboren in Brugge. Hij moet overleden zijn na 1660.
Hun huwelijksakte ontbrak in de trouwboeken Lem! De naam Stamp(s) Daniël komt drie maal voor in de registers van de Zestendelen, namelijk op 03.03.1625, 16.07.1632 en 01.12.1660.

Vijf kinderen van Lem Cornelia x Stamp Daniël:

- A1.1.1.10.7.3.1.1.1. Stamp Maria, gedoopt op 30.12.1619 te Brugge/St. Anna.
- A1.1.1.10.7.3.1.1.2. Stamp Anna, gedoopt op 07.11.1623 te Brugge St. Anna&St. Kruis.
- A1.1.1.10.7.3.1.1.3. Stamps Daniël, gedoopt op 07.04.1630 te Brugge/St. Anna.
- A1.1.1.10.7.3.1.1.4. Stamps Cornelia, gedoopt op 06.10.1632 te Brugge/St. Jacobs.
- A1.1.1.10.7.3.1.1.5. Stamp Franciscus, gedoopt op 11.03.1635 te Brugge/St. Anna.

Op 03.03.1625 legateerde grootvader Lem Wouter aan zijn kleinkinderen Stamp(s) alle goederen die zij zouden erven bij zijn overlijden, mits het levenslange vruchtgebruik.

A1.1.1.10.7.3.1.2. **Lem Maria**, gedoopt op 23.10.1597 in Brugge/St. Anna/St. Kruis.
Begraven na 1638 buiten Brugge. Op 09.05.1617 te Brugge/St. Jacobs getrouwd met **Loonis Franciscus**, niet gedoopt, noch begraven te Brugge. Geen kinderen gekend in Brugge.
Als weduwe van Loonis, verkocht zij op 24.11.1638 1/26 deel van 'De Cabuscole' aan Lem Joannes.

A1.1.1.10.7.3.1.3. **Lem Joannes**, gedoopt op 29.10.1599 in Brugge/St. Anna/St. Kruis en begraven op 07.01.1656 in Brugge/St. Jacobs, ongeveer 17 jaar en vier maanden na het overlijden van zijn tweede echtgenote **Jacobs Anna**.

De staat van goed 1660 2de reeks nr 856 vermeldt dat Lem Joannes, begraven op 07.01.1656 te Brugge/St. Jacobs, tweemaal gehuwd was. Eerst met Cornette Marie en dertien jaar nadien met Jacobs Anna. Beiden hadden zes kinderen. We geven dus in deze tweede versie (2012) van de stamboom eerst het volledige nageslacht van het gezin Joannes & Maria en daarna het volledige nageslacht van het gezin Joannes & Anna.

**** Eerste huwelijk van Lem Joannes op 05.10.1623 met Cornette Anna Catharina Maria te Brugge/St. Jacobs.**

Zij werd geboren vóór 1576 en kwam dus nog niet voor in de doopregisters van Brugge. Ze werd begraven ca 1633-4.

Zes kinderen uit het eerste huwelijk van Lem Joannes en Cornette Maria:

1. Lem Joannes	1624
2. Lem Maria	1625
3. Lem Joannes	1627
4. Lem Judocus	1629
5. Lem Jacoba	1631
6. Lem Joanna	1633

A1.1.1.10.7.3.1.3.1. **Lem Joannes** gedoopt op 18.08.1624 te Brugge St. Jacobs, zeer jong begraven.

A1.1.1.10.7.3.1.3.2. **Lem Maria**, gedoopt op 08.09.1625 te Brugge St. Jacobs.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3. **Lem Joannes**, gedoopt op 26.11.1627 te Brugge/St. Jacobs, begraven op 07.01.1656 te Brugge/St. Jacobs. Getrouwd te Brugge/St. Jacobs op 12.10.1653 met **Verburch Barbara**, gedoopt op 06.06.1612 te Brugge/St. Salvators3, dochter van Andreas Verburch en Antonia Verschure. Barbara was 15 jaar, 5 maanden en 20 dagen jonger dan haar echtgenoot, die 2 jaar en bijna 3 maanden na zijn huwelijk overleden is. Geen overlijdensakte van Verburch Barbara in Brugge aangetroffen.

Joannes en Barbara hadden een zoon:

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1. **Lems Joannes**, ca 1655 gedoopt in een gemeente buiten Brugge en daar allicht ook getrouwd met **Adams Augustina**, gedoopt buiten Brugge en begraven op 15.10.1737 in Brugge/St. Salvators2.

Lems Joannes werd op 19.04.1730 in Brugge St. Salvators 2 begraven. Van hen werden geen kinderen gedoopt in Brugge.

Twee kinderen van Jan en Augustina werden gedoopt buiten Brugge:

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.1. **Lem Maria Petronilla** gedoopt op 14.10.1698 en op 07.12.1724 getrouwd in Brugge St. Salvators2 met **Mostaert Cornelius**, niet gedoopt, noch begraven in Brugge. Ook Lem Maria Petronilla werd noch geboren, noch begraven in Brugge.

Twee kinderen van Cornelius en Maria Petronilla:

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.1.1. Mostaert Josephus, gedoopt op 24.09.1725 te Brugge/St. Salvators2.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.1.2. Mostaert Pieter, gedoopt op 20.04.1736 te Brugge/St. Salvators2.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2. **Lems Joannes**, tweelingbroer van Maria Petronilla, gedoopt buiten Brugge op 14.10.1698 en begraven in Brugge op 29.07.1738, was op 22.04.1721 te Brugge St. Salvators2 getrouwd met **Egheman/Heghman/Eggheman, Egmont, ook Eggeman/Eggerman Elisabeth** Isabella, in feite **Haegheman Elisabeth** volgens de overlijdensakte van zoon Henri. Door de zeer vele varianten op de familienaam van Elisabeth hebben we noch haar geboortedatum, noch de datum van haar overlijden kunnen achterhalen. Haar naam komt niet voor in de Brugse geboorteaken.

Jan en Elisabeth hadden acht kinderen:

1. Lems Henri Jacob.
2. Lems Maria.
3. Lems Jan Baptista.
4. Lems Pieterella.
5. Lems Jan Balthazar.
6. Lems Joanna.
7. Lems Elisabeth.
8. Lems Franciscus.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.1. **Lems Henri Jacob**, gedoopt te Brugge/St. Salvators3 op 16.01.1722. Volgens de Burgerlijke Stand, Overlijdens is Henri, zoon van Jan en Elisabeth begraven op 03 germ. XII (reg. XII, akte 969).

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.2. **Lems Maria**, gedoopt te Brugge/St. Salvators3 op 19.10.1724 en begraven op 29.04.1729 in Brugge St. Salvators2.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.3. **Lems Jan Baptista**, gedoopt te Brugge/St. Salvators2 op 02.12.1726. Begraven op 26.06.1728 te Brugge/St. Salvators2.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.4. **Lems Pieterella**, gedoopt te Brugge/St. Salvators/2 op 01.02.1729 en begraven op 10.10.1737 te Brugge/St. Salvators2.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5. **Lems Jan Balthazar**, gedoopt te Brugge/St. Salvators2 op 06.01.1731 en begraven op 04.04.1793 te Brugge/OLV3.

Op 19.08.1755 te Brugge/OLV3 getrouwd met **Schynckel(s) Petronilla**, ook vernoemd als Schinckels, Schinkel, Schinckele, Van Schynckele, en Schenckel. We vonden in Brugge geen geboorteakte en ook geen overlijdensakte van Petronilla onder de gekende varianten van de familienaam. Daardoor blijven de namen van haar ouders ons onbekend.

Een Jacob Van Schynckele was burgemeester en landhouder van de stad en kasselrij van Veurne. 13.04.1288: Jacob Schinkel en Jacob Lam, schepenen van Brugge, oorkonden dat Wouter Vander Hovaerde en zijn vrouw Clara, de helft van vier huizen, staande op zuidalf te Brugge overgedragen hebben aan bakker Lammine Vander Leye, bakker te Brugge.

1291: Alars Lam en Jakeman Schinkel, afgevaardigden van de stad Brugge, zijn op verzoek van de graaf te Gent bijeengekomen, om de bezwaren van de XXXIX van Gent te onderzoeken, en brengen verslag uit van deze bijeenkomsten.

Jan en Petronilla hadden zeven kinderen:

1. Lems Jan	1757
2. Lems Xavier Henri	1759
3. Lems Eugenie	1761
4. Lems Catharina	1762
5. Lem Josef.	1763
6. Lem Barbara	1765
7. Lem Eugenie Catharina	1767

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.1. **Lems Jan** gedoopt in Brugge/St. Catharina op 10.11.1757. Begraven op 10.10.1819 in de Wulfhagestraat te Brugge (reg. 1819, akte 932).

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2. **Lems Xavier Henri**, gedoopt in Brugge/OLV3 op 03.07.1759 en er begraven op 17.03.1806 (17 mars XIV) in het St. Jans hospitaal'. Hij was op 08.01.1793 in Brugge/OLV3 getrouwd met **Huysentruydt Agatha**..... **0** .... +.....

Xavier en Agatha hadden vijf kinderen:

1. Lems Agatha Joanna C. 1795
2. Lem Felix Antoine 1797
3. Lem Jan 1798
4. Lem Philippus Xaverius 1801
5. Lem François Xavier 1805

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.1. **Lems Agatha Joanna Catharina**, gedoopt op 26.05.1795 in Brugge/OLV3, begraven op 11.01.1861 (reg. 1861, akte 49). In Brugge op 10.08.1825 (aktenummer 154) getrouwd met **Verbeke Franciscus**, gedoopt op .....begraven op .....zoon van Verbeke Pieter en Demeulemeester.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2. **Lem Felix Antoine**, gedoopt op 26.02.1797 te Brugge/OLV3 (08 ventose V, reg. V, akte 429), woonachtig in de St. Catharinastraat te Brugge. Begraven op 19.12.1866. Getrouwd op 04.10.1815 te Brugge (aktenummer 293) met **Boeteman Maria Thérèse Benoite**, begraven op ..... te.....;dochter van Boeteman Ignace Joseph en Van Ollemeesch Marie Thérèse.

Zeven kinderen van Felix en Maria:

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.1. Anonieme Lem (waarschijnlijk dood geboren). Begraven op 05.08.1818 (reg. 1818, akte 688).

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.2. **Lem Coleta Francisca**, gedoopt op 31.07.1816 (reg. 1816, akte 748). Adres: Freren Fonteinstraat, Brugge. Op 18.04.1845 te Brugge (aktenummer 102) getrouwd met **Vande Broele Wenceslaus**, gedoopt te .....

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.3. **Lem Catharina**, gedoopt op 01.10.1819 te Brugge (reg. 1819, akte 967). Adres: Freremeurstraat, Brugge. Begraven op 13.10.1880.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.4. **Lem Theresia** gedoopt op 14.03.1822 te Brugge. (reg. 1822, akte 321). Begraven op 03.12.1824 in de Gentpoortstraat te Brugge (reg. 1824, akte 1059).

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5. **Lem Pieter** gedoopt op 26.11.1824 te Brugge. (reg. 1824, akte 1215). Begraven op 19.12.1899. Getrouwd met **Visser Florence** op 16.02.1871 te Brugge. Zij werd gedoopt op .....

Twee kinderen van Pieter en Florence:

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.1. **Lem Pauline Maria**, gedoopt op 30.03.1869. Begraven op 16.01.1956. Getrouwd met **D'Hooghe Hillonien** op .....

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.2. **Lem Georges**, gedoopt op 15.1.1874 te Brugge.
 Begraven op ..... Getrouwd met **De Keuwer Julia** op .....
 Begraven op .....

Twee kinderen van Georges en Julia:

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.2.1. **Lem Pieter** gedoopt op 02.09.1906 te Brugge.
 Eerste huwelijk met **Daled Adrienne** op.....
 Tweede huwelijk met **Deneus Lydie** op .....

Eén kind van Pieter en Adrienne:

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.2.1.1. **Lem Fernand/Ferdinand**, gedoopt op 26.06.1911 te Brugge. Begraven op 06.1986. Accident.....
 x?

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.6. **Lem Octavia**, gedoopt te Brugge op 01.04.1827 te Brugge.
 (reg. 1827, akte 418). Adres: Gaepaertstraat te Brugge. Begraven op 15.10.1884.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.7. **Lem Paulina**, gedoopt te Brugge op 10.03.1831 te Brugge.
 Adres: Jacobinesse, Brugge. Begraven op 14.01.1834 op de Walplaats te Brugge (reg. 1834, akte 769).

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.3. **Lem Jan**, gedoopt op 25.09.1798 te Brugge/OLV3.
 (16 vend, VII, reg. VII, akte 6), St. Catharine. Begraven op 05.12.1834 (reg. 1834, akte 1258).
 Adres: St. Niklaasstraat te Brugge.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.4. **Lem Philippus Xaverius**, gedoopt op 15.03.1801 in Zerkegem.
Eerste huwelijk van Filip met **Traen Lucia** * ? + ?

Tweede huwelijk in Brugge op 10.04.1833 (aktenummer 37) van **Lem Phillipus Xaverius**
 met **Vandenberghhe Francisca Victoria**, * ? , + ? dochter van Vandenberghhe Petrus
 en Dumoulin Victoria.

***Philippus en Lucia hadden twee kinderen:**

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.4.1. **Lem Joanna**. Geen geboorteakte gevonden in Brugge.
 Begraven op 05.07.1834, Ankerplaats, Brugge (reg. 1834, akte 679).

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.4.2. **Lem Carolus**, gedoopt op 04.01.1828 te Brugge
 (reg. 1828, akte 14). Adres: Beenhouwersstraat te Brugge. Begraven op 25.06.1895.
 Op 25.05.1866 getrouwd te Brugge met **De Wulf Serafine**, * ? + ?

Carolus en De Wulf hadden een dochter:

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.4.2.1. **Lem Julia**, gedoopt op 03.06.1873, begraven op
 05.12.1905. Julia Lem trouwde op 05.10.1898 met **De Kee Florismont**, * ? + ?

Philippus en Francisca hadden drie kinderen:

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.4.3. **Lem Petrus**, gedoopt op 10.11.1834 (reg. 1834, akte 189) en begraven te Brugge op 24.01.1851 (reg. 1851, akte 106).

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.4.4. **Lem Franciscus**, gedoopt op 22.3.1836 te Brugge. (reg. 1836, akte 372). Begraven op 17.08.1836. (reg. 1836, akte 718).
Adres: Katelijnevest, Brugge.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.4.5. **Lem naamloos**, begraven op 23.05.1837 (reg. 1837, akte 666). Adres: Katelijnevest te Brugge.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5. **Lem Xaverius Franciscus** gedoopt op 20.06.1805 te Brugge (1 mess XIII, reg. XIII, akte 929). Adres Ste. Catherine. Begraven op 30.11.1865 te Brugge.

a. Eerste huwelijk van Lem Xaverius Franciscus op 31.09.1831 te Brugge (aktenummer 234) met **Van Houcke Francisca**, begraven op 19.01.1834, dochter van Petrus Van Houcke en Ghysels Cecilia.

Twee kinderen van Xaverius en Francisca:

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.1. **Lem Ludovica Francisca** geboren op 18.10.1832 te Brugge (reg. 1832, akte 774. Adres: Gentpoortstraat te Brugge. Begraven op 04.02.1834 te Brugge. Reg. 1834, akte 130.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.2. **Lem Prudentia**, gedoopt op 28.07.1832 te Brugge. (reg.1832, akte 655). Adres: Gentpoortstraat te Brugge. Begraven op 19.03.1833 (reg. 1833, akte 769).

b. Tweede huwelijk van Lem Xaverius Franciscus op 17.07.1834 te Brugge (akte 217) met **Van Autreve Maria Theresia** , * ?; + ? , dochter van Autreve/ Van Autrive Augustinus Benedictus en Van Houcke Livina Theresia.

Acht kinderen van François Xavier en Maria Theresia:

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.3. **Lem Louisa** , gedoopt te Brugge op 10.11.1834 (reg. 1834, akte 1215). Adres: Gentpoortstraat te Brugge. Religieuze. Begraven op 25.01.1897 te Brugge.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.4. **Lem Joannes Désiré** gedoopt te Brugge op 20.01.1836 (reg. 1836, akte 88). Adres: Gentpoortstraat te Brugge. Begraven op 10.06.1839 (akte 889).

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.5. **Lem Adèle Geneviève** gedoopt te Brugge op 20.10.1837 (reg 1837, akte 1119). Adres: Gentpoortstraat te Brugge. Begraven op 21.05.1871.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.6. **Lem Emilius Xavier** gedoopt te Brugge op 18.10.1839 (reg. 1839, akte 1143). Adres: Gentpoortstraat te Brugge.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.7. **Lem Augusta** gedoopt te Brugge op 23.01.1842 (reg. 1842, akte 99).

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.8. **Lem Wilhelmina**, gedoopt te Brugge op 10.08.1843 (reg. 1843, akte 890). Adres: Gentpoortstraat te Brugge.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.9. **Lem Leon August François** gedoopt te Brugge op 31.01.1845 (reg. 1845, akte 141). Adres: Gentpoortstraat te Brugge. Begraven op 29.08.1881. Op 05.02.1874 te Brugge getrouwd met **Ide Maria Adolphine**.

Leon en Maria Adolphine hadden drie kinderen:

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.9.1. **Lem Leon August** gedoopt op 12.10.1888. Priester.

Deze priester is vertrokken naar Brazilië in 1904 en werd daar begraven in 1961. Aan hem danken we de vroegste gegevens over de genealogie van de Vlaamse Lem van het geslacht van Lem Maerten I.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.9.2. **Lem Octave** gedoopt te Brugge op 26.09.1875 en daar begraven op 20.05.1878.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.9.3. **Lem Irma Adelaïde** gedoopt te Brugge op 23.04.1877 en begraven op 16.01.1931. Getrouwd op 12.04.1898 met **Verachtert Josef** (akte 81.1809).

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.2.5.10. **Lem Cyrille** gedoopt op 08.11.1853 te Brugge en er begraven op 11.03.1858.(reg.1858, akte 427). Adres Gentpoortstraat.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.5.2.3. **Lems Eugenie** gedoopt in Brugge/OLV3 op 02.02.1761, begraven op 20.02.1761 te Brugge/OLV3. Dochter van Lem Balthazar en Petronilla Schinckele Petronilla.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.2.5.4. **Lems Catharina**, gedoopt in Brugge/OLV3 op 16.01.1762. Dochter van Lem Balthazar en Schinckele Petronilla. Begraven op 24 flor XII in de 'hospice civil'.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.2.5.5. **Lems Jozef** gedoopt in Brugge/OLV3 op 16.11.1763 en begraven op 23.11.1763 te Brugge/OLV3.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.2.5.6. **Lems Barbara**, gedoopt in Brugge/OLV3 op 27.03.1765. Begraven te Brugge op 28.05.1824 in de OLV-kerk (reg. 1824, akte 470. Ze woonde toen in de Smedenstraat te Brugge. Gehuwd?

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.2.5.7. **Lems Eugenie Catharina** gedoopt in Brugge/OLV3 op 04.04.1767, begraven op 02.12.1788 te Brugge/OLV3. Laatste kind van Lem Balthazar en Schinckele Petronilla.

*

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.2.6. **Lems Joanna**, gedoopt te Brugge/St. Salvators2 op 09.06.1733.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.2.7. **Lems Elisabeth**, gedoopt te Brugge/St. Salvators2 op 24.04.1735.

A1.1.1.10.7.3.1.3.3.1.2.2.8. **Lems Franciscus**, gedoopt te Brugge/St. Salvators2 op 23.09.1736. Overleden op 06.10.1737 te Brugge/St. Salvators.

Zijn eveneens kinderen van Lem Jan en Cornette Maria: (zie Pg 73).

A1.1.1.10.7.3.1.4. **Lem Judocus/Josse**, gedoopt op 28.11.1629 te Brugge OLV1.

A1.1.1.10.7.3.1.5. **Lem Jacoba**, gedoopt op 20.03.1631 te Brugge OLV1.

A1.1.1.10.7.3.1.6. **Lems Joanna/Anna**, gedoopt op 19.04.1633 te Brugge OLV1. Zij trouwde op 07.01.1655 te Brugge in de kerk van St. Jacobs met **Van Male Zeg(h)erus**, zoon van Zegherus Van Male, begraven op 15.04.1654 te Brugge/St. Gilis. Volgens de staten van Goed is Lems Joanna begraven op 06.09.1670.

Drie kinderen van Joanna en Zeg(h)erus:

A1.1.1.10.7.3.1.3.6.1. **Van Male Isabella**, gedoopt op 15.06.1659 te Brugge/St. Jacobs.

A1.1.1.10.7.3.1.3.6. 2. **Van Male Cornelius**, gedoopt te Brugge/St. Jacobs op 19.12.1660.

A1.1.1.10.7.3.1.3.6. 3. **Van Male Joanna**, gedoopt te Brugge/St. Jacobs op 19.06.1662.

** Tweede huwelijk van Lem Joannes op 21.06.1636 te Brugge/OLV1 met Jacobs Anna, gedoopt op 30.09.1613 te Brugge/St. Jacobs, als dochter van Jacobs Oliverius en Geeraerts Maria.

Anna werd begraven op 14.05.1648 te Brugge/St. Jacobs als echtgenote van Lem Jan, 25 dagen na de geboorte van haar zesde kind Lems Joannes.

Op 10.05.1648, vier dagen vóór het overlijden van zijn doodzieke vrouw, verkocht Jan Lem zijn erfdelen op het huis in de Zuidzandstraat 11 aan Franciscus Opmie. Een gezinsdrama door ziekte en geldgebrek.

Anna's kinderen waren tussen 11 jaar en half/23 dagen oud toen zij stierf. De oudste zoon is later naar het buitenland vertrokken, misschien wel met een paar broers en zusters. Dat valt moeilijk te achterhalen.

A1.1.1.10.7.3.1.3.7. **Lem Anna**, gedoopt op 26.12.1636 te Brugge/OLV1, was 11 jaar en 6 maanden oud toen haar moeder stierf.

A1.1.1.10.7.3.1.3.8. **Lem Catharina**, gedoopt op 09.10.1639 te Brugge/OLV1, was wees van haar moeder toen ze 9 jaar en 5 maanden oud was.

A1.1.1.10.7.3.1.3.9. **Lem(s) Maria**, gedoopt op 27.07.1641 te Brugge/OLV1, was 7 jaar en 2 maanden oud toen haar moeder stierf.

Zij was het enig kind uit dit gezin dat in Brugge/St. Anna trouwde, namelijk op 04.06.1660 te Brugge/OLV3 met **Ghynebeere Petrus**, gedoopt op 30.06.1624 te Brugge/St. Anna & St. Kruis, als zoon van Pieter Ghynebeere en Maria De Groote. Uit dat gezin kennen we nog drie kinderen gedoopt in Brugge/OLV3:

1. Ghynebeere Anna, gedoopt op 23.12.1627.

2. Ghynebeere Arnoldus, gedoopt op 28.02.1629.

3. Ghynebeere Joanna, gedoopt op 08.09.1630.

Het is niet geweten waar en wanneer Maria en Petrus buiten Brugge overleden zijn.

Eén kind van Lem(s) Maria en Ghynebeere Petrus:

A1.1.1.10.7.3.1.3.9.1. **Gynebeere Vincentius**, gedoopt op 01.04.1662 te Brugge/OLV2 en overleden op 14.12.1727 te Brugge/St. Salvators1. Hij is niet gehuwd in Brugge.

A1.1.1.10.7.3.1.3.10. **Lem Jacobus**, gedoopt op 25.08.1643 te Brugge/OLV1. Hij was 5 jaar en drie maanden oud toen zijn moeder stierf.

A1.1.1.10.7.3.1.3.11. **Lem Cornelius**, gedoopt op 01.08.1645 te Brugge/St.Jacobs. Zonder verdere gegevens.

A1.1.1.10.7.3.1.3.12. **Lems Joannes** zou door een zware ziekte van zijn moeder vroegtijdig geboren zijn op 20.04.1648 te Brugge/St. Jacobs en is overleden op 07.01.1656 te Brugge/St. Jacobs.

Verschillende kinderen van Jacobs zijn weggetrokken naar Luxemburg, Zwitserland en Frankrijk. Hun nageslacht valt buiten het kader van de Vlaamse Lem/Lems.-

A1.1.1.10.7.3.1.4. **Lem Wouter**, vierde zoon van vader Lem Wouter en moeder Van Wyckhuyse Maria. Hij werd gedoopt op 11.10.1601 in Brugge/St. Anna/St. Kruis en begraven in 1603.

A1.1.1.10.7.3.1.5. **Lem Elisabeth/Ysabeau**, gedoopt op 26.10.1605 in Brugge/St. Anna/St. Kruis, getrouwd op 23.11.1633 te Brugge/St. Anna&St.Kruis met **Lemerchier Guido**, gedoopt op 11.03.1612 OLV2. Vader: Carolus. Moeder: N.

Zij verkochten op 05.01.1638 1/14 deel van het huis 'De Cabuuscole' aan Jan Lem, zoon van Wouter.

Vijf kinderen van Elisabeth en Guido:

A1.1.1.10.7.3.1.5.1. **Lemercier Guido**, gedoopt op 09.12.1635 te Brugge/St.Jacobs.

A1.1.1.10.7.3.1.5.2. **Lemercier Adrianus**, gedoopt op 15.02.1637 te Brugge/S. Jacobs.

A1.1.1.10.7.3.1.5.3. **Lemercier Elisabeth**, gedoopt op 28.11.1638 te Brugge/OLV 2de.

A1.1.1.10.7.3.1.5.4. **Lemercier Maria**, gedoopt op 28.01.1642 te Brugge/OLV2.

A1.1.1.10.7.3.1.5.5. **Lemercier Maria**, gedoopt op 12.11.1644 te Brugge/OLV 2de.

A1.1.1.10.7.3.1.6. **Lem Wouter**, gedoopt op 12.01.1607 in Brugge/St. Jacobs. Op 01.08.1634 getrouwd met **Flamen Maria** te Brugge/St. Jacob. Zij werd geboren op 01.03.1619 te Brugge/St. Salvators1 als dochter van Petrus. Zij is overleden p 28.10.1643 te Brugge/St. Jacobs.

Wouter en Maria hadden één zoon:

A1.1.1.10.7.3.1.6.1. **Lem Wouter**, gedoopt in Brugge op 22.02.1641 en daar begraven op 17.03.1641.

A1.1.1.10.7.3.1.7. D. Lem Adriaan Willem, gedoopt op 11.01.1609 in Brugge/St. Jacobs en begraven op 22.01.1657 te Brugge/St. Walburga. Op 12.06.1636 in Brugge/St. Jacobs1 getrouwd met **Van Raeve**/Derave/De Rave/**De Raeve**/Deraeve **Jacoba/Jacqueline**, gedoopt op 16.06.1610 Brugge/St.Salvators2. Zij is begraven op 13.12.1660 te Brugge/St. Walburga.

D. Adriaan Willem was **advocaat, rechtsheer van het Brugse Vrije**. In 1640 kocht Meester Willem Lem de 'Gendtsche Herberge' in de Kerkstraat.

Op 18.05.1662 werd 1/6 van het huis 'Het Caproentkin' op het Zand, 33 verkocht aan de erfgenamen van Willem Lem en Jacqueline De Raeve.

Op 1012.1399 was een Rutgen Vander Raven lid van het Augustijnenklooster te Brugge en een Adriaan de Rave deken op 06.12.1489.

Elf kinderen van Adriaan Willem en Jacoba:

1. Lem Willem	1637
2. Lem Maria-Anna	1639
3. Lem Barbara	1641
4. Lem Martinus	1644
5. Lem Martinus	1647
6. Lem Joannes Bonifacius	1649
7. Lem Ferdinand Laurens	1651
8. Lem Isabella Françoise	1652
9. Lem Catharina Françoise	1654
10. Lem Theresia	1656
11. Lem Theresia	1658

A1.1.1.10.7.3.1.7.1. Lem Willem gedoopt op 13.04.1637 te Brugge/St. Jacobs. Begraven op 01.10.1699 te Brugge/St. Walburga. Hij trouwde op 15.11.1662 met **De Mel Maria** te Brugge/St. Walburga, geboren te Brugge op 24.03.1630, als dochter van De Mel Joannes en Van Hoorne Anna. Zij is begraven op 31.05.1695 in St. Walburga als echtgenote van Willem. Kinderloos huwelijk.

Willem Lem was **advocaat van Vlaanderen, pensionaris en griffier van de wezenkamer van het Brugse Vrije** van 1674 tot aan zijn dood. Op 22.04.1662 werd een deel van 'Het Zwaanken', gelegen in de Westmeers, 51, verkocht aan Willem Lem.

Op 11.06.1663 verkocht Willem voor zijn echtgenote Maria en voor zijn broers en zusters, verder Anna de Rave, weduwe van De Maeckere Laurens en Schoolmeesters Cathelijne, het huis in de Goezeputstraat, 28 aan Van Doorne Lodewijk.

Op 07.11.1668 verkochten Willem en zijn echtgenote het eigendom op het Zand, 33 aan Vercoutere Jacques.

Belastingen Zestendelen in 1670: Lem Willem, advocaat, huis Kelkstraat west, genaamd 'Den Ghentsche Herberge'.

Een Adriaan De Mel was op 16.05.1483 deken van het Predikherenklooster te Brugge. Een Jan De Mel was officier op 08.10.1483

Op 19.05.1665 oorkondt een Lem Willem, baljuw van het Leenhof van Erseele, de verheffing van de 2.3 van het Lobbekensleen, gelegen in het ambacht en onder de parochie van Moerkerke, dat door een gift van de gezusters Maria en Magdalena Beunicken overgegaan is op François Duriez (Oorkonden privaatieve aangelegenheden).

Op 08.08.1671 was er een rentebrief ten behoeve van Lem Willem gaande uit huizen in de Oliestraat te Brugge.

Lem Willem stierf op 01.10.1699. In de kerk van St. Walburga had hij een wekelijkse Heilig Sacramentsmis ingesteld. Hij had een school geopend voor weeskinderen, die dagelijks moesten deelnemen aan de Mis. In 1698 schonk hij aan de kerk 24 'livres de gros.'

De kerkmeesters, in erkentelijkheid voor zijn goede werken aan de kerk, hebben o.a. hem en zijn vrouw voor het hoofdaltaar begraven:

Lem Barbara, begraven op 01.02.1683.

Lem Thérèse, begraven op 25.06.1685.

De Mel Maria, zijn echtgenote, werd begraven met een volle dienst.

Lem Willem zelf werd ook begraven met een volle dienst.

Anna Lem Marie-Anna, zijn zuster, begraven in 1709.

De Roo Agatha, begraven op 12.01.1715, weduwe van Mathieu Pauwels.

Lemercy Isabella, begraven op 22.01.1715, die een testament opgesteld had ten voordele van de kerk.

De Navare Jacques, kleermaker, begraven op 11.03.1740.

A1.1.1.10.7.3.1.7.2. **Lem Marie-Anna** gedoopt op 25.03.1639 te Brugge/St. Jacobs, begraven in 1709. Ongehuwd. Op 14.11.1704 verkocht Schoolmeesters Cecilia het huis geleden in de Riddersstraat, 17 aan Lem Marie-Anna.

A1.1.1.10.7.3.1.7.3. **Lem Barbara Theresa**, gedoopt op 12.02.1641 te Brugge/St. Walburga, begraven op 01.02.1683. Ongehuwd.

A1.1.1.10.7.3.1.7.4. **Lem Martinus**, gedoopt op 24.10.1644 te Brugge/St. Walburga. Zeer jong begraven.

A1.1.1.10.7.3.1.7.5. **Lem Martinus**, gedoopt op 06.05.1647 te Brugge/St. Walburga. Hij is niet overleden te Brugge.

Lem Martinus is op 18.08.1675 te Brugge/St. Anna getrouwd met **Verplancke Maria**.

We hebben niet met zekerheid kunnen opmaken wanneer zij te Brugge geboren is.

a. Er was een Verplancke Maria geboren op 29.05.1650 te Brugge/St. Donaas, dochter van Egidius en Plaschaert Maria.

b. Een andere Verplancke Maria werd geboren op 27.04.1654 te Brugge/St. Anna, als dochter van Michaël en Cane Barbara.

Verplancke Maria is overleden op 14.11.1678 te Brugge/St. Anna.

Geboren, getrouwd en overleden op de parochie St. Anna, doet ons denken aan de tweede mogelijkheid, maar daar zijn we niet absoluut zeker van.

Eén zoon van Martinus en Maria:

Lem Joachim tussen 1675 en 1678 gedoopt buiten Brugge. Hij is te Brugge/St. Anna begraven op 14.11.1678. De begraafboeken gaven verkeerdelijk als naam van zijn vader Martinus op in plaats van Joachim.

A1.1.1.10.7.3.1.7.6. Lem Joannes Bonifacius, gedoopt op 16.05.1649 te Brugge St. Walburga. Hij studeerde in Leuven en werd priester. Hij was pastoor in Nordstrand, Duitsland. **Hij werd de 38ste provoost van de OLV-kerk te Brugge** op 28.10.1709. In deze parochie is hij begraven op 22.11.1711.

In zijn boek deel II voegde Pieter Le Doulx daaraan toe dat hij, als proost van de collegiale OLV-kerk van Brugge, deelnam aan de processie van 25 november.

Na nauwelijks twee jaar deze post te hebben bezet, werd deze waardige man door een krachtige ziekte weggemaaid op de ouderdom van 62 jaar en 6 maanden. Hij werd begraven onder het koor van zijn kerk onder een witte marmeren zerksteen met zijn wapen en spreuk 'Lemmata Lem Explicat'.

Op 04.04.1710 had E. H. Joannes Bonifacius Lem het huis gekocht gelegen in de Nieuwe Gentweg, 78, met de brouwerij en het brouwerijalaam. Op 20.08.1710 verkocht E. H. Joannes Bonifacius Lem het bovenvermelde huis door aan Vleijs Marcus.

Op 14.04.1713 verkochten de erfgenamen van vaders- en moederszijde van Joannes Bonifacius Lem het 'Zwaentken' met erf aan Anchemant Ignatius Donatianus.

Op 21.04.1713 verkochten dezelfde erfgenamen het huis in de Riddersstraat, 17 aan Lemerchier Elisabeth. Dezelfde dag verkochten de gezamenlijke erfgenamen van vaders en moeders zijde van E.H. Joannes Bonifacius Lem ½ van het huis in de Langestraat aan Pieter Coutre.

A1.1.1.10.7.3.1.7.7. Lem Ferdinand Laurens gedoopt op 12.08.1651 te Brugge/St. Walburga. Op 31.12.1681 begraven in het St. Janshospitaal te Brugge.

A1.1.1.10.7.3.1.7.8. Lem Isabella Françoise gedoopt buiten Brugge rond einde 1652. **Isabella heeft de armenschool te Brugge gesticht.** Op 07.02.1703 kocht zij het huis in de Langestraat, 2.

Op 13.12.1718 was er een transport van rente van 02-10-00 ponden gr. pen. 20 door Van Wambeke Maria, echtgenote van Vande Sande Bernaert, wonende in Sint-Winoksbergen, en machtig bij procuratie over haar man aan die armenschool.

A1.1.1.10.7.3.1.7.9. Lem Catharina Françoise gedoopt op 11.02.1654 te Brugge/St. Walburga. Zonder verdere gegevens.

A1.1.1.10.7.3.1.7.10. Lem Theresa Françoise gedoopt op 09.04.1656 te Brugge/OLV2. Zeer jong begraven.

A1.1.1.10.7.3.1.7.11. Lem Theresa gedoopt op 09.04.1658 te Brugge/OLV2. Begraven op 28.06.1685 te Brugge/St. Gillis.

A1.1.1.10.7.3.1.8. **Lem Anna** gedoopt op 24.05.1611 in Brugge/St. Jacobs. Zij is mogelijk de Anna Lem, die begraven is op 29.09.1683 in het St. Janshospitaal.

A1.1.1.10.7.3.1.9. **Lem Adriaan**, gedoopt op 10.07.1613 in Brugge/St. Jacobs, zoon van Lem Wouter en Van Wyckhuysen Maria, op de doopboeken foutief aangegeven als Maria Rycx.

Adriaan was **advocaat van Vlaanderen en stichter van een school**. Begraven op 13.09.1666 te Brugge/St. Anna. Ongehuwd.

A1.1.1.10.7.3.2. **Lem Godeliva**, gedoopt op 06.07.1572 Brugge OL2de. Begraven vóór 1587. Er kwamen pas begraafboeken in 1588.

A1.1.1.10.7.3.3. **Lem Anna**, gedoopt op 17.05.1573 Brugge OLV2de. Eveneens begraven vóór 1587.

A1.1.1.10.7.3.4. **Lem Joannes**, gedoopt op 01.05.1574 in Brugge OLV 2de, begraven in St. Jacobs op 07.01.1656.

A1.2. **Lem Karel/Carlos Leme?** Onder strikt oorbehoud. Van zijn bestaan heb ik geen enkel spoor gevonden.

Deze mogelijke broer van Maerten I Lem zou moeten geboren zijn rond 1380. Hij zou ridder geweest zijn van de Lage Landen en van het hertogdom van Bourgondië. We weten niet in welke omstandigheden hij in Lissabon zou terecht gekomen zijn, met wie hij getrouwd was, wanneer hij begraven is, en of zij kinderen hadden. Dat zou volgens Braziliaanse bronnen wel het geval zijn, want er worden huwelijken gesignaleerd tussen afstammelingen van beide broers. Dat moet eerst bewezen worden.

De meeste auteurs bestudeerden zowel de Leme in Portugal, Madeira en Brazilië als de Vlaamse Lem/Lems. Daarom geven we een gezamenlijke bibliografie op het einde van de studie van de Portugese Leme.

Gegevens uit deelgemeenten van Brugge.

Drie huwelijke Lems uit de deelgemeente Lissewege van Brugge:

LW1. Lems Jeanne Thérèse, dochter van Philippe en Roels Marie Anne.

1ste huwelijk in Lissewege op 02.08.1803 met **De Craene François**, zoon van Jean en Labie Rosalie

2de huwelijk in Lissewege op 08.09.1807 (akte 12) met **Van Loo Joseph**, zoon van Pierre en Meysman Marie Anna

LW2. Lems Madelena, dochter van Philippus en **Ryckers Joanna Theresia**, gehuwd te Lissewege op 11.06.1822 (akte 48) met **Lievens Franciscus Joannes**, zoon van Martinus en Ryckxman Joanna.

LW3. Lems Philippus Jacobus, zoon van Lems Petrus en Dobbelaere Joanna, gehuwd op 08.08.1843 te Lissewege (akte 75) met **Gheyle Isabella Clara**, dochter van Gheyle Valentinus en Van Belle Anna Maria

Voorlopige gegevens:

In de tweede helft van de 19de eeuw werden door nalatigheden van het personeel van de Burgerlijke Stand geen namen van de ouders vermeld. *In 2012 hopen we te beschikken over alle ontsloten bestanden en zullen we volgende gegevens een plaats kunnen geven.*

18.04.1845, akte 102, Brugge:

Lem Coleta Francisca is te Brugge gehuwd met **Van den Broele Wenceslaus**.

25.11.1846, akte 294, Brugge:

Lem Maria Catharina is te Brugge gehuwd met **Petyt Jacobus Franciscus**.

14.05.1856, akte 122, Brugge:

Lem Octavie Rosalie is te Brugge gehuwd met **Letten Charles Louis**.

07.10.1874, akte 277, Brugge:

Lem Augusta Therese is op 07.10.1874 gehuwd met **Coussement Isidore Eugene Hegesippe**, Lange Raamstraat 5.

Geboorten Lem: 1873-1910: geen enkele

Huwelijken Lem: 1896-1905.

12.04.1898: Irma Lem x Joseph Verachttert, 81/1898.

Lem Paulina x Dhooge Hellonanine, 271.1899.

Overlijdens 1901-1910: Lems Frans 619/1902.

1901: E. Leyns x Alfons Van Tyghem, 29

Dopen :

06.06.1902 : François Lems, v. Jacobus, m. Joanna Henneman, 613.

08.02.1904 : Coleta Lem, Wenceslaus Vanden Broele, 169.

01.04.1904: Armand Lem x Schottey Justine, 372.

Geen dopen: 1905-1910.

Ingeschreven in Brugge:

27.11.1867: Lems Constant en Bovy Antoinette, komende van Buggenhout.

14.12.1892: Lems Louise, 14.12.1892 van Luik, ingeschreven Hoefijzerlaan Nr?

02.01.1899: Lems Laurent, van Luik.

26.11.1900: Lems Rachel, van Luik

06.12.1902: Lems Emilia, van Luik.

Beide Bruggelingen, zowel Lem Maerten I als Willem De Kersemakere Willem, hebben elk meer dan 10.000 afstammelingen buiten Brugge. Zij hebben zich vanuit Portugal verspreid over alle continenten. Beiden behoren tot de beroemdste **Bruggelingen Buiten Brugge**.

Bij het bestuderen van het geslacht Lem(s)-Leme heb ik vastgesteld dat bij de samengestelde namen van de Braziliaanse **Leme** zeer veel **Silveira** en **Goulart** (van Govaert) voorkomen. Er moeten dus wel ettelijke huwelijken geweest zijn tussen deze drie Vlaamse geslachten. Het is uiteraard onmogelijk op mijn leeftijd nu nog alle meer dan 20.000 namen van de Portugese en Braziliaanse Leme en Silveira op te nemen in het kader van deze studie. Werk voor jonge genealogen.

Mijn betrachting was een genealogie van de Lem op te stellen, die behoren tot het geslacht van Lem Maerten Lem Brugge en hun afstammelingen Leme in Continentaal Portugal, Madeira, Brazilië en Portugees India, die zich uiteindelijk verspreid hebben over gans de wereld.

In de **Vlaamse genealogie Lem** komt **Lem Maerten I** voor onder het rangnummer [A1.1.]. In de **Portugese genealogie Leme** komt hij als stamvader voor onder de benaming **Martim Leme I**, met het rangnummer [B].

*

C. Lijst van mannelijke Lem gekend uit de Brugse registers bedoeld om toekomstige opzoekingen in de gemeenten van het Brugse Vrije gemakkelijker te maken.

Ca 1338: Lem Boudewijn leefde in 1338, zoon van Lem Gillis.

Ca 1347-1398: Lems Heinrich Pieter.

Ca 1365-ca 1440: Lem Willem x ca 1384 Brugge met Van Beernem Claire.

Ca 1385/8-ca 1471: Lem Maerten I, eerste vermelding in 1406, geridderd in Portugal in 1464.

1x: ca 1438 met D.Joanna Barrosa.

2x; ca 1443 met D.Leonor Rodrigues

26.04.1447: Lem Perceval.

24.10.1468: wezenregisters Lem Antheunis.

1468-1507: Lem Karel, zoon van Lem Maerten II, x Veyse.

1470-1502: Lem Adriaan, zoon van Lem Karel, x Ritsaert.

1472-1507: Lem Joannes, zoon van Lem Karel, x Van Wulfsberghe.

1476-1539: Lem Maerten III, 1x: D'Hamere, 2x: Van Eeghem.

04.10.1512: wezenregisters Lem Pieter.

1517: Lem Ludovicus, Broeder, zoon van Lem Maerten III

1522: Lem Joannes, zoon van Lem Maerten III, 1x: Van Aert, 2x: De Bock.

03.09.1548: wezenregister 03.09.1548: Lem Lodewijk.

1551: Lem Joorken, zoon van Lem Joannes.

Vóór 03.06.1551 overleden Joos twindere.

Vóór 18.11.1551: overleden Lem Maximiliaan.

1553: Lem Adriaenken, zoon van Lem Joannes.

1564: Lem Cornelius, zoon van Lem Joannes, x 1595 Vander Woude.

1579: Lems Gillis, weduwnaar van Daens Cecilie.

1596: Lem Amandus, zoon van Lem Cornelius.

1600: Lem Maximiliaan, zoon van Lem Cornelius.

1603: Lem Zacharias, zoon van Lem Cornelius.

1604: Lem Cornelius, zoon van Lem Cornelius.

1516-1597: Lem Maerten IV, 1x: 1538 Van Hecke, 2x 1579 De Boodt.

Ca 1544- vóór 1613: Lem Adriaan, zoon van Lem Maerten IV, x De Munck

Ca 1584-ca 1626: Lems Adriaan, zoon van Lem Adriaan, x 1616 Van Cleven.

1618-1685: Lems Adriaan, zoon van Lem Adriaan, x De Baecke.

Vóór 20.02.1626: Lem Jooris, weduwnaar van Scheerlynckx Leonora

1667: Lem Adrianus.

1620-1692: Lems Joachim, zoon van Lem Adriaan, x Van Hove.

Vóór 1629: Lem Wouter: weduwe Van Wyckhuyse Maria.

1644-1680: Lem Georges, zoon van Lem Joachim x 1675 Gevaert(s).

1652: Lem Martinus, zoon van Lem Joachim x Van Hove.

1658: Lem Christiaan, zoon van Lem Joachim x Van Hove.

1556-1742: Lem Marinus/Martinus, zoon van Lem Joachim x Van Hove, x Schepens.

1698: Lem Joachim, zoon van Lem Marinus, x Schepens

1705: Lem Joannes, zoon van Lem Marinus.

1624: Lem Abel, zoon van Lem Adriaan x Van Cleven.

1632: Lem Philippus, zoon van Lem Adriaan x Van Cleven.

1633: Lem Adrianus, zoon van Lem Adriaan x Van Cleven.

1588: ?, zoon van Lem Adriaan x De Munck.

1599: Lem Donatianus, zoon van Lem Adrianus x De Munck.

Ca 1546-1624: Lem Nicolaas, zoon van Maerten IV, x 1570 De Ruddere.

Ca 1539: Lem Joannes, zoon van Maerten IV, x De Bock.

Ca 1570-1632: Lem Wouter, zoon van Joannes, x Van Wyckhuyse.

1599-1656: Lem Joannes 1x: Cornette, 2x: Jacobs.

1627-1656: Lem Joannes, zoon van Joannes, x 1653 Verburc.

Ca 1655-1735: Lem Joannes x Adams, zoon van Lem Joannes x Verburc.

Vóór 1681: Lem Jooris, weduwnaar van Gevaert Maria.

+ 17.02.1685: Lem Adriaan, weduwe van De Baecke Catharina.

Ca 1698 BB-1738: Lem Joannes x Egheman.

1722-XII: Lems Henri Jacob, zoon Egheman.

1731-1793 : Lems Jan Balthazar, zoon van Egheman.

1757-1818: Lems Jan x Schynckel.

1755-1806: Lems Xavier Henri x Huysentruydt Agatha.

D1. Gegevens uit de parochieregisters over de Lem die zowel in het Brugse Vrije als in Brugge gewoond hebben.

Sommige Lem komend van het Brugse Vrije hebben zich een periode in Brugge gevestigd. Andere geboren Bruggelingen zijn achteraf in het Brugse Vrije gaan wonen. Deze Lem zullen binnen enkele jaren in de parochieregisters van het Brugse Vrije moeten opgezocht worden, zodra ook die registers digitaal beschikbaar zullen zijn.

a. Uit de Brugse trouwboeken Lem/Lems (1559-1789).

Waar we in andere Brugse stadsarchieven gegevens van vóór de jaren 1200 aantreffen, werden huwelijken pas geregistreerd vanaf 1559. We kennen alleen de namen van de gehuwden, niet de namen van hun respectievelijke ouders, noch de geboortedata van de gehuwden zelf. Die gehuwden werden geboren vanaf ca 1533, zonder documenten, terwijl de eerste dopen Lem pas geregistreerd werden vanaf 1567. In die akten werden wel de namen van de ouders vermeld. Zo is er daar een kloof ontstaan van een 30-35 jaren, waardoor we het contact verliezen met hun voorgeslacht. Alleen over adellijke families waren er al sinds eeuwen meer gegevens bekend.

Vanaf 1563 wordt het een zoeken wie de ouders waren van volgende Lem. Voor de genealogie zijn het aartsmoeilijke problemen.

1. Lems Cornelia x 1568 OLV 2 met Peperzeele Simon.

Geen kinderen gevonden in Brugge.

2. Leme Claudina x 26.07.1568 St. Walburga met Vande Baerse Arnoldus.

In Brugge geen kinderen Vande Baerse gevonden vóór 1651.

3. Lems Sebastina x 1569 OLV2 met Simoens Egidius.

Slechts één vader Simoens gevonden op 16.03.1719.

4. Lem Bartholomeus x 09.1571 St. Gilis met Bergraecht Adriana.

Geen Bergraecht, geen echtgenote Adriana vóór 1590 en geen echtgenoot Bartholomeus aangetroffen vóór 1572.

5. Negeman Johannes x 1573 St. Donaas met Lem Margarita.

Geen kinderen in Brugge.

6. Lem Anna, Vander x 17.05.1573 OLV3 met N. Joannes.

Geen kinderen uit een moeder Vander Lem Anna gedoopt in Brugge.

7. Lem Philippus x 09.07.1579 St. Walburga met N (?).

Geen spoor gevonden noch van een Philippus, noch van kinderen.

8. Bettens Balduinus x 31.05.1581 St. Gillis met Lems Francisca.

Geen geboorten Bettens gevonden vóór 1615.

9. Adyn Pieter x 17.08.1581 St. Donaas met Lem Maria.

Geen kinderen Adyn gevonden in de doopboeken onder die schrijfwijze van de naam.

10. Lems Petrus x 05.1585 OLV2 met De Brune Magdalena.

Geen kinderen gevonden in Brugge.

In 1178 werd de edelman Zeger De Brune vermeldt in het graafschap Vlaanderen. Ridder Lodewijk De Brune, heer van Vellenaere en kamerling van Filips de Goede werd in Kaaskerke begraven.

11. Lem Pieter x 05.1589 St. Donaas met Christiaens Cornelia.

Geen kinderen van een moeder Christiaens gevonden in Brugge.

12. Lems Joanna, gedoopt ca 1574, op 08.02.1600 te St. Anna getrouwd met Van Vinck Adrianus, geboren ca 1570.

Misschien was zij de Lem Johanna, gedoopt op 01.05.1574, dochter van Lem Joannes en Bocx/De Bock Maria. Geen Van Vinck gevonden in Brugge vóór 1600.

4 kinderen:

1. * 20.10.1604: Vinck Philippe, St. Anna & St. Kruis.
2. * 30.08.1607: Vincke Adrianus, St. Anna.
3. * 01.09.1609: Vinck Joannes, St. Anna.
4. * 21.10.1610 :Vincke Francisca, St. Anna & St. Kruis.

13. Lem Anna getrouwd op 08.02.1605 St. Salvators 2 met Janssins Carolus.**Twee kinderen in Brugge:**

- *04.11.1613: Janssens Margaret, St. Salvators1.
- * 01.06.1616: Janssins Joannes. St. Salvators1.

14. Lem Adrianus gedoopt ca 1575 x 17.12.1605 St. Walburga met Vossaert Elisa.

Geen kinderen vermeld in Brugge.

15. Lem Olivier x 1606 St. Gillis met Cathelaens Elisabeth.

Nergens ooit één Olivier gevonden, geen kinderen.

16. Lem Elisabeth getrouwd met Crabbe Laurentius op 27.05.1607 St. Jacobs.

8 kinderen:

1. * 14.08.1610: Crabbe Ludovicus, St. Savator3.
2. * 15.03.1612: Crabbe Margareta, St. Salvator3.
3. * 24.08.1617: Crabbe Catharina, St. Salvator3.
4. * 15.09.1619: Crabbe Phibertus, St. Salvator3
5. * 15.09.1619: Crabbe Sebastianus, St. Salvators3.
6. * 27.12.1621: Crabbe Joannes, St. Salvator3.
7. * 21.07.1625 : Crabbe Cornelius, St. Salvator3.
8. * 31.01.1629 : Crabbe Anna, St. Salvator3.

17. Lems/Vanderleins/Lem? Anna op 14.03.1611 St. Anna getrouwd met Pauwaert

Andreas. *Niet gedoopt, noch begraven in Brugge. Ook geen kinderen.*

18. Lems Joanna getrouwd op 24.06.1611 St. Jacobs met Hellebout Mattheus.

Overigens onbekend in Brugge. Geen kinderen.

19. Lem Maria getrouwd met Loonis Franciscus op 09.05.1617 St. Jacobs.

Overigens onbekend in Brugge, ook geen kinderen.

20. Lem Elisabeth getrouwd op 29.09.1617 St. Anna met N....

Naam van de echtgenoot onbekend. Geen verder spoor in Brugge.

21. Lems Elisabeth op 21.01.1618 OLV2 met Crabbe Elias.

Het zou kunnen gaan om de Lem Elisabeth, gedoopt op 1586, zie nr A1.1.1.10.7.1.3.

Zekerheid hebben we niet.

Zes kinderen:

1. * 15.03.1618: Crabbe Margareta St. Salvators3.
2. * 15.09.1619: Crabbe Phibertus, St. Salvators3.
3. * 15.09.1619: Crabbe Sebastianus, St. Salvators3, tweeling.
4. * 27.12.1621: Crabbe Joannes, St. Salvators3.
5. * 21.07.1625: Crabbe Cornélius, St. Salvators.
6. * 13.03.1628 Crabbe Ingelbertus, St. Salvatos3.

22. Lems Maria, echtgenote van **Catelaen Lucas**, geboren op 16.04.1618 OLV 1, begraven op 25.11.1645, St. Jacobs. Op 30.04.1592 werd in Brugge een Lem geboren zonder vermelding van de voornaam. Speculeren dat zij die gezochte Maria is, doe ik niet. Ze kan ook geboren zijn buiten Brugge. We kennen ook niet de datum en plaats van Lems Maria. Dat koppel moet binnen enkele jaren opnieuw bekeken worden in het breder kader van het Brugse Vrije.

Acht kinderen:

1. *23.03.1619: Catelaen Catherina, St. Jacobs.
2. *21.12.1620: Catelaen Ludovicus, St. Jacobs.
3. *02.05.1623: Catelaen Anna, St. Jacobs.
4. *26.12.1625: Catelaen Michaël, St. Jacobs.
5. *01.02.1628: Catelaen Joanna, St. Jacobs.
6. *04.06.1630: Catelaen Jacobus, St. Jacobs.
7. *21.06.1632: Catelaen Lucas, St. Jacobs.
8. *20.01.1637: Catelaen Nicolaüs, St. Jacobs.

23. Lem Aldegunde, gedoopt buiten Brugge, werd begraven op 18.05.1651 in Brugge/St. Gillis, was gehuwd op 06.10.1619 te Brugge/OLV1 met **Cools Georgius**, gedoopt buiten Brugge en overleden op 09.09.1670 te Brugge/St. Gillis als weduwnaar.

Twee kinderen:

1. * 21.08.1633: Cools Ludovicus, St. Gillis.
2. * 22.02.1636: Cools Anne, St. Gillis, + 05.09.1690 Sint-Salvators2, x 11.10.1665 met De Smit Joannes, OLV2.

We veronderstellen dat ze tussen 1620 en 1632 kinderen hadden in een andere stad of gemeente.

24. Lem Judoca getrouwd op 13.01.1621 St. Gillis met **Coots Willem**. Een Coots N werd gedoopt te Brugge op 29.05.1595, zoon van Pieter, moeder onbekend. *Geen nageslacht in Brugge.*

25. Lem Maria, gedoopt op 23.10.1597 te Brugge St. Anna & St. Kruis, getrouwd buiten Brugge met **De Costere Theodoricus**, geboren en begraven buiten Brugge.

Maria en Theodoricus hadden één dochter:

1. De Costere Maria, geboren te Brugge/St. Anna & St. Kruis op 04.07.1624.

In 1437 werd Geraard De Costere vermeldt als heer van Deerlijk en ridder van de kasselrij Kortrijk. In 1502 was er een Adriaen De Costere schildknaap, heer van Deerlijcke en Bellegem en leenhouder van het leenhof van Kortrijk.

26. Lems Susanna (niet gekend) getrouwd met **Note/Hanotte/Janathe/Zanathe Ludovicus** op 30.08.1626 St. Anna.

5 kinderen:

1. *04.04.1629: Note Barbara, St. Anna & St. Kruis.
2. *02.09.1630: Note Petronilla, St. Anna & St. Kruis.
3. *29.11.1633: Note Andreas, St. Anna & St. Kruis.
4. *13.02.1637: Hanotte Anna, St. Anna.
5. *15.10.1640: Janathe/Zanathe Ester, St. Anna & St. Kruis.

27. Leme Joanna getrouwd met **Paylet/Paillet Petrus** op 20.04.1640 St. Anna & St. Kruis. *Onbekend. Geen kinderen in Brugge gedoopt.*

28. Lemme Jacobus x 25.07.1644 OLV1 met Keyson Barbara.

Geen voorgeslacht Lemme, noch Keyson gekend in Brugge

Geen kinderen gekend in Brugge. Was de moeder een Engelse?

29. Lems Elisabeth getrouwd op 02.05.1647 Sint-Salvators1 met Pots Carolus.

Geen voorgeslacht, noch kinderen Pots in de Brugse geboorteboeken.

30. Lems Elisabeth x 07.02.1651 OLV3 getrouwd met Van Hounshove Christianus. Oud Vier kinderen:

1. * 24.10.1655: Van Hounshove Francisca, OLV3.
2. * 08.03.1658: Van Hounshove Maria, OLV3.
3. * 11.04.1661: Van Hounshove Christianus, tweeling, OLV3.
4. * 11.04.1661: Van Hounshove Martinus, OLV3.

31. Lems Ludovicus, zoon van Lem Donatianus, gedoopt te Brugge/OLV1 op 24.11.1629, is overleden op 30.11.1695 te Brugge/ St. Gillis. Hij was op 18.06.1651 te Brugge/St. Anna getrouwd met **Jansens Laurentia**, geboren buiten Brugge. Zij hadden *geen kinderen in Brugge*.

32. Lem Joanna/Anna is op 01.07.1674 getrouwd met **De Loddere Petrus** in Brugge/Sint-Salvators2, geboren op 21.11.1635 te Brugge/Sint-Salvators 1, zoon van De Loddere Ludovicus en Govaerts Catharina. Kinderloos huwelijk.

We weten niet waar en wanneer Lem Joanna/Anna geboren werd. Zij is volgens de Staten van Goed overleden op 10.01.1683, zonder vermelding van de naam van de gemeente. Blijkbaar waren ze welstellend.

Een De Loddere Petrus is overleden op 27.05.1705 te Brugge/St. Salvators, een andere Petrus is overleden op 23.06.1709 te Brugge/OLV1, in beide gevallen zonder vermelding van de naam van de echtgenote of de weduwe.

33. Ene Lem Barbara werd begraven op 13.10.1662 volgens de staat van goed nr 1152 van 1663, hetgeen wijst op een zekere welstand van dat gezin. Die begrafenis zal niet gebeurd zijn in Brugge, want dat overlijden wordt niet vermeld in de Brugse begraafboeken. Zij was **getrouwd op 27.06.1656 te Brugge/OLV2 met De Vos Martinus**, gedoopt op 16.12.1637 te Brugge St. Gillis (v. Jacobus, m. Anna). Er werd een De Vos Martinus begraven op 16.01.1716 te Brugge/OLV1, zonder vermelding van de naam van zijn echtgenote

Wie kan die Lem Barbara geweest zijn?

- a. De Lem Barbara, dochter van Cleven, werd geboren in 1622 en zou dus 15 jaar ouder geweest zijn dan De Vos.
- b. De Lem Barbara, dochter van Pauwels, werd geboren in 1627, 10 jaar ouder dan De Vos.
- c. De Lem Barbara, dochter van De Raeve, werd geboren in 1641 en zou maar 15 jaar oud geweest zijn bij een huwelijk met De Vos.

Ik vermoed dat het in dit geval gaat om een Lem Barbara geboren buiten Brugge uit ons onbekende ouders, die niet in een Brugse parochie begraven werd, misschien wel in de gemeente waar ze geboren werd, en haar man achterliet met twee zeer jonge zoontjes.

Twee kinderen:

1. De Vos Laurentius, geboren op 06.04.1657 te Brugge/OLV2.
2. De Vos Franciscus, geboren op 05.04.1659 te Brugge/OLV2.

Een familie groothandelaars De Vos van Brugge vestigde zich in de 14de eeuw als grootgrondbezitters in het Brugse Vrije. In 1505 was er een Gerard De Vos ridder. Of Martinus een afstammeling was van dit geslacht is, weten we niet.

34. Lem(s), Lemmers Antonia trouwde op **07.06.1670** St. Salvators³ met **De Clerck Donatianus**, gedoopt op 29.12.1641 te Brugge/St. Gillis, zoon van Donatianus en Catharina Robaey.

Vier kinderen van Antonia en Donatianus:

1. * 05.03.1670 Sint-Salvators³: De Clerck Antonia, moeder Lems Antonia.
2. * 23.03.1671 Sint-Salvators³ : De Clerck Catharina, moeder Lemmers Antonia.
3. *.29.12.1675 Sint-Gillis: De Clerck Daniel, moeder Lemmers Antonia.
4. * 21.01.1677 Sint-Gillis: De Clerck Dominicus, moeder Lemmers Antonia.

35. Lem Joachim op 12.07.1670 OLV1 getrouwd met **Piessens Margarita**. Beiden werden blijkbaar niet gedoopt in Brugge en zijn er ook niet begraven.

Joachim en Margarita hadden één dochter:

Lem Anna, gedoopt op 23.06.1673 te Brugge OLV1.

36. Lems Elisabeth, geboren buiten Brugge (geen naamgenote geboren in Brugge tussen 1605 en 1735), op **08.04.1685** St. Salvators getrouwd met **Perneel Rogerius** * ca 1650 eveneens buiten Brugge geboren.

Drie kinderen van Rogerius en Elisabeth:

1. Perneel Rogerius, gedoopt op 11.06.1684 te Brugge/St. Jacobs¹.
2. Perneel Joanna, gedoopt op 25.12.1685 te Brugge/St. Jacobs¹.
3. Perneel Joanna, gedoopt op 05.09.1687 te Brugge/St. Jacobs¹ x met Lems Catharina.

37. Lems Catharina niet geboren in Brugge, trouwde op **28.01.1689** in Brugge/St. Anna met **De Gryse Petrus**, niet geboren in Brugge en overleden op 16.06.1693 in Brugge St. Anna, een jaar na de geboorte van zijn dochter, zonder vermelding van de naam van zijn weduwe.

Eén kind van Petrus en Catharina:

De Gryse Petronella, gedoopt op 11.07.1692 te Brugge/St. Anna.

38. Lem Susanna, geboren buiten Brugge, trouwde op 09.09.1698 te Brugge/St. Anna met **De Gruytere/De Gruytte/De Gruutere Thomas**, mogelijk een afstammeling van een oude adellijke familie. De begraafakte van Susanna vermeldt dat ze overleden is op 17.05.1712 te Brugge St. Anna als weduwe van **De Groote Thomas**. Niemand is in Brugge onder de naam De Gruytere Thomas gestorven. In Gent wordt de familienaam De Groote uitgesproken als De Gruytere, in Brugge als De Groote. Ik zie dit als de enige mogelijke uitleg over die naamverwisseling. Thomas moet gestorven zijn tussen 1705 en 1712.

Vijf Kinderen:

- 1.*23.08.1699 De Gruutere Bartholomeus, St. Anna.
- 2.*11.07.1700: De Gruutere Susanna, St. Anna.
- 3.*05.06.1701: De Gruutere Petrus, St. Anna.
- 4.*30.05.1702: De Gruytte Joannes, St. Anna.
- 5.*16.10.1704: De Gruutere Anna, St. Anna.

Een adellijst vermeldt twee schildknapen, Jan de Gruutere en Gyselbrecht De Gruutere in 1437.

1534: In de Gentse St.-Niklaaskerk ligt begraven schildknaap Lieven de Gruutere, begraven in 1533 en zijn echtgenote jonkvrouw Catharina de Waele van Axpoele, begraven in 1529.

1538: Graftschrift in de Gentse St. Janskerk: hier liggen begraven Karlos de Gruutere, heer van Croovelde en zijn echtgenote Jacoba Van Huerne.

1546: In de Gentse St. Jacobskerk ligt begraven ridder Ghyselbrecht De Gruutere, heer van Loovelde, en zijn echtgenote Jacoba Van Yedeghem, begraven in 1468.

In de Gentse St. Niklaaskerk werd in 1556 de edele heer Jan de Gruutere begraven, zoon van Philips, ridder, heer van Lede.

39. Lem Vincentius, (De), gedoopt en begraven buiten Brugge, trouwde op 08.05.1699 te Brugge/OLV2 met **Quinet Helena**, gedoopt te Brugge/OLV2 op 12.02.1668, als dochter van Ludovicus en Scant Maria. Zonder verdere gegevens. Begraven buiten Brugge. Kinderen mogelijk buiten Brugge.

40. Lems Maria x 03.02.1706 St. Gillis met **Ferray/Ferari Joannes Baptista**. Beiden zijn geboren en overleden buiten Brugge.

41. Lems Susanna x 30.07.1707 St. Anna met **Paqint Joannes**.

Alleen getrouwd in Brugge. Onbekende familienaam in Brugge: Paquet?, Paqué?

42. Lems Joannes x 04.09.1708 St. Jacobs met **Repinck Adriana**.

Blijkbaar alleen getrouwd in Brugge.

43. Lem Joanna, buiten Brugge gedoopt ca 1665-1685. Ouders onbekend.

Zij is op 09.02.1709 te Brugge/St. Jacobs **getrouwd** met **Vande Pitte Judocus**, gedoopt op 17.07.1672 te Brugge/St. Gillis, zoon van Pieter en Petronilla Hoorens. Hij is niet overleden In Brugge. Zij hadden geen kinderen die gedoopt werden in Brugge.

44. Lems Joanna, geboren buiten Brugge en begraven op 08.09.1770 te Brugge/St. Anna, als echtgenote van **Peire Jacobus**.

Zij is onder de naam **Lents Joanna** op 22.04.1730 te Brugge/St. Anna getrouwd met **Peire Jacobus**, geboren op 27.12.1694 te Brugge/St. Anna, zoon van Franciscus en Baecke Theresia. Hij is overleden op 19.07.1781 in het St. Janshospitaal te Brugge als weduwnaar van **Lems Joanna**. In de geboorteregisters en de begraafboeken kwam in Brugge nooit de naam Lents voor, die een verschrijving moet zijn van Lems.

Vier kinderen van Joanna en Jacobus:

1. Peire Ignatius, geboren op 07.11.1737 te Brugge/St. Anna.
2. Peire Francies, geboren op 14.01.1739 te Brugge/St. Anna.
3. Peire Catharina, geboren op 13.08.1740 te Brugge/St. Anna.
4. Peire Maria, geboren op 13.08.1740 te Brugge/St. Anna (tweeling) en overleden op 25.08.1740 te Brugge/St. Anna.

45. Lems Geraldus op 23.02.1741 St. Donaas getrouwd met **Weins Maria**. Beiden zijn niet gedoopt en overleden in Brugge en hadden er ook geen nageslacht. Ook de familienamen en Weinsch werden aangetroffen.

46. Lems Marie Therese, gedoopt op 16.02.1777 te Brugge St. Anna. Vader **Lem Lodewijk** en moeder **Marie Herredij** werden geboren buiten Brugge.

47. Lem Barbara x 02.10.1792 St. Salvators1 met Vander Hispallie Renerius, gedoopt in Brugge/St. Salvators 1, als zoon van Pierre en D'Hoest Jeanne van Brugge/St. Salvators1.

*

b. Uit de Brugse doopboeken Lem/Lems (1567-1795).

1. Lem Michaël * 15.10.1624 St. Salvators3, **v. Judocus** (niet geboren in Brugge ca 1590 en er ook ca 1620 niet getrouwd), **m. Maria Buenynck** (niet gevonden in de Brugse archieven, wel een Bueneken Petrus). De ouders moet eerst opgezocht worden in het Brugse Vrije.

2. Lem Donatianus x ca 1625 niet in Brugge met **Laurentia Pauwels**:

Twee kinderen geboren in Brugge:

Lem Barbara * 23.12.1627 OLV1 v. Donatianus m. Laurentia Pauwels.

Lem Ludovicus * 24.11.1629 OLV 1 v. Donatianus m. Laurentia Pauwels.

3. Lem Adrianus ca 1647 buiten Brugge getrouwd met Maria Herremans.

Er werd een Herremans Maria gesignaleerd, overleden op 17.11.1661 te Brugge/St. Jacobs. Datum van overlijden van Lem Adrianus onbekend.

Twee kinderen van Adrianus en Maria:

1. Lem Martinus * 29.01.1649 St. Salvators3 v. Adrianus m. Maria Herremans.
2. Lem Anna, De * 23.05.1659 St. Salvators3 v. Adrianus m. Maria Herremans.

4. Lems Joanna, De * 13.09.1655 St. Gillis v. Jacobus niet gedoopt in Brugge m. Maria Herman (twee komen in aanmerking):

*05.12.1628 Hermans Maria, v. Henricus, m. Myle Elizabeth, OLV1 en
 *19.12.1629 Hermans Maria v. Joannes, m. Myrop Elizabeth OLV1).
 Opzoeken het huwelijk van Hermans Maria met Lem(s) Jacobus buiten Brugge.

5. Lem Anna * 23.06.1673 OLV1 enige dochter van v. **Joachim m. Piessens Margarita**, getrouwd op 12.07.1670 OLV1.

6. Lem Joannes, De * 29.09.1679 St. Walburga. Ouders **Lem Joannes** en **Breyele Anna**, niet geboren en gehuwd in Brugge.

7. Lem Benjamin trouwde met **Hermeyn/Germeyn Maria**, gedoopt op 13.03.1706 te Brugge/St. Anna, dochter van Germeyn Oliverius en Francisca Michel, die beiden noch gedoopt, noch begraven werden in Brugge.

Benjamin en Maria hadden één dochter:

Lem Maria, geboren op 30.01.1706 St. Anna.

8. Huwelijk op 08.05.1742 te Brugge/St. Catharina van Lyncks Ludovicus en (Van) Dierendonck Maria.

Dierendonck Maria werd gedoopt op 26.10.1724 te Brugge/St.Jacobs. Vader: Willem, moeder: Herseson/Hersenson/Hesseson Maria. De dochter Van Dierendonck Maria is overleden op 04.12.1769 te Brugge/St. Anna als echtgenote van **Leyns Ludovicus**. In Brugge werd nooit een geboorte Ludovicus Leyns, Lynck of Lyncks gevonden. Hij moet buiten Brugge geboren en na 04.12.1769 ook buiten Brugge gestorven zijn. Slechts één Lem Ludovicus (Loys) werd in Brugge geboren op 24.11.1629 in de parochie van OLV1, zoon van Lem Donatianus en Pynckel(s) Laurentia. Het is helemaal niet zeker dat dit gezin tot de Lems behoort, maar toch moeten we ze vermelden.

Vier kinderen Leyns van Ludovicus (Loys Lem) en Maria:

1. Leyns Dominicus, geboren op 28.08.1744 te Brugge/St.Salvators.
2. Leyns Francies, geboren op 16.11.1745 te Brugge/St. Salvators.
3. Leins Ludovicus, geboren op 10.07.1759 te Brugge/St. Anna.
4. Lems/Leyns/Leins/Lyncks Petrus, geboren op 01.03.1761 te Brugge/St. Anna.
5. Leyns Jacobus, geboren op 04.10.1764 te Brugge/St. Salvators.

Dit noem ik een stamboom met hinderkuilen!

Er leefde in Brugge een kleine tak Leyns:

13 huwelijken Leyns, 9 dopen, 4 overlijdens. Er was zelfs één Leynssens Petrus geboren in 1693.

9. Lems Jean Jacques gedoopt op 10.06.1775 te Brugge/OLV als zoon van Jean François en Donders Joanna. Jean Jacques is in Brugge begraven op 10.10.1819.

c. Uit de Brugse begraafboeken (1645-1785).

1. Lem Joanna is overleden te Brugge/St. Gillis op 26.12.1661. Haar echtgenoot **Joannes Bilman** is niet geboren, noch getrouwd, noch overleden in Brugge.

2. 19.08.1723: **Lems Antoinette**, overleden in het St. Janshospitaal. Totaal onbekend.

3. **Lems Catharina x ca 1695 met Galle Judocus**: beiden zijn geboren en gehuwd in een gemeente buiten Brugge.

Lems Catharina is op 15.10.1721 te Brugge/St. Anna overleden, als weduwe van Galle Judocus, die moet begraven zijn buiten Brugge ergens tussen oktober 1703, als de laatste zoon verwekt werd, en 15.10.1721, toen Catharina gestorven is.

Vijf kinderen van Galle Judocus x Lems Catharina:

1. Galle Francisca, geboren op 09.06.1697 te Brugge/St. Anna.
2. Galle Daniel, geboren op 27.04.1698 te Brugge/St. Anna.
3. Galle Antonia, geboren op 22.04.1699 te Brugge/St. Anna.
4. Galle Judocus, geboren op 03.01.1702 te Brugge/St. Anna.
5. Galle Martinus, geboren op 01.07.1704 te Brugge/St. Anna.

4. **Lems Catharina** werd gedoopt ca 1650 buiten Brugge en werd begraven op 17.05.1693 te Brugge/OLV1 volgens de staat van goed 5027 van 1693. Zij is buiten Brugge ca 1670-1672 getrouwd met **Peert Cornelis**, gedoopt buiten Brugge ca 1645. Hij werd begraven op 19.09.1700 te Brugge/St. Salvators2. Van beiden kennen we niet de naam van de ouders.

Zes kinderen van Lem Catharina en Peert Cornelis:

1. Peert Joannes, gedoopt op 06.05.1672 te Brugge/St. Salvators 2de.
2. Peert Cornelius, gedoopt op 03.09.1673 te Brugge/St. Salvators 2de.
3. Peert Maria, gedoopt op 27.12.1675 te Brugge/St. Salvators 2de.
4. Peert Ludovicus, gedoopt op 22.06.1677 te Brugge/St. Salvators 2de.
5. Peert Maximilianus, tweeling van voorgaande, ook gedoopt te Brugge/St. Salvators 2de.
6. Peert Maria, gedoopt op 03.11.1678 te Brugge/St. Salvators 2de.

5. **Lems Joannes Balthasar** trouwde op 06.10.1789 te Brugge/OLV3 met Cecilie Joanna, geboren buiten Brugge.

Jean en Jeanne hadden één dochter:

1. Lem Jeanne, geboren te Brugge/St. Salvator1 op 30.11.1794.

6. **Lem Agatha/soms vermeldt als Rosa**, geboren uit onbekende ouders buiten Brugge, werd begraven te Brugge/St. Anna op 09.05.1705 als echtgenote van **Fournois/Fornois Jacobus**, getrouwd op 28.11.1692 te Brugge/St. Anna, geboren en begraven buiten Brugge.

Fournois Jacobus en Lems Agatha/Rosa hadden vijf kinderen gedoopt te Brugge/St. Anna :

1. Fournois Alexius, gedoopt op 05.04.1694 als zoon van Lems Agatha.
2. Fournois Anna, gedoopt op 04.07.1695, als dochter van Lems Rosa.
3. Fournois Anselma, gedoopt op 25.02.1700, als dochter van Lems Agatha.
4. Fournois Agatha, gedoopt op 11.01.1702, als dochter van Lems Agatha.
5. Fournois Maximiliaan, gedoopt op 09.03.1705, als zoon van Lems Rosa.

7. Een Lems Jacques stierf op 25.02.1785 in het St. Janshospitaal.

Hij was de echtgenoot van Van Moortel Catharina. Ze zijn niet geboren, noch getrouwd te Brugge. Op te zoeken in het Brugse Vrije.

D2. Gegevens uit de overige Brugse archieven over de Lem die zowel in Brugge als in het Brugse Vrije geleefd hebben.

Wezenregisters, pg 15.

Lems Gillis x Daens Cecile, pg 33, 60.

Juridische registers, pg 31.

Klerken van de vierschaar, pg 35

Lem Percheval, 26.09.1447.

Lem Petrus x Cambier Joanna, dochter Lem Maria, gedoopt vóór 1539 en haar voogd Lem Jooris

Lems Gillis x Daens Cecile (1579-1583).

Beunicken Petrus (1615, 1665), ...

Lem Isenbaerd, geboren ca 1401.

Lem Isabella x Dassonville Willem (1558).

Lems Josine, overleden op 12.05.1563.

Lem Laurens, geboren ca 1495.

Lem Laureins (1581).

Lem Claeis (1584-1587).

Lem Onuphrius (1643).

Van Male Michel, voogd van de weeskinderen van Lem Willem (1660).

Van Maele Zegher (1668-1678).

Lem Karel (1689-1701) x De Coene Adriana.

Lems Matheus (1580).

Lem Petrus (1583).

Lem Donaas (1670-1).

Lems Cornelie (1583).

Lems Rubrecht (1583).

Lem Joannes, twynder (1583).

Lem Joannes (1583).

Lem Nicolaas (1583).

Lem Gillis (1583).

Lem Joos (1583).

Lem Joos (1583).

Lem Joannes (1583).

Lem Joannes (1583).

Lem Andries (1583).

Lem Joannes (1583).

Lems Joachim (1672).

Lem Catharina, weduwe van Blauwvoet Joannes

42: Lem Bartholomeus (1571).

Deze lijst kan nog enkele onbekende Lem opleveren, die later moeten opgezocht worden in het Brugse Vrije

Belgische Lem kunnen opgezocht worden op www.vrijwilligersrsab.be en <http://arch.arch.be>.

Nawoord:

Van 16 jongens Lem en 25 meisjes Lem van het geslacht Maerten Lem kenden we alleen de geboorteakte. Die vinden we beslist terug binnen een tiental jaren in de archieven van het Brugse Vrije. Als er van de 16 jongens 10 trouwden, dan levert dat ons op nog tientallen generaties Lem op. Wij kunnen aannemen er nog een nog een vijftigtal gezinnen Lem van het geslacht Maerten Lem opduiken tegen het jaar 2022 met ca 200 afstammelingen. En beslist nog veel meer voor gans Vlaanderen of gans België.

*

E. Genealogie van de Portugese afstammelingen Leme van de Vlaming Maerten Lem I en de Portugese D. Leonora Rodrigues.

Het aantal Leme wordt geschat op meer dan 10.000. Vanuit Portugal hebben ze zich verspreid over bijna de ganse wereld.

*

In Portugal en Brazilië vonden we veel huwelijken van afstammelingen Leme met afstammelingen van die andere Vlaming De Kersmakere. Zijn kinderen namen de Portugese naam Da Silveira aan. Een woord uitleg is hier op zijn plaats om verwarring te vermijden.

Van de 17 Vlamingen beschreven in “Vlamingen op de Azoren sinds de 15de eeuw” (1450-1480) was er een Brugse handelaar, **Willem De Kersemakere**, die in 1470 emigreerde naar de Azoren en daar begraven is ca 1507-1509. Vijf eeuwen lang was er sprake van een Willem Vander Haeghen. De wildste veronderstellingen deden de ronde: hij was een bastaardzoon van de hertog van Bourgondië, gehuwd met een dochter van de hertogen van Savoie. Volgens anderen was ze een dochter Azambuya uit een familie van hoge Portugese adel. Maar niemand vond hun echte identiteit.

Dat kon ook niet, want **er is nooit een Willem Vander Haeghen op de Azoren geweest**. Pas in 2010 vond ik in de Brugse archieven dat het om Willem De Kersemakere ging.

Op de Azoren was zijn naam van den beginne gekend als **Casmaca**, een klanknabootsing van **Kersemakere**, en **Vandraga**, een afkorting van **Vander Haeghen**. Eén Vlaamse emigrant met twee familienamen, dat is onmogelijk.

Het was me al opgevallen dat de meeste Vlamingen, die emigreerden naar de Azoren, nog vrijgezel waren of jong getrouwd. Willem had in Brugge in 1470 reeds meerdere kinderen gedoopt vóór 1465.

De enige aanneembare verklaring voor die Casmaca/De Silveira is dat Willem De Kersemakere in Brugge een eerste maal getrouwd moet geweest zijn met ene Vander

Haeghen, die in Brugge begraven is, en er een tweede huwelijk was in Brugge of op de Azoren met ene Margarida Sabuya.

Willem de Kersemaker werd door zijn tweede echtgenote D. Margarida Sabuia nooit anders genaamd dan Casmaca.

Zijn zes kinderen uit het eerste huwelijk, begraven tussen 1529 en 1548, moeten als volwassenen de familienaam van hun moeder Van der Haegen/Vandraga aangenomen hebben, in het Portugees Da Silveira, en die naam is door al hun afstammelingen overgenomen. Daarbij volgden ze gedeeltelijk de Portugese naamgeving, waarbij eerst de naam van de moeder komt, dan die van de vader. Maar in dit geval namen zij niet de tweede familienaam, die van de vader aan. De eerste Portugese genealogen hebben de naam da Silveira toegekend aan de vader. En dat is niet correct, noch in België, noch in Portugal.

De zoon Francisco uit het tweede huwelijk gebruikte evenwel, zoals alle andere Vlaamse emigranten gedaan hebben, de naam van zijn vader, De Kersemakere, in het Portugees Casmaca. Willem De Kersemaker is dus de stamvader van alle Da Silveira en alle Casmaca waar ook ter wereld. Bij zijn geboorte werd hij allicht ook geregistreerd als een da Silveira. Bij zijn huwelijk opteerde hij voor Casmaca. Alle afstammelingen van Francisco Casmaca, die in vroegere geschriften nog de naam da Silveira droegen, zijn eigenlijk Casmaca's. Het is eigenlijk eigenaardig dat ik als Vlaming een 500 jarige fout moet terecht zetten in Portugal.

Veel afstammelingen had Francisco niet. Het zou fijn zijn moest van die tak Casmaca een stamboom kunnen gemaakt worden. Ik ken één Casmaca en zal hem op het spoor zetten om naamgenoten op te sporen en een genealogie Casmaca te maken.

Over de naamgeving in Portugal is hier een woordje uitleg gewenst.

In Portugal heb ik duizenden samengestelde familienamen gevonden, enkele bestaande uit 10-12 familienamen van ouders, grootouders en overgrootouders van generaties ver, o.a. in de stamboom van Jácomo de Bruges, broer van onze beter bekende Lodewijk Van Gruuthuyse.

Bij voorbeeld: Teotónio Simão de Ornelas Bruges Paim da Câmara de Ávila e Noronha Ponce de Leão Borges de Sousa e Saavedra.

Een voorbeeld met Vlaamse familienamen zal U misschien een beter inzicht geven. Eeuwen geleden had mijn naam op Portugese wijze kunnen zijn: André Leon Franciscus Lescrauwaet Claeys Naesens Missault Meulebroeck De Franco Bourdon Lagauw en De Mey Brussel Verhulst Bobeleyn De Westerhuyse Hageman Van Neeghen Blanckaert. De Portugezen vinden deze vrijheid van naamvorming fijn, echt praktisch is het niet voor genealogen.

Tegenwoordig geven de Portugese identiteitskaarten alleen nog de voornaam van de betrokkene op, de familienaam van de moeder, gevolgd door de familienaam van de vader.

Van een correspondent António Inácio da Silveira de Mendonça ontvang ik regelmatig brieven nu eens ondertekend met Inácio de Mendonça, dan weer met António da Silveira of António de Mendonça. Meestal kregen vroeger de kinderen bij de geboorte alleen een voornaam, kozen bij hun huwelijk hun volle naam, die dan nog in sommige gevallen af en toe gewijzigd werd. Ik heb 10 jaren gewerkt aan Portugese genealogieën. Je zou er soms het noorden bij verliezen.

Welluidend is het wel en minder saai dat die eeuwige Claeys van in de 13de eeuw tot op heden. Terug bij de Lem.

*

B. Martim Leme I. (De Portugese naam van onze Vlaamse Lem Maerten I).

Hij trouwde in Lissabon met D. Leonor Rodrigues, alias Roiz. Hun zeven kinderen werden allen daar gedoopt. Enkelen zijn jong begraven in Portugal, anderen zijn er getrouwd. Zij vormen de tak van de Portugese Leme (PT).

António Leme I is van Lissabon naar Madeira vertrokken, in daar getrouwd en is achteraf vertrokken naar Brazilië, waar hij duizenden afstammelingen had. Dit is dan de tak van de Braziliaanse Leme (BR).

Andere afstammelingen Leme hebben zich in Portugees India gevestigd, o.a. afstammelingen van D. Maria Leme, getrouwd met Martim Diniz. Dit is de tak Leme van Portugees India (PI).

Martim Leme I en D. Leonor Rodrigues hadden zeven kinderen:

1. António Leme.
2. Rodrigo/Rui/Roger/Rogier Leme, gedoopt in Lissabon op 12.11.1450. Ridder in dienst van Koning D. João II in 1494.
3. Isabel Leme.
4. João Leme, gedoopt in Lissabon op 20.11.1460.
5. D. Catarina Leme.
6. D. Maria Leme.
7. Luís Leme.

Van de zeven kinderen van Maerten Lem I met D. Leonor Rodrigues:

- heeft alleen António afstammelingen op Madeira en in Brazilië.
- en hebben D. Catarina en D. Maria afstammelingen in Portugal en in India.
- zijn er vier kinderloos begraven: Luís, João, Rui en D. Isabel.

Alleen Lem Maerten I heeft met D. Joana Barrosa, via hun enige zoon Lem Maerten II, de geslachtslijn Lem/Lems in Vlaanderen voortgezet.

In 1466 bleef D. Leonor Rodrigues met haar dochters in Lissabon alleen achter. Zij leefde er in 1500 in de Rua dos Mercadores. Een geschrift van 16.03.1506 heeft het over een huis voor D. Leonor Rodrigues in Acougue da Ribeira. Ze zou begraven zijn na 1506, in de ouderdom van ca 81 jaar.

B1. Luís Leme, jong begraven in Lissabon (PT).

B2. Rodrigo/Rui Leme, gedoopt op 20.11.1460 in Lissabon. In 1494 leefde hij nog immer in Lissabon, constant in dienst als deurwaarder van het Hof van D. João II. In 1497 werd hij

door de Koning geridderd. Hij was getuige bij de ondertekening van het verdrag van Tordesilhas. Ongehuwd begraven, zonder nageslacht (PT).

B3. D. Isabel Leme, gedoopt en begraven in Lissabon, zonder nageslacht (PT).

B4. João Leme, gedoopt in Lissabon op 20.11.1459, trok naar Madeira. Hij zou getrouwd zijn rond 1495. Naam van de echtgenote onbekend. Zonder nageslacht. Hij zou in Madeira begraven zijn in de kerk van het klooster S. Francisco te Funchal vóór het altaar van S. António (PT).

B5. D. Catarina Leme, gedoopt en begraven in Lissabon. Zij had uit beide huwelijken nageslacht in Portugal (PT).

Eerste huwelijk met Fernão Gomes da Mina, groothandelaar in Lissabon, contractant van 1469 tot 1474 van de handel met Guinee en de ontdekking en exploitatie van de Afrikaanse kusten rond Guinee. Hij werd door de koning benoemd tot **ridder van de Raad** in 1471, dadelijk na de verovering van Arzila.

D. Catarina en Fernão hadden zes kinderen:

B5.1. Nuno Fernandes da Mina, ridder in de Orde van Santiago. Commandeur van Panóas op 05.11.1527. Eerste huwelijk met D. Isabel Queimado. Tweede huwelijk met D. Violante de Brito.

B5.2. Tristão Gomes da Mina, commandeur van Santa Eusébia, in de Orde van Christus. Eerste huwelijk met D. Filipa de Meneses. Tweede huwelijk met D. Lucretia de Noronha.

B5.3. D. Leonor Leme, getrouwd met Henrique de Sousa, o Cabeleira (de man met een weelderige haardos), broer van de graaf van Prado, administrateur van D. Beatrix, hertogin van het huis van Savoie, die in 1513 aan de koning het kasteel van Santa Maria do Cobo de Gué verkocht, door hem gebouwd.

B5.4. Fernão Gomes da Mina, onderwijzer in Évora.

B5.5. D. Beatrix Leme, getrouwd met João Lopes de Sequeira.

B5.6. D. Urraca da Mina. Eerste huwelijk met Pedro Correia, heer van Bela, die in 1533 in Cabo Verde was.

Tweede huwelijk met João Rodrigues Paes, zoon van Paulo Rodrigues Paes en D. Isabel Anes. Boekhouder van de Koning.

Catarina en João Rodrigues hadden twee dochters:

B5.7. D. Maria Paes, getrouwd met een zoon van de graaf van Abrantes, António de Almeida.

B5.8. D. Isabel Gomes de Limi, trouwde bij haar vierde huwelijk met Rui Dias Gois. Zij werd de moeder van de humanist Damião Goís.

João Rodrigues had een bastaarddochter:

B5.9. Eveneens **D. Maria Paes genaamd**. Eerste huwelijk met Vicente Afonso. Tweede huwelijk met Afonso Pestana, met wie zij nageslacht had.

*

F. De Leme van Portugal en Portugees India (PI).

In deze rubriek zouden later alle genealogieën van Leme van Portugees India kunnen ondergebracht worden. We weten dat die bestaan, maar hebben nog geen gegevens gevonden.

B6. D. Maria Leme getrouwd met Martim Dinis, *afkomstig van Porto, waarschijnlijk een verwante van Pêro Dinis, een vennoot van Lem Maerten I, met residentie in Brugge (volgens Pedro Taques Leme). D. Maria stierf in Lissabon op een onbekende datum en werd begraven in het klooster van S. Domingos.*

Zij hadden afstammelingen in Portugal (PT) en in Portugees India (PI).

D. Maria en Martim hadden vijf kinderen:

1. Een zoon wiens naam wij niet kennen en die begraven is in 1521.
2. D. Leonor Leme.
3. Guiomar Leme.
4. Henrique Leme.
5. D. Ana Leme.

B6.1. Van de zoon die stierf in 1521 veronderstellen wij dat hij de eerst gedoopt zoon was. In adellijke families erfde in die tijd de oudste zoon alles. De anderen moesten het zelf rooien. Dus ook Henrique Leme, de tweede zoon. De oudste zoon, die alles zou erven, is begraven nadat Henrique Leme op eigen kracht vertrokken was naar Maleisië.

B6.2. D. Leonor Leme, de eerste echtgenote van Jorge de Albuquerque, neef van de onderkoning van India, Afonso de Albuquerque. Na het overlijden van D. Leonor, hertrouwde hij met D. Ana Henriques.

B6.3. Guiomar Leme werd zuster in het klooster van Santa Clara de Aveiro.

B6.4. Henrique Leme, de Oude (1497-06.05.1523). Hij was **ridder van het Koninklijke huis**. Zoals vele jongere zonen van adellijke families, zocht hij fortuin door te gaan dienen in Maleisië.

*

Een korte geschiedenis van de Portugese staat van India is hier op zijn plaats. Het omvatte destijds volgende gebieden: Goa, Damão, Diu, het eiland Angediva ten zuiden van Goa, Dadrá, Nagar Haveli en Simbor.

Maleisië was de derde kleinste staat in de geschiedenis van koloniaal Maleisië. Daar legden de schepen van alle toenmalige Aziatische staten aan: Arabië, India, Japan, China, Indonesië, Ceylon, Perzië en Bengalen. Daar werd verhandeld in peper, muskaatnoot, gember, kinabast en kruidnagel.

Op 24.08.1511 kon Afonso de Albuquerque Malakka veroveren. Hij werd benoemd tot vicekoning van Malakka. Met Malakka, Goa en Ormuz beheerste Portugal nu de voornaamste Aziatische handelsroutes. Vanuit zijn basis van Johoro heeft de sultan van Malakka nog herhaaldelijk tevergeefs gepoogd het land te heroveren. Op 14.01.1641 viel de stad Malakka in Nederlandse handen. Dit was niet de eerste keer, en niet de laatste, dat de Nederlanders in Portugese vaarwaters kwamen.

Terug naar Portugees Malakka. In 1511 werd Afonso de Albuquerque er de eerste vicekoning. In november 1511 werd het fort Famosa opgericht. Jorge de Albuquerque werd de eerste gouverneur en kapitein in het fort van Malakka. In 1515 heeft de kroon concessies gedaan aan Portugese privébelangen en aan de verzuchting van de adel, die zich op de handel wierp. Lopo Soares de Albergaria werd de nieuwe vicekoning in opvolging van Afonso de Albuquerque. Op de ouderdom van 18 jaar voer Henrique Leme vanuit Lissabon op 25.03.1512 af naar India, zonder de minste steun van wie dan ook.

Jorge de Brito liet Henrique Leme toe begin 1516 een reis te ondernemen naar het rijk van Pégou. Rond 1520 steeg de spanning tussen het Portugees Malakka, sleutelpositie en draaischijf van de handel, en het sultanaat van Bintam, gelegen ten zuiden van het schiereiland, wiens vloot regelmatig het Portugees fort van Malakka bedreigde.

Op 31.10.1522 was Henrique Leme kapitein van het galjoen S. Sebastião. In 1523 ondernam de sultan Bintam bij verrassing een aanval op Malakka. Henrique Leme nam deel aan de tegenaanval. De Portugese vloot bereikte de rivier Muar, waar de vloot van Bintam zich had teruggetrokken. Een orkaan verraste de Portugese vloot. Een enorme golfslag deed twee schepen kapseizen. Daar verdronk Henrique Leme met gans zijn equipage op 06.05.1523. Hij stierf ongehuwd, zonder nageslacht.

Tijdens zijn dienstjaren in Malakka had Henrique Leme een fortuin van 3,7 miljoen reis verdiend. Deze kleinzoon van Maerten Lem I schreef zijn testament op 20.09.1521 in Malaca, bijna twee jaar vóór zijn overlijden, in het jaar dat zijn broer begraven is. Dit testament wordt bewaard in het Nationaal Archief van de Torre do Tombo.

In geen enkel geschrift vermeldde hij de naam van zijn begraven broer, noch die van zijn ouders, die waarschijnlijk ook reeds begraven waren vóór 1521.

Bij het overlijden van Henrique Leme waren enkel vermeld als nog in leven:

1. Zijn zuster D. Leonor.
2. Zijn zuster Guiomar.
3. Zijn zuster D. Ana.
4. Zijn grootmoeder D. Leonor Rodrigues.
5. Zijn tante D. Leonor Fernandez, dochter van Guiomar Rodrigues, gehuwd met Dr. João Pires, zijn procuratiehouder.
6. Zijn neef Tristão Gomes de Mina.
7. D. António de Almeida, echtgenoot van zijn nicht D. Maria.
8. D. Jerónima de Albuquerque, dochter van zijn zuster D. Leonor en Jorge de Albuquerque.
9. Zijn neef Leonel de Albuquerque.

10. Dan was er nog ene Guiomar Rodrigues, moeder van D. Leonor Fernandez, die we niet kennen en moet behoren tot de generatie van Lem Maerten I en D. Leonor Rodrigues, allicht een bloedverwante Rodrigues.

Zijn ongehuwde zuster D. Ana erfde zijn goederen en 400.000 reis. Zijn zuster, de kloosterzuster Guiomar, bekwam 30.000 reis.

Hij had ook sommen voorzien voor de kerk. In 1547 was de kapel van S. Tomás al gebouwd, waar zijn schoonbroer Jorge de Albuquerque en de graaf van Ataláia reeds begraven waren.

B6.5. D. Ana Leme, begraven in 1563. Zij erfde van haar broer Henrique Leme de helft van de som die de Casa de India aan Henrique verschuldigd was voor bewezen diensten. In 1522 leefde zij in het huis van haar nicht D. Maria Paes, die getrouwd was met António de Almeida. D. Ana trouwde met een zekere Gonçalo vóór 1521.

D. Anna en Gonçalo hadden vier kinderen:

B6.5.1. Rui Leme

B6.5.2. Guiomar Leme, kloosterzuster

B6.5.3. D. Maria Leme x António Almeida.

B6.5.4.D. Violante Gonçalves Lem, gedoopt rond 1525, getrouwd rond 1543 met João Dias (de Cruz) Garcez, van Porto. Zij was de stammoeder van **de vrouwelijke lijn Mesão Frio**.

D. Violante en João hadden vijf kinderen:

B6.5.4.1. Henrique Leme, gedoopt ca 1545, trouwde met D. Paula de Pinho.

B6.5.4.2. Diogo Leme.

B6.5.4.3. João Leme, licenciataat.

B6.5.4.4. Nuno Leme.

B6.5.4.5. Francisco Leme trouwde rond 1582, misschien in Porto, met D. Maria de Azeredo, dochter van António Luís de Azeredo en D. Paula do Prado (de Mesquita), die ook de moeder was van Cristovão do Prado, ongehuwd begraven op 22.07.1630 en de zuster van D. Antónia de Prado, getrouwd met Henrique Leme, haar zwager.

Francisco verrechtvaardigde de adellijke stand van zijn hemzelf en zijn vijf broers.

Francisco is begraven op 09.10.1612 in S. Nicolau de Mesão Frio.

Francisco en D. Maria de Azeredo hadden elf kinderen:

1.D. Maria.

2. António Leme.

3. Francisco Leme de Azeredo.

4. Amador do Prado Leme.

5. D. Paula do Prado.

6. Manuel Pinto.

7. Francisca.

8. D. Joana de Azeredo.

- 9. Clara.
- 10. Teodósia de Mesquita.
- 11. D. Isabel.

B6.5.4.5.1. D. Maria, gedoopt op 05.03.1583 in S. Nicolau de Mesão Frio, waar ze ongehuwd begraven is in 1629. Haar doopmeter was D. Ana Carneiro, echtgenote van António Pereira.

B6.5.4.5.2. António Leme, gedoopt op 24.08.1583 in dezelfde gemeente en er ongehuwd begraven.

B6.5.4.5.3. Francisco Leme de Azeredo, gedoopt op 16.03.1586. Licentiaat. Hij werd abt van Loivos Ribeira (Baião), waar hij stierf in 1637.

B6.5.4.5.4. Amador do Prado Leme, gedoopt op 05.08.1578 in dezelfde gemeente. Erfgenaam van mijn oom Cristovão do Prado, begraven op 22.07.1630, zoon van António Luís de Azeredo en D. Paula do Prado.

B6.5.4.5.5. D. Paula do Prado, gedoopt op 16.03.1589 en ongehuwd begraven in 1622 in dezelfde gemeente.

B6.5.4.5.6. Manuel Pinto, gedoopt op 08.07.1590 in S. Nicolau de Mesão Frio. In de doopakte werd uitdrukkelijk vermeld dat zijn vader een broer was van Henrique Leme et Diogo Dias Leme. Zonder nadere gegevens.

B6.5.4.5.7. Francisca, gedoopt op 07.10.1593 in dezelfde gemeente. Zonder nadere gegevens.

B6.5.4.5.8. D. Joana de Azeredo, gedoopt op 05.03.1595 en ongehuwd begraven in 1630 in S. Nicolau de Mesão Frio.

B6.5.4.5.9. Clara, gedoopt op 22.11.1596. Zonder nadere gegevens.

B6.5.4.5.10. Teodósia de Mesquita, ongehuwd begraven in oktober 1620 in S. Nicolau de Mesão Frio.

B6.5.4.5.11. D. Isabel de Azeredo, gedoopt op 05.04.1592 in S. Nicolau de Mesão Frio, waar ze gevormd werd in 1599. Zij is in Cadadelhe begraven op 02.01.1652.

Getrouwd rond 1614, waarschijnlijk in Sta Cristina de Mesão Frio met Francisco Teixeira, gedoopt op 15.12.1585 in S. Nicolau de Mesão Frio, zoon van Francisco Teixeira de Macedo, die na 1596 Pêro Teixeira genaamd werd, en zijn echtgenote D. Maria Rodrigues Anta. Zij gingen wonen in Cadadelhe.

D. Isabel en Francisco hadden zeven kinderen:

B6.5.4.5.11.1. Maria, gedoopt op 14.09.1615 in Cadadelhe. Zonder nadere gegevens.

B6.5.4.5.11.2. João, gedoopt op 24.06.1618 in Cadadelhe. Meter was D. Maria Carneiro, dochter van D. Ana Carneiro en nicht van Francisco Teixeira. Zonder nadere gegevens.

B6.5.4.5.11.3. Maria, gedoopt op 08.01.1623 in Cadadelhe. Meter was Aires Pinto Ribeira en meter D. Angela.

B6.5.4.5.11.4. D. Lucrécia de Azeredo, op 18.06.1639 getrouwd met Jerónimo Teixeira, leerlooier. Met nageslacht.

B6.5.4.5.11.5. D. Marta Correia, zo vermeld op 15.01.1646, begraven in Cidadelhe op 06.03.1660. Haar erfgenaam was haar zwager Luís da Costa, echtgenoot van D. Margarida de Azeredo.

B6.5.4.5.11.6. Pedro Homen (Teixeira), zo uitdrukkelijk vermeld op 24.04.1634, mogelijk in Cadadelhe getrouwd met D. Maria Francisca da Rosa.

Pedro en D. Maria hadden zes kinderen:

B6.5.4.5.11.6.1. João, gedoopt op 08.04.1648. Zijn peter was zijn oom Luís da Costa.

B6.5.4.5.11.6.2. D. Mariana Teixeira de Azeredo, gedoopt op 15.04.1647 in Cidadelhe. Zijn peter was António de Magalhães Coutinho. Zijn meter was diens zuster D. Mariana. Zij trouwde in Fontelas met Manuel de Meireles Teixeira, dochter van Manuel de Meireles en zijn echtgenote D. Maria de Seixas.

D. Mariana en Manuel hadden drie kinderen:

B6.5.4.5.11.6.2.1. Priester Manuel de Meireles Teixeira.

B6.5.4.5.11.6.2.2. Priester Nicolau de Meireles Teixeira, gedoopt in Fontelas in 1681 door zijn oom priester Miguel Teixeira, van Pala.

B6.5.4.5.11.6.2.3. Ana Maria, gedoopt op 12.08.1683 in Fontelas. Peter was Francisco Pinto Guedes. Meter was diens echtgenote D. Luísa Guedes de Sequeira.

B6.5.4.5.11.6.3. Manuel, gedoopt op 20.04.1650 in Fontelas. Peter/ Baptista Pereira. Meter: diens echtgenote D. Isabel Álvares.

B6.5.4.5.11.6.4. Catarina, gedoopt op 06.04.1658 in Fontelas. Peter: Jerónimo Teixeira, leerlooier.

B6.5.4.5.11.6.5. Naam en datum onleesbaar. Gedoopt door Jorge de Azevedo de Vasconcelos en João do Vale de Frias.

B6.5.4.5.11.6.6. Diogo, gedoopt op 22.09.1649 in Fontelas. Dooppeter: Diogo Pinto Ribeira, zoon van António de Magalhães Coutinho, van Paço de Cidadelhe.

B6.5.4.5.11.7. D. Ana de Azeredo, ongehuwde moeder, doopte op 29.0.1649 in Cidadelhe haar dochter, die ze Maria noemde.

B6.5.4.5.11.7.1. Maria. Als naam van haar van vader gaf D. Ana Gonçalo Vaz Pinto op, zoon van D. Juliana Borges van Ribeiro, Peso da Régua. Zonder verdere gegevens.

B6.5.1.5.11.8. D. Margarida de Azeredo, gedoopt op 03.04.1620 in Cidadelhe. Dooppeter was priester António Gonçalves. Zij trouwde op 08.02.1639 in Cidadelhe met Luís da Costa, die

stierf op 11.06.1663. D. Margarida stierf op 11.06.1673. In de kerk van Cidadelhe kreeg ze een begrafenisdienst met acht priesters.

D. Margarida en Luís da Costa hadden vijf kinderen:

B6.5.1.5.11.8.1. D. Maria da Fonseca, gedoopt op 21.09.1641. Getrouwd in Fontelas/Régua met António Marques Pereira, o Búzio (trompettist? of onderzeevervisser?) van de plaats Portela van deze gemeente, zoon van António Pereira en van D. Domingas Pereira, die als weduwe stierf, met een testament op 03.09.1664.

D. Maria en António hadden acht kinderen:

B6.5.1.5.11.8.1.1. Ana Maria, gedoopt op 24.06.1663 in Fontelas. Zonder verdere gegevens.

B6.5.1.5.11.8.1.2. Angela, gedoopt op 20.05.1663, gedoopt in Fontelas. Dooppeter: D. Mariana de Azevedo. Zonder verdere gegevens.

B6.5.1.5.11.8.1.3. Camila, gedoopt op 01.04.1669. Dooppeter: Paulo Pinto. Zonder verdere gegevens.

B6.5.1.5.11.8.1.4. Mariana de Azeredo, meter van haar neef Francisco Pinto, gedoopt op 17.04.1680.

B6.5.1.5.11.8.1.5. Maria de Azevedo werd bij verschillende gebeurtenissen vermeld in Fontelas.

B6.5.1.5.11.8.1.6. Francisco Pereira.

B6.5.1.5.11.8.1.7. Joana, gedoopt in Fontelas.

B6.5.1.5.11.8.1.8 Isabel, gedoopt in Fontelas.

B6.5.1.5.11.8.2. Francisco Pinto, gedoopt op 10.01.1644 in Cidadelhe. Peter: António de Magalhães Coutinho. Meter: diens zuster D. Maria, van het paleis van Cidadelhe.

B6.5.1.5.11.8.3. Gonçalo, gedoopt op 14.01.1646, gedoopt in Cidadelhe. Peter: Pedro Homem Teixeira. Meter: dienst zuster Marta Correia.

B6.5.1.5.11.8.4. António, gedoopt op 29.09.1648 in Cidadelhe. Peter: de priester Sebastião de Lemos. Meter: D. Grimaneza, van het paleis van Cidadelhe.

B6.5.1.5.11.8.5. D. Mariana de Azeredo, gedoopt op 08.08.1652 in Cidadelhe. Daar trouwde zij rond 1667 met Manuel Ribeiro, weduwnaar van D. Maria Monteiro, van Sta Cristina de Mesão Frio in São Vicente de Cidadelhe, dochter van Domingos Fernandes en van D. Maia Pereira, van S. Nicolau. Manuel was een haarkapper van Rede. Hij stierf in Cidadelhe op 24.04.1699. D. Mariana de Azeredo stierf in Cidadelhe op 11.03.1699.

D. Mariana en Manuel Ribeiro hadden negen kinderen:

B6.5.1.5.11.8.5.1. Maria de Azeredo, gedoopt op 20.06.1668 in Cidadelhe.

B6.5.1.5.11.8.5.2. Joanna de Azeredo, gedoopt op 01.1.1670. Peter was de hoofdkapitein André Correia de Carvalho. Meter was D. Joana, dochter van António de Magalhães Coutinha, van het paleis van Cidadelhe.

B6.5.1.5.11.8.5.3. Pedro Teixeira, gedoopt op 27.03.1671 in Cidadelhe. Peter: Alexander de Azevedo Lobo. Meter: D. Maria Faustina de Magalhães. In Fontelas (Régua) getrouwd met D. Joana de Fonseca, van de lokaliteit Brunhede, van dezelfde gemeente.

Pedro en D. Joana hadden twee dochters:

B6.5.1.5.11.8.5.3.1. Joana, gedoopt op 23.03.1714 in Fontelas. Peter: haar oom Diogo Pinto Pereira, ongehuwd.

B6.5.1.5.11.8.5.3.2. Brizida, gedoopt op 12.10.1716.

B6.5.1.5.11.8.5.4. Manuel, gedoopt op 2004.1671 in Fontelas, Jong begraven.

B6.5.1.5.11.8.5.5. Manuel de Pinto de Azeredo, gedoopt op 15.04.1674 in Fontelas. Daar getrouwd met D. Catarina de Oliveira Marques, van Estremadura.

Manuel en D. Catarina hadden twee dochters:

B6.5.1.5.11.8.5.5.1. Ana, gedoopt in 1713 in Fontelas. Peter: Dr. Manuel Teixeira de Azevedo en D. Lucrecia de Azevedo, beiden van Cidadelhe.

B6.5.1.5.11.8.5.5.2. Maria, gedoopt in 1715 in Fontelas. Peter: Domingos Guedes Pereira, van Cidadelhe.

B6.5.1.5.11.8.5.6. Helena Pinto, gedoopt op 30.07.1678 in Fontelas. Peter: Gaspar Guedes de Sequeira, van Rede. Meter: D. Ana Pinto.

B6.5.1.5.11.8.5.7. Francisco Pinto, gedoopt op 17.04.1680 in Fontelas. Peter: António Castelo Branco. Meter: D. Mariana de Azevedo, van Fontelas.

B6.5.1.5.11.8.5.8. Ana Maria. Zonder verdere gegevens.

B6.5.1.5.11.8.5.9. Diogo Pinto Pereira, gedoopt op 15.12.1676 in Cidadelhe. Peter: Diogo de Moura Coutinho. Vrij jong vertrok hij van Cidadelhe naar Fontelas, waar hij opgevangen werd en opgevoed in het huis van zijn tante D. Maria da Fonseca. Als jonggezel was hij zoals zijn vader barbier. Later verscheen hij als chirurg. Nog later leefde hij als rentenier met veel personeel.

Hij trouwde op 05.10.1715, met de pauselijke vrijstelling, in de gemeente S. Nicolau/Porto, per procuratie, met zijn nicht in de 3° en 4° graad, bezwaard met bloedverwantschap D. Mariana Teresa de Jesus (Torres), gedoopt op 26.06.1690 in de gemeente O.L.V. van Vitória in Porto. Haar dooppeter was Henrique Bertingão.

Zij was een dochter van Manuel Vaz Torres, inwoner van de Belmonte straat/Vitória en nadien de Nieuwstraat, gedoopt in de gemeente van Miragaia/Porto in 1663, als zoon van António Vaz en van D. Ana Carmelo.

Manuel Vaz Torres trouwde 22.12.1686 trouwde in de gemeente Vitória met Inácia de Torres van S. Nicolau/Porto, dochter van Manuel Teixeira en D. Catarina Francisca.

In S. Nicolau/Porto was er een António Correia (de Almeida), getrouwd met D. Guiomar e Torres, vader van een Isabel, gedoopt op 19.01.1587. Deze laatste D. Isabel kan diegene zijn die een eerste keer trouwde op 15.09.1611 in Mesão Frio, met Paulo de Brito, chirurg, waar hij stierf in 1615, waarschijnlijk de zoon van de licentiaat Tomás de Brito en D. Maria Aranha, van S. Nicolau/Porto en de tweede keer met Francisco Borges Marim, betrekking hebbende op het eerstgeboorterecht, zoon van D. Isabel Borges die in 1619 zou getrouwd zijn in Oliveira met António de Proensa en die in 1621 in Rede woonde volgens een geboorte in Barqueiros, met Belchior Ribeiro, beiden zonen van Belchior Rodrigues Marim, stichter van de kapel van Sta Luzia in de kerk van S. Nicolau van Mesão Frio, broeder van D. Cecilia Marim.

Niettemin António Fernandes ontmoette in Covelas/Baião ene D. Catarina de Torres do Outeira, die een zoon Domingos heeft, gedoopt op 02.07.1620, zonder de vader aan te duiden. En reeds voorheen in 1617 een Gaspar Dias de Torres, van Torre do Gem, waar hij stierf in 1629.

Diogo Pinto Pereira en zijn echtgenote bewoonden een huis in Portela, en Fontelas/Régua.

Diogo en D. Marina hadden negen kinderen:

B6.5.1.5.11.8.5.9.1. D. Mariana Josefa da Natividade, gedoopt o 13.10.1716 in Fontelas/Régua. Peter: zijn oom Francisco Pinto, vrijgezel. Meter: D. Joana de Azeredo, beiden uit Fontelas. In Fontelas trouwde zij met António Monteiro, zoon van Pedro Rodrigues Monteiro en D. Maria de Mesquita, van dezelfde gemeente.

D. Mariana en António hadden één gekende zoon:

B6.5.1.5.11.8.5.9.1.1. Dokter José Alexandre Monteiro.

B6.5.1.5.11.8.5.9.2. Dokter priester José Caetano Pinto.

Van een onbekende moeder had hij een natuurlijke en erkende zoon:

B6.5.1.5.11.8.5.9.2.1. José Caetano Pinto de Carvalho, die naar Brazilië vertrok.

B6.5.1.5.11.8.5.9.3. José, gedoopt op 23.02.1718 in Fontelas/Régua.

B6.5.1.5.11.8.5.9.4. Teresa, gedoopt op 04.12.1720. Peter: priester Manuel de Meireles Teixeira, zijn neef, en diens zuster Ana Maria, ongehuwd, kinderen van D. Mariana Teixeira de Azevedo, weduwe, van Brunhedo.

B6.5.1.5.11.8.5.9.5. D. Clara.

B6.5.1.5.11.8.5.9.6. Diogo.

B6.5.1.5.11.8.5.9.7. Inácia.

B6.5.1.5.11.8.5.9.8. Bernardo.

B6.5.1.5.11.8.5.9.9. Manuel Vaz Torres Pinto, gedoopt op 02.0.1722 in Fontelas. Peter was priester Manuel de Brito Coelho Coutinho. Meter was D. Paula Luísa de Magalhães Pimentel, echtgenote van Sebastião Navarro de Queiroz.

Hij trouwde drie maal, zonder ooit een overlevend wettig nageslacht te hebben gehad.

Eerste huwelijk op 02.03.1753 in Vilar de Maçada/Alijó met D. Maria Engrácia (Correia de Carvalho), dochter van Henrique Correia de Carvalho en van zijn echtgenote D. Mariana de Távora, van Vilar de Maçada, nicht langs vaders kant van Francisco da Costa, van Cidadelhe en van zijn echtgenote D. Bernarda Borges, de Vilar de Maçada en nicht langs moeders kant van João de Távora en van zijn echtgenote D. Maria Cerqueira. Met nageslacht.

Tweede huwelijk met zijn nicht D. Florinda Teodora de Vasconcelos. Haar overlijden leidde tot een hangende gerechtelijke uitspraak.

Derde huwelijk in een solide regionale adellijke familie in de hoop het huis van Portela te consolideren door deze alliantie. De naam van zijn derde vrouw was D. Violante Mesquita de Soto-Major e Castro, van Vilarinho de Freirias, dochter van de hoofdkapitein Manuel António de Mesquita Pimentel Madureira en zijn echtgenote D. Ana Maria de Soto-Maior e Castro.

D. Violante was een weduwe zonder nageslacht. Zij trouwde een twee keer op 25.05.1790 in Vilar de Maçada met João Ferreira de Macedo, zoon van Manuel Ferreira de Macedo en van zijn echtgenote D. Maria José de Magalhães. Pater Francisco de Magalhães Cardoso de Macedo, broer van de bruidegom, was procuratiehouder. Door dit tweede huwelijk bleef D. Violante beperkt tot de constante goederen van het voorhuwelijks contract, zoals blijkt uit het testament van haar eerste echtgenoot, Manuel Torres Pinto.

Manuel Vaz Torres Pinto bezat gepleisterde huizen, het huis van Portela/Fontelas en het majoraat van Vilar de Maçada, buiten nog veel andere eigendommen verspreid over verschillende gemeenten.

Dochter uit het eerste huwelijk van Manuel met D. Maria:

B6.5.1.5.11.8.5.9.9.1. Maria Correia de Carvalho is ongehuwd begraven op de ouderdom van 18 jaar. Haar erfenis ging naar haar vader.

De volgende kinderen werden gedoopt buiten de drie huwelijken.

Manuel had dus geen wettig nageslacht.

B6.5.1.5.11.8.5.9.9.2. D. Francisca Correia, natuurlijke dochter van D. Joana Correia, ongehuwde moeder, die later op 08.01.1778 trouwde in Vilar de Maçada met Caetano da Fonseca, zoon van José de Fonseca en zijn echtgenote D. Maria Pereira. Zij leefden in Vilar de Maçada, waar D. Francisca Correia goederen erfde van hun vader.

D. Francisca en Caetano hadden drie kinderen:

B6.5.1.5.11.8.5.9.9.2.1. Inácio de Torres, op 22.10.1801 getrouwd met Antónia Rodrigues, dochter van Manuel d'Assunção en van zijn echtgenote D. Antónia Rodrigues. Met nageslacht. Getuigen waren Joaquim Torres Pinto en priester Francisco Teixeira de Queirós.

B6.5.1.5.11.8.5.9.9.2.2. Manuel Vaz Torres Pinto da Fonseca, op 09.09.1810 getrouwd met D. Maria de Mac edo, dochter van António de Macedo en zijn echtgenote D. António da Cunha. Met nageslacht.

B6.5.1.5.11.8.5.9.9.2.3. João de Torres op 29.04.1811 getrouwd met D. Rosa Fernandes, dochter van Jerónimo Lourenço en zijn vrouw D. Ana Fernandes.

B6.5.1.5.11.8.5.9.9.3. Joaquim Torres Pinto, gedoopt uit een ongehuwde moeder van Fontelas. Volgens het testament van zijn vader, volgde hij zijn vader op in het huis van Vilar de Maçada en de gepleisterde huizen.

Hij trouwde met D. Luísa Tomásia de Oliveira da Fonseca, inwoonster van São João da Pesqueira, dochter van António da Fonseca e Sousa en zijn echtgenote D. Francisca Fernandes. D. Luísa legde getuigenis af in Vilar de Maçada op 08.08.1811.

Joaquim en D. Luísa hadden drie zonen:

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.1. José Joaquim Torres Pinto, die op 22.01.1816 trouwde met D. Maria Joaquina da Rocha, dochter van kapitein António Aires Pereira, van Salvador en van zijn echtgenote D. Maria Madalena da Rocha, van Vilar de Maçada.

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.2. António Manuel Torres Pinto, getrouwd met D. Maria Ferreira de Macedo, dochter van José Ferreira de Macedo en van zijn echtgenote D. Leonor Dá Mesquita.

António en D. Maria hadden minstens volgende zoon:

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.2.1. José, gedoopt in Alijó in 1828. Peter was José Osório Colmieiro Morais, kapitein van de vrijwilligers van Vila Real en zijn echtgenote D. Vicência de Assis.

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3. Manuel João Torres Pinto, gedoopt op 11.08.1789 in Vilar de Maçada. Peter was José Correia Pinto do Amaral. Meter was D. Maria da Piedade de Almeida e Bourbon.

Getrouwd in Vilar de Maçada op 19.11.1918 met D. Rosa Joaquina de Sousa Moutinho, dochter van Francisco Xavier de Sousa Moutinho, van Vilar de Maçada, en van zijn echtgenote D. Maria Joaquina Violante do Amor Divino Monteiro, van Vila Real.

Eén gekende dochter van Manuel en D. Rosa:

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1. D. Isabel Maria Torres Pinto, gedoopt op 20.03.1823 in Vilar de Maçada en gehuwd op 05.06.1852 in S. Pedro de Vila Real met José Teixeira de Moraes, zoon van Manuel Teixeira, van Celorico de Basto, Fervença, en van zijn echtgenote D. Clara Cardoso de Moraes, van Tabuadela, gemeente van Fontes in het bisdom Braga, heden residenten van de Quinta das Caldas van Fontelas.

José werd gedoopt op 29.05.1813 en gedoopt op 02.06.1813 in de kerk van Fontelas door José da Rocha Cardoso, abt van die kerk. Peter was: priester José de Almeida. Meter was D. Francisca Romana de Vilhena (Pereira Coutinho) van de gemeente Lourêdo.

Vier kinderen van D. Isabel en José:

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.1. Priester José Teixeira de Moraes, die verbleef in Foz do Douro, Porto in 1873. Zonder nadere gegevens.

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.2. Maria Teixeira de Moraes. Zonder verdere gegevens.

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.3. Albertina Teixeira de Moraes. Zonder verdere gegevens.

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.4. Manuel Teixeira de Moraes Carvalho, militair en naturalist.

Gedoopt op 19.02.1853 in Vila Real, gemeente van São Pedro. Peter was de heer Jesus.

Kanunnik João Baptista Correia Botelho, vriend van de familie. Hij is begraven in zijn huis in de Rua do Funchal, N° 4, in de gemeente van Arroios, in Lissabon.

Eerste huwelijk op 23.05.1881 in de gemeente van O.L. Vrouw van Vitória/Porto, met de toelating van de moeder van de bruid, met D. Emília Rosa Faria, 16 jaar oud, afkomstig en geboortig in de gemeente Bonfim, natuurlijke dochter van Joaquina Rosa de Jesus, afkomstig van de gemeente Santo Ildefonso, en residente in de rua do Bonfim, en van een onbekende vader. Getuigen waren Claudino Luís da Rocha, eigenaar en zijn vrouw D. Joaquina Gomes da Rocha, beiden van Bonfim (huwelijksregister 49/1881 van de gemeente van Vitória).

Manuel was kapitein, licentiaat van de Politechnische Academie in Zoölogie den Botanica, Minerale Scheikunde en Fysica. Hij deed stagen in Archiefbiologie, Cineastische Mechanica en Paleografie.

Hij ving zijn overzeese loopbaan aan op 10.04.1875 in Goa en was nadien nog in enkele territoria onder Portugees beheer. Op 09.12.1899 keerde hij terug van zijn tweede overzeese missie. Op 13.07.1900 was hij militaire attaché. Nadien kwam hij in dienst van de Compagnie van Mozambique. Op 22.4.1908 na een reis naar Luanda werd hij aangesteld aan Chef van de Missie van Botanische studies. Op 14.11.1914 werd hij als kolonel overste van het Militair Archief van het Ministerie van Oorlog.

Op 08.05.1916 bekwam hij de echtscheiding van D. Emília Faria.

Tweede huwelijk op 04.09.1920 met D. Adelina Coelho de Moraes, professor, gedoopt in de gemeente van Monte Pedra/Lissabon in 1888, dochter van João de Almeida Coelho en van zijn echtgenote D. Francisca Rosa da Silva. Meteen wettigde hij zijn zoon Rodrigo Coelho de Moraes Carvalho, gedoopt uit het tweede huwelijk.

Manuel en D. Emília hadden drie kinderen uit het eerste huwelijk:

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.4.1. D. Maria Emília Faria de Moraes. De volgende generatie nam de naam Morais Alvim aan.

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.4.2. D. Isabel Maria Faria de Moraes. De volgende generatie nam de naam Castro Monteiro aan.

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.4.3. * Alberto Faria de Moraes, die we hierna aanhalen.

Een zoon van Manuel en D. Adelina uit het tweede huwelijk:

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.4.4. Rodrigo Coelho de Moraes Carvalho, gedoopt in Lissabon op 20.11.1907. In 1916 bereidde hij zich voor om in het militair college te gaan. Zonder verdere gegevens.

* Alberto Faria de Moraes, militair en historicus.

Hij werd gedoopt op 08.04.1893 in de gemeente van Santo Ildefonso in Porto. Peter was António Rodrigues da Cruz. Meter was D. Maria Luísa Penalva. Overleefd in het militair hospitaal in Santa Isabel, Lissabon op 27.03.1957 aan zware hartletsels.

In het militair college onderscheidde hij zich als sportman. Hij werd trouwens nationaal kampioen in verschillende disciplines. Hij schreef zich in als vrijwilliger in het Regiment van de Cavalerie op 27.06.1910. Hij werd onderluitenant in 1914, luitenant in 1917, kapitein in 1922, majoor in 1939, luitenant-kolonel in 1943 en kolonel in 1946.

Hij verwierf verschillende decoraties en werd achtereenvolgens officier in de Militaire Orde van Avis, officier van de Orde Militaire van Christus, Grootofficier in de Militaire Orde van Avis, Grootofficier in de Orde van Santiago da Espada.

Hij was lid van het Centrum van historische overzeese studies, stemhebbend lid van de Commissie van Militaire geschiedenis en correspondent van de Sociëteit van Geografie van Lissabon.

Hij nam deel aan het expeditionair korps in Duits Oost-Afrika (Burundi). Na de wapenstilstand zette hij zijn overzeese loopbaan voort. In 1916 keerde hij terug naar Lourenço Marques waar hij twee jaar later benoemd werd tot commandant van het Korps van de Douane.

Op 19.10.1919 trouwde hij in Lourenço Marques, in de parochiale kerk, met Miss Barbara Ellen Doherty. Zij werd gedoopt op 03.10.1897 in Beaconsfield, Kimberley, Afrique du Sud, dochter van James-Josef Doherty, een Engelsman met Ierse roots, superviseur van de Compagnie De Beer, en van zijn echtgenote Mr. Maria Susan Marnewick.

Terug in de metropool werd hij op 19.10.1919 geplaatst in het Regiment van de Cavalerie. Op 16.08.1922 kwam hij aan in Luanda. Op 28.02.1923 werd hij benoemd tot administrateur van Sépé. In 1925 vinden we hem terug in Timor. Van daar uit oefende hij vele missies uit. Van 1926 tot 1928 was hij chef van het militair departement.

Op 04.09.1929 werd hij commandant van het 1ste eskadron. In 1930 werd hij benoemd in het hoofdkwartier van de staat van Portugees India. Daar verwezenlijkte hij een briljante loopbaan. Terug in de hoofdstad bekleedde hij bij de cavalerie achtereenvolgens de posten van major, luitenant-kolonel en kolonelscommandant. Op 02.06.1948 ging hij over naar de directie van de Cavalerie. Op 02.01.1950 werd hij directeur van de militaire historische archieven.

Alberto Faria de Moraes was loffelijk op alle gebied. Echt een uitzonderlijke persoonlijkheid.

Alberto en Miss Barbara Ellen Doherty hadden o.a. twee kinderen:

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.4.3.1. Alberto Eduardo Doherty Faria de Moraes, gedoopt op 09.07.1924 in O.L.V. do Pópulo, Benguela/Angola. Licentiaat economische en financiële wetenschappen. Administrateur van het hospitaal Curry Cabral.

Op 19.11.1957 getrouwd in de kerk van S. João de Deus, Lissabon met D. Maria Carolina Reis de Carvalho, gedoopt op 04.03.1928 in Parede, dochter van Alfredo de Almeida Carvalho, kolonel van de genie, gedoopt op 28.10.1890 en Moçamedes/Angola en getrouwd op 10.04.1919 in Santos—Velho/Lissabon met D. Maria da Paz Reis, gedoopt op 28.18.1894 in Viseu.

D. Maria da Paz was schilderes, discipline van haar oom langs vaders kant, meester Carlos Reis, en is begraven op 13.10.1972, in haar huis van Parede.

D. Maria Caroline Reis de Carvalho was een kleindochter langs vaders kant van Dr. José Joaquim de Carvalho, geneesheer van de Oorlogsmarine en van zijn echtgenote D. Maria Adriana Ferreira Alberto Eduardo Doherty Faria de Moraes, begraven op 30.12.1991 in Lissabon.

Alberto Eduardo en D. Maria Carolina hadden een zoon:

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.4.3.1.1. João Carlos de Carvalho Faria de Moraes, gedoopt op 06.10.1961 in Paranhos/Porto. Licentiaat van de Hogere School van Tandgeneeskunde. Getrouwd op 02.09.1989 in de kerk van O.L.V.do Ar., gemeente van Monte Lavar (Sintra) met D. Maria Margarida Costa Pereira Ramos de Almeida, licentiate Rechten en Magistratuur, gedoopt op 06.10.1961 in S. João da Pedreira, Lissabon.

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.4.3.1.1.1. D. Maria Margarida Ramos de Almeida Faria de Moraes, gedoopt op 17.3.1993 in S. Domingos van Benfica/Lissabon.

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.4.3.1.2. João Gonçalo Ramos de Almeida Faria de Moraes, gedoopt op 11.09.1996 in S. Domingos de Benfica/Lissabon.

B6.5.1.5.11.5.6.9.3.3.1.4.3.2. D. Yvonne Patrícia Doherty Faria de Moraes, moeder van de auteur van deze studie, **João Manuel de Moraes Lamas da Silveira de Mendonça**, die mij gedurende jaren steunde in mijn studies en mij deze gegevens over zijn stamboom bezorgde, waarvoor mijn besten dank.

D. Yvonne werd gedoopt op 17.03.1927 in Bobonaro/Timor en begraven in Caldas da Rainha op 17.06.2009. Licentiate van de Universiteit van Coimbra in de Engelse Literatuur en Taal, professor van het secundair onderwijs. Getrouwd in Santa André de Estremoz, aartsbisdom Évora, op 07.09.1946 met Prof. landbouwingenieur Eugénio João de Figueiredo Lamas da Silva, professor in arboricultuur en vegetale pathologie aan de Hogere Landbouwschool van Coimbra, waar hij onderdirecteur was. Gedoopt in Santa Isabel, Lissabon op 28.04.1921, zoon luitenant João Inácio de Mendonça e Silva en van zijn tweede echtgenote D. Florentina de Figueiredo Lama. Met nageslacht op heden.-

G. De genealogie van de Braziliaanse Leme (BR).

B7. António Leme I (gedoopt rond 1445 in Lissabon of in Galicië - + vóór 1526) . António onderscheidde zich reeds in 1463 tijdens de tocht tegen Arzila, een Moors piratennest. António kreeg een wapenschild toegekend voor de inname van Arzila op 24.08.1471 en de bezetting van Tanger op 29.08.1471. Op 12.11.1471 werd António Leme wegens zijn heldhaftig optreden door prins João I geridderd, volgens een document dat zich bevindt in de Torre do Tombo.

Dit wapen van António Leme, **erkend door de koning van Portugal**, werd door Mr. Marcolino Candeias, Directeur van de Archiven en de Bibliotheek van Terceira, gevonden in het boek van de “Armeiro-Mor”, van koning D. Manuel. Dit is een referentie van de hoogste geloofwaardigheid.

In de jaren 1480 had António Leme zich volledig gevestigd in Madeira. Hij leefde rijkelijk op zijn eigendom, de Quinta des Lemes, gelegen in de parochie van Santo António do Campo op de hoogten van Funchal. Hij cultiveerde rietsuiker met een jaarlijkse productie van 1110 arrobes (een oude gewichtsmaat van ca 15 kg).

Hij was verschillende keren gemeenteraadslid van Funchal in 1488-89. Hij associeerde zich met de lokale aristocratie van Madeira, zonder de handel en de scheepvaart op de oceaan te verwaarlozen. Op 12.02.1489 werd hij ridder van het Koninklijke huis.

Hij verwittigde de gemeenteraad van Funchal dat zijn broer Maerten Lem II, daar bekend als Martim Leme, O Moço, begraven was in Vlaanderen in 1485 en dat hij het openstaande contract van zijn broer uit de beginjaren 1460 over de levering van graan aan Funchal zou naleven.

António was in 1480 reeds getrouwd met D. Catarina de Barros (ca 1462- na 1526), 4de dochter van Pedro Gonçalves en van D. Isabel de Barros, erfgename van de lijn van haar grootvader Vasco Delgado de Barros.

António Leme moet zich gevestigd hebben in Brazilië en er begraven zijn vóór 1524. Na de dood van António Leme zette D. Catarina nog een tijdje de handel voort op een laag pitje. Het koppel werd begraven in de hoofdkapel van Santo António do Campo, de tegenwoordige parochiekerk.

Vermits Brazilië officieel pas ontdekt werd in 1498 door Duarte Pacheco Pereira en de officiële kolonisatie pas begin in 1530, mogen we aannemen dat de eerste privé vestigingen van Portugese gezinnen zich al vroeger voorgedaan hebben. Volgens sommigen zou Portugal in de beginperiode geen ruchtbaarheid gegeven hebben aan de ontdekking van Brazilië om de grote gebeur Spanje niet op slechte gedachten te brengen. In Brazilië waren vóór 1570-1600 maar weinig gedocumenteerde gegevens beschikbaar zijn. We merken nu al bij de genealogie die we bestuderen, dat we weinig concrete gegevens kunnen naar boven halen. Tussen 1600 tot 1904 zijn dan weer meer gegevens beschikbaar, maar het blijft voorlopig bouwen op drijfzand. Van 1905 tot op heden was het moeilijk concrete gegevens op te geven. Pas recentelijk werden meer gegevens uitgewisseld tussen Brazilië en Portugal.

Rond 1540-1545 vertrokken drie familieleden Leme samen van Madeira naar Brazilië. Zij installeerden zich in S. Vicente, dat recentelijk gereorganiseerd werd door de kapitein Martim Afonso de Sousa (Funchal 1515-S. Paula 1592), die de cultuur van suiker inplantte in Brazilië.

Dat trio was António Leme II B7.1., zijn zoon Pedro Leme B7.1.1. en de kleindochter Leonor B7.1.1.2. toen reeds getrouwd met Braz Teves.

António Leme en D. Catarina de Barros hadden zeven kinderen:

B7.1. Antão Leme II, gehuwd in Madeira. Naam en datum van overlijden van zijn echtgenote onbekend. Hij kwam naar S. Vicente na 1532. In 1544 was rechter in São Vicente (BR). Volgens andere bronnen werd volgende zoon er rechter in 1544.

Uit dit huwelijk had hij één gekende zoon:

B7.1.1. Pedro Leme I, gedoopt in Funchal in 1515 en begraven in S. Paulo in 1592. Pedro was driemaal getrouwd.

*Eerste huwelijk van Pedro Leme I, die voorlopig Madeira verlaten had om in Continentaal Portugal aan het koninklijk hof van D. João III (1521-1557) te huwen met **D. Isabel Paes**, van Abrantes aan de Taag, eredame van het Paleis, dochter van Fernando Dias Paes.

Zijn eerste vrouw stierf en Pedro Leme I, edelman van het Koninklijke huis, keerde terug naar Madeira.

Pedro en D. Isabel hadden een zoon:

B7.1.1.1. Fernando Dias Paes, gedoopt in Abrantes, kreeg dezelfde naam als zijn grootvader langs moederszijde. Hij woonde een tijd met zijn grootouders in Madeira. Later kwam naar S. Vicente. Hij is begraven in São Paulo in 1605.

*Eerste huwelijk van Fernando Dias Paes met **D. Helena Teixeira** in S. Vicente.

Fernando en D. Helena hadden drie kinderen die vertrokken naar Bahia:

B7.1.1.1.1. Francisco Teixeira.**B7.1.1.1.2. D. Vicente Teixeira.**

B7.1.1.1.3. António Teixeira, die een dochter had die in Bahia trouwde en een groot nageslacht had.

*Tweede huwelijk van Fernando Dias Paes in S. Vicente met zijn nicht **D. Lucrécia Lem.** Daarna vestigde hij zich in S. André en later in S. Paulo. In 1590 was hij rechter. Hij werd gerespecteerd en bekleedde hij posten in het gouvernement van de republiek. Hij had een groot landgoed. Hij stierf in S. Paulo met een testament in 1605. Lucrécia is er in 1645 begraven, eveneens met een testament.

Fernando en D. Lucretia hadden zeven kinderen:

1. D. Isabel Paes.
2. D. Leonor Leme.
3. Fernão Dias Paes Leme.
4. D. Maria Leme.
- 5. Pedro Dias Paes Leme.**
6. D. Luzia Leme.
7. Luís Dias Leme.

B7.1.1.1.1. D. Isabel Paes trouwde in S. Paulo en werd weduwe in Rio de Janeiro in 1599. Daar hertrouwde ze met José Serrão. Zij vestigden zich in Lissabon, waar haar tweede echtgenoot begraven is. Haar neef Paschoal Leite Paes bracht haar terug naar S. Paulo, waar ze begraven is zonder nageslacht.

B7.1.1.1.2. D. Leonor Leme trouwde met Simão Borges de Cerqueira, van Mesão Frio, begraven in 1632, in dienst van koning D. Henrique. Met nageslacht bij Borges de Cerqueira.

B7.1.1.1.3. Fernão Dias Paes trouwde met D. Catarina Camacho, dochter van João Maciel en van D. Paula Camacho. Hij was de stichter van de gemeente Mboy met een groot aantal gevangen genomen Indianen. Die gemeente stonden ze nadien af aan de Jezuïeten. Hun enige zoon werd in die gemeenschap opgenomen.

Eén zoon van Fernão en D. Catarina:

B7.1.1.1.3.1. Priester Francisco de Moraes, de Malagueta.

B7.1.1.1.4. D. Maria Leme trouwde met Manuel João Branco, zoon van João Simão en D. Felippa Vaz, van Setubal. Hij was de administrateur van de mijnen van S. Paulo. Later werd hij gouverneur van de staat Brazilië. Hij haalde een kapitaal uit de goudmijnen van S. Paulo. Hij is begraven in S. Paulo.

D. Maria Leme en Manuel hadden drie kinderen:

- B7.1.1.1.4.1. Francisco João Leme.
- B7.1.1.1.4.2. D. Isabel Paes.
- B7.1.1.1.4.3. D. Ana Leme.

B7.1.1.1.5. Pedro Dias Paes Leme is begraven in 1633. Hij bekleedde hoge posten in het gouvernement van S. Paulo. Hij werd begraven in de hoofdkapel van de kerk van Carmo in S. Paulo.

Hij was getrouwd met **D. Maria Leite**, gedoopt in S. Paulo en er begraven in 1670. Ze was een dochter van Paschoal Leite Furtado, gedoopt in S. Maria van de Azoren en van S. Isabel do Prado.

Pedro en D. Maria hadden negen kinderen:

B7.1.1.1.5.1. Fernão Dias Paes (1608-1681) x D. Maria Garcia (1642-1691).

B7.1.1.1.5.2. Paschoal Leite Paes.

B7.1.1.1.5.3. Pedro Dias Leite.

B7.1.1.1.5.4. João Leite da Silva.

B7.1.1.1.5.5. D. Maria Leite.

B7.1.1.1.5.6. D. Isabel Paes da Silva.

B7.1.1.1.5.7. D. Potencia Leite.

B7.1.1.1.5.8. D. Veronica Dias Leite.

B7.1.1.1.5.9. D. Sebastiana Leite da Silva.

B7.1.1.1.6. D. Luzia Leme, getrouwd met de hoofdkapitein gouverneur Pedro Vaz de Barros, begraven in 1644.

B7.1.1.1.7. Luís Dias Leme. Hij woonde in de gemeenten Santos en S. Vicente. Hij werd kapitein van S. Vicente en de tweede stichter van de kapel van Sant'Ana. Begraven in 1659 met testament en begraven in de kerk van S. Francisco. Hij werd verkozen om D. João IV tot koning uit te roepen in tegenstelling tot de machtige partij van de Castilianen. Hij was getrouwd met D. Catarina Pellaes, gedoopt in S. Vicente, dochter van Alonso Pellaes, Castiliaans ridder. Zij hadden zeven kinderen.

*Tweede huwelijk op Madeira van Pedro Leme I met D. Luzia Fernandes, van Madeira, begraven ca 1560 in S. Vicente, begraven in de kerk van Onze Lieve Heer, toen nog de hoofdkerk van de stad. In S. Vicente erfde hij eigendommen van zijn vader; o.a. het partnerschap van de suikerraffinaderij van Engenho van S. Jorge de Erasmós. Door een uitspraak van 03.10.1564 werden zijn rechten erkend als edelman van het Koninklijke huis.

Zij hadden een dochter:

B7.1.1.2.D. Leonor Leme, gedoopt in 1526 in Funchal en begraven op 13.01.1633, trouwde rond 1540 met Braz Teves, alias Esteves, gedoopt in 1520 in Madeira en inwoner van S. Vicente. Zij vertrokken naar S. Paulo rond 1550, waar hun kinderen gedoopt werden.

D. Leonor Leme en Braz Teves hadden vijf kinderen:

B7.1.1.2.1. D. Lucrécia Leme, begraven in 1645. Zij had 7 kinderen en een bastaardkind, o.a. Fernão Dias Paes L (bandeirante pauliste). Inwoners van Vila de S. Vicente. Vader Pedro, echtgenote D. Luzia en schoonzoon Bras vertrokken in 1650 naar Brazilië.

Zij leefden er lang en welstellend door de opbrengst van de suikerraffinaderij van S. Jorge dos Erasmós. Zij verkochten suiker, ook in het zwart aan Peru. Nadien vertrok Braz met zijn kinderen naar S. Paulo, waar hij zich vestigde en er één van de eerste gouverneurs werd van de Republiek.

B7.1.1.2.2. Braz Esteves Leme, begraven in 1636 als jonggezel. Hij had 14 natuurlijke kinderen.

B7.1.1.2.3. Aleixo Leme, gedoopt in S. Vicente en in 1629 begraven in S. Paulo. Hij was er een van de eerste personen die eervolle plaatsen bekleedde. Hij was in S. Vicente getrouwd met D. Ignez Dias, zuster van Antónia de Chaves, echtgenote van Matheus Leme.

Tien kinderen van Aleixo Leme en D. Ignez Dias:

B7.1.1.2.3.1. D. Luzia Leme, trouwde met kapitein Francisco de Alvarenga, zoon van António Rodrigues de Alvarenga, gedoopt in Lamego en begraven op 23.10.1647 in S. Paulo, getrouwd met D. Ana Ribeira (gedoopt in 1560 in S. Vicente- begraven op 23.10.1647 in S. Paul, de oudste dochter van Estevão Ribeiro Bayão Parente, gedoopt in Beja/Portugal en D. Magdalena Fernandes Feijã De Madureira, gedoopt in 1560 in S. Vicente en begraven op 23.10.1647 in S. Paulo. Vanaf hier komt Leme niet meer voor als de voornaamste familienaam.

B7.1.1.2.3.2. Braz Leme (1629-1678) Sorocaba.

B7.1.1.2.3.3. Aleixo Leme.

B7.1.1.2.3.4. Francisco Dias Leme.

B7.1.1.2.3.5. D. Francisca Leme.

B7.1.1.2.3.6. D. Ignez Dias.

B7.1.1.2.3.7. D. Leonor Leme x kapitein Francisco de Alvarenga.

B7.1.1.2.3.8. D. Maria da Silva.

B7.1.1.2.3.9. D. Maria Leme.

B7.1.1.2.3.10. Manuel Chaves.

B7.1.1.2.4. Mattheus, gedoopt in S. Vicente en in 1633 begraven in S. Paulo. Eerste huwelijk met António de Chaves. 2de huwelijk met Antónia Gago.

B7.1.1.2.5. Pedro Leme II, gedoopt in S. Vicente rond 1560, begraven rond 1640. Hij trouwde met D. Helena do Prado, dochter van João do Prado, van Olivença en van D. Felippa Vicente, afstammelingen van Pedro Vicente en D. Maria de Faria, van Continentaal Portugal. Zij behoorden eveneens tot de grote bevolkingsgroep die in 1554 werkten op de grote suikerrietplantage van S. Jorge dos Erasmós.

Pedro Leme II veroverde vele wilde Indianen en vestigde zich met hen in S. Paulo. Daar beklede hij diverse officiële functies, o.a. die van rechter van 1588-1592.

Na het opstellen van zijn testament, trok hij in 1591 opnieuw het binnenland in en verhoogde zo inderdaad het aantal inlanders in zijn dienst.

Hij stierf in 1597 in het kampement van de hoofdkapitein João Pereira de Sousa Botafogo. Zijn echtgenote stierf in S. Paula in 1627.

Negen kinderen van Pedro Leme II en D. Helena do Prado:

- B7.1.1.2.5.1. D. Lucrecia Leme.
- B7.1.1.2.5.2. Bras Esteves Leme.
- B7.1.1.2.5.3. Matheus Leme do Prado.
- B7.1.1.2.5.4. Kapitein Pedro Leme do Prado.
- B7.1.1.2.5.5. Kapitein Domingos Leme da Silva.
- B7.1.1.2.5.6. Aleixo.
- B7.1.1.2.5.7. João Leme do Prado.
- B7.1.1.2.5.8. D. Helena do Prado.
- B7.1.1.2.5.9. D. Filippa do Prado.

Tweede huwelijk met D. Maria de Oliveira:

Eén dochter van Pedro Lem II en D. Maria de Oliveira:

B7.1.1.2.5.10. D. Maria de Oliveira.

*

Hij had een achterachterkleindochter Rosa Leme do Prado, ook Rosa Maria do Prado genaamd, was ene van de grootmoeders van de familie Silva Lemes da Campanha en Cambuaquira; zuster van D. Maria do Prado, echtgenote van Tomé Rodrigues Nogueira da Ó, van Madeira. Beiden hadden ze een groot nageslacht, verspreid over verschillende staten van Brazilië.

*

Derde huwelijk van Pedro Leme I, opnieuw weduwnaar geworden rond 1560, met **D. Grácia Rodrigues de Moura**, van Madeira, dochter van Gaspar Rodrigues de Moura.

D. Grácia was afkomstig van Madeira en is begraven in S. Vicente in 1594. In haar testament in 1590 had ze het over haar man die ridder was. Pedro in zijn eigen testament in 1592 schreef de notaris dat hij edelman was van het Koninklijke huis. Volgens niet bevestigde bronnen zouden zij een zoon António Leme gehad hebben, gedoopt ca 1590-1592 in Vila de S. Vincente.

Het trio Leme kwamen naar Brazilië als techniekers, misschien als deelnemers aan de suikerplantage genaamd 'engenho de Governador'. Dit was de eerste suikerraffinagemolen in 1533 opgericht door Afonso de Sousa.

In 1548 werd de plantage het eigendom van Erasmus Schetz, een groothandelaar uit Antwerpen en van zijn schoonzoon Jan van Hilst, gevestigd in Lissabon. Pedro Leme heeft als eerste de Fazenda de Santana bewoond. In 1575 bevocht hij de "tamólos aldeados" en Cabo Frio/Rio de Janeiro. In 1585 was hij rechter in Santos en hetzelfde jaar naam hij met hoofdkapitein Jerónimo Leitão deel aan de inname van de Cariójos. Na achteruitgang in de suikerindustrie van 1591 en de vernietiging van zijn huis door Cavendish, verkocht Pedro zijn eigendommen en vestigde hij zich in S. Paulo. Het koppel leefde heel middelmatig. In 1592 werd Pedro ernstig ziek en dicteerde hij zijn testament. In een inventaris opgesteld in 1594, werd Pedro Leme vernoemd als een landbouwuutbater van de midden klasse. Begin 1594 stierf zijn derde vrouw.

Hij werd blind en geraakte bijna al zijn goederen kwijt. Vergezeld van zijn dochter Leonor (+ 1633), van zijn schoonzoon en hun kinderen verhuisde hij naar S. Paulo do Campo, waar hij zijn laatste dagen doorbracht alvorens te sterven in 1600.

Van de vijf kleinkinderen van Pedro Leme, allen gedoopt in S. Vicente, zijn er twee die opvallen.

De jongste dochter D. Lucrécia Leme werd de tweede echtgenote van haar oom Fernão Dias Paes, zoon van het eerste huwelijk van Pedro Leme. Na een tijdje op Madeira gewoond te hebben, vergezelde Fernando zijn familie in S. Vicente, waar hij de eerste keer trouwde.

Als weduwnaar trouwde hij opnieuw met een familielid, namelijk met zijn nicht D. Lucrécia (+ 1645).

Het koppel verhuisde eerste naar S. André en dan naar S. Paulo. Fernando kocht een grote suikerplantage in Pinheiros en voerde marmelade uit naar Bahia. Hij stierf in S. Paulo in 1605.

Eén van zijn zonen was **Fernão Dias Peres Leme**, ook: **Fernão Dias Pais** (of Paes) (São Paulo (ca 1603-1681 aan de oevers van de rivier Guaicuí) was 'bandeirante pauliste' van 1638 tot 1674, groot jager op indiaanse slaven en terzelfder tijd weldoener van het benedictijnenklooster van S. Paulo.

Fernão Dias Paes trouwde met D. Maria Garcia Rodrigues Betting, dochter van Garcia Rodrigues Velho Filho en van D. Maria Betting.

Acht kinderen van Fernão en D. Maria Garcia:

1. Garcia Rodrigues Pais.
2. Pedro Dias Leite, getrouwd met D. Maria de Lima e Morais.
3. D. Custódia Pais, getrouwd met Gaspar Gonçalves Moreira.
4. D. Isabel Pais, getrouwd met Jorge Moreira.
5. D. Mariana Pais, getrouwd met Francisco Pais de Oliveira Horta.
6. D. Catarina Pais, getrouwd met Luís Soares Ferreira.
7. D. Maria Leite, getrouwd met Manuel de Borba Gato.
8. D. Ana Maria Leite, getrouwd met João Henrique de Siqueira Baruel.

Bekende afstammelingen zijn:

Pedro Dias Pais Leme, een kleinzoon, was markies van Quixeramobim.

Santo António de Sant'Ana Galvão, gekend als broeder Galvão, achterachterkleinzoon van Pascoal Leite Pais, een broer van Fernão Dias Leite.

Een andere achterachterkleinzoon, **Pedro Dias Pais Leme da Câmara** was baron van São João Marcus.

Braz Esteves Lem (+ 1636), broer van D. Lucrécia, maakte fortuin met de uitbating van de goudmijn van Jaraguá, ontdekt in 1597. Vrijgezel geworden, duwde het harde leven hem in het concubinaat met verschillende indiaanse vrouwen, die hem 14 métissen/mamelucos voortbrachten.

Het was een bijna maniakale obsessie, bij de afstammelingen van diegenen die zich in overzeese gebiedsdelen vestigden, om zich edelen te willen noemen.

B7.2. Martim Leme III, ridder. Samen met 1200 strijders onder de leiding van João Gonçalves da Câmara nam hij deel aan een hulptexpeditie naar Azamar.

Hij trouwde op Madeira met **D. Maria Adão Ferreira**, dochter van Adão Gonçalves Ferreira, de eerste creool gedoopt op Madeira (hij stierf vóór 1509), en van D. Beatrix Peres Esteves (ook: Brites Pires). In 1481 in Funchal werd hij betrapt kaart te spelen voor geld. Hij stierf vóór 13.08.1485.

Martim Leme III bouwde een majoraat op de hoogten van Funchal, in de parochie van Santo António do Campo. In 1536 had hij een privé oratorium opgericht, die in 1654 een kapel werd en na de aardbeving van 1750 herbouwd werd en nu nog bestaat onder de naam van Kapel van S. Felipe, aangebouwd aan de residentie, die zich nu nog in een uitstekende staat bevindt. Martim Leme III heeft in zijn buitenverblijf gewoond, maar werd begraven in de kerk van Funchal. Getrouwd, zonder nageslacht.

B7.3. Pedro Leme III, genoemd als ridder in 1509, heeft een majoraat gesticht voor zijn bastaardzonen op het familiaal domein van S. António, met de verplichting het patroniem te behouden. Vandaar de benaming “Quinta dos Lemes”. testament in 1552, bevestigd in 1554, begraven in Lissabon in 1556, getrouwd met ? Zowel Pedro als zijn zoon Cristovão zijn beiden als gevangenen begraven in Lissabon in september 1556.

Pedro Leme III had vijf kinderen:

B7.3.1. Cristovão, begraven in Lissabon in 1556, zonder nageslacht.

B7.3.2. Manuel de Barros Lem, zonder nageslacht.

B7.3.3. Octávio, zonder nageslacht.

B7.3.4. D. Maria getrouwd met Gomes Galdo.

B7.3.5. D. Helena, getrouwd in 1556.

B7.4. Aleixo Leme, leefde in Madeira, is begraven in Funchal in 1544 en werd begraven in de grafkelder van zijn tante Aldonça de Barros in de Franciscaanse kerk van Funchal, getrouwd met D. Mecia de Mello.

Aleixo en D. Mecia hadden een zoon:

B7.4.1. Ruy Leme getrouwd met D. Elvira Pires (Lanzarote).

B7.5. Rui Leme II is gehuwd in Lanzarote en begraven in Madeira in 1566.

Eerste huwelijk van Rui met D. Leonor Vieira.

Zij hadden een zoon:

B7.5.1. Martim Leme IV, gedoopt in 1515. Uitgeweken naar Portugees India in gezelschap van Lopo Soares de Albergaria, 3de gouverneur (1515-1518) van Portugees India (PI)..

Tweede huwelijk van Rui met D. Maria Branca Cabreira, begraven in Madeira in 1591.

Zij hadden zes 6 kinderen.

B7.6. D. Antónia Leme, getrouwd met Pedro Afonso de Aguiar.

B7.7. D. Leonor Leme, getrouwd met André de Aguiar da Câmara.

Zij hadden een dochter:

B7.7.1. D. Maria da Câmara, getrouwd met Francisco de Moraes.

H. Vijftien generaties van António Leme tot Paulo de Tarso Rodrigues Dias Paes Leme.

G1. António Leme (ca 1445-vóór 1526) x D. Catarina de Barros.

G2. Antão Leme, gehuwd in Madeira, naam van de echtgenote onbekend.

G3. Pedro Leme (+ 1600). 1ste x met D. Isabel Paes (1515-1592).

G4. Fernando Dias Paes (+ 1605). 2de x met D. Lucrecia Leme (+ 1645).

G5. Pedro Dias Leme (1578-1633) x D. Maria Leite (+ 1670).

G6. Fernão Dias Paes (1608-1681) x D. Maria Gracia (1642-1691).

G7. Garcia Rodrigues Paes (1660-1733) x D. Maria Pinheiro de Fonseca (+ 1725).

G8. Pedro Dias Paes Leme (1705-1783) x D. Francisca Joaquina de Horta Forjaz Pereira (+ 1783).

G9. Fernando Dias Paes Leme da Câmara (1736-7/1812) x D. Francisca Peregrina de Sousa e Melo (-1829).

G10. Pedro Dias Paes Leme (1775-1868) x D. Rita Ricardina de Sousa Cotinha (+ 1818).

G11. Fernando Dia Paes Leme (1813-1892) x D. Maria Florência Gordilha de Barbuda e Sousa (1822-1892).

G12. Pedro Dias Godilho Paes Leme (1839-1915) x D. Maria José de Sousa e Melo (1847-1947).

G13. Fernando Dias Paes Leme (1875-1960) x D. Gabriela Ribeira da Costa Cruz (1896-1922).

G14. Diogo Dias Paes Leme (1919-) x D. Yole Rodrigues (1916-2007).

G15. Paulo de Tarso Rodrigues Dias Paes Leme (1951-) x D. Margarida Leme.

Met mijn dank aan D. Margarida Leme voor deze waardevolle gegevens uit ‘Os Lemes – um percurso familiar de Bruges à Malaca’, 2008.

Het volledig werk weergegeven van Luíz Gonzaga da Silva Leme, 1904, is uiteraard onbegonnen werk. Iedereen kan zich elk van de 10 volumes aanschaffen via het Internet voor minder dan 50 Euro's. Voor de genealogie Leme zijn alleen de volumes 2 en 5 van belang. De afgelopen eeuw werden er trouwens zeer veel aanvullingen van die tekst gepubliceerd.

*

I. Zeven takken Braziliaanse Leme.

Ik zou uit het **volume 2** enkele takken willen aanhalen, te beginnen met de vijf takken van de kinderen van D. Leonor Leme x Braz Esteves, met meestal alleen de eerste afstammelingen van elke generatie tot in de 19de eeuw.

Twee takken komen uit het **volume 5**. De tak 7 legt een link tussen Madeira en Ponta Delgada, door een huwelijk. Deze gegevens kunnen voor Braziliaanse familieleden een steun zijn en hen helpen bij het aanvullen van hun stamboom.

Tak 1. Braz Esteves, + 1636, B7.1.1.2.2., volume 2.

Veertien natuurlijke kinderen:

1. Filippa Leme.
2. Martha Esteves.
3. Maria Esteves.
4. Luzia Esteves.
5. João.
6. Salvador.
7. Fernando.
8. António.
9. Isabel.
10. Margarida.
11. Balthazar.
14. Kapitein Braz Esteves Leme + 1678, x Antónia Dias.

Tak 2. Aleixo Leme, + 1629; x Ignez Dias, + 1655, B7.1.1.2.3., volume 2.

10 kinderen:

1. Luzia Leme.
2. Braz Leme.
3. Aleixo Leme.
4. Francisco Dias Leme.
5. Francisca Leme.
6. Ignez Dias.
7. Leonor Leme.
8. Maria da Silva.
9. Maria Leme.
10. Manuel de Chaves

Tak 3. Matheus Leme, + 1633, 1x Antónia de Chaves, + 1610, 2x Antónia Gago, B7.1.1.2.4. volume 2.

7 kinderen:

1. Marina de Chaves.
2. Leonor Leme.
3. Maria da Silva.
4. Antónia Leme.
5. Antão Leme.
6. Francisco Leme da Silva.
7. Domingos Leme.

Tak 4. Pedro Leme, 1x Helena do Prado, 2x Maria de Oliviera, B71.1.2.5. , volume 2.

1. Lucrécia Leme.
2. Braz Esteves Leme.
3. Matheus Leme do Prado.
4. Kapitein Pedro Leme da Silva.
5. Kapitein Domingos Leme da Silva.
6. Aleixo.
7. João Leme do Prado..
8. Helena do Prado.
9. Filippa do Prado.
10. Maria de Oliveira.

Tak 5. António Rodrigues de Alvarenga (Leme), + 1614, x Ana Ribeiro, Pg 214, volume 5.

10 kinderen:

1. Maria Pedroso.
2. Ignez Monteiro.

3. Francisco de Alvarenga, + 1675 x Luzia Leme, + 1653.

Tien kinderen van Francisco x Luzia:

- a. Ana Ribeiro.
- b. Francisca Leme de Alvarenga.
- c. Luzia Leme de Alvarenga.
- d. Frei Bento de Trindade.
- e. Kapitein António Pedroso de Alvarenga.
- f. Aleixo Leme de Alvarenga.
- g. Thomázia Ribeiro.
- h. **Kapitein Sebastião Leme de Alvarenga, + 1664, x Mariana de Miranda.**

Zes kinderen:

1. Kapitein António Leme de Miranda.
2. Francisco Leme de Alvarenga.
3. Luzia Leme pg 239.
4. Potência Leite x 1683 Domingos de Mattos Mendonça.
5. Ana Ribeiro.
6. Maria Leite

- i. Maria Leme de Alvarenga.
- j. Ignez Dias de Alvarenga.
4. Luíz Monteiro.
5. Estevão Ribeiro de Alvarenga.
6. Anna de Alvarenga.
7. António Pedroso de Alvarenga.
8. Frei Bento.
9. Thomázia de Alvarenga.
10. Maria Rodrigues de Alvarenga.

Tak 6. Manuel Rodrigues de Alvarenga (Leme), dochter Guiomar de Alvarenga, Pg 431, volume 5.

7 kinderen:

1. Andreza de Castilho.
2. João Correa.
3. Maria Moreira.
4. José de Castilho Moreira.
5. Francisco Álvares Correia.
6. Manuel Rodrigues Moreira.
7. Antónia de Castilho.

Tak 7. Pedro Júlio da Câmara Leme (15de eeuw op Madeira-19de eeuw in Ponta Delgada/Azoren).

Als oudste van deze tak vonden we de alleen bij naam gekende Fernão Homem, een vrijgezel die een natuurlijke zoon had, **Rui Fernandes Homem**, die gewettigd werd op 20.01.1443 en stierf in 1504.

Rui kwam in Madeira aan land samen met zijn oom Garcia Homem de Sousa, die één van de vier ridders was, door koning D. Afonso V van Portugal naar Madeira gestuurd, om daar te trouwen met de dochters van João Gonçalves Zarco.

Samen met zijn vrouw D. Aldonça de Barros stichtte Rui het klooster van S. Francisco van Funchal, waar hij begraven is in 1504 en begraven werd.

In de stamboom Utra troffen we een Rui Leme aan, begraven in 1566, zijn dochter D. Catarina de Barros Leme en zijn kleindochter D. Joana de Barros Leme.

Dan ontbreken ons de namen van enkele generaties Câmara Leme.

João Frederico da Câmara Leme Homem de Sousa en zijn echtgenote D. Maria Carolina Corrêa Henriques de Noronha, behoorden beiden tot aristocratische families. De vader behoorde tot die oude en nobele familie van Madeira, afstammeling in rechte lijn van Garcia Homem de Sousa.

Zijn zoon Luís da Câmara Leme (26.03.1819 Funchal-26.01.1904 Lissabon) was een Portugese militair politicus en intellectueel ten tijde van de constitutionele monarchie. Hij werd divisiegeneraal, is lid geweest van de Raad van Zijne Majesteit, gedeputeerde, par van het koninkrijk en minister. Hij was corresponderend lid van de Koninklijke Academie van Wetenschappen van Lissabon en van de Literaire Sociëteit Almeida Garrett. Hij was gehuwd met D. Emília das Neves, actrice.

Ten slotte komen we bij Pedro Júlio da Leme Câmara Leme, met zekerheid één van de afstammelingen in rechte lijn van Rui Fernandes Homem. Daarom beginnen we deze tak effectief bij hem.

A. Pedro Júlio da Câmara Leme (ook: Fernandes Homem) was de beheerder van verschillende majoraten op Madeira en was met zekerheid één van de afstammelingen in rechte lijn van Fernandes Homes Hoe die Câmara Leme verwant waren weten we nog niet.

Hij was de grootvader langs vaders kant van Inácio da Câmara Leme. Pedro was getrouwd met D. Mariana de Meneses.

Pedro Júlio en D. Mariana hadden een zoon:

A1. Pedro Henriques da Câmara Leme (ook: Pedro Henriques Bettencourt e Câmara). Hij was ridder van het Koninklijke huis, broeder van het Santo Ofício en beheerder van het derde deel van een erfgoed ingesteld voor zijn moeder D. Mariana de Meneses. Hij trouwde met D. Joana Correia Henriques de Noronha (ook: D. Joana Luísa Inácia de Castelo Branco). Zij resideerden op Madeira.

Pedro Henriques en D. Joana hadden twee zonen:

A1.1. Pedro Júlio da Câmara Leme werd de erfgenaam van het grote huis van zijn moeder door het overlijden van zijn oom langs moeders kant António João Bettencourt Correia.

A1.2. Inácio da Câmara Leme kwam van Madeira naar het eiland S. Miguel. Langs vaders kant was hij een kleinzoon van Pedro Júlio da Câmara Leme; administrateur van verschillende majoraten op Madeira. Hij was een rechtstreekse afstammeling langs de mannelijke lijn van Rui Fernandes Homen.

Eerste huwelijk daar in S. José van Ponta Delgada op 08.07.1782 met D. Antónia Angélica Madalena Borges do Canto de Sousa Medeiros.

Tweede huwelijk in Capelas op 03.4.1798 met D. Antónia Joaquina, de vlam waarmee hij al jaren bevriend was. Zij was de dochter van José de Sousa Machado en van D. Catarina dos Santos, erkend en gewettigd als D. Antónia Jacinta da Câmara Leme.

Inácio had uit zijn eerste huwelijk met D. Antónia Angélica één zoon:

1. Pedro Júlio Borges da Câmara Leme.

Inácio had uit zijn tweede huwelijk met D. Antónia Jacinta één dochter:

2. D. Antónia Jacinta da Câmara Leme.

A1.2.1. Pedro Júlio Borges da Câmara Leme. Gedoopt op het eiland Madeira. Ridder van het Koninklijke huis op 02.12.1800. In S. José van Ponta Delgada getrouwd op 03.08.1805 met D. Ana Luísa Bettencourt Soares de Albergaria.

Pedro en D. Ana hadden zes kinderen:

1. D. Antónia.
2. D. Júlia.
3. D. Maria
4. D. Julia II
5. Francisco.
6. Luís Júlio.

A1.2.1.1. D. Antónia Angélica Borges da Câmara Leme, gedoopt in de gemeente S. José van Ponta Delgada op 22.01.1808. Zij trouwde in de hoofdkerk van Ponta Delgada op 29.08.1851 met kapitein Estevão Bernardino da Costa, afkomstig van continentaal Portugal, weduwnaar van D. Maria da Luz Costa. Zonder nageslacht.

A1.2.1.2. D. Júlia Borges da Câmara Leme, gedoopt in de gemeente S. José van Ponta Delgada op 30.04.1810. Zij trouwde in de hoofdkerk van Ponta Delgada op 13.02.1838 met D. Francisca Rodrigues de Paíva Rios, zoon van Manuel Gonçalves Rios en van D. Rosa Joaquina Mendonça. Zonder nageslacht.

A1.2.1.3. D. Maria Madalena Borges Soares da Câmara Leme, gedoopt in de gemeente S. José van Ponta Delgada op 03.09.1813. Zij was de eigenares van het landhuis van de Soares de Albergaria in Ponta Delgada, dat heden nog in het bezit is van haar afstammelingen.

Eerste huwelijk in de hoofdkerk van Ponta Delgada op 01.09.18413 met Agostinho de Medeiros da Costa Canto e Albuquerque.

Tweede huwelijk in dezelfde hoofdkerk op 19.07.1848 met Manuel Medeiros da Costa Canto e Albuquerque, haar schoonbroer.

A1.2.1.4. Júlio Borges da Câmara Leme, gedoopt in de gemeente S. José van Ponta Delgada op 27.10.1820 en daar getrouwd op 25.10.1874 met D. Alexandrina Emília Raposo, dochter van António Jacinto Raposo en van D. Ana Emília.

Júlio en D. Alexandrina hadden één dochter:

A1.2.1.4.1. D. Júlia Borges da Câmara Leme (ook: Júlia da Conceição Borges), gedoopt in de gemeente S. José van Ponta Delgada op 09.12.1865 en daar getrouwd op 20.08.1881 met

Manuel Augusto Silveira Maciel, 29 jaar oud, afkomstig van de gemeente van Conceição van Angra/Terceira, zoon van Joaquim Maria da Silveira Maciel en van D. Marie José.

D. Júlia en Manuel hadden één zoon:

A1.2.1.4.1.1. Júlio Augusto da Silveira Maciel, handelaar in Ponta Delgada.

A1.2.1.5. Francisco Borges da Silveira Maciel, gedoopt in de gemeente van S. José van Ponta Delgada op 07.09.1823. In de gemeente hoofdkerk op 29.05.1844 getrouwd met D. Isabel Maria de Qental. Zonder nageslacht.

A1.2.1.6. Luís Júlio Borges Soares da Câmara Leme, gedoopt in de gemeente S. José van Ponta Delgada op 25.06.1808 en begraven in Furnas op 11.08.1872. Hij trouwde in de hoofdkerk van Ponta Delgada op 26.06.1843 met zijn nicht D. Emília Júlia Soares de Albergaria.

Luís en D. Emília hadden twee kinderen:

A1.2.1.6.1. D. Emília Borges Soares da Câmara Leme, gedoopt in Fajã de Baixo op 29.09.1846 en begraven in de gemeente S. Pedro van Ponta Delgada op 14.02.1868.

A1.2.1.6.2. Luís Júlio Borges Soares de Câmara Lem, gedoopt in Fajã de Baixo op 11.07.1844. Hij trouwde op 05.10.1871 in S. Pedro de Ponta Delgada met D. Guilhermina de Sampaio Loureiro.

Luís en D. Guilhermina hadden een zoon:

A1.1.1.6.2.1. Luís Júlio Borges Soares da Câmara Leme, luitenant-kolonel en directeur van de Berg van Barmhartigheid van Lissabon. Gedoopt in Ponta Delgada en getrouwd in Lissabon met F...Grilo.

Luís en zijn echtgenote hadden één zoon:

A1.2.1.6.2.1.1. Carlos Manuel Grilo da Câmara Leme, licentiaat rechten aan de universiteit van Lissabon. Getrouwd met D. Amância Barreto.

Carlos en D. Amância hebben één zoon:

A1.2.1.6.2.1.1.1. Luís Carlos Barreto da Câmara Leme, student, vrijgezel, zonder nageslacht.

A.1.2.2. D. Antónia Jacinta de Câmara Leme, die op haar 11de gewettigd werd door het huwelijk van haar ouders. Op 16.10.1804 trouwde zijn in Capelas met Jacinto Victor Vieira, zoon van Sebastião Vieira Fonseca en D. Antónia Francisca.

J. Als eerbetoon aan Luíz Gonzaga da Silva Leme, eminent genealoog, auteur van de 10 volumes van de prachtige Genealogia Paulistana van 1904, heruitgegeven in 2010, haal ik hier uitzonderlijk in het Portugees (waarvoor mijn excuses aan de anderstalige belangstellenden) deze genealogie aan van deze verdienstelijke afstammeling van D. Carolina Eufrasia de Moraes, gedoopt in Bragança in 1830. Daar in 1845 getrouwd met kolonel Luíz Manuel da Silva Leme, weduwnaar van D. Constança da Cunha en van D. Rosa de S. José, afkomstig van Mogy das Cruzes.

Luíz Gonzaga da Silva Leme, autor d'este obra, nascido em 3 de Agosto de 1852 em Bragança, fez seu curso de preparatórios nn seminário episcopal de S. Paulo; em 1872 matriculou-se na faculdade de diretio d'esta cidade, onde bacharelou-se em 31 de Outubro de 1876. Logo depois, seguindo para os Estsados Unidos de América, começou o seu curso de engenharia no Instituto Polytechnico de Rensselaer em Troy, Estado de Nova-York, onde recebeu o grão de engenheiro civil em Junho de 1880. Seguindo esta ultima carreira trabalhou com os engenheiros do governo Americano incumbidos dos melhoramentos do rio Missouri, na cidade de Omahá, e de Nebraska; ahi, como ajudante, occupou lugar com o Transito-na turma encarregada da triangulação e sondagens para o levantamento da carta hydrographica do dito rio. Depois de formada, em 1880, occupou o lugar de chefe de secção na construcção da estrada de ferro de Jacksonville a Way-Cross, na Flórida. Voltando ao Brasil, em 1881 occupou, debaixo da chefia do distincto collega doutor António Francisco de Paula Sousa, o lugar de ajudante e mais tarde o de chefe de secção na construcção da estrada de ferro de Rio Claro à S. Carlos do Pinal. Concluida esta, fez a exploração do prolongamento de S. Carlos à Araraquara em 1883.

Foi então incumbido, como engenheiro chefe, de acabar a construcção da Estrada de ferro bragantina, serviço que inaugurou em 6 de Agosto de 1884; nomeado inspector geral dessa estrada, permaneceu nesse posto até meio do anno de 1898.

Desde então dedicou seu tempo à confecção d'esta obra genealógica, que foi começada em 1901, empregando ainda uma pequena parte na direcção de obras de melhoramentos na capella de Piropora, onde dirigiu a construcção do Collegia de S. Norberto, e inaugurou o abastecimento de água.

Foi agraciado pela Santa Sé com o título de cavalleiro de S. Gregorio Mano, e em 1900 com a cruz pro ecclesia et pontifice. É membro da Sociedade de Engenheiros de Rensselaer, em Troy, E. Unidos, e do Instituto Hist. E Geogr. de S. Paulo.

Casou-se em S. Paula no dia 8 de Setembro de 1883 na capella do seminário episcopal com D. Maria Fausta Macedo Leme, filha do fallecido capitão da exercito Francisco de Assis de Araujo Macedo e de D. Maria António da Silva Macedo, n. p. do brigadeiro Francisco de Paula Macedo, natural de Portugal, e de D. Francisca Amália de Araujo ; n. m. de Joaquim António do Amaral e Silva, de Atibaia, e de D. Joanna Nepomucena do Valle, natural de S. Paulo. Reside em S. Paula, onde é proprietário, e tem de seu consórcia cinco filhos :

- 1. D. Maria Esther Leme, nascida em 2 de Agosto de 1884 em S. Paulo.*
- 2. D. Maria Adelaide Leme, nascida em 30 de Março de 1886 em S. Paulo.*
- 3. D. Maria de Lourdes Leme, nascida o 16 de Outubro de 1891 em S. Paulo.*
- 4. José Hildebrando Leme, nascido a 18 de Abril de 1900.*
- 5. José Sizenando Leme, nascido a 10 de Julho de 1901 em S. Paulo, além de outros fallecidos na infância..-(volume 2, pg 524 en 525).*

Besluit:

1. Met de Portugese ‘Câmara Leme’ staan we nog nergens. Deze tak moet nog grondig bestudeerd worden.
2. De uitgebreide tak van José da Silva Leme wordt uitgepluisd door de eigen familieleden in ‘O Livro dos Silva Lemes’. Hier ‘zou’ een kruising plaats gevonden hebben tussen afstammelingen van de Vlaming Maerten Lem I en die van zijn broer Charles Lem. Zij leveren een bewonderenswaardig werk. Wij hopen dat zij ook het nageslacht van Charles Lem terugvinden. Graag vernam ik hoe Charles en zijn nageslacht in Brazilië terechtgekomen zijn. Dat ware echt spectaculair, want over hem is ons in Vlaanderen tot op heden nog helemaal niets bekend.

Binnen een tiental jaren zal deze studie van de Lem(s) en Leme(s) er totaal anders uitzien, te oordelen naar het ritme waarop de leden van dit geslacht, wereldwijd verspreid over een groot aantal landen, intensiever bestudeerd worden. Het was voor mij uiterst boeiend en een grote eer daaraan te hebben mogen meewerken en daardoor afstammelingen in Europa, vooral in Portugal, sommige ex-koloniën van Portugal, Brazilië, de USA en Canada te hebben kunnen helpen.

*

K. Als alle archiefbronnen uitgeput zijn, kunnen familieverbanden nog aangetoond worden op basis van het Y-chromosonaal DNA, in dit geval van **elke mannelijke Lem** van elk apart geslacht Lem, **waar ook ter wereld**. **De genealogische genetica** is gebaseerd op **het internationaal genografisch onderzoek naar het ontstaan van de mens**.

Rond 74.000 jaar geleden was er een enorme vulkaanuitbarsting op Sumatra. In Zuid-Afrika hebben ca 12.000 mensen die ramp overleefd. Nauwelijks ca 2.000 mensen hebben rond 60.000 jaar geleden Afrika verlaten. Zij zijn de voorouders van alle niet-Afrikanen en van hen stammen alle huidige zeven miljard aardbewoners af.

Dat de mens maar één keer Afrika verlaten heeft, leidt men af van het feit dat de mtDNA haplogroepen M en N voorkomen uit de L3 mutatie en doordat de verdeling van het Y-chromosoom haplotype M158 van de Euraziatische Adam een vergelijkbaar patroon vertoont tussen 30.000 en 79.000 jaar geleden

In Europa verscheen de mens voor het eerst 40.000 jaar geleden, maar de eigenlijke doorbraak in het bevolken van Europa door de Homo sapiens sapiens kwam er pas na het einde van de laatste ijstijd ca 11-12.000 jaar geleden.

Door mannelijke familieleden Lem kan overgegaan worden tot de genealogie Lem geleid **via het DNA-onderzoek**. Dit zal aangeven wanneer en via welke weg zij vanuit Afrika in Europa terecht gekomen zijn. Voor Nederlandstaligen is www.marres.nl/genetica.htm één van de vele interessante bronnen van inlichtingen op dat gebied via het internet, met uitleg van alle technische termen.

Bibliografie Lem(s) en Leme(s):

- Bruges et le Franc, Brugge 1857, J. Gaillard., deel I, pg 319-323.
- F. Van Dycke, Recueil Héraldique., Imprimerie C.D. Moor, Brugge 1851, pg 247-8.
- Inventaire des Archives de la Ville de Bruges, 1878, Imprimeur Edw. Gaillard, 1883-1885.
- Het Huis De Lombard in de Langestraat, Andries Van den Abeele.
- Genealogia Cuiabana, 1955, Rio de Janeiro, Fernando Augusto Vaz da Figueiredo.
- Subsídio à “Genealogía Cuiabana”: Leme-Figueiredo, Fernando Augusto Vaz de Figueiredo, Editores Baptista de Souza & Co, 1955, Rio de Janeiro.
- Paulo de Tarso Dias Paes Leme, Rio de Janeiro (1992).
- Les Lem, alias Leme, une dynastie marchande d’origine flamande au service de l’expansion Portugaise, Everaert John G, in ‘Actas do III Colóquio Internacional de História de Madeira, Centro de Estudos da História do Atlântico, Funchal 1993, pg 817-838.
- Genealogia Lemniana, Wereldgeschiedenis van Lem, Ruud J. Lem en Wil F. Th Lem, 1993 Maastricht.
- Brugge, een verhaal van 2000 jaar, Noël Geirnaert, Ludo Van Damme, Stichting Kunstboek, 1996.
- Les Portugais à Bruges au 15me siècle; Lissabon-Paris, Jacques Paviot, 1999.
- Dr. Frans Debrabandere, “Woordenboek van de Familienamen in België en Noord-Frankrijk” uitgeverij Veen, Amsterdam/Antwerpen 2003.
- Anaís de História de Além-Mar, volume VII, pg 7-40, Les flamands au Portugal au 15me siècle (Lissabon, Madeira, Azoren), Lissabon 2006.
- Os Lemes – um percurso de Bruges a Malaca, Margarida Ortigão Ramos Paes Leme, Sapiens, Revista de História, Património e Arqueologia, n° 0, 2008.
- Genealogías de São Miguel e Santa Maria, volume 4, kapittel 229, pg 2703-2705, Rodrigo Rodrigues, Dislivro Histórica, Lisboa, 2008.
- O Livro dos Silva Lemes, 2008, Carlos Lemes.
- Hanzekooplui en Medicibankiers, Brugge, wisselmarkt van Europese culturen.
- Brugse suiker uit Madeira, Jan Parmentier, in Brugge en Portugal, Jacques Paviot.
- Ascendências duriensés ‘da Fonte das Somas’, Azaredo Leme de Mesão Frio, um ramo feminino, Prof. Dr. Manuel da Silveira de Mendonça, 2010.
- Repertorium van de Vlaamse adel, Frederik Buylaert, Gent, Academia Press, 2011, pg 422.
- De mens als archiefbron, Marc Van den Cloot, Vlaamse Stam, 48e jaargang, nr 2 van 2012,pg 98-121.
- Francisco Carlos de Azaredo Pinto Melo e Leme.
- Archivo Heraldico-genealógico de Salna.
- Leo Lem (gedoopt in Brugge, begraven in Brazilië).
- Pedro Taques de Almeida Paes Leme, familiehistoricus.

Als basis voor de Braziliaanse Leme gedoopt vóór 1904 kunt U zich best de Genealogia Paulistana, Luíz Gonzaga Silva Da Leme, 1904, herdruk 2010, volume 2, pg 179-557 en volume 5, pg 213-444 Alvarengas (Leme) aanschaffen via het Internet. Elk volume is beschikbaar voor min dan € 50,- thuis bezorgd.

Praktisch alle takken van deze familie worden de laatste jaren intensief herbestudeerd. Ik hoop dat er ooit één groot boek uitkomt over alle Lem, Lems en Leme(s) waar ook ter wereld, die behoren tot het geslacht van Lem Maerten.

Bijlage 1:

Mijn dank aan de Heer Luís Eduardo Simonetti om mijn opzoeken in de Brugse stadsarchieven te willen ondersteunen met zijn complementaire, gedetailleerde en rijkelijk geïllustreerde studie van de familie Leme van Fernão Dias Paes en Lucrecia Leme tot Benedicto António da Silva. De afstammelingen van de betrokken tak Leme zullen hem daarvoor erkentelijk zijn. Een echte genealogie boom van Braziliaanse Leme is losgebroken.

CAPÃO

FROM FERNÃO DIAS PAES AND LUCRÉCIA LEME TO
BENEDICTO ANTONIO DA SILVA

Luiz E. Simonetti
2012

Major Benedicto Antonio da Silva
1822-1902

Saibam todos quantos esta cédula de testamento virem como no ano do Nascimento de Nosso Senhor Jesus Cristo de mil seiscentos e um anos em os treze dias do mês de dezembro da sobredita era no termo desta vila de São Paulo aonde chamam os Pinheiros nas minhas casas e moradas de mim Fernão Dias estando eu são com todos os cinco sentidos que Deus Nosso senhor me deu achei que para bem da minha alma é bem fazer este testamento não sabendo o tempo nem hora em que o mesmo Deus é servido levar-me desta presente vida para o qual efeito todo o fiel cristão é necessário estar aparelhado.

Introduction of the will of Fernão Dias,
signed in his estate in 1602.

Introduction

This work was born out of a research related to the lands of the old Capão estate, also known as Pinheiros, in the city of Sao Paulo. Although I started to research the history of the property in 2001, it was in reality began much earlier by my great great grandfather Dr. Manoel Claudino da Silva and his nephew, Dr. Manoel Dias da Silva Neto. It begun for reasons not related to genealogy in the traditional sense, but rather for legal reasons associated to the family's ownership of the before mentioned property. Even though the documentation did not give much detail, some intriguing information could be found in it. As a result, I became more interested in the actual history of the property and started a broader research using primary and secondary sources. To my surprise a vast amount of original documentation is still in existence related to the Leme family, the historical owners of the Capão estate. I decided to finally publish my research when I was asked by Mr. André Claeys, a researcher from Belgium, to share my findings thru this contribution. Mr. Claeys has been doing a detailed and impressive research into the origins of the Leme family in Bruges and its ramifications in Portugal and Brazil. I suggest the reading of his research in order to understand the origins of the individuals described in my contribution.

The Capão estate was very significant for the history of São Paulo. The estate was originally owned by Fernão Dias Paes around the year 1580 and passed through the hands of ten individuals, most of them descendants of Fernão and his wife, Lucrecia Leme. In 1864, after almost 300 years of history the property was acquired by the 8th grandson of Fernão Dias Paes and Lucrecia Leme, Major Benedicto Antonio da Silva. When Benedicto purchased the property he became the 11th "lord and proprietor" of the Capão, and in fact the last owner before the property was divided into multiple pieces when São Paulo entered one of its first real estate booms as a result of mass immigration from Europe. Benedicto would be one of the central figures in the real estate boom, as the main developer in São Paulo in the 1880's. The original property occupied most of the lands of the modern Consolação and Jardins neighborhoods of São Paulo and reached Santo Amaro, at the time a locality far from downtown São Paulo. Inside the Capão's old borders are located today main avenues of São Paulo, the most famous of them being the Paulista Avenue which is located in the area where the main building of the old property once stood.

From Fernão Dias Paes and Lucrecia Leme descends many individuals of historical importance of Brazil and Portugal. Two of them carried the family's coat of arms granted by the King of Portugal in the 15th century without any modification, as chiefs of the name, they were the Marquis of São João Marcos and the Marquis of Quixeramobim. The first was born in Portugal and the second in the Portuguese colony of Brazil. This work will concentrate in one of the descendants of Fernão Dias Paes and Lucrecia Leme; the line of Benedicto Antonio da Silva, a banker and the last owner of the Capão estate.

As a result of centuries of endogamy practiced by the colonial families of São Paulo, modern individuals in this study can trace their ancestry to Pedro Leme in over ten different lines of descent. This work will concentrate in only one line in order to make it simpler and easier to understand it.

Leme, Borges de Cerqueira and Silva

First Generation

1. **Fernão Dias Paes** was born in Abrantes, Portugal. He died on 5 Oct 1605 in the Capão estate (Pinheiros), São Paulo.

Fernão married **Lucrecia Leme** . Lucrecia was born in Óbidos, Portugal. She died on 1 Jul 1641 in São Paulo.

Fernão Dias Paes married Lucrecia Leme, daughter of Braz Teves and Leonor Leme; maternal granddaughter of Pedro Leme and Luzia Fernandes. According to Silva Leme in his *Genealogia Paulistana*, Fernão Dias Paes was half-brother of Leonor Leme, being also the son of the same Pedro Leme mentioned above and his first wife Isabel Paes, from Abrantes, Portugal. Pedro Leme had his nobility recognized by the crown as a legitimate son of Antão Leme, a nobleman of the royal household. Antão Leme, was the son of Antonio Leme, a knight of the royal household and his wife Catharina de Barros.

Antonio Leme was a wealthy ship owner involved in the sugar trade and was an acquaintance of Christopher Columbus before the discovery of America. Antonio Leme once told Columbus that he had seen unknown islands in the West of the Azores Islands; how far he had actually sailed remains a mystery. The same Antonio Leme was a close relative of Rui Leme, a knight of the royal household and one of the witnesses representing Portugal in the signature of the treaty of Tordesillas in 1494. Antonio's grandson, Pedro Leme, was also involved in the production of sugarcane and was one of the partners in a pioneer plantation and sugar mill in America. Pedro Leme and Luzia Fernandes were among the early inhabitants of São Vicente, one of the first incorporated municipalities in the Americas.

Fernão Dias Paes and Lucrecia Leme first lived in the coastal city of São Vicente and later were among the first inhabitants of the city of São Paulo, then a small village, establishing themselves in the Capão estate.

Fernão Dias Paes and Lucrecia Leme had the following children: **Isabel, Leonor, Fernão, Maria, Pedro, Luzia** and **Luiz**.

Second Generation

2. Leonor Leme was born in São Paulo (Fernão Dias).

Leonor Leme married **Simão Borges de Cerqueira** from Mesão Frio, Portugal. Simão was a junior nobleman of the chamber of King D. Henrique of Portugal, and he served as a notary until 1632, judge of orphans and other positions in the government of São Paulo. He arrived in Bahia in 1591 with Dom Francisco de Sousa, a few years later he moved to São Paulo with João Pereira de Sousa Botafogo. He took part in different missions of exploration into the interior of the continent. Simão came from an old line of noblemen from the Douro region in Northern Portugal. Simão was the son of Antonio Martins de Cerqueira, as noted and corrected by historian Francisco Assis de Carvalho Franco. It appears that when recording his ancestry Silva Leme and Moretzsohn de Castro jumped one generation. Simão appears to be the grandson, and not the son as previously stated of Belchior Borges, a nobleman and knight of the Order of Santiago, and his wife Feliceta de Cerqueira.

Even though Simão was a nobleman, he was not wealthy, he declared in his will in 1632 that his children were the “heirs of his poverty”. He also owned land in Pinheiros, most likely part of the Capão estate given to him by his father-in-law.

Dr. Luiz P. Moretzsohn de Castro, recorded the following ancestry for Simão, as published in the Genealogia Paulistana by Silva Leme (translation by the author from the original in Portuguese):

was paternal grandson of Gaspar Borges de Sousa, Lord of Carvalhal, nobleman of the royal household, and his wife and cousin D. Theresa Gomes Rebello (daughter of João de Lousada de Ledesma, spanish nobleman, and Senhorinha do Rego Borges, granddaughter of Affonso de Mansilha and Catharina do Rego Borges, great-granddaughter of João Rodrigues Borges, mentioned below; by his mother Feliceta, Simão Borges was grandson of Francisco Martins de Cerqueira, of whom she was a legitimate daughter; great-grandson, by Gaspar Borges, of Antonio Borges de Sousa, nobleman of the royal household, and of Antonia Pereira de Mello; great great grandson of João Rodrigues Borges, nobleman of the royal household, Lord of Alva and protector of the churches of S. Miguel of Mamouras, S. Martinho of Alva, and Santa Maria of Pipião, and his wife Leonor de Castro, daughter of the nobleman Diogo Affonso de Castro; 4th grandson of Ruy Borges, alcaide-mor of Santarém by decree of D. Affonso V of 20 of May 1440, counselor of the same king, Lord of Gestaço, Penajoia, land of Alva, of Reriz etc. (son of Diogo Borges, lord of the same lands and commander of the Torrão, 5th grandson of Gonçalo Annes, founder of the Borges family) and of Antonia Telles de Menezes, by her, 5th grandson of the great Dom Lopo Dias de Sousa e Menezes, the master of the Order of Christ that followed the master of Aviz Dom João I against Castille, by this king armed knight in 1385 in the battle of Aljubarrota, and after being excused by the king he married D. Maria Ribeiro; 6th grandson of Dom Alvaro Dias de Sousa, Lord of Mafra, Ericeira etc. and his wife Maria Telles de Menezes (daughter of Dom Martim Telles de Menezes, main steward of the queen of Castille D. Maria, and his wife Aldonsa de Vasconcellos, by whom, granddaughter of the rico homem of king Dom Diniz, Dom João Mendes de Vasconcellos, great granddaughter of Dom Mem

Rodrigues de Vasconcellos, rico homem and member of the privy council of the same king Dom Diniz, meirinho-mor of the Kingdom, alcaide-mor of Guimarães, and his wife Constança Affonso de Brito; great great granddaughter of Dom Rodrigo Annes de Vasconcellos, rico homem, and his wife Mecia Rodrigues, Lady of the honors of Penella and Penagate; 4th granddaughter of Dom João Pires de Vasconcellos, Lord of the tower later called of Vasconcellos, in Amares, county of Entre-Homem and Cávado, in the province of Entre Douro and Minho, which was in the taking of Seville in 1248 with S. Ferdinand of Castille, and his wife the Countess D. Maria Soares Coelho (daughter of Soeiro Viegas Coelho, 1st of this name in the lineage of Viegas, took from his grandfather João Vasques Coelho, thus called for being lord of a land called Coelha, of which Soeiro Viegas was legitimate great grandson of the great Egas Moniz, rico-homem, aio of Dom Affonso Henriques, and a male line descendant of Count Gonçalo Moniz, governor of Coimbra, Feira and Porto, making him 6th and 5th grandson of Dom Ramiro II of Leon); 5th granddaughter of Dom Pedro Martins da Torre, lord of the tower mentioned above; 6th granddaughter of Dom Martim Moniz (the illustrious captain that, in the taking of Lisbon in 1147, was killed by the moors, when opening a door, he crossed in the middle of it, preventing thus from being shut, of which gave place for the entry of the army of Dom Affonso Henrique by this door, which became known by the name "Martim Moniz", and his wife that was daughter of the celebrated Count Dom Sisnando, mozarab, governor of the county of Coimbra in the time of Dom Ferdinand, the great of Leon, 7th granddaughter of Dom Moninho Osorio, rico-homem, brother of Count Dom Rodrigo Velloso, Lord of Rivera and Cabrera, in Galicia, and that in 1127 was of great help to Dom Affonso Henriques, against Affonso VII of Leon; 8th granddaughter of Count Dom Osorio, Lord of River and Cabrera, in Galicia, where he was the most powerful rico-homem of his time, and that in 1050 conquered from the moors great part of Entre-Douro and Minho, and his wife the Countess D. Sancha Moniz, daughter of Dom Moninho Fernandes, Lord of the city of Touro, and granddaughter of Dom Fernando, the great, of Leon and Galicia. By Dom Martim Telles de Menezes descended D. Maria Telles of Dom Affonso Telles de Menezes, alferes-mor of the kingdom, Count of Ourem, and of King Dom Ordonho II of Leon. Corografia Portuguesa written by father Antonio de Carvalho, Tom. I Trat. VI Chapter X.

Maria Telles was the sister of Queen Leonor Telles, wife of Dom Fernando, that married a 2nd time with infante Dom João (son of Dom Pedro and Ingez de Castro), by intrigues of this sadly famous queen, assassinated in Coimbra by the infant). 11th grandson of Sancho I, 2nd King of Portugal, † in 1211, and his wife D. Dulce, sister of the King of Aragon Dom Affonso II, children of Berenger IV of Barcelona, and D. Petronilha, Queen proprieter of Aragon; 12th grandson without illegitimacy, of Dom Affonso Henriques, 1st King of Portugal, † in 1185, and his wife D. Mafalda daughter of Amadeus, Count of Savoy; 13th grandson of Count Dom Henrique, † in 1112, founder of the Portuguese nation, and his wife Queen D. Tareja, daughter of Affonso VI King of Leon and Castille and his wife Ximena Muñoz.

Gonçalo Annes, 11 th grandfather of Simão Borges de Cerqueira, was the progenitor of the "Borges" and belonged to lineage of the "Regos", very illustrious in Portugal. Having passed to France in the reign of Philippe II, the Augustus, this King sent him to help the place of "Bourges" in the province of Berry, that was then under the control of an enemy army, the place was so well defended that it seemed impenetrable, albeit Gonçalo Annes, as the head of the troops under his command, not only took the

place but also discomfited the enemy. For this he was armed knight by the King that gave him a coat of arms that alluded to this event, with the name "Bourges", when he returned to Portugal, was changed by the Portuguese pronunciation to "Borges". Gonçalo Annes de Bourges established himself in Portugal, in the tower of Moncorvo, and married Gracia Mendes, from which he left many descendants.

Simão Borges de Cerqueira and Leonor Leme had the following children: **Simão, Fernão, Antonio, Francisco, Lucrecia, Brigida, Izabel** and **Maria**.

Third Generation

3. Maria Borges de Cerqueira ^{1,2} (Leonor Leme, Fernão Dias).

Maria Borges de Cerqueira married **Francisco Barreto**, from Cabeço de Vide, Portugal, the son of Francisco Barreto from Cabeço de Vide and Brites Pinto from Lisbon, the paternal grandson of Gaspar Dias and Anna Barreto from Cabeço de Vide and the maternal grandson of a merchant named João Luis from Montforte and Mecia Pinto from Lisbon. He was a descendant of both new Christians (Jewish descent) and old Christians, and for this reason a family member was investigated by the Inquisition of Évora for practicing crypto-Judaism. Francisco and his brothers, João and Gaspar, were merchants involved in the Atlantic trade between America, Europe and Africa (Angola). His brother Gaspar Barreto left in his will an impressive fortune for the 17th century. Many of the main colonial families in São Paulo, Rio de Janeiro and other regions had outstanding debt with Gaspar. Francisco is also found in many wills receiving payments of debt owed to him and his brothers. Gaspar died a practicing Catholic and chose as his final resting place the main church of São Paulo (today a Cathedral), where he was buried in the habit of the order of Our Lady of Monte Carmel. Gaspar, like his brother, also married a member of the Borges de Cerqueira family. Francisco was appointed heir of his brother João Barreto. In 1649, Francisco and Gaspar's sister, Mecia Pinta, was persecuted by the inquisition in Portugal. Mecia was accused of practicing Judaism. (Arquivo da Torre do Tombo, Tribunal do Santo Ofício, Inquisição de Évora, proc. 6488 p. 30)

Francisco Barreto and Maria Borges de Cerqueira had the following children: **Simão, Anna, João**, and **Beatriz**.

Fourth Generation

4. Simão Borges de Cerqueira ³ (Maria Borges de Cerqueira, Leonor Leme, Fernão Dias).

Simão Borges de Cerqueira married **Isabel da Costa Tavares**. Isabel was the daughter of captain Diogo da Costa Tavares from Alentejo, Portugal and Maria Bicudo. She was the niece of Antonio Raposo Tavares, a famous explorer, *mestre de campo* and knight of the royal household; and granddaughter of Fernão Vieira Tavares, capitão-mor and previous governor of São Vicente. Pedro Taques, described Fernão in the following way: *individual of known nobility, he had served in the Alentejo and came to Brazil with these posts as provisions by nomination of the count of Monsanto and a royal patent* (Historia da Capitania de Sao Vicente, p. 168 published in the magazine of the IHGB, 1847). Pedro Taques had no sympathy for Fernão, especially for his defense of the interests of the Count of Monsanto against the Countess of Vimieiro. Fernão also acted as *provedor da fazenda real* and was a *moço de câmara do rei*.

According to Silva Leme and Pedro Taques, Diogo was a full brother of Antonio Raposo Tavares, therefore, son of Francisca Pinheiro da Costa Bravo, however, some historians believe that Diogo was the son of Maria da Costa from Évora, Portugal, the second wife of capitão-mor Fernão Vieira Tavares. Maria was of Jewish extraction and was accused, arrested and tortured by the Inquisition in Lisbon. In the process she denied the practice of Judaism and stated that she was baptized in the church of Santo Antão of Évora.¹¹ Her story is one of many examples of this dark period in the history of the Iberian Peninsula. Maria stated to the inquisition that she and Fernão had three children, one of them named Diogo, and it is possible but not certain that this Diogo may be the same Diogo mentioned as the son of Fernão's first marriage.

Diogo da Costa Tavares, was highly regarded by the Marquis of Montalvão, vice-king of Portuguese America, so he was given command of an infantry unit by the Marquis in 1640 and participated in the battles against Dutch forces in the Dutch-Portuguese war in Pernambuco. If he was indeed the son of Maria da Costa, as he appears to be, he would have been around 26 years old at the time. He participated in his brothers' endeavors and exploration towards the Southern parts of South America. He also acted as his brother's representative in different occasions. After the war Diogo established himself in Cotia where he owned land, he died in 1659.

Isabel's mother, Maria Bicudo was the daughter of captain Manoel Pires from São Paulo and his wife Maria Bicudo; granddaughter of Antonio Bicudo Carneiro from the Island of S. Miguel, Azores. Antonio Bicudo Carneiro immigrated to São Paulo and became a member of the colonial government, he was appointed by the crown *ouvidor* of the captaincy. Antonio Bicudo was responsible for organizing the first government of the village of São Paulo, establishing the pelourinho of the city in 1585, the symbol of royal authority in São Paulo.

Simão Borges de Cerqueira and Isabel da Costa Tavares had the following children: **Luzia, Leonor, Catharina, Maria, Theresa, Ignacio** and **Fernão**.

Fifth Generation

5. Luzia Borges Leme (Simão Borges de Cerqueira, Maria Borges de Cerqueira, Leonor Leme, Fernão Dias).

Luzia Borges Leme married **Francisco Dias Ribeiro** in 1695, son of Antonio Ribeiro Roxo and Izabel Dias.

Francisco Dias Ribeiro was the grandson of Antonio Ribeiro Roxo from Guimarães, Portugal and his wife, Maria Gonçalves. Antonio Ribeiro Roxo, senior, was a member of the São Paulo government, he was *procurador* of the São Paulo municipal council. He owned property in the Tremembé neighborhood of the city of São Paulo.

Francisco Dias Ribeiro and Luzia Borges Leme had the following children: **Antonio**.

Sixth Generation

6. Antônio Ribeiro de Moraes (Luzia Borges Leme, Simão Borges de Cerqueira, Maria Borges de Cerqueira, Leonor Leme, Fernão Dias) died in 1739 in Cotia, São Paulo.

Antonio Ribeiro de Moraes married **Maria Leme de Figueiredo**, daughter of Domingos Leme de Figueiredo from Sorocaba and Izabel Gonçalves de Oliveira. Antonio Ribeiro de Moraes established himself in Cotia where he owned land.

Antonio Ribeiro de Moraes and Maria Leme de Figueiredo had the following children: **Theresa, Maria, Escholastica, Antonia, Jeronimo, Antonio, Manoel** and **Anna**.

Seventh Generation

7. Antônia Ribeiro de Moraes ^{4,5,6} (Antônio Ribeiro de Moraes, Luzia Borges Leme, Simão Borges de Cerqueira, Maria Borges de Cerqueira, Leonor Leme, Fernão Dias). She died on 2 Dez 1777 in Cotia. She was buried in the tombs of the confraternity of Our Lady of Consolation, Cotia, São Paulo.

Antónia Ribeiro de Moraes married captain **Ignacio Machado** (also known as Ignacio Machado Sylva). Ignacio Machado, like other members of his family was involved in the exploration of the gold mines in Minas Gerais and Goiás. In a formal Church authorization from November 12, 1748, Antónia Ribeiro de Moraes gave her husband authorization to stay in the mines of Paracatu for two years while she lived in São Paulo, in the same mines Ignacio held rights of exploration. Ignacio stated during the process of approval by the Church that he had to go to the mines and leave his wife temporarily in order to be able to pay his debt. Years later he was back in Cotia where he became a proprietor.

Ignacio Machado was the son of captain Felix Machado de Oliveira (also known as Felix Machado Jacome) and Maria Antunes. His father owned a vast property in Cotia and also received land grants from the Crown; he was a member of the Third Order of Saint Francis in São Paulo. Ignacio was the maternal grandson of Diogo da Silva de Carvalho from Lisbon and Paula da Costa. According to the Viscount de Sanches de Baena and Silva Leme, Diogo came from the noble family of the lords of Veiros in Portugal. Diogo established himself in a large plantation in Cotia, he was *ministro* of the Third Order of Saint Francis in São Paulo and held the post of *provedor* of the Holy House of Mercy of São Paulo (Santa Casa de Misericórdia).

Ignacio was first cousin of capitão-mor José da Silva Pontes de Carvalho, a professed knight of the Order of Christ and *guarda-mor* in Minas Gerais.

Ignacio Machado and Antónia Ribeiro de Moraes had the following children: **Antonio, Josefa, Anna, Raphael and Felix.**

Eighth Generation

8. Josefa Machado ^{7,8} (Antónia Ribeiro de Moraes, António Ribeiro de Moraes, Luzia Borges Leme, Simão Borges de Cerqueira, Maria Borges de Cerqueira, Leonor Leme, Fernão Dias) was born in 1739 in Cotia, São Paulo.

Josefa Machado married **André Gonçalves Cadaval**.

André Gonçalves Cadaval was born in 1701 in the small village of São João de Limões, Ribeira de Pena, Northern Portugal. He was the legitimate son of Gaspar Gonçalves and Maria Jorge. He lived in Lisbon and in his early twenties moved to the colony of Brazil where he resided in Rio de Janeiro, Minas Gerais, Rio Grande do Sul and São Paulo. In the border region of Argentina and Brazil he was a merchant. He established himself in Cotia, São Paulo where he owned a vast property, including a corn and equine farm. He married Josefa Machado, a descendant of local traditional families. In the 1779

Census André was the head of a household of 23 people. In the 1813 Census Josefa was 74 years old and a widow. Josefa managed a farm that produced 2000 acres of corn and 360 acres of beans, none of her children or relatives lived with her and the household consisted of 16 people. Her son Antonio never married and owned another farm in the same neighborhood.

Josefa and André had the following children: **Antonio, Ana Rosa, Maria** and **Gertrudes**.

Ninth Generation

9.**Ana Rosa Cadaval** (Josefa Machado, Antónia Ribeiro de Moraes, António Ribeiro de Moraes, Luzia Borges Leme, Simão Borges de Cerqueira, Maria Borges de Cerqueira, Leonor Leme, Fernão Dias).

Ana Rosa Cadaval married **Manoel Pedroso de Oliveira**.

Manoel Pedroso de Oliveira was born in 1764 in Cotia, in the same place he owned a farm. He was the son of captain Manoel Pedroso de Oliveira and Maria Joze da Silva. He appears in the 1780 census of Cotia (Arquivo do Estado de Sao Paulo) as the head of a household of 21 people, according to Silva Leme (SL VIII p. 501) he was a direct descendant of Capitão-mor Antonio de Oliveira, knight of the Royal household and one the first colonial governors of São Paulo.

Manoel Pedroso de Oliveira and Ana Rosa Cadaval had the following children: **Maria Josefa**.

Tenth Generation

10.**Maria Josefa da Anunciação de Oliveira** (Ana Rosa Cadaval, Josefa Machado, Antónia Ribeiro de Moraes, António Ribeiro de Moraes, Luzia Borges Leme, Simão Borges de Cerqueira, Maria Borges de Cerqueira, Leonor Leme, Fernão Dias) was born in Cotia, São Paulo. She died on 8 Jun 1853 in Santo Amaro. She was buried in the Chapel of the Holy Sacrament, Church of Santo Amaro, São Paulo.

Maria Josefa married *sargento-mor* **José da Silva de Carvalho**, the son of Manoel da Silva Carvalho and Ana Maria de Jesus, he was a direct descendant of Constantino de Saavedra from Spain and Francisco

Nunes de Siqueira, a celebrated official of colonial São Paulo nicknamed the “father of the nation”. They married in the chapel of the Moinho Velho farm in Cotia in 1809.

José da Silva de Carvalho was a land owner, merchant and capitalist involved in money lending. He is described by different historians as a wealthy land owner. In 1811, then a captain, José was appointed to the post of sargento-mor, the commanding post of the Portuguese ordnances in the district of Santo Amaro. José was appointed to this position by Dom João VI, Prince Regent of Portugal. In 1815, as a prize for his services Dom João VI of Portugal, gave him the position of registrar of the magistracy of Itu. This position was very profitable since it covered an immense land area and was ambitioned by many; however, José politely declined the position alleging that he was occupied with the command of the ordnances and the inspection of the local natural resources. José served in other positions in the administration of the city of São Paulo and later, a few years after the separation of the kingdom of Portugal and Brazil, he served as the president of the newly created municipal Chamber of Santo Amaro and judge of the peace.

José was among the authorities from São Paulo that signed an act of allegiance to the House of Braganza and the Portuguese Courtes. His eldest son, José Manoel, later baron of Tietê, met emperor Dom Pedro I in São Paulo in 1822 when he was publicly acclaimed emperor after declaring Brazil independent from his father's kingdom, Tietê's telling of this historical event was one of the three registered testimonies used to write the official description. After Portugal and Brazil began to drift apart as a result of conflicts in the congress of Lisbon, José was among the authorities from São Paulo that signed an act of acclamation of Prince Dom Pedro of Braganza as the Emperor of Brazil.

As commander of the ordnances he was responsible for maintaining and protecting the rural chapels and churches. He was a devout Roman Catholic and took his patronage very seriously. In one case involving his administration, a local land owner accused him of being overzealous for refusing to close a private chapel owned by the complainer. José alleged that traveling merchants used the Chapel and he would not accept the closing, even with the obtained permission from the bishop. The situation dragged for years and was only solved when José accepted to purchase the whole property. He was a member of the brotherhood of the Holy Sacrament of Santo Amaro and the Third Order of St. Francis in the city of São Paulo, according to his death certificate he opted to be buried wearing the simple habit of the Third Order of St. Francis.

José was first married to Ana Joaquina de Oliveira, from this marriage he had: **José Manoel (Baron of Tietê), Maria, Jesuina and Joaquina.**

José and Maria Josefa had the following children: **João Vicente, Antonio, Benedicto Antonio, Ana, Joana, Manoel, Luiz, Manoel, Francisca and Claudina.** Only João Vicente, Benedicto Antonio, Ana and Joana are certain to have survived to adulthood.

Eleventh Generation

11.Maj. Benedicto Antônio da Silva ⁹ (Maria Josefa da Anunciação de Oliveira, Ana Rosa Cadaval, Josefa Machado, Antônia Ribeiro de Moraes, António Ribeiro de Moraes, Luzia Borges Leme, Simão Borges de Cerqueira, Maria Borges de Cerqueira, Leonor Leme, Fernão Dias) was born on 4 Apr 1822 in Santo Amaro, São Paulo. He was christened on 25 Apr 1822 in Santo Amaro, São Paulo. He died on 7 Mar 1902 in São Paulo.

Benedicto Antonio was a banker and a real estate developer. Like his brother and his father he was especially involved in finance and commerce. Among the corporations that he was co-founder and stockholder were the Companhia de Águas e Esgotos da Cantareira (water supply and sewage treatment), the Banco da Lavoura (bank involved in financial underwriting and mortgage lending), the Companhia Docas de Santos (port of Santos) and the Rio Claro Railway. Beside these investments he was a real estate developer in São Paulo, building both for his private developments and the government as a contractor and among his projects was the paving of the streets of Sao Paulo. He was a director in the Banco da Lavoura and served as the fiscal council of the Banco dos Lavradores, the Companhia Melhoramentos (conglomerate) and the Companhia Industrial de São Paulo (textile factory). Benedicto was also a major investor in the Banco Del Credere, where his son-in-law, the Baron of Bernardo Pinto, was the president. Bernardo Pinto was Benedicto's representative in different corporations in São Paulo, Rio de Janeiro and in Europe. Bernardo Pinto was also president of the Cia. Melhoramentos, a company connected to both Benedicto and his business partner Col. Proost Rodovalho.

Benedicto rarely got directly involved in politics, unlike his older brother, the Baron of Tietê, head of the conservative party in the province of São Paulo. Tietê had served both as interim president of São Paulo in multiple terms and was a deputy in the national assembly in Rio de Janeiro. After his brother's death in 1877, Benedicto, himself one of the leaders of the conservative party, used his influence in São Paulo to support his nephew, Deputy Rodrigo Augusto da Silva. This nephew became an important minister, counsellor and senator of Emperor Dom Pedro II. Rodrigo was the author and defender in the National Assembly of the law that ended slavery in Brazil. The political positions that Benedicto Antonio occupied himself were the presidency of the municipal chamber of Santo Amaro and the post of judge of the peace, both local positions previously held by his father in Santo Amaro. Benedicto like the rest of his family was a political moderate; as such he maintained friendships and held business partnerships with the main Liberal leaders in the province. In the National Guard he served as the commanding officer of the Santo Amaro district, holding the post of commander, also a post previously held by his father. Benedicto would also be appointed colonel years later. During the War of the Triple Alliance, he was appointed by the imperial government president of the regional war commission; among his duties was organizing soldiers from his district to serve in the war.

Benedicto was involved in different Catholic charities and was for many years the majordomo of the hospital of the Santa Casa de Misericórdia of São Paulo, in the same institution his family contributed for

the construction of the new hospital built in the 1880's. He was also a member of the Third Order of St. Francis where he served as *vice-ministro*. This order had special importance for his family since his father was also a member of this brotherhood and his older brother, José Manoel, was *ministro* of the order for many years, additionally, other ancestors were also members, most famously Diogo da Silva de Carvalho, *ministro* of the order. Benedicto was a councillor of the brotherhood of the Holy Sacrament, established in the São Paulo Cathedral and the *provedor* of the Confraternity of Our Lady of Sorrows also in the same cathedral. Benedicto also donated money to restore the Consolação Church close to his property and to build the hospital of the Santa Casa de Misericórdia of Santo Amaro, he was appointed protector of the hospital.

He was appointed to different commissions by the São Paulo government and, he was among the seven members appointed to the commission responsible for the reception of the Imperial family in the city of São Paulo, which he did in multiple visits, including a visit of Emperor D. Pedro II and Empress D. Teresa Cristina of the Two Sicilies to his property, the historical Capão estate.

Among his properties in São Paulo was the historical Capão estate, also known as Pinheiros, this property was built by his ancestor Fernão Dias Paes around the year 1580 and was historically connected to the Leme family. Previous residents included Fernão Dias Paes Leme, famous bandeirante, the historian Pedro Taques de Almeida Pais Leme and José de Góes e Moraes, colonial governor of São Paulo. Benedicto was the 11th owner of the property, and the 8th Leme descendant to own it. In the Capão estate, British engineers installed part of the infrastructure of the water supply company founded by Benedicto in 1878. The infrastructure was officially inaugurated by Emperor Dom Pedro II and prime-minister Sinimbu in the official visit to the property mentioned above.

Benedicto had a troubled family life, two of his children had been ill throughout their lives, his eldest son, Ismael, died when he was 18 years old and this loss greatly impacted Benedicto. In 1899 his daughter Maria das Dores, baroness of Bernado Pinto, also passed away after many years of sickness. After the loss of his daughter Benedicto himself became ill and in the same year was legally declared incapable of managing his own affairs. His wife, Claudina, appointed their only living son, Manoel Claudino, to manage his estate. Because of this action a great dispute began between Manoel Claudino and his brother-in-law and cousin, Pedro Ferreira, a descendant of Pedro Taques de Almeida Pais Leme, husband of Gabriella Silva. The dispute became public and was followed by the major newspapers to the great embarrassment of the family.

Benedicto married **Claudina da Anunciação e Silva**, daughter of his cousin, Manoel Joaquim do Rosário e Silva. Claudina was a descendant of the Silva de Carvalho, Borba Gato, Blanco, Raposo, Diniz Caldeira and Arzão (Arzam) families.

Benedicto and Claudina had the following children: **Ismael, Gabriella Augusta, Maria das Dores (Baroness of Bernardo Pinto), Manoel Claudino and Thereza.**

Twelfth Generation

12.Dr. Manoel Claudino da Silva ¹⁰ (Benedicto Antônio da Silva, Maria Josefa da Anunciação de Oliveira, Ana Rosa Cadaval, Josefa Machado, Antônia Ribeiro de Moraes, Antônio Ribeiro de Moraes, Luzia Borges Leme, Simão Borges de Cerqueira, Maria Borges de Cerqueira, Leonor Leme, Fernão Dias) was born on 8 Feb 1864 in Santo Amaro, São Paulo. He was christened on 13 Feb 1864 in the Santo Amaro Roman Catholic Church. He died in 1936 in Taubaté, São Paulo, Brazil. He was buried in the Consolação Cemetery, São Paulo.

Manoel Claudino was a medical doctor, industrialist and entrepreneur. He spent his childhood in São Paulo where he was educated by private tutors and attended a Jesuit college. After his graduation he moved to Europe where he travelled extensively and visited his sisters in Paris. For a time Manoel established his residence in Germany where he studied music and learned to play the zither. In 1884 Manoel moved to New York City and became a student at Columbia University, he lived in New York for a few years and in 1886 started medical school at the University of Pennsylvania. In Philadelphia he studied under well-known doctors, such as Sir William Osler, future Regius Chair of medicine in Oxford, Dr. David Agnew, attending surgeon of the president of the United States and Dr. Joseph Leidy, the pioneer of forensic sciences. Manoel was one of the first members of the Agnew Surgical Society and graduated in 1889. In the year after his graduation he returned to São Paulo to arrange the transfer of his assets to Philadelphia where he was planning to reside permanently and install a factory. In São Paulo he faced opposition from his father and gave up his plan to return to the United States. Shortly after, he married Corina Rodrigues de Vasconcellos.

In 1899 when his father became ill, Manoel was appointed the administrator of his father's estate and was placed under the tutelage of his father's lawyer. He faced many challenges during this period and grew to dislike corporate and political scenes for the rest of his life. Although Manoel was the only Silva in condition of using the inherited political power of the Silva family, he did no such thing and the political vacuum left by the Silvas was quickly occupied by other relatives, especially the Cunha Bueno and Ellis families, relatives of the Baroness of Tietê. His family did not get involved in politics after the republican coup d'etat of 1889. Around this time Manoel decided to move to Taubaté, São Paulo.

In Taubaté Manoel purchased a large property by the railway. In the property he established a cattle reproduction ranch and a poultry processing plant, the property previously known as Una was renamed *Fazenda Retiro Feliz* by Manoel. The property was previously owned by the family of an ancestor of Manoel's wife, Corina. In 1900 Manoel built the chapel of Our Lady of Sorrows to honour his sister Maria das Dores, baroness of Bernado Pinto, who had died in 1899. A few years later, in 1902, Manoel

founded the Jacques Felix Glass Factory in Taubaté. The Jacques Felix factory manufactured all sorts of glass and crystal. Most of the employees of the factory were originally from Belgium, France and Germany; for this reason the factory had to close at the end of the First World War (1918) when hundreds of employees decided to return to Europe to pursue new opportunities after the war.

Manoel married **Corina Rodrigues de Vasconcellos**, daughter of Colonel João Maria Rodrigues de Vasconcellos and Maria das Chagas Pereira. Corina was a soprano and pianist, a graduate of the São Paulo Music Conservatory. She shared Manoel's passion for music and the arts. The couple's home in Taubaté became a meeting point for painters, writers and musicians. Corina was the granddaughter of Innocencio Jose Rodrigues de Vasconcellos and Margarida Rosa Soares, and great-granddaughter of Sargento-mor Manoel Innocencio de Vasconcellos, *contador-mor* of São Paulo during the United Kingdom of Portugal, Brazil and Algarves, who, was also a member of the general council of São Paulo after Independence, he served with Diogo Antonio Feijó, cousin of Manoel Claudino's grandmother, and Manoel Claudino's uncle José Manoel in the same council; Manoel Innocencio's older brother, Joaquim de Vasconcellos, also served as a member of the São Paulo colonial government and was appointed by Queen Maria I of Portugal a knight of the Order of Christ. The Vasconcellos family arrived in São Paulo from Santarém, Portugal in the 18th century when the patriarch, Alexandre Francisco de Vasconcellos was appointed by the crown *Alcaide* and *Meirinho Geral* of São Paulo (with provisions in 1724, 1725 and 1739).

After the premature death of Corina, Manoel was left to raise his six children alone, some years later he married his sister-in-law **Lucilla Rodrigues de Vasconcellos**. She had been taking care of her sister's children since Corina's death and ended up raising them.

Manoel and Corina had the following children: **Mario, Oswaldo, Jorge, Oscar, Vera, Elza** and **Carlos**.

Thirteenth Generation

13. Oswaldo Vasconcellos e Silva (Manoel Claudino da Silva, Benedicto Antônio da Silva, Maria Josefa da Anunciação de Oliveira, Ana Rosa Cadaval, Josefa Machado, Antônia Ribeiro de Moraes, Antônio Ribeiro de Moraes, Luzia Borges Leme, Simão Borges de Cerqueira, Maria Borges de Cerqueira, Leonor Leme, Fernão Dias) was born on 4 Nov 1904 in Taubaté, São Paulo. He died in 1977 in Taubaté, São Paulo, Brazil.

Oswaldo was co-owner of his father's Retiro Feliz Farm, in the property he produced sugarcane. In the 1940's after problems with the crop Oswaldo abandoned agriculture and joined the Bank of Brazil where he became a manager in the agricultural loan department of the headquarters in Rio de Janeiro.

Oswaldo married **Áurea Fioravanti**, daughter of Dr. Decimo Fioravanti and Alice Monteiro de Carvalho.

Decimo was the son of Marcos Fioravanti Jr., a lawyer, medical doctor and a zealous abolitionist that coordinated escape routes for fugitive slaves in Rio de Janeiro under the protection of the Brazilian Imperial family; the paternal grandson of Col. Dr. Marcos C. Fioravanti Patrulhano, an officer of the Imperial Order of the Rose, medical doctor and inventor; and his wife Maria Apolinaria Nunes da Costa. Decimo was the great grandson of Marcos Christino Fioravanti from the Republic of Venice, a doctor and knight of the Order of Christ. Marcos Christino was a ship surgeon of the British Royal Navy during the Napoleonic wars and served as surgeon-general of the revolutionary army of the Riograndense Republic. In the Tatters war Marcos Christino fought as a liberal rebel alongside Bento Gonçalves, Antonio Neto, Lima e Silva, David Canabarro and fellow Italians, Count Tito Livio Zambeccari and Giuseppe Garibaldi.

Marcos Patrulhano's mother was Emerenciana Joaquina Bettencourt, daughter of Francisco da Silveira Peixoto Bettencourt from the island of Fayal, a descendant of the Bettencourt, Brum, Dutra, Terra, Silveira and Peixoto families of the same island in the Azores.

Decimo's mother was Maria Paulina Feijó Leitão, daughter of Francisco Vieira de Sá Leitão and his wife Constança Amália Feijó; the paternal granddaughter of the Captain of Sea and War Francisco Vieira Leitão from Rio de Janeiro and his wife Norberta Mendonça de Sá. Francisco Vieira Leitão was a knight of the Imperial Order of St. Benedict of Avis, he chose the side of Dom Pedro I in the war of independence against the Cortes of Lisbon, he received multiple medals for his services, and was about to be promoted to chief of division of the Imperial Navy of Brazil when he prematurely died of fever in the Northeast of Brazil in 1861; Maria Paulina was great granddaughter, through Norberta, of the Captain of Sea and War Pedro Borges Corrêa de Sá from the island of S. Miguel, Azores and Thereza Rita da Costa from Lisbon. Pedro served in the Portuguese Atlantic Royal fleet and later in the fleet of the new Imperial Navy of Brazil, under the command of Scotsman Admiral Thomas Cochrane. Pedro was the son of Dr. Antonio Rebello Borges, a lawyer and graduate of Coimbra University, and Ana Felícia de Melo from Ponta Delgada, S. Miguel, he was of noble birth as was attested by the proof of nobility presented and approved before the Portuguese Crown by his brother, João José da Costa Silveira. He was also the brother of Dr. Antonio Luiz Rebello Borges, *desembargador* (high court judge) of the Island of S. Miguel in the Azores.

Maria Paulina was the maternal granddaughter of lieutenant colonel Bernardino da Trindade Feijó and Henriqueta de Almeida from Santa Catarina, Brazil; great granddaughter of brigadier general Antonio José Feijó e Silva, commander of the Portuguese infantry in Santa Catarina, great great granddaughter of captain Domingos Martins Feijó from Torre de Moncorvo, Portugal. Domingos was a professed knight of the Portuguese Order of Christ and was appointed in 1760 by King Dom José I governor of the Portuguese fortress at Praia Vermelha, Rio de Janeiro. Domingos also served for many decades as captain of infantry in the Portuguese fortress of Colonia de Sacramento (modern Uruguay).

Oswaldo and Áurea had the following children: **Corina, Alice, Oswaldo Jr., Heliodora, Regina and Sania.**

The Silva family was extinct in the male line with the death of Oswaldo Jr. Corina, Regina and Sania had issue.

Fourteenth Generation

14. **Corina Fioravanti Silva** (Oswaldo Vasconcellos e Silva, Manoel Claudino da Silva, Benedicto Antônio da Silva, Maria Josefa da Anunciação de Oliveira, Ana Rosa Cadaval, Josefa Machado, Antônia Ribeiro de Moraes, Antônio Ribeiro de Moraes, Luzia Borges Leme, Simão Borges de Cerqueira, Maria Borges de Cerqueira, Leonor Leme, Fernão Dias) was born in 1937 in Taubaté, São Paulo.

Corina married **Luiz Carlos de Moura Simonetti** in the city of Niteroi, Rio de Janeiro. Luiz Carlos is the son of Armando Simonetti and Maria Antonietta de Moura. He is the grandson of Stefano Simonetti and Zaira Ambrogio, both born in Borgo a Mozzano, province of Lucca, Tuscany, and great grandson of Emilio Simonetti from Ponte a Moriano and Angela Nardi; through Zaira, great grandson of Francesco Ambrogio and Elizabetta Ambrogio from Borgo a Mozzano, Lucca.

Luiz Carlos's mother, Maria Antonietta was born in Taubaté, São Paulo, the daughter of João Bonifacio de Moura Sobrinho, proprietor of local coffee plantations and major of the imperial National Guard, and Amelia de Moura Guimarães. Maria Antonietta's parents were cousins, both descendants of captain Antonio Vieira da Maia, from Guimarães, Portugal; *sargento-mor* Bartolomeu de Moura from the Island of Santa Maria, Azores; and from a branch of the Leme family established in the Paraíba Valley of São Paulo, descendants of captain Brás Esteves Leme.

Luiz Carlos graduated from the Agulhas Negras Military Academy. In 1986 he was transferred to the army reserve as a brigadier general, after being transferred to the reserve he served in civilian positions in the national government.

Corina and Luiz Carlos had two sons: **Luiz Carlos Jr.** and **André**. Luiz Carlos Jr. married **Catarina de Cássia** and is the father of **Karen, Luiz Eduardo** and **Karina**. André married **Márcia** and is the father of **Amanda** and **Adriano**.

Appendix A - Sources

1. IHGB, Revista do Instituto Histórico e Geográfico Brasileiro, 1872, Rio de Janeiro, p. 25.
2. Projeto Compartilhar , Coordenação: Bartyra Sette e Regina Moraes Junqueira, 2012.
3. Silva Leme, Luiz Gonzaga. *Genealogia Paulistana*, 1906. Tit. Borges de Cerqueira.
4. Cúria Metropolitana de São Paulo, Dispensas Matrimoniais, 12 Nov 1748.
5. Visconde de Sanches de Baena, *Archivo Heraldico-Genealogico* . Typhographia Universal, Lisboa, p. 80.
6. Secretaria de Estado da Cultura, (Governo do Estado de São Paulo), Repertorio das Sesmarias, Departamento de Museus e Arquivos, Divisão de Arquivo do Estado. Edição Fac-similar, p. 143.
7. Censo de Cotia, 1779, Arquivo do Estado de São Paulo, 03810-085.
8. Arquivo da Cúria Metropolitana de São Paulo, Processo de dispensa Matrimonial de Andre Gnz Cadaval, Roman Catholic Church, 23 Oct 1765.
9. Roman Catholic Church, Registros Paroquiais da Igreja Católica de Santo Amaro SP, Records digitalized by the LDS familysearch.org.
10. Roman Catholic Church, Registros Paroquiais da Igreja Católica de Santo Amaro SP.
11. Bogaciovas, Marcelo Meira Amaral. *Tribulações do povo de Israel na São Paulo colonial*, São Paulo, 2006.

Appendix B – Document 1

Official protest delivered by the lawyers of Manoel Claudino da Silva and heirs of Benedicto Antonio da Silva in 1928 regarding a part of the lands of the Capão estate owned by their ancestors, lands that were illegally occupied by others:

DIARIO OFFICIAL – São Paulo

Quinta-feira, 22 - Março 1928

p. 2539

PROTESTO

Cartório do 3º ofício cível

O **dr. Jose Francisco de Oliva**, juiz de direito substituto da 2ª vara cível desta comarca da Capital do Estado de S. Paulo.

Faz saber que por parte do **dr. Manoel Claudino da Silva** e outros, lhe foi dirigida a petição do teor seguinte: <<Exmo. Sr. Dr. Juiz de direito da 2ª vara cível de S. Paulo. Dizem o **dr. Manoel Claudino da Silva**, sua mulher **D. Lucilla de Vasconcellos Silva** e seus filhos **Oscar, Oswaldo, Jorge, Vera, Elza** e **Carlos de Vasconcellos Silva**, os quatro últimos menores, **D. Gabriella Augusta da Silva, Manoel Dias da Silva** e sua mulher **D. Helly Bastos Dias da Silva**, filhos, nora e netos do **major Benedicto Antonio da Silva** e sua mulher **D. Claudina Maria da Anunciação e Silva**, ambos falecidos, aquele em 7 de Março de 1902 e esta em 16 de Julho de 1915, que esses seus ascendentes eram senhores e possuidores de uma grande área de terras no bairro do Caguassu, freguesia da Consolação, nesta Capital, com a denominação, primitiva de <<Chácara do Capão>>, nome que conservou ate 1880, originalmente propriedade de Fernão Dias, um dos primeiros povoadores deste Estado, com os característicos e confrontações adeante mencionadas, vindo, por transmissões e sucessões varias, como passam a expor, a plena propriedade e effectiva posse dos supptes. na qualidade de herdeiros e legítimos daquelles seus ascendentes. Começava essa propriedade, conforme os seus primitivos títulos, próximo meia légua da antiga Villa de S. Paulo e extendia-se ate a várzea de Santo Amaro acompanhando, nessa extensão a estrada deste nome, tendo sido judicialmente demarcada em 1584. Mais tarde, ao casar sua filha **Maria Leme**, doou-lhe **Fernão Dias** essa chácara, posteriormente também doada por **Maria Leme** a sua filha **Anna Leme**, quando esta se casou. Em testamento quando este casou. Em testamento feito na Bahia, onde se domiciliou e falleceu, legara **Anna Leme** esse immovel a sua sobrinha **Francisca de Lyria**, que, em 1663, vendem parte d'elle ao **capitão Edmon Carrier** a parte que este havia adquirido, incorporando, assim, ao seu patrimônio o total da chácara e suas terras. Por fallecimento de **Pedro Taques de Almeida** herdou essa propriedade o seu filho **capitão-mor Jose de Goes e Moraes**, fallecido em 1765, em cujo inventario foi levada a hasta publica e arrematada pelo **padre Ignacio Xavier Moreira**, com os seguintes caracteristicas: <<Um sitio e terras a meia légua desta cidade, paragem chamada Capão, com suas casa de parede de mão, coberta de telhas de três lanços, com seis portas e seis janellas, com as terras comprehendidas dentro dês vallos do mesmo sitio, alem destas mais as que correm ate entestar com a estrada dos Pinheiros e ate a estrada de Santo Amaro partindo de um lado com

os vallos de Margarida de Oliveira e correndo para a face desta cidade dividindo com os vallos do sitio do defunto Aniceto Fernandes e com os vallos do cercado é hoje de Thome Alvares de Castro.

<<Em 1808, o **padre Ignacio Xavier Moreira** vendeu essa propriedade a **Joaquim Jose dos Santos**, por morte de quem a houve em inventario o seu filho **Hermenegildo Jose dos Santos**, e que, em 1856, a fez a registrar na freguezia de Santa Ephigenia, a que, então, pertencia o immovel, assim o descrevendo:<<humã chácara de nome – Capam – que houve por erança de meo pae o **capitão Joaquim Jose dos Santos** cuja chácara achasse vallada pela frente com **Barão de Iguape** e **Antonio Dias Leite** e nos fundos com **Marcellino Gerard** té a entrada de Santo Amaro ficando ainda sem feixo uma grande parte da várzea de Santo Amaro que pertence a dita chácara te o córrego da agoa cumprida donde o fallecido Reverendo Salvador de Camargo Lima tirou agoa para seo Sitio, como se vê dos títulos>> Por fallecimento de **Hermenegildo Jose dos Santos**, em 1863, a chácara do Capão passou, em inventario a sua viúva e oito filhos, que conservaram em commum ate Setembro de 1864, quando, por ordem judicial, foram levadas a hasta publica as partes da viúva e de seis dos herdeiros e arrematadas pelo alludido ascendente dos supptes **major Benedicto Antonio da Silva**, que, dias antes, havia comprado as partes de dois citados herdeiros, consolidando, assim, em seu patrimônio, aquella propriedade inteira. Dessa propriedade, os referidos ascendentes dos supptes alienara, por venda, as seguinte porções: Em 1880, a **Mariano Antonio Vieira**, a parte cercada dessas terras, onde era situada a chácara do Capão, propriedade dita, a começar da frente da rua da Consolação ate a estrada de Santo Amaro arca delimitada pelas cercas e vallos. Em 1898, ao **dr. Francisco de Paula Rabello e Silva** uma arca de quinze alqueires, limitada a Leste com a Avenida Brigadeiro Luiz Antonio, a Oeste com terras que são ou foram do **dr. Jose Feliciano Ferreira da Rosa**, ao Norte, para o lado desta cidade, com as terras vendidas a **Mariano Antonio Vieira**, e ao Sul com terras dos vendedores. Ainda no mesmo anno de 1898, a **Carlos Augusto Bresser** uma arca de quatro alqueires e quatro mil quinhentas e oitenta e nove braças quadradas, limitando-se a Leste com a referida Av Brigadeiro Luiz Antonio, ao Norte com o terreno vendido ao dr. Francisco de Paula Rabello e Silva e pelos outros lados com o dr. Feliciano Ferreira da Rosa e com os vendedores. Da área restante, os preditos ascendentes dos Supptes. doaram em 1901, por avanço de legitima, a sua filha D. Gabriella Augusta da Silva, ora Suppte., uma área de seiscentos metros, mais ou menos, de frente sobre mil metros de fundos, e ao seu neto Manoel Dias da Silva, ora também suppte, quinhentos metros, limitando se, a parte a este doada, a Leste com a já mencionada avenida, a Oeste com a dr. Jose Feliciano Ferreira da Rosa, ao Norte com o terreno vendido a Carlos Augusto Bresser, e ao Sul com terrenos dos doadores; e a parte doada aquella herdeira, ao Norte e a Leste com terrenos dos doadores, a Oeste com os do referido dr Jose Feliciano Ferreira da Rosa, e ao Sul com a propriedade de Jose Couto de Magalhães, continuando a pertencer ao casal doador as terras intercaladas nessas doações e as que extendem a margem esquerda da citada Av Brigadeiro Luiz Antonio ate a estrada de Santo Amaro, limitadas, desse lado esquerdo da mesma avenida, ao Norte, com as terras vendidas a Mariano Antonio Vieira e ao Sul com as terras que foram de Marcellino Gerard, não se sabendo a quem actualmente pertencem, terras nas quaes os supptes. possuem uma pequena casa, do lado Norte e mantem a sua posse em uma pequena parte dellas. Succede, porem, que pelo facto de serem domiciliados os supptes em sua maioria, em Taubaté e no Rio de Janeiro, e o penúltimo, então menor, longos annos em Paris onde se educava e depois em Taubaté, foram essas terras appossadas em sua quase totalidade, por varias pessoas, entre as quaes cujo, nomes vão abaixo, sem direito ou titulo algum legitimo. E como supplicantes pretendem reivindicar as terras das quaes esses terceiros se apropriaram, bem como, de Mariano Antonio Vieira ou de que lhe tenha succedido, por qualquer titulo, na propriedade e posse dos terrenos que lhe venderam os ascendentes dos supp a parte que os mesmos ascendentes haviam doado, em usufructo apenas, a Quiteria Maria das Dores, para gosala durante a sua vida, com as benfeitorias nella existentes,

parte essa que ficou resalvada na escriptura de venda passada ao dito Mariano Antonio Vieira com devendo reverter aos doadores ou a seus herdeiros por morte da referida Quiteria, e não lhes seja possível ainda, por circumstancias independentes de sua vontade, tentar já a reivindicação, querem protestar perante v. excia, para resalva e conservação dos seus direitos, como effectivamente protestam, para que não preservam elles, contra todos aquelles que, presentes ou ausentes, conhecidos ou desconhecidos, possuam ditas terras, a afim da que não as alienem, ou sobre ellas constituam qualquer ônus, e, por isso, requerem a v. excia. Se digne mandar tomar por termo o seu protesto e delle intimar pessoalmente as pessoas abaixo arroladas, e, por editaes, com o praso que v. excia marcar, aos interessados ausentes e desconhecidos, e a quantos, directa ou indirectamente, possa, de presente ou de futuro interessar o assumpto, afim de que ninguém allegue ignorância em tempo algum. Nesses termos, os supplicantes PP. a v. exa. sirva-se deferir-lhes nos termos requeridos, entregando-se-lhes, depois, os antes respectivos, independente de traslado, para o fim e effeitos devidos. E. R. Merce S. Paulo, 9 de Marco de 1928. (AA) P.p. junta, M Miranda Simões advogado; p.p. Elias Rebello Horta; p.p. João Aranho Netto.

Nota: Anexo ao documento estava uma longa lista de indivíduos que ocuparam as terras do Capão.

Appendix C – Photographs and Illustrations

Coat of Arms granted by King Dom Afonso V of Portugal on November 12, 1475 to Antonio Leme and his legitimate descendants. (Book of the King of Arms of Portugal: *Livro do Armeiro-mor*, Arquivo Nacional da Torre do Tombo, Lisboa PT/TT/CR/D-A/001/19)

Family

José Manoel da Silva, Baron of Tietê, c. 1822, year of the Independence of the Empire of Brazil, he is wearing the uniform of *sargento-mor* (major) of the Portuguese ordnances of São Paulo, the same post occupied by his father, he later became a colonel and legion commander. He was a knight commander of the Imperial Order of Christ and officer of the Order of the Rose.

Manoel Claudino da Silva (seated), he was then a student at the medical school of the University of Pennsylvania. Standing is a friend and classmate, and below is Manoel's St. Bernard. (Picture taken in 1887 by Jacob Jones at his studio - 3315 Woodland Avenue, West Philadelphia)

The Agnew Clinic by Thomas Eakins, the painting was presented to Dr. William Agnew by the students of the medical class of 1889, Manoel's class. The painting is considered a landmark of American art and is currently at the Philadelphia Museum of Art, the painting was in the 1893 World's Columbian Exposition in Chicago. (Photo by Mark Skrobola, Wikimedia Commons, Creative Commons Attribution 2.0 - GL)

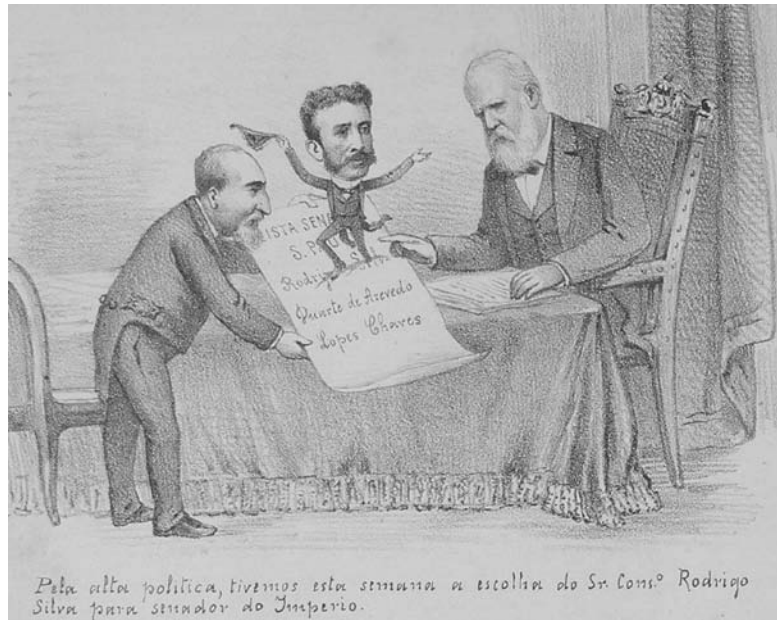

Maria das Dores Pinto e Silva, baroness of Bernardo Pinto, in the 1880's she moved with her husband to Paris, France. In this city she received medical attention and her husband represented business interests of their families. Her husband, Antonio, was a commander of the Portuguese Order of Christ and was titled Baron of Bernardo Pinto by King Dom Carlos I of Portugal in 1891.

Counselor Rodrigo Augusto da Silva, José Manoel's son. He was knighted by Pope Leo XIII, receiving the grand cross of the Order of St. Gregory the Great for his defense and support of Princess Isabel during the signature of the Golden Law. He was minister of agriculture, commerce and transport; and minister of foreign affairs of the Empire of Brazil. He was a knight grand cross of the French Legion of Honor, the Spanish Order of Isabel the Catholic, the Portuguese Order of Christ and the Order of the Immaculate Conception of Vila Viçosa. (Illustration from an 1888 Italian book by journalist Alessandro D'Atri - *Lo Scettico* - *Dall'Italia al Brasile*, Foggia)

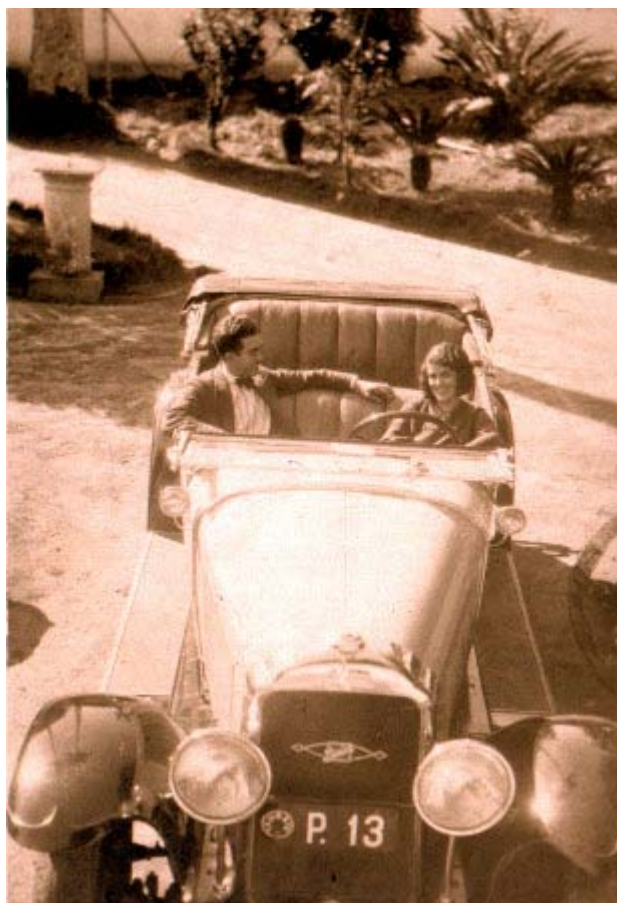

Political cartoon published in the *Revista Illustrada* on September 22, 1888. After the signature of the Golden Law in 1888, Rodrigo had to go through an election campaign to be elected to the triple list of candidates for the Imperial Senate of Brazil; he was not popular among the plantation owners as a result of the great losses they incurred with the passing of the law that ended slavery.

Rodrigo had a hard time gathering votes, once in the list he was quickly chosen senator for life by Emperor Dom Pedro II.

Eliza de Moura, granddaughter of Benedicto Antonio da Silva, at the time living with her mother **Gabriella Augusta da Silva** in Paris, France. (Photo by Ferdinand Mulnier, taken at his studio at 25 Boulevard des Italiens, Paris)

Oswaldo and his sister, **Vera Vasconcellos Silva**, picture taken in the 1920's at the family's residence in Taubaté, São Paulo.

Antonio de Mattos Ribas (1st from the left), his wife **Elza Vasconcellos Silva** and her brother, **Carlos Vasconcellos Silva** (white suit).

Picture c. 1979, taken at the residence of Antonio and Elza, the Barreiro Plantation in Taubaté, São Paulo.

Corporations

The **Docks of Santos** in the first decades of the 20th century, one of the ten largest ports in the world, from here much of the production of Brazil was exported to North America and Europe, especially coffee. Benedicto Antonio was among the main partners that founded the company, being granted authorization from Dom Pedro II to build the port in 1888. (Postcard by unknown author - Arquivo do Estado de São Paulo)

Rua XV de Novembro, São Paulo – Benedicto owned buildings in this street, in 1900 he was among the largest property tax payers in São Paulo and owned a vast portfolio of properties in São Paulo, Santo Amaro and Santos. The pavement of the streets in downtown was done by Benedicto's construction company; the stones for the pavement came from Santos by railway. (Photo by Guilherme Gaensly – Arquivo do Estado de São Paulo)

BANCO DA LAVOURA
 Rua de S. Bento n. 21
ESTABELECIDO EM 1886.

CAPITAL NOMINAL Rs. 3:000:000\$
CAPITAL REALISADO „ 2.277:300\$
FUNDOS DE RESERVA 210:000\$

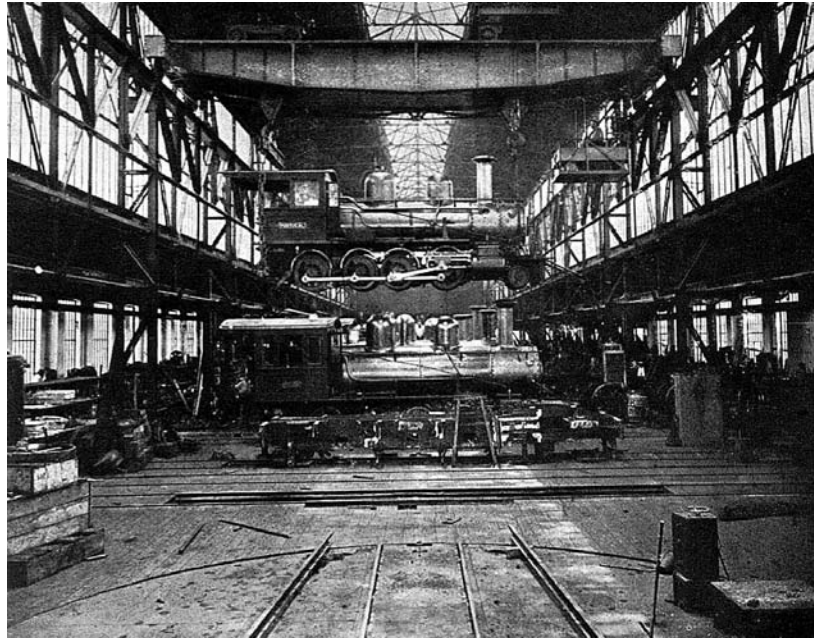
**Faz todas as operações bancárias e
 RECEBE DINHEIRO A PREMIO**

EM CONTA CORRENTE: a juro de 4 % ao anno =/ Rs. 100\$ para cima.
 EM DEPOSITO: a juro de 5 % ao anno =/ Rs. 1.000\$ para cima, com
 aviso prévio de 30 dias para retiradas.
 EM DEPOSITO POR LETRA: Sellos por conta do banco:

De 2 a 4 mezes a 5 % ao anno.
De 5 a 7 mezes a 6 % ao anno.
De 8 a 9 mezes a 8 1/2 % ao anno.
De 10 a 12 mezes a 4 % ao anno.

H. Robertson, director gerente.

Advertisement of the **Banco da Lavoura** published in 1892. This bank was founded by Benedicto Antonio and two partners in 1886. The bank was managed by director H. Robertson from England and also had as directors the three founders and proprietors: Benedicto Antonio, Domingos Sertorio and Francisco de Paula Rebello Silva.

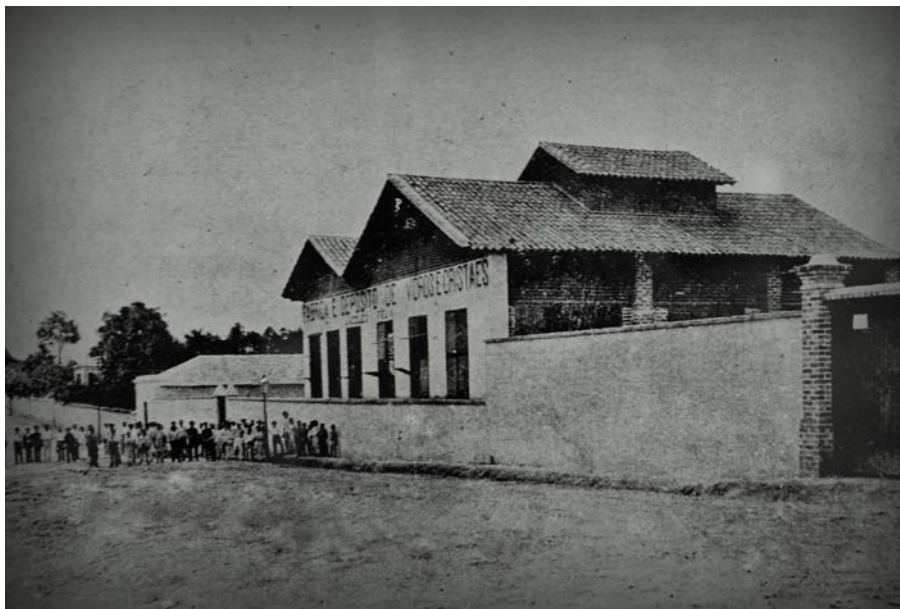
Garage of the **Mogiana Railway** (picture) in São Paulo, José Manuel da Silva was among the main investors of this railway, he also had participation in the Rio de Janeiro to São Paulo Railway. Benedicto Antonio founded the **Rio Claro Railway**, the company was incorporated by Benedicto Antonio and the Count of Pinhal; the Rio Claro railway was later sold to British investors and the headquarters were transferred to London. (Photo Ferrovia Mogiana - *Brazil no Seculo Vinte*, London, 1913)

One of the reservoirs of the **Cia. Cantareira de Águas e Esgotos**. This company was founded by Benedicto Antonio, Col. Proost Rodovalho and Daniel Makinson Fox in 1877. This company used English knowhow to build the most modern water supply and sewage treatment corporation in Brazil at the time. According to engineers at the time, few cities in Europe and North America had similar systems. The inaugural stone of the first reservoir was set by Emperor Dom Pedro II in his visit to Benedicto's estate.

(Photo by unknown, Arquivo do Estado de São Paulo).

Entrance of the **Jacques Felix Glass and Crystal Factory** in Taubaté, São Paulo. This factory was founded by Manoel Claudino da Silva in 1902. (Photo by Fernando de Mattos, c. 1905)

Capão

Partial view of the **Map of São Paulo completed in 1842**. The area close to the entrance of the Capão estate can be seen in the left side. The property close to the entrance and the Consolação church belonged to the Baron of Iguape, Antonio da Silva Prado (godfather of Rodrigo Silva). The Bexiga estate, in the upper part of the map, close to downtown, was previously owned by Benedicto's brother, the Baron of Tietê. The wooded area in the bottom of the map was part of the Capão estate. (Map by José Jacques da Costa Ourique, 1842, Arquivo Histórico do Exército, Rio de Janeiro)

Paulista Avenue in 1902. Some of the houses that stood in the old Capão estate can be seen behind the new mansions that were being built in the avenue. The woods that gave name to property can also be seen in the picture. Today, part of the same woods that stood close to the main house of the Capão estate is known as Siqueira Campos Park. (Photo by Guilherme Gaensly, 1902)

Residence of Benedicto Antonio da Silva in downtown São Paulo, built circa 1880, it was known at the time as *Palacete do Major Silva*. Today, the building is part of the São Paulo museum system and is known as ***Casa da Imagem***. (Photo by unknown, c. 1920 – DPH São Paulo) Casa da Imagem - <http://www.museudacidade.sp.gov.br/>